

Familiepleje- håndbogen

KL

Familiepleje- håndbogen

Familieplejehåndbogen

© Kommuneforlaget A/S

2. udgave, 1. oplag 2009

Bogen er udarbejdet af KL

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Forlagsredaktion: Lone Kjær Knudsen

Forsideillustration: Ida Brender Olesen

Tryk: Narayana Press, Gylling

Design: Kontrapunkt

Bestillingsnr. 3297

ISBN: 978-87-7848-959-3

Ekspedition:

Kommuneforlaget A/S

Sydvestvej 129 C

2600 Glostrup

Tlf. 3311 3800

Fax 3328 0301

post@kommuneforlaget.dk

www.kommuneforlaget.dk

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er uden Kommuneforlagets skriftlige samtykke ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser.

Indledning

Revideret udgave

Denne håndbog er en revideret udgave af Familieplejehåndbogen, som senest blev udsendt i 2004. Håndbogen henvender sig i lighed med den tidligere Familieplejehåndbog først og fremmest til de kommunale sagsbehandlere, familieplejekonsulenter og familieplejerådgivere i arbejdet med døgnplejefamilier. Håndbogen beskæftiger sig ikke med netværkspleje.

Formål

Formålet er at vejlede de kommunale sagsbehandlere, familieplejekonsulenter og familieplejerådgivere i alle de relevante aspekter i familieplejesager. Håndbogen kan benyttes som et arbejdsredskab for den enkelte medarbejder og som inspiration for den faglige ledelse i forhold til at lægge retningslinjer for kommunens indsats på familieplejeområdet.

Håndbogen kan ligeledes bruges som introduktion og vejledning for plejefamilierne. Håndbogen beskriver således en række af de forhold og betingelser, der er forbundet med at være plejefamilie. Endelig er det hensigten at sikre en faglig styring af området og en sammenhæng mellem vederlag og den opgave, plejefamilien i henhold til den vedtagne handleplan skal løse.

Håndbogen er blevet revideret dels som følge af ændringer i service-loven, dels som følge af et generelt behov for at få præciseret både lovgivning og retningslinjer i forbindelse med blandt andet indgåelsen af plejeaftaler. I håndbogen er således blandt andet indarbejdet de ændringer, der vedrører antallet af kursusdage og de sociale nævn og Ankestyrelsens egen drift-kompetence i forbindelse med valg og ændring af anbringelsessted, samt de ændringer, der vedrører de kommunale myndigheds muligheder for at give anbragte børn og unge øget stabilitet og kontinuitet i anbringelsen. Ligeledes er paragrafhenvisningerne i håndbogen blevet opdateret, så de nu er i overensstemmelse med paragrafnumrene i serviceloven, som trådte i kraft i forbindelse med opgave- og struktur-reformen den 1. januar 2007. Samtidig er reglerne om plejefamiliens ferieafholdelse, kommunens tilsyn med både plejefamilie og plejebarn, handlekommunebegrebet, plejefamiliens retssikkerhed og samarbejdet mellem kommunen, plejefamilien, plejebarnet og plejebarnets forældre ligeledes blevet præciseret.

Den reviderede Familieplejehåndbog adskiller sig derudover fra den tidligere Familieplejehåndbog ved, at der er indsat langt flere overskrifter, hvilket gør håndbogen mere læsbar og nemmere at gå til.

Det er KL's grundsynspunkt, at hensynet til plejebarnets tarv skal have den primære vægt i forbindelse med indgåelse af plejeaftaler. Samtidig skal der selvfølgelig også være tale om ordentlige vilkår for plejefamilierne. En række almindelige lønmodtagerrettigheder er ikke altid forenelige med plejebarnets tarv og intentionen om at sikre en nær familielignende relation mellem barnet og plejefamilien. Vilkårene for den enkelte plejefamilie bør derfor ifølge KL altid aftales konkret i form af en kontrakt mellem plejefamilien og kommunen ud fra en hensyntagen til det enkelte plejebarns behov.

I udarbejdelsen af håndbogen er hentet inspiration fra Rødovre, Gladsaxe, Roskilde, Gribskov og Greve Kommuner.

Håndbogen har været sendt i høring hos Børne- og Kulturchefforeningen, Socialchefforeningen, Socialpædagogerne Landsforbund, Plejefamiliernes Landsforening og Børn & Familier. KL takker alle bidragsydere for god kritik, rettelser og kommentarer, der har bidraget til at kvalificere håndbogen.

Den 25. august 2009

KL

Definition på de mest anvendte begreber i vejledningen

Plejebarnet	Til trods for, at plejesager ofte kan dreje sig om ældre børn og unge, anvendes betegnelsen plejebarnet ofte i vejledningen.
Den stedlige kommune	Ved den stedlige kommune forstås den kommune, hvor plejefamilien er bosiddende. Den stedlige kommune udsteder den generelle godkendelse til at være plejefamilie.
Den anbringende kommune	Ved den anbringende kommune forstås den kommune, der beslutter anbringelsen. Det er den kommune, hvor forældremyndighedens indehaver er bosiddende på tidspunktet for beslutningen. En kommune vedbliver at være den anbringende kommune på trods af forældrenes flytning til anden kommune. ¹ Den anbringende kommune træffer valg af anbringelsessted for det enkelte barn – blandt de godkendte anbringelsessteder. Her er det matchningen mellem det pågældende barn og plejefamilien, der vurderes. Den anbringende kommune har tilsynet med det konkrete plejeforhold.
Den generelle godkendelse	Den generelle godkendelse drejer sig om den godkendelse af en families egnethed som plejefamilie, som den stedlige kommune kan udstede. Det generelle tilsyn refererer tilsvarende til det tilsyn med plejefamiliens fortsatte egnethed som plejefamilie, som den stedlige kommune skal føre.
Forældre	Forældre refererer til de forældre, som plejebarnet er anbragt fra. Det forekommer, at andre end barnets forældre har forældremyndigheden, og at det er hjemmet med forældremyndighedsindehaverne, som plejebarnet er fjernet fra. I udgangspunktet sidestilles de i omtalen med barnets forældre.

¹ Jf. § 9a, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lovbekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008 med senere ændringer.

**Privat familiepleje/
privat døgnpleje**

Privat familiepleje – også benævnt privat døgnpleje – er tilfælde, hvor et barn bor hos andre end forældrene, uden at forældrenes opholdskommune har medvirket ved etableringen af opholdet. I disse tilfælde skal de pågældende plejefamilier have en plejetilladelse fra deres bopælskommune. Forældremyndighedens indehaver skal sikre sig, at den stedlige kommune har udstedt plejetilladelse i fornødent omfang.

Indhold

Kapitel 1. Generelle bemærkninger og formål med anbringelse i plejefamilie 15

Generelt 15

Formål 15

Afgørelseskompetence 16

Kapitel 2. Personkreds 17

Hvem kan blive plejefamilie 17

Rekruttering af plejefamilier 17

Forsørgelsesgrundlag 18

Kapitel 3. Godkendelse som plejefamilie 19

Generelt 19

Den stedlige kommunes ansvar 20

Vurdering af familiens generelle egnethed 20

Den generelle godkendelse gives kun til én af plejeforældrene 21

Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet 21

Boligforhold, lokalområde og netværk 21

Plejeforældrenes samliv 21

Plejeforældrenes alder 22

Straffe- og børneattester og helbredsforhold 22

Socialrapport 23

Plejefamiliens egne overvejelser 23

Før den generelle godkendelse 23

At være offentlig familie	23
Plejebarnets forældre	24
Plejebarnet som nyt familiemedlem	24
Den generelle godkendelse	24
Godkendelse som aflastningsfamilie	25
Foreløbig godkendelse	25
Antallet af børn i pleje	26
Når familien er godkendt som plejefamilie	26
Eksempel	27

Kapitel 4. Kursus og løbende støtte for plejefamilien 29

Generelt	29
Kursets formål, indhold og varighed	30
Afholdelse af udgifter til kurset	30
Obligatoriske samtaler, kurser og møder	31
Støtte til plejefamilien under plejeforholdet	31

Kapitel 5. Anbringelse af et barn i en plejefamilie 33

Generelt	33
Matchning af familie og barn	33
Samlet vurdering	33
Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling	34
Kontinuitet i barnets anbringelse	35
Krav til samarbejdet med barnets forældre	35
Antal og alder af eventuelle egne børn	35
Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet	36
Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger, herunder omfanget af udearbejde for begge plejeforældre	36
Samtalen med familien	37

Indgåelse af kontrakt om plejeforholdet	37
Hvis den generelle godkendelse trækkes tilbage	38
Skoletilbud og dagtilbud i forbindelse med en plejeanbringelse	38
Folkeregistertilmelding af plejebarnet	39
Iværksættelse af andre foranstaltningstyper samtidig med anbringelse i plejefamilien	40

Kapitel 6. Privat familiepleje 41

Generelt	41
Udstedelse af plejetilladelse ved privat familiepleje	41
Længerevarende plejeforhold i privat familiepleje	42
Plejeforhold hos nære slægtninge	43
Plejeforhold med henblik på adoption	43

Kapitel 7. Familieplejekontrakten 45

Generelt	45
De generelle regler ved kontraktindgåelsen med en plejefamilie	45
Hvis plejeforholdet er formidlet gennem en anden organisation end den anbringende kommune	46
Kontraktens indhold	46
Skat	47
A-kasseforhold	47
Pension	48
Barsel og sygdom i plejefamilien	48
Sygdom og plejefamiliens dagpengeret	49
Barns 1. sygedag	49
Ferieafholdelse	50
Forsikringsforhold	51
Hvis plejebarnet kommer til skade	51
Arbejdsskadeforsikring for plejefamilier	52
Magtanvendelse	52

Arbejds miljø for plejefamilien	52
Plejebarnets kontakt og samvær med egen familie	53

Kapitel 8. Afholdelse af ferie 55

Generelt	55
Plejefamiliens ret til ferie	56
Plejefamiliens ferieretlige stilling	56
Optjening af ferie	57
Afholdelse af ferie	57
Kommunens fastsættelse af plejefamiliens ferie	58
Overførsel af ferie	59
Plejefamiliens ret til betalt ferie	60
Ret til ferie med eller uden plejebarnet	61
Udbetaling af feriepenge efter ferieårets udløb	62
Afregning af tilgodehavende ferie ved ophør af plejeforholdet	65
Overført ferie	65
Udbetaling af den femte ferieuge	66
Rejseblanket ved ferie i udlandet	66

Kapitel 9. Honorering af plejefamilien 67

Generelt	67
Plejevederlag	67
Regulering af vederlag ved ændring i plejeopgaven	68

Kapitel 10. Dækning af plejefamiliens udgifter 71

Generelt	71
KL's taksttabel	71
Kost og logi og daglige fornødenheder	72
Almindelige daglige fornødenheder	72
Tilskud til øvrige udgifter	73

Eksempler på udgifter 73

Forsørgelsesgrundlag 77

Ikke skattepligt 78

Kapitel 11. Når plejebarnet er hos andre end plejefamilien – aflastning 79

Plejefamilien som aflastningsfamilie 79

Aflastningsopholdets varighed og opgørelse 79

Aflastning af plejefamilien 80

Fradrag i kostbeløbet 80

Kapitel 12. Samarbejde 81

Den anbringende kommune og plejefamilien 81

Den anbringende kommune og plejebarnets forældre 82

Plejefamilien og forældrene 82

Den anbringende kommune og tidligere omsorgspersoner 83

Den anbringende kommune, plejefamilien og plejebarnet 83

Når søskende er anbragt i forskellige plejefamilier 84

Den anbringende kommune og skolen 84

Plejeforældre og skole og dagtilbud 85

Det koordinerende arbejde 85

Kapitel 13. Tilsyn 87

Generelt 87

Tilsyn med plejefamilien 87

Tilsyn med det anbragte barn i plejefamilien 88

Samtalen med barnet eller den unge i plejefamilien i forbindelse med kommunens tilsyn 89

Notatpligt 89

Når andre end den anbringende kommune fører tilsyn 90

Tilsyn med børn i privat familiepleje 91

Kapitel 14. Ophør og videreførelse af plejeforholdet 93

Generelt 93

Hjemgivelse eller hjemtagelse af et plejebarn 93

Videreførelse af plejeforholdet på grund af
barnets eller den unges tilknytning til plejefamilien 96

Adoption uden samtykke af børn og
unge, der har været anbragt i mindst 3 år 99

Anbringelse i tre år af børn under
1 år uden genbehandling af sagen 101

Når plejebarnet fylder 18 år – udslusning og efterværn 102

Udslusning fra et anbringelsessted 104

Anden form for efterværn 104

Når den generelle godkendelse ændres eller trækkes tilbage 104

Kapitel 15. Handlekommune 107

Når plejefamilien flytter til en anden kommune 107

Når den unge fylder 18 år 107

Når en privat familiepleje flytter til en anden kommune 107

Kapitel 16. Plejefamiliens retssikkerhed 109

Afslag på generel godkendelse 109

Klagemuligheder ved afslag på generel godkendelse 109

Plejefamiliens partsstatus 110

Opsigelsesvarsel ved ophør af plejeforholdet 110

Partshøring af plejefamilien ved opsigelse af kontrakten 110

Klage ved fastsættelse af honoreringen 111

Underretningspligt 111

Oplysningspligt 111

Regler om tavshedspligt for plejefamilier 112

Det sociale nævn og Ankestyrelsens beføjelser uden klage 113

Advokatbeskikkelse i sager om adoption uden samtykke 114

Bilag 115

Bilag 1. Eksempel på kontrakt	117
Bilag 2. Erindringsliste	118
Bilag 3. Eksempel på et spørgeskema til brug for ansøgning	121
Bilag 4. Eksempel på et uddybende oplysningsskema til plejefamilier	123
Bilag 5. Eksempel på aftale om efterværn	132
Bilag 6. Rejseblanket ved ferie i udlandet. Travel Document	133
Bilag 7. Taksttabel gældende for 2010	134
Bilag 8. Vederlagsfastsættelse (Vejledende skema til honorering)	137
Bilag 9. Bekendtgørelse om begrænsninger i anvendelsen af lov om arbejdsmiljø på arbejde, som udføres i den ansattes hjem	139
Bilag 10. Bekendtgørelse om hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler	141
Bilag 11. Lov om social service	142
Bilag 12. Ferielov	198
Bilag 13. Bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret)	209
Bilag 14. Bekendtgørelse om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter lov om social service og i frivillige sociale organisationer	228
Bilag 15. Relevant litteratur om familiepleje	230

Stikord 233

Kapitel 1. Generelle bemærkninger og formål med anbringelse i plejefamilie

Generelt

Anbringelse i plejefamilie er en mulighed blandt flere anbringelsesformer

Når det er nødvendigt at anbringe et barn eller en ung uden for eget hjem, vil anbringelse i en plejefamilie være en mulighed blandt flere anbringelsesformer.

Definition af en plejefamilie

En plejefamilie kan enten være en familie, der har barnet i døgnpleje, dvs. at barnet bor hos plejefamilien og har samvær med sin biologiske familie, eller det kan være en aflastningsfamilie, hvor barnet bor hos sin egen familie og er hos aflastningsfamilien et bestemt antal døgn om måneden, fx hver anden weekend.

En plejefamilie defineres som en familie, der på foranledning af en kommune tager imod børn og unge, der anbringes i plejefamiliens eget hjem.

Reglerne i serviceloven om undersøgelse, handleplan, afgørelse, opfølgning, tilsyn og støtte til barnet eller den unge samt støtte til forældrene gælder også for anbringelse i en plejefamilie.

Formål

Formål

Formålet med at anbringe et barn eller en ung i en plejefamilie er at tilgodese barnets behov for tryghed og omsorg. Det er derfor vigtigt, at barnet eller den unge indgår i plejefamilien på lige fod med de øvrige familiemedlemmer.

Anbringelse af et barn eller en ung i en plejefamilie kan medvirke til, at barnet eller den unge får mulighed for at udvikle sig og skabe netværk.

Anbringelse af et barn eller en ung i en plejefamilie kan også medvirke til, at barnet eller den unge får en bedre kontakt til sin biologiske familie, idet en plejefamilie oftest ser barnet og dets familie som en helhed.

Endelig kan anbringelse af et barn eller en ung i en plejefamilie af barnet eller den unge opfattes som mere socialt acceptabelt end andre anbringelsesformer.

Afgørelseskompetence

Det er barnets eller den unges kommune (den anbringende kommune), der undersøger og træffer afgørelse om anbringelse af barnet eller den unge i en plejefamilie, jf. servicelovens § 52, stk. 3, nr. 8, jf. § 66, stk. 1, nr. 1. Den valgte plejefamilie skal være godkendt som generelt egnet af den stedlige kommune, jf. servicelovens § 142, stk. 1. Se nedenfor kapitel 3 om Godkendelse som plejefamilie.

Kapitel 2. Personkreds

Hvem kan blive plejefamilie

**Alle over 25 år
kan blive plejefamilie**

Alle over 25 år kan som udgangspunkt blive plejefamilie.²

**Konkret vurdering
af den enkelte familie**

Kommunen skal dog i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering af den enkelte families kvalifikationer med henblik på at give en generel godkendelse af egnetheden. Godkendelsen skal gives på baggrund af en undersøgelse af plejefamiliens familiemæssige, uddannelsesmæssige og arbejdsmæssige forhold. Se nedenfor kapitel 3 om Godkendelse som plejefamilie.

Herudover skal valg af plejefamilie ske ud fra, at det giver de bedste betingelser for barnets eller den unges trivsel og udvikling og må opfylde de krav til personlig omsorg, som stilles efter barnets eller den unges alder og modenhed.

Rekruttering af plejefamilier

**Annoncering, tvær-
kommunalt netværk,
private familiepleje-
organisationer etc.**

Det kan anbefales, at kommunen vælger at rekruttere plejefamilier på følgende måder:

- Annoncere via den lokale presse
- Annoncere via internettet
- Etablere tværkommunale netværk på familieplejeområdet
- Udnytte eventuelle eksisterende netværksgrupper for plejefamilier, og/eller
- Bruge private familieplejeorganisationer.

² I socialministerens svar fra den 4. februar 2003 på Folketingets Retsudvalgs spørgsmål nr. 3 og 4 i brev fra den 24. januar 2003 (L 91, L 93 og B 65 – bilag), fremgår, at der ikke i servicelovens § 49 (den nuværende § 142) er nogle retlige begrænsninger, der hindrer fx homoseksuelle pars mulighed for at blive plejefamilie.

Familieplejeppeje

Det er også en mulighed at udarbejde en familieplejeppeje, så alle, som har lyst til at vide noget om, hvad det vil sige at være plejefamilie, har mulighed for at læse om og lade sig inspirere til at blive plejefamilie.

Informationsaftener

Det kan anbefales, at kommunen afholder informationsaftener for potentielle plejefamilier. I den forbindelse kan det være en idé, at kommunen inviterer Plejefamiliernes Landsforening, der kan bidrage med konkrete erfaringer om arbejdet som plejefamilie. Dette for at fortælle om, hvad det vil sige, og hvad det indebærer at være plejefamilie. Erfaringer viser, at nogle familier ved disse aftener springer fra, når de hører, hvad der kræves af en plejefamilie. Således sparer både kommunen og familien unødigt tid på en godkendelsesprocedure, som i sidste ende ikke fører til en godkendelse.

Retningslinjer for rekruttering og godkendelse – RUGO

Som et eksempel på udvikling af retningslinjer for rekruttering og godkendelse af plejefamilier henvises til udviklingsprojektet RUGO. Her kan også hentes inspiration til informationsaftener, samt de indledende interviews med potentielle plejefamilier. Der kan læses mere på KL's hjemmeside.

Forsørgelsesgrundlag

Forsørgelsesgrundlaget for de familier, der ønsker at være plejefamilie, har som udgangspunkt ikke betydning i forhold til at blive generelt godkendt som plejefamilie.

Kapitel 3. Godkendelse som plejefamilie

Serviceoven

§ 142. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2-8...

Generelt

Generel godkendelse

For at blive plejefamilie kræves en generel godkendelse fra den stedlige kommune. Denne godkendelse indebærer en undersøgelse af familiens egnethed som plejefamilie. Dernæst er der en række overvejelser omkring forholdet til et plejebarn, som kommunen skal sørge for, at den potentielle plejefamilie gør sig. Familiens egne overvejelser omkring et kommende plejeforhold har også en central betydning for vurderingen af familien som potentiel plejefamilie.

Den generelle godkendelse indebærer, at plejefamilien kan modtage børn inden for rammerne af godkendelsen, anbragt såvel af den stedlige kommune som af andre kommuner.

Den generelle godkendelse foretages udelukkende på baggrund af den ansøgende familie, hvilket betyder, at godkendelsen ikke foretages på baggrund af et specifikt barn. En generel godkendelse fokuserer altså kun på familiens egnethed til at modtage et plejebarn.

Iværksættelse af undersøgelse af familien ved enhver henvendelse

Når en familie ønsker at blive plejefamilie, skal den rette henvendelse til sin kommune – den stedlige kommune. Den stedlige kommune kan ikke på forhånd afvise at foretage en generel egnethedsvurdering af familien. Kommunen skal således iværksætte en undersøgelse af familien ved enhver henvendelse herom. Dette gælder både familien, som aldrig har haft et barn i pleje før, familien, som er aflastningsfamilie, og som nu ønsker at blive døgnplejefamilie, familien, som allerede har et barn i pleje, men ønsker at få flere eller anderledes børn i pleje. I disse situationer skal familien godkendes på ny.

Den stedlige kommunes ansvar

Ansvar for at godkende den ansøgende familie

Den stedlige kommune har ansvaret for at godkende den ansøgende familie som egnet til at modtage børn og unge og eventuelt andre familiemedlemmer i formidlet døgnpleje.

Ansvar for at føre tilsyn med familien

Den stedlige kommune har ligeledes ansvaret for at føre det generelle tilsyn med plejefamilien. Se kapitel 13 om Tilsyn.

Den anbringende kommune skal altid underrette den stedlige kommune om en anbringelse

Den stedlige kommune skal have overblikket over, hvor mange og hvilke børn plejefamilien har i pleje. Det er derfor vigtigt, at den anbringende kommune altid underretter den stedlige kommune om eventuelle anbringelser.

Den stedlige kommune kan ikke på forhånd afvise at foretage en generel egnethedsvurdering, selv om der ikke i den stedlige kommune er brug for de pågældende pladser. Der kan jo være andre kommuner, der ønsker at anbringe børn i den pågældende familie. Det betyder, at den stedlige kommune skal foretage en generel vurdering af familiens egnethed som plejefamilie og i den forbindelse tilbyde familien at deltage i kurset for kommende plejefamilier, så godkendelsen er klar, når der er en kommune, der ønsker at benytte den pågældende familie som plejefamilie til et konkret barn.

Vurdering af familiens generelle egnethed

Det er den stedlige kommune, der varetager godkendelsen af plejefamilien.

Undersøgelse og samtale med familien

Den stedlige kommunes vurdering af, om en familie er egnet til at være plejefamilie, skal foretages på baggrund af en undersøgelse af og samtaler med den familie, der søger godkendelse. Familien kan også indsende en skriftlig ansøgning, hvor den beskriver dens samlede forhold. Herunder hører forældrenes uddannelse, beskæftigelse, egen baggrund, opdragelse og opvækst, boligforhold, indkomst og deres alder samt antallet af egne børn og børnenes alder. Yderligere skal familiens baggrund for henvendelse og interesse i at modtage et plejebarn samt deres personlige og faglige erfaringer med anbragte børn og børn generelt beskrives. Kommunen kan eventuelt udforme et ansøgnings- eller oplysningsskema til dette, som interesserede familier kan afhente (se bilag 3: Eksempel på et spørgeskema til brug for ansøgning samt bilag 4: Eksempel på et uddybende oplysningsskema til plejefamilier).

Samlet indtryk af familien

Både de faktuelle oplysninger og familiens egne overvejelser om et kommende plejeforhold samt familiens erfaringer med børn og plejebørn har betydning for det samlede indtryk af familiens værdier, dens indbyrdes relationer og i sidste ende, om familien er egnet til at modtage et plejebarn.

Den generelle godkendelse gives kun til én af plejeforældrene

Godkendelse gives kun til den ene af forældrene

Den generelle godkendelse gives kun til den ene af forældrene i familien. Dette bør familien informeres om tidligt i ansøgningsforløbet, da familien måske ikke er interesseret i at blive plejefamilie med den præmis.

Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet

Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer

Ved vurderingen af plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet er det vigtigt at se på plejefamiliens erfaringsgrundlag samt familiens samlede forhold. Herunder hører om plejefamiliens uddannelse, beskæftigelse, egen baggrund og opvækst m.v.

Boligforhold, lokalområde og netværk

Etablering af værelse

Familiens egen bolig, herunder om boligen rummer mulighed for etablering af et værelse til et kommende plejebarn, har også betydning for den samlede vurdering.

Fysiske omgivelser, fritidsmuligheder, relevant skoleplacering etc.

Herudover har lokalområdet, de fysiske omgivelser, fritidsmuligheder og familiens netværk også betydning for vurderingen. Endelig har relevant skoleplacering (evt. med tilstrækkelige støttemuligheder) også betydning for vurderingen.

Plejeforældrenes samliv

Minimum to et halvt års samliv

Det er et formelt krav, at der skal undersøges og tages stilling til plejeforældrenes samliv. Der kan stilles krav om minimum to et halvt års samliv, for at sikre et stabilt familieplejeforhold. Denne periode skal dog anses som vejledende, og der bør altid foretages en individuel vurdering, eftersom der i den enkelte sag kan foreligge særlige omstændigheder.

Plejeforældrenes alder

40 år mellem den ældste af plejeforældrene og plejebarnet

Plejeforældrene skal som udgangspunkt være fyldt 25 år ved plejeforholdets begyndelse. Ligeledes bør der som udgangspunkt ikke være mere end 40 år mellem den ældste af plejeforældrene og plejebarnet. Ved barn nr. to kan der dispenseres for denne aldersforskel.

Det skal dog understreges, at der altid skal foretages en individuel vurdering, og at der i den enkelte sag kan foreligge særlige forhold, der gør, at plejeforældrenes alder ikke har betydning for plejeopgaven. Det er således væsentligere, at familien er sund og stabil, end at den opfylder alle formelle krav.

Straffe- og børneattester og helbredsforhold

Straffeattest og børneattest

Kommunen skal, inden familien godkendes som plejefamilie, indhente oplysninger om familiens indtægtsforhold og almindelig straffeattest³ samt en børneattest fra Kriminalregistret⁴. Kommunen skal forinden have familiens samtykke til indhentelse af disse oplysninger.

Straffeattesten rekvireres af den stedlige kommune, som står for den generelle godkendelse af familien. Straffeattesten rekvireres fra den politiskreds, hvor familien bor. I begæringen skal det angives, at straffeattesterne skal benyttes i forbindelse med en ansøgning om godkendelse af en plejefamilie efter servicelovens § 142.

Helbredsoplysninger om begge plejeføldre

Endelig skal kommunen, hvis kommunen finder et særligt behov herfor, bede familien om at afgive en erklæring om deres helbredsforhold. Selv om plejekontrakten formelt indgås med en af plejeforældrene, skal helbredsoplysningerne om begge de to potentielle plejeføldre ligge til grund for en eventuel godkendelse. Den kommune, der ønsker at se en helbredsattest, afholder udgiften dertil.

Familien bør i en helbredserklæring stå inde for, at man helbreds-mæssigt er i stand til at påtage sig opgaven.

3 De nærmere regler for indhentelse af den almindelige straffeattest er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister med senere ændringer. Se bilag 13.

4 Indhentelsen af børneattest er reguleret i bekendtgørelse nr. 627 af 15. juni 2006 om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter lov om social service og i frivillige sociale organisationer. Se bilag 14.

Socialrapport

Beskrivelse af familien (en socialrapport)

Ud fra de indhentede oplysninger og en vurdering af familiens egnethed udarbejdes en beskrivelse af familien (en socialrapport). I socialrapporten lægges vægt på, hvilken type plejeopgaver plejefamilien ønsker og har ressourcer til.

Plejefamiliens egne overvejelser

Det er vigtigt at sikre sig, at plejefamilien gør sig overvejelser både før godkendelsen og ved et konkret plejeforhold. Det betyder, at det både er den stedlige kommune og den anbringende kommune, der må sikre sig, at disse overvejelser foretages.

Før den generelle godkendelse

Ansøgerfamilien bør overveje og gennem- tænke rollen som plejefamilie

Den stedlige kommune bør sikre sig, at ansøgerfamilien overvejer og gennemtænker rollen som plejefamilie før den generelle godkendelse.

Der er andre overvejelser, der først kan ske, når plejefamilien står over for at skulle indgå et konkret plejeforhold – altså overvejelser i plejefamilien, som den anbringende kommune skal sikre sig sker.

Inden den generelle godkendelse må familien forberede sig på at have et plejebarn. Dette vil ruste familien til nogle af de udfordringer, der er ved at være en plejefamilie. Det vil ruste plejefamilien bedre til plejeforholdet, hvis de indledende gør sig følgende overvejelser:

- Hvad vil det sige at have et plejebarn?
- Hvordan påvirker det familien at få et plejebarn?
- Hvordan påvirker det familiens egne børn at få et plejebarn?
- Er familien forberedt på at stå til rådighed 24 timer i døgnet?
- Er familien forberedt på at være en "offentlig" familie?
- Er familien parat til at forpligte sig i længere tid?
- Er familien forberedt på, at plejebarnet skal med på ferie?
- Er familien forberedt på, at plejebarnet pludselig kan ønskes hjemgivet?
- Hvad sker der, når plejebarnet fylder 18 år?
- Etc.

At være offentlig familie

Kommunen bør gøre plejefamilien opmærksom på, at familien med den generelle godkendelse i hånden vil være en offentlig familie, hvilket in-

debærer, at familien er rede til at lade myndighedspersoner få indsigt i familiens personlige og økonomiske oplysninger.

Familien bør ligeledes gennemtænke, om den kan forene sig med, at kommunen skal oplyses om alle større ændringer i familien som fx job, skilsmisse, helbredsændringer eller ferieplaner. Også kommunens løbende tilsyn med familien er en del af det at være plejefamilie.

Plejebarnets forældre

Besøg af plejebarnets forældre

Kommunen skal gøre plejefamilien opmærksom på, at plejeopgaven også indebærer at have besøg af plejebarnets forældre. Plejefamilien bør desuden være behjælpelig med generelt at bibeholde plejebarnets kontakt med dets forældre, såfremt dette vurderes gavnligt for plejebarnet. Se kapitel 12 om Samarbejde.

Plejebarnet som nyt familiemedlem

Plejefamiliens egne børn

Det er væsentligt for plejefamilien at være opmærksom på, at det at have et plejebarn vil involvere hele familien. En familie, der ønsker at være plejefamilie, skal tale det igennem med egne børn og forberede dem så godt som muligt. Plejefamiliens egne børn skal blandt andet være indstillet på at få et nyt medlem i familien, og dette skal resten af familien samt netværket også forberedes på.

Det er vigtigt med åbenhed i plejefamilien, og erfaringerne siger, at det er i orden, at plejeforældrene føler sig tættere på deres egne børn end plejebarnet. Det er dog vigtigt, at plejefamilien er indstillet på det nye familiemedlem, så alle i familien kan hjælpe plejebarnet med at finde sig tilrette. Det betyder, at plejeforældrene må give barnet en følelse af at være en del af familien på lige fod med familiens andre børn og også lade plejebarnet deltage i pligter og aktiviteter – og børnene i familien må inddrage plejebarnet i søskendeflokken. Dette til trods for, at et plejebarn måske vil reagere anderledes i visse situationer end resten af familien. Som plejefamilie må man anerkende, at ethvert plejebarn har erfaringer og historier med sig, som har betydning for og påvirker barnet.

Den generelle godkendelse

Fastholder familien sin ansøgning – eventuelt efter en betænkningstid – og vurderes det i forhold til familiens motivation og ressourcer, at familien er egnet, kan den herefter få den generelle godkendelse.

I den generelle godkendelse specificeres, hvad godkendelsen omfatter

I den generelle godkendelse specificeres, hvad godkendelsen omfatter; det vil sige, hvor mange børn familien er godkendt til at modtage, og hvilken alder børnene eller de unge kan have. Endvidere skal angives de særlige karakteristika hos barnet eller den unge, herunder om barnet eller den unge har nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne, kroniske lidelser m.v.

Må ikke omhandle honorering

Den generelle godkendelse må ikke beskrive, hvilken honorering (antal plejevederlag) som plejefamilien maksimalt kan modtage. Dette afhænger alene af det enkelte plejeforhold og besluttet ved anbringelsen af barnet eller den unge.

Må ikke være afhængig af krav, som det tilkommer den anbringende kommune at stille

Den generelle godkendelse må heller ikke gøres afhængig af krav, som det tilkommer den anbringende kommune at stille. Det betyder, at kommunen ikke må inddrage konkrete børn i godkendelsen eller stille konkrete krav til, hvilken type af stillinger plejefamilien må varetage, men alene godkende på baggrund af en forudsætning om omfanget af udearbejde og forholdene i øvrigt.

Godkendelse som aflastningsfamilie

Kommunen kan også vurdere, at familien egner sig bedst til at have børn i aflastning.

Det skal således fremgå af godkendelsen, at familien er fundet bedst egnet til at have børn og unge i aflastning.

Kravene til aflastningsfamilier er de samme, som gælder for plejefamilier

Kravene til den generelle godkendelse som aflastningsfamilie er de samme, som gælder for plejefamilien, som er godkendt til døgnpleje. Dog gælder det, at minimumskravet til varigheden på fire hele kursusdage for plejefamiliens deltagelse i kursus i at være plejefamilie ikke omfatter aflastningsfamilier.⁵

Foreløbig godkendelse

I ganske særlige tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at forsyne plejefamilien med en foreløbig godkendelse. Dette kan fx komme på tale i en akutsag, hvor det vurderes som mest hensigtsmæssigt, at anbringelsen

⁵ Jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i L 154 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v., hvor der indføres et minimumskrav til kursets varighed på fire hele kursusdage. Loven blev stadfæstet den 17. juni 2008 som lov nr. 549.

sker i nærmiljøet, hvor der er en mulig plejefamilie, der endnu ikke er endeligt godkendt som plejefamilie, men hvor godkendelsen utvivlsomt vil foreligge umiddelbart efter.

Kurset skal være påbegyndt inden godkendelse

Det er således ikke et krav, at familien har gennemført det lovpligtige kursus, førend de bliver plejefamilie.⁶ Det bør dog, så vidt det er muligt, tilstræbes, at plejefamilien har gennemført eller er påbegyndt det lovpligtige kursus, før familien modtager den endelige generelle godkendelse. Se kapitel 4 om Kursus og løbende støtte til plejefamilien, hvor det ligeledes fremgår, at kurset som udgangspunkt skal være påbegyndt inden godkendelsen.

Antallet af børn i pleje

Der bør ikke anbringes mere end fire børn i en plejefamilie

Som udgangspunkt bør der ikke anbringes mere end fire børn i en plejefamilie. Dette kan dog fraviges ud fra en konkret vurdering. Der kan fx være tilfælde, hvor der allerede eksisterer en aflastningsordning for nogle plejebørn samtidig med, at der kommer fuldtidsplejebørn ind, eller der kan være tale om en søskendeflok.

Når familien er godkendt som plejefamilie

Orienteringsmøde

Når familien er godkendt som plejefamilie, kan kommunen holde et orienteringsmøde for flere godkendte plejefamilier eller besøge den enkelte familie. Her bør der orienteres om love og regler, retningslinjer, samarbejder og mulige vanskeligheder samt handleplaner og kontrakt. Efter denne orientering er det en god idé at lade familien få betænkningstid til at vurdere, om de stadig ønsker at være plejefamilie.

6 Kommunalbestyrelsen, der godkender plejefamilien, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie jf. servicelovens § 142, stk. 3. Plejefamilien skal således blot deltage i et kursus ”i forbindelse med godkendelsen”. Ordene ”i forbindelse med” må i helt særlige tilfælde kunne fortolkes som inden for en rimelig tid. Hvis lovgiver havde ønsket, at plejefamiliens deltagelse i et kursus skulle ske samtidig med godkendelsen, ville dette have fremgået af bestemmelsen. KL kan derfor vejledende udtale, at ordene ”i forbindelse med” må kunne fortolkes som i op til ca. 3 måneder efter godkendelsen. Dette set i lyset af, at der ofte kun er mulighed for at deltage i et kursus to gange om året. Dette vil kun gælde i helt særlige tilfælde, fx i en akutsag, hvor det vurderes som mest hensigtsmæssigt, at anbringelsen sker i nærmiljøet.

Eksempel

Vurderes familien til en godkendelse, kan den stedlige kommune vælge at indkalde familien, eventuelt sammen med andre familieplejeansøgere, til et orienteringsmøde, hvor familien/erne underrettes om kontraktlige forhold m.v., eller en sagsbehandler kan tage ud til familien og orientere dem på denne måde. Der bør orienteres om følgende punkter:

- Servicelovens børneparagraffer
- Handleplaner
- Samarbejdet med barnets familie
- Samarbejde med sagsbehandler, familieplejekonsulent og familieplejerådgiver
- Eventuelle vanskeligheder i et anbringelsesforløb. Blandt andet de dilemmaer, der kan opstå mellem de involverede parter i en anbringelse – plejefamilien, forældrene, sagsbehandleren samt eventuelt øvrige parter, der indgår i forløbet
- Retningslinjer for fastsættelse af plejevederlag
- A-kasseregler/muligheder
- Gennemgang af familieplejekontrakt
- Orientering om klagemuligheder.

Yderligere kan der orienteres om sagsbehandlerens/familieplejekonsulentens og familieplejerådgiverens placering i den kommunale organisation, så familien får en fornemmelse for deres samarbejdspartnere. Hvis der afholdes et orienteringsmøde, kan en erfaren plejefamilie deltage og fortælle om deres erfaringer med et plejebarn.

Kapitel 4. Kursus og løbende støtte for plejefamilien

Generelt

Serviceoven

§ 142. ...

Stk. 3. Den kommunalbestyrelse, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie. Kurset skal som minimum have en varighed svarende til 4 hele kursusdage.

Stk. 4-8...

Den stedlige kommune skal sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus

Serviceovens § 142, stk. 3, stiller krav om, at den kommune, der godkender plejefamilien, skal sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus, som giver den fornødne information og viden om at være plejefamilie. Kurset skal gives i forbindelse med godkendelsen og har til formål at opkvalificere tilbuddene og mindske risikoen for, at plejeforholdet bryder sammen.

Kurset skal være påbegyndt inden godkendelsen

Kurserne skal give viden om, hvilken opgave plejefamilien går ind til, samt give redskaber til at løse opgaven. Kurset omfatter begge plejeforældre og skal som udgangspunkt være påbegyndt eller gennemført inden godkendelsen.⁷

Det er ikke noget krav, at kurset skal være afsluttet, inden plejefamilien modtager barnet. Derimod kan det være relevant at overveje, hvorvidt en del af kurset først skal finde sted, når familien har modtaget barnet, så undervisningen målrettes den konkrete situation.

⁷ I bemærkningerne til lovforslag nr. L 8, Lov nr. 1442 af 22. december 2004 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreformen), der trådte i kraft den 1. januar 2006, fremgår, at kurset skal være påbegyndt inden godkendelsen. Videre fremgår det af Indenrigs- og Socialministeriets vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, punkt 409, at det i ganske særlige tilfælde kan være hensigtsmæssigt at forsyne plejefamilien med en foreløbig godkendelse. Dette kan fx komme på tale i en akutsag, hvor det vurderes som mest hensigtsmæssigt, at anbringelsen sker i nærmiljøet.

Kursets formål, indhold og varighed

Plejefamiliens kompetencer udvikles

Formålet med kurset er blandt andet at udvikle følgende kompetencer hos plejefamilien:

1. Omsorg for og opdragelse af barnet, herunder forståelse for barnets særlige situation og eventuelle forstyrrelser i barnets udvikling samt forståelse for relationen mellem plejefamilie, plejebarn og plejefamiliens egne børn
2. Etablere tilknytning til plejebarnet, baseret på nærvær, kærlige følelser, kontinuitet og respekt for barnets ret til medbestemmelse
3. Samarbejdet med barnets forældre, herunder at respektere og støtte barnets og forældrenes relation
4. Plejefamiliens forståelse for at skulle forpligte sig i et livslangt engagement
5. Plejefamiliens rolle i samarbejdet omkring barnet i forhold til de øvrige professionelle, herunder også de kommunale myndigheder.

Kommunen fastlægger selv det nærmere indhold af kurset.

Fire hele kursusdage

Efter servicelovens § 142, stk. 3, 2. pkt., er det et krav, at kurset som minimum skal have en varighed svarende til fire hele kursusdage. Minimumskravet til varigheden på fire hele kursusdage gælder ikke for aflastningsfamilier.⁸

Det kan være hensigtsmæssigt, at kommunen, evt. i samarbejde med andre kommuner, tilbyder kurser, der er målrettet de problemstillinger, som en plejefamilie bliver godkendt til.

Kommunerne kan bl.a. hente inspiration til, hvad det er hensigtsmæssigt at inkludere i et sådant kursus, fra udviklingsprojektet RUGO, AMU-kurser samt i organisationen Børn & Familiers plejeforældreuddannelse.

Afholdelse af udgifter til kurset

Den stedlige kommune afholder udgifterne til kursus

Det er den stedlige godkendende kommune, der skal afholde udgifterne til kursus, herunder udgifter til forplejning og udgifter til eventuel tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med plejefamiliens deltagelse i et kursus. Hvis der er tale om en almindelig plejefamilie, er det således den stedlige kommune, der skal betale.

⁸ Jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i L 154 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v., hvor der indføres et minimumskrav til kursets varighed på fire hele kursusdage. Loven blev stadfæstet den 17. juni 2008 som lov nr. 549.

Obligatoriske samtaler, kurser og møder

Plejefamilien forpligter sig til at deltage i kurser

Som plejeforældre forpligter man sig til at modtage og/eller deltage i superviserende samtaler med plejefamiliekonsulenter for at udrede eventuelle konflikter og problemer, samt for at udvikle sig som plejeforældre. Desuden forpligter plejefamilien sig til at deltage i kurser og møder netop for at kvalificere sig bedst muligt til arbejdet som plejefamilie.

Det bør sikres, at kursernes kvalitet er i orden. Samtidig bør det sikres, at der indgår et udviklingsarbejde med plejefamilierne, således at de rustes på en sådan måde, at det kan være med til at forhindre brud i anbringelserne.

Støtte til plejefamilien under plejeforholdet

Supervision under plejebarnets anbringelse

I relation til samarbejdet mellem den anbringende kommune og plejefamilien bør man ved indgåelse af kontrakt drøfte, hvordan kommunen kan støtte plejefamilien, herunder også plejefamiliens egne biologiske børn, i forhold til at håndtere de problemer, der kan komme, når man får et plejebarn ind i familien. Det er heldigvis ikke alle plejefamilier, der har behov for supervision under plejebarnets anbringelse hos dem. Det kan dog være nødvendigt, når barnet har særlige og omfattende vanskeligheder.

Der findes mange måder at støtte plejefamilien på. Den primære støtte skal gives i kommunens løbende tilsyn og samarbejde med plejefamilien. Derudover kan kommunen give plejefamilierne støtte og inspiration gennem etablering af netværk med andre plejefamilier.

Der skal her særligt peges på aftaler om deltagelse i uddannelses- og kursusvirksomhed. Her kan igen henvises til RUGO-projektet, som er omtalt tidligere, som sigter mod at kvalificere arbejdet med plejefamilier.

Hvad angår kurser og uddannelse, udbydes der relevant uddannelse/kurser via familieplejeorganisationer, kommunerne og Socialpædagogernes Landsforbund samt i AMU-regi.

Kapitel 5. Anbringelse af et barn i en plejefamilie

Generelt

Som beskrevet i definitionsafsnittet i indledningen sondres der mellem den generelle godkendelse og det konkrete valg af anbringelsessted for det enkelte barn. Omdrejningspunktet er derfor, om forhold i plejefamilien passer godt sammen med karakteristika for plejebarnet. Til grund for det konkrete valg af anbringelsessted for det enkelte barn kan eksempelvis ligge, om der er forhold ved barnet – særlige behov, krav m.v. – som plejefamilien kan opfylde/tilbyde.

Kompetencen til at beslutte en anbringelse uden for hjemmet ligger hos den anbringende kommune, der ikke nødvendigvis er den samme som plejefamiliens opholdskommune – den stedlige kommune.

Den anbringende kommune træffer beslutning om anbringelse

Den anbringende kommune træffer beslutning om anbringelse, valg af anbringelsesforanstaltning, etablering af plejeforholdet, herunder fastsættelse af og løbende regulering af plejevederlaget. Se om plejevederlag i kapitel 9 om Honorering af plejefamilien.

Matchning af familie og barn

Grundig visitation en forudsætning for en god matchning

En vigtig forudsætning for et godt familieplejeforløb er at bringe det rette barn sammen med den rette plejefamilie. En grundig visitation af både plejefamilie og plejebarn er en afgørende forudsætning for en god matchning. Kommunen kan i den forbindelse overveje at inddrage barnet eller den unge i valg af plejefamilie.

Samlet vurdering

Beslutningen om plejefamiliens opgaver i forbindelse med anbringelsen af et plejebarn skal tage udgangspunkt i dels handleplanen, dels en samlet vurdering, der blandt andet inddrager følgende parametre:

- Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling
- Kontinuitet i barnets anbringelse
- Krav til samarbejdet med barnets forældre og øvrige familie og netværk
- Antal og alder af eventuelle egne børn

- Plejefamiliens ressourcer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet, herunder vurdering af plejefamiliens faglige baggrund eller særlige erfaring fra beslægtede opgaver
- Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger, herunder omfanget af udearbejde for begge plejeforældre.

Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling

Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling er centrale elementer

Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling er helt centrale elementer, der skal tages stilling til i forbindelse med fastsættelsen af antallet af plejefamiliens plejevederlag. Se kapitel 9 om Honorering af plejefamilien.

Belastningsfaktorer

Der kan være tale om følgende belastningsindikatorer, der kan have betydning for fastsættelsen af antallet af plejevederlag:

- Behov for forsørgelse
- Behov for opdragelse
- Behov for stimulering
- Faglige/socialt problemer i skolen
- Ikke alderssvarende udvikling
- Søvnproblemer/mareridt
- Ikke alderssvarende motorisk udvikling
- Manglende selvtillid
- Angstsymptomer
- Manglende tillid til voksne
- Vådligger o.l. urenlighed
- Behov for bistand af psykologisk art
- Diverse psykosomatiske reaktioner
- Lettere fysisk/psykisk handicap med behov for motorisk, psykisk og social træning
- Træning og ledsagefunktion
- Spiseforstyrrelser
- Psykiatriske symptomer
- Flere tidlige anbringelsesforløb
- Følgervirkninger af incest eller anden mishandling/grov omsorgssvigt
- Misbrugsproblemer
- Sværere fysisk/psykisk handicap med uhensigtsmæssig adfærd, og/eller stort aktivitetsniveau
- Fysisk/psykisk handicap med omfattende plejebæhov
- Fysisk/psykisk handicap med behov for konstant opsyn.

Se også kapitel 9 om Honorering af plejefamilien og bilag 8: Vederlagsfastsættelse (Vejledende skema for honorering).

Kontinuitet i barnets anbringelse

Kontinuitet – et stabilt forløb

Det er vigtigt, at der er kontinuitet i barnets anbringelse. En anbringelse bør være identisk med et stabilt forløb, hvor børnenes egen familie suppleres med et anbringelsesmiljø, der kontinuerligt kan støtte barnet i den tid, anbringelsen varer.

Der kan være modsatrettede forhold, der gør sig gældende, når det drejer sig om at sikre børn kontinuitet i opvæksten. For det første kontinuitet i anbringelsen, dernæst opretholdelse af familien som en helhed. Det sidste kan være på bekostning af den kontinuitet i barnets opvækst, som er vigtig for barnets trivsel og positive udvikling.

I hvert enkelt tilfælde må det vurderes, hvad der er til barnets bedste, så det dermed sikres, at barnet får en stabil og harmonisk barndom.

Krav til samarbejdet med barnets forældre

Forældrenes rolle

Forholdet til barnets forældre er af væsentlig betydning under anbringelsen. Forældrene spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre en positiv udvikling for barnet eller den unge under anbringelsen.

Efter servicelovens § 71, stk. 1, 3. pkt., har kommunen en pligt til at sikre, at forældrene får nogle relevante informationer om barnets hverdag i de tilfælde, hvor barnet er anbragt uden for hjemmet.

Forældrene skal have mulighed for at danne sig et indtryk af barnets eller den unges dagligdag, herunder forholdet til daginstitution, skole eller uddannelsessted samt forholdet til venner, deltagelse i aktiviteter og lignende.

Kommunen er alene forpligtet til at sikre, at forældrene modtager de nødvendige informationer, samt at forebygge og afhjælpe eventuelle konflikter mellem forældre og plejeforældre.

Aftalen med plejeforældre skal indeholde aftale om samarbejdet mellem kommunen, plejefamilien og forældre

Det er derfor vigtigt, at aftalen med plejeforældrene indeholder klare aftaler om samarbejdet mellem kommunen, plejefamilien og forældrene om forholdene under plejebarnets ophold, herunder graden af inddragelse af forældrene i de daglige beslutninger. Sådanne aftaler kan modvirke konflikter om, hvem der bestemmer i forhold til barnet. Se også kapitel 12 om Samarbejde.

Antal og alder af eventuelle egne børn

Plejeforældrenes egne børn

Det kan have betydning for plejeforældrenes erfaringsgrundlag med børn i privatsfæren, at de selv har børn.

Når et plejebarn anbringes i en plejefamilie, kan det være nyttigt at afstemme plejebarnets alder med plejefamiliens egne børns. Denne vurdering bør ske for at beskytte både plejebarnet og plejefamiliens egne børn. Plejefamiliens egne børn skal ikke føle sig forpligtet til at tage sig af plejebarnet eller dele nærmeste kammerater. Plejebarnet skal ikke føle sig målt i forhold til plejefamiliens børn.

Ligeledes kan det være nyttigt at se på plejefamiliens egne børns alder, hvis et plejebarn fx er så skadet og kræver så megen opmærksomhed, at plejefamiliens børn bør have en alder, så de evner at forstå hensigten med den store opmærksomhed.

Det kan dog være hensigtsmæssigt at anbringe følelsesmæssigt sarte småbørn, fx børn født af stofmisbrugere, i plejefamilier uden egne børn hjemme. Følelsesmæssigt sarte børn kan have brug for meget ro og fuld opmærksomhed.

Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet

Plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer

Ved vurderingen af plejefamiliens ressourcer, kompetencer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet er det vigtigt at se på plejefamiliens erfaringsgrundlag samt familiens samlede forhold. Herunder høre om plejefamiliens uddannelse, beskæftigelse, egen baggrund og opvækst m.v.

Plejefamiliens erfaringsgrundlag

Det er meget væsentligt i forbindelse med en anbringelse af et barn i en plejefamilie, at kommunen er klar over, hvilke personlige og faglige erfaringer familien har med børn og unge med særlige behov og anbragte børn og unge.

Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger, herunder omfanget af udearbejde for begge plejeforældre

I forbindelse med vurderingen af barnets behov for støtte, behandling og omsorg bør det vurderes, om plejeopgaven er så omfattende, at en af plejeforældrene bør stå til rådighed på fuld tid. Det bør vurderes, hvor meget plejefamiliens samlede beskæftigelse ud over plejearbejdet højst må udgøre.

Plejeforældrenes samlede beskæftigelse ud over plejearbejdet

Er der tale om et barn, hvor det må formodes, at barnet i løbet af anbringelsen hos plejefamilien udvikler sig så positivt, at det ikke længere er nødvendigt, at plejefamilien står til rådighed på fuld tid, vil plejefamiliens samlede beskæftigelse kunne tages op til fornyet vurdering.

Samtalen med familien

Vigtigt, at samtalen afdækker pleje-familiens forventninger til plejebarnet

Det er væsentligt, at samtalerne med familien afdækker familiens forventninger til plejebarnet og plejeforholdet, herunder varigheden af plejen. Undersøgelsen og samtalerne med familien skal føre til, at kommunen danner sig et grundigt indtryk af familien og de indbyrdes relationer heri. Indtrykket skal altså række ud over de objektive kriterier, som fx alder, job m.v.

Plejefamilien bør løbende orienteres om de oplysninger, kommunen indhenter

Det skal i den forbindelse understreges, at de generelle krav til sagsbehandling også gælder her. Det er vigtigt, at der i hele forløbet sker en grundig orientering af familien om de oplysninger, kommunen indhenter. Den grundige og løbende orientering er en forudsætning for, at der kan etableres et godt samarbejde med plejefamilien.

Indgåelse af kontrakt om plejeforholdet

Den anbringende kommune indgår kontrakten med plejefamilien om det enkelte plejebarns ophold.

Den anbringende kommune indgår kontrakten med plejefamilien

Inden den anbringende kommune indgår en kontrakt om et plejeforhold, skal kommunen sikre sig, at plejefamilien har den fornødne generelle godkendelse og er bekendt med de forudsætninger og begrænsninger, der følger med indgåelse af plejeforholdet. Herunder hører blandt andet at træffe aftale med plejefamilien om anbringelsens forventede varighed og om særlige forhold vedrørende plejebarnets behandling, uddannelse m.v.

Plejefamilien er forpligtet til at give oplysninger

Inden plejefamilien indgår en kontrakt om en konkret plejeopgave, er plejefamilien forpligtet til at give oplysninger om nuværende og tidligere plejeforhold, antallet af plejebørn i plejefamilien samt omfanget af erhvervsarbejde sideløbende med plejeforholdet. Plejefamilien skal gøres opmærksom på, at videregivelse af personlige oplysninger, fx navn, adresse og personnummer på andre plejebørn, er omfattet af tavshedspligten. Plejefamiliens oplysninger om nuværende og tidligere plejeforhold bør derfor kun omfatte de oplysninger, der ikke er personlige.

Den anbringende kommune skal sende en kopi af plejekontrakten til den stedlige kommune

Den stedlige kommune skal orienteres af den anbringende kommune om kontraktindgåelsen med plejefamilien og bør tilsendes en kopi af plejekontrakten. Den stedlige kommune skal endvidere oplyses om op-hør af et plejeforhold.

Det er den anbringende kommune, der skal sikre, at der er et samarbejde med skole, dagtilbud, PPR – pædagogisk-psykologisk rådgivning – og andre relevante samarbejdspartner.

Grundlaget for den generelle godkendelse bør ikke indgå i selve børnesagen

Det anbefales, at undersøgelsen af plejefamilien samt grundlaget for den generelle godkendelse ikke indgår i selve børnesagen. Denne anbefaling sker af hensyn til plejefamilien, idet erfaringen tilsiger, at der kan opstå konflikter mellem forældrene og plejefamilien. Der bør ikke være aktindsigt til aftalen mellem den anbringende kommune og plejefamilien via børnesagen.

Hvis den generelle godkendelse trækkes tilbage

Rimelig afviklingsperiode, hvis den generelle godkendelse trækkes tilbage

Hvis den generelle godkendelse trækkes tilbage, skal den stedlige kommune straks give besked herom til den/de anbringende kommune(r), således at de kan anbringe barnet/børnene i et andet tilbud. Der bør være en rimelig afviklingsperiode, så ændringerne bliver så skånsomme som muligt for barnet.

Skoletilbud og dagtilbud i forbindelse med en plejeanbringelse

Plejebarnets undervisningsbehov

Den enkelte kommune bør fastlægge klare retningslinjer for, hvorledes skoleforvaltningen inddrages i overvejelserne omkring skoletilbud i forbindelse med en anbringelse. Der kan ikke gives et konkret bud på, hvornår overvejelserne omkring et evt. skoletilbud skal indgå i sagsforløbet. Det kan være meget individuelt og må bero på et skøn i den enkelte sag, hvornår og hvor meget skoleforvaltningen skal inddrages i sagsforløbet. Det er meget vigtigt, at både sagsbehandlere og familieplejekonsulenter meget tidligt i forløbet har kontakt og dialog om barnets undervisningsbehov med PPR – pædagogisk-psykologisk rådgivning – både i egen kommune og i den potentielle anbringelseskommune.

Den anbringende kommune har det koordinerende arbejde i forhold til barnets skole, dagtilbud m.v.

Det er vigtigt at præcisere, at det er den anbringende kommune, der fortsat har det koordinerende arbejde i forhold til barnets skole, dagtilbud m.v., således at den anbringende kommune sørger for at inddrage skole og dagtilbud i barnets nye opholdskommune i det forebyggende arbejde.

Det er vigtigt allerede i forbindelse med anbringelsen at sikre en tydelig afklaring af, hvem der fra skole og dagtilbud skal samarbejdes med – er det barnets forældre eller plejefamilien? Det er meget vigtigt, at plejeforældrene gør sig klart, at de har en række opgaver i forbindelse med almindelig kontakt og koordination med barnets dagtilbud og skole (opgaver, de i samme omfang vil have med deres egne børn), såfremt barnets forældre ikke selv ønsker eller ikke selv kan deltage i dette samarbejde.

Det er den anbringende kommune, der alene kan beslutte, om plejebarnet skal have supplerende støtte i dagtilbuddet i forbindelse med

anbringelsen. Spørgsmål omkring barnets behov for supplerende støtte i dagtilbuddet afklares i samarbejde mellem dagtilbuddet i opholdskommunen, plejefamilien og eventuelt barnets forældre. Det anbefales, at der er et samarbejde og en dialog på tværs af kommunerne omkring dette, således at der ikke iværksættes tilbud med økonomiske konsekvenser for den anbringende kommune, uden at denne er blevet orienteret om det forinden.

Støttepædagog i dagtilbud knyttes som udgangspunkt ikke til det enkelte barn, men er en del af kommunens personalenormering

Hvis et anbragt barn har behov for støttepædagog i et dagtilbud, kan udgiften til støtte ikke hjemvises til betaling af den anbringende kommune. Støttepædagog bevilges og knyttes som udgangspunkt ikke til det enkelte barn, men er en del af kommunens personalenormering.

Udgiften til støttepædagog indgår i kommunens dagtilbuds driftsbudget

Udgiften til støttepædagog kan derfor heller ikke konteres på det enkelte barn, men indgår i kommunens dagtilbuds driftsbudget. Særsålt refusion for udgifter til støttepædagog vil bryde med dette princip. Det er Indenrigs- og Socialministeriets opfattelse, at kommunerne ikke kan fravige disse regler ved indbyrdes aftale.

Folkeregistertilmelding af plejebarnet

Et barn eller en ung anbragt i en anden kommune end forældremyndighedsindehaverens opholdskommune skal være registreret i folkeregistret i den kommune, hvor barnet er anbragt, altså hos plejefamilien. Registreringen af barnet i folkeregistret i den nye opholdskommune (der også er barnets skolekommune) vil være påtegnet en kode, således at det klart fremgår, at det er en anden kommune, der har udgifter til dette barn efter servicelovens § 52. Dermed tæller barnet med i folketælling til grund for udregning af bloktilskuddet i den kommune, der skal afholde udgifterne. Bloktilskuddet vil som følge heraf tildeles den kommune, der har udgifterne til anbringelsen af barnet uden for hjemmet og dermed også de medfølgende udgifter til undervisning og dagtilbud.

Den stedlige kommune får refusion for udgifterne til undervisning af plejebarnet

Den stedlige kommune modtager refusion for udgifterne til undervisningen af det anbragte barn eller et evt. dagtilbud fra den anbringende kommune.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 355 af 24. april 2006, § 1, stk. 2, fastslår at: "Kommunalbestyrelsen kan kræve refusion fra en anden kommune for udgifterne til undervisning m.v. af et barn, der ved offentlig myndigheds medvirken er anbragt i en institution eller i pleje i kommunen, og som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune."

Den kommune, der modtager bloktilskuddet for barnet, har ansvaret for at dække udgifterne til undervisning

Den kommune, der modtager bloktilskuddet for barnet, har således ansvaret for at dække udgifterne til undervisning med videre, hvilket betyder, at den kommune, der varetager barnets undervisning, har krav på refusion for alle udgifter i forbindelse med barnets undervisning, herunder eventuelle udgifter til undervisning i fritiden, til befordring og til ophold i en skolefritidsordning.

Den anbringende kommune har ansvaret for folkeregistertilmelding af barnet i den nye opholdskommune

Den anbringende kommune har ansvaret for folkeregistertilmelding af barnet i den nye opholdskommune. Det kan dog være hensigtsmæssigt, at den anbringende kommune gør dette i samarbejde med plejefamilien, således at plejebarnet får den samme læge som plejefamilien.

Iværksættelse af andre foranstaltningstyper samtidig med anbringelse i plejefamilien

Tildeling af andre foranstaltningstyper

En anbringelse i en plejefamilie udelukker ikke, at andre foranstaltningstyper kan finde anvendelse. Således kan kommunen samtidig fx yde aflastning efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5, eller udpege en fast kontaktperson for barnet eller den unge efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7.

Kapitel 6. Privat familiepleje

Generelt

Serviceoven

§ 78. Ingen må modtage et barn under 14 år i døgnophold i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder uden at have tilladelse dertil fra kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Plejetilladelse kan kun udstedes, når det efter en undersøgelse af familieplejen må antages, at opholdet vil være til gavn for barnet. Ved udstedelse af plejetilladelse skal kommunen gøre forældremyndighedens indehaver opmærksom på bestemmelserne i stk. 4.

Stk. 3. Det påhviler forældremyndighedens indehaver at sikre sig, at plejehjemmet har fornøden plejetilladelse.

Stk. 4-7. ...

Definition af en privat familiepleje

Ved privat familiepleje efter serviceovens § 78 forstås ethvert tilfælde, hvor et barn bor hos andre end forældrene, uden at forældrenes opholdskommune har medvirket ved etableringen af opholdet.

Privat familiepleje er således ikke en hjælpeforanstaltning efter serviceoven, men afhænger alene af en beslutning, der er truffet af indehaveren af forældremyndigheden.

Ingen må modtage et barn under 14 år i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder uden tilladelse

Efter serviceovens § 78 må ingen modtage et barn under 14 år i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder uden at have tilladelse dertil fra den stedlige kommune.

Udstedelse af plejetilladelse ved privat familiepleje

Plejetilladelse

Der skal foreligge plejetilladelse i alle tilfælde, hvor opholdet forventes (eller senere viser sig) at vare ud over 3 måneder. Dette indebærer, at der må kræves plejetilladelse, hvis plejeforholdet for et barn under 14 år fortsætter ud over de 3 måneder.

Der kan kun udstedes plejetilladelse, hvis opholdet kan anses for at være til gavn for barnet. Det væsentligste element er således barnets forhold, men der er tale om et fleksibelt kriterium, der kan fortolkes forskelligt afhængigt af opholdets længde, barnets alder og tilknytning til plejefamilien.

Ved udstedelse af plejetilladelse må der foretages en nærmere undersøgelse af forholdene i den familie, som barnet skal opholde sig hos. Det nærmere omfang af en sådan undersøgelse vil imidlertid afhænge af de konkrete omstændigheder, såsom barnets tilknytning til plejefamilien og opholdets forventede varighed.

Plejetilladelsen vedrører et bestemt barn

Plejetilladelsen skal udstedes af den kommune, hvor plejefamilien bor. Tilladelsen skal altid udstedes vedrørende et bestemt barn. Det er indehaveren af forældremyndigheden, der har pligt til at sikre sig, at plejefamilien har den fornødne plejetilladelse. Dette indebærer, at indehaveren af forældremyndigheden har pligt til at underrette den kommune, hvor barnet er i pleje, hvis et plejeforhold varer ud over en sammenhængende periode på 3 måneder.

Det er et individuelt skøn, hvor mange børn der kan gives plejetilladelse til. Antallet af børn, herunder om der er tale om søskende, vil dog være af betydning ved vurderingen af, om opholdet vil være til gavn for barnet.

Længerevarende plejeforhold i privat familiepleje

Længerevarende ophold

Ligger det klart fra starten af plejeforholdet, at barnet skal opholde sig i længere tid i plejefamilien, bør der foreligge plejetilladelse, forinden barnet får ophold i plejefamilien. Ved sådanne længerevarende ophold opstår der ofte et følelsesmæssigt forhold mellem barn og plejefamilie. Dette gælder særligt, hvis der er tale om mindre børn. Sådanne længerevarende ophold kan endvidere resultere i, at der senere indgives ansøgning om adoption. Derfor er det af hensyn til barnet vigtigt, at der forinden påbegyndelsen af plejeforholdet er taget stilling til, om opholdet er til gavn for barnet.

Ved afgørelsen af, om der kan gives plejetilladelse til længerevarende ophold, lægges der vægt på de samme forhold som ved ansøgning om adoption. Herved undgås, at et langvarigt plejeforhold må afbrydes, fordi det senere viser sig, at adoptionsmyndighederne ikke kan godkende plejeforældrene som adoptanter.

Plejeforhold hos nære slægtninge

Hvis barnet opholder sig hos nære slægtninge eller andre nærtstående, som barnet i forvejen har et tæt forhold til, vil der normalt være en formodning for, at opholdet vil være til gavn for barnet, og det vil, medmindre de konkrete forhold taler imod, ikke være nødvendigt at foretage en dyberegående undersøgelse. Dette gælder også, selv om plejeanbringelsen forventes at vare i en længere periode.⁹

Plejeforhold med henblik på adoption

Plejetilladelse bør ikke udstedes, før ansøgeren er godkendt som adoptant til barnet

Der skal foreligge plejetilladelse for børn, der modtages i privat pleje med henblik på adoption. For at undgå, at den stedlige kommune griber ind i adoptionsmyndighedernes behandling af adoptionssagen, bør der ikke udstedes plejetilladelse, før ansøgerne er godkendt som adoptanter til barnet.

Godkendes ansøgerne som adoptanter til et bestemt barn, sender adoptionsmyndighederne sagen til ansøgernes opholdskommune, der herefter giver plejetilladelse med henblik på adoption. I disse tilfælde vil kommunen kunne give plejetilladelsen på grundlag af de undersøgelser, der er foretaget i forbindelse med godkendelsen som adoptanter, medmindre der foreligger særlige forhold, der kan give grundlag for indhentelse af supplerende oplysninger om ansøgerne.

⁹ Se om ansøgning om plejetilladelse til et udenlandsk barn i Indenrigs- og Socialministeriets vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, pkt. 506.

Kapitel 7. Familieplejekontrakten

Generelt

Familieplejekontrakten – det retslige grundlag for forholdet

Familieplejekontrakten er den skriftlige aftale mellem den anbringende kommune og plejefamilien. Det er kontrakten, der regulerer forholdet mellem de to parter og dermed er det retslige grundlag for forholdet.

Serviceovens system er indrettet således, at kommunerne selv kan oprette anbringelsessteder med kommunalt ansat personale eller indgå aftaler med selvejende institutioner, jf. serviceovens § 67, eller træffe aftaler med opholdssteder, netværksplejefamilier og plejefamilier om anbringelsessteder, jf. serviceovens § 142.

De personer, som udfører den sociale opgave efter en aftale mellem en kommune eller en selvejende institution, et opholdssted eller en plejefamilie, er ikke ansat i kommunen. For plejefamilien oprettes aftalen ved en entreprisekontrakt, der regulerer den ydelse, som forvaltningen køber.

Plejefamilien er ikke omfattet af de almindelige ansættelsesretlige regler

Kontrakten omfatter indsatsen fra hele plejefamilien, hvilket gør forholdet atypisk sammenlignet med et kommunalt ansættelsesforhold. Plejefamilierne er derfor ikke omfattet af de almindelige ansættelsesretlige regler, som gælder for kommunalt ansat personale.

Plejefamilierne sidestilles i nogle sammenhænge med lønmodtagere. Plejefamilierne er i et vist omfang omfattet af fx ferieloven m.v.

De generelle regler ved kontraktindgåelsen med en plejefamilie

Kontrakten omfatter rent juridisk kun én person

Plejekontrakten udfærdiges mellem anbringende kommune og plejefamilien. Selv om det er en hel familie, der indgår i plejeforholdet, omfatter kontrakten rent juridisk kun én person.

Det skal klart fremgå af kontrakten, hvilke retningslinjer der er lagt for plejeforholdet, herunder hvilke rettigheder og forpligtelser plejefamilien har, omfanget af plejeforældrenes erhvervsarbejde sideløbende med plejeforholdet og antallet af børn i plejefamilien m.v.

Kontrakten bør endvidere være afstemt med den fastlagte handleplan for plejebarnet. Hvis der er forhold ved barnet, der kræver særlige foranstaltninger i hjemmet hos plejefamilien, skal det sikres, at dette kan opfyldes hos den pågældende familie. Desuden skal det kontrol-

leres, at barnets alder m.v. svarer til, hvad den generelle godkendelse angiver.

Der må kun i helt særlige tilfælde skabes kontakt mellem forældre/barn og plejefamilie, før denne er endeligt godkendt, og kontrakten er forhandlet helt færdig.

Hvis plejeforholdet er formidlet gennem en anden organisation end den anbringende kommune

Når plejeforholdet er formidlet gennem en anden organisation

Hvis plejeforholdet er formidlet gennem en anden organisation end den anbringende kommune (for eksempel en privat familieplejeforening), skal det af kontrakten klart fremgå, hvilke beføjelser og pligter der er delegeret til hvem.

Hvis tilsynet under barnets anbringelse fx skal foretages af en privat familieplejeforening, skal kommunen ikke indføre dette i plejekontrakten med plejefamilien. Den slags formuleringer skal ikke indgå i plejekontrakterne, idet kommunerne så ved hjemtagelse af tilsynet fra private organisationer er nødsaget til at opsiges plejekontrakten med den enkelte familieplejer.

Den anbringende kommune skal i disse tilfælde indføre i kontrakten, at kommunen frit kan uddelegere eller tilbagekalde tilsynet, uden at det har indflydelse på kontrakten med plejefamilien. Plejefamilien kan således ikke kontraktligt betinge sig, at det vil være den samme private forening, der fører tilsynet under hele barnets anbringelse. Det er den anbringende kommune, der er den ansvarlige myndighed. Det er således den anbringende kommune, der betaler og bevilger evt. tilskud og andet til plejebarnet eller plejefamilien.

Den anbringende kommune bør lave en særskilt kontrakt med de private foreninger, der fører tilsyn med det anbragte barn

Den anbringende kommune skal altid lave en særskilt kontrakt med de private foreninger, der fører tilsynet med det konkrete anbragte barn, således at en opsigelse af dette samarbejde ikke får indflydelse på plejefamiliens kontraktlige forhold til kommunen.

Kontraktens indhold

Kontraktens indhold

For at sikre kvalitet i anbringelsen og et positivt samarbejde mellem plejeforældre, barnets forældre og den anbringende kommune skal plejefalterne omfatte en klar beskrivelse af de nedenfor nævnte områder. Plejebarnets specielle støtte-, omsorgs- eller behandlingsindikatorer skal præciseres og de heraf følgende krav/forventninger til plejefamilien i forhold til barnets dagligdag.

Følgende emner bør altid indgå i en kontrakt:

- Aftaler om vederlag
- Aftaler om vederlagsnedsættelse ved eksempelvis barnets skolestart
- Aftaler om kost/logi
- Aftaler om øvrige tilskud, herunder eventuelt indskrivningsgebyr, samt godkendelse af forventede anskaffelser for det næste år
- Afklaring af tilskudsniveau (fx i forbindelse med konfirmation m.v.)
- Retningslinjer for tilsyn
- Præcisering af retningslinjer for plejefamiliens samarbejde og kontakt med barnets familie samt for barnets samvær med barnets familie
- Aftaler om efterværn
- Aftaler om aflastning
- Aftaler om supervision
- Aftaler om afvikling af ferie
- Aftaler vedrørende dækning af omkostninger til plejebarnet i forbindelse med ferie
- Aftaler om forsikringsforhold
- Aftaler om plejefamiliens arbejdsforhold sideløbende med plejeforholdet samt nuværende plejeforhold
- Retningslinjer ved barsel og sygdom
- Fastsættelse af regler og niveau for godtgørelse af kørselsudgifter
- Aftaler om pension
- Tidspunkt for genforhandling af kontrakten for plejeforholdet
- Aftaler om opsigelser.

Det anbefales at anvende den vedlagte erindringsliste (se bilag 2: Erindringsliste) til brug ved udfærdigelse af familieplejekontrakt.

Skat

Honoreringen er skattepligtig A-indkomst

Honoreringen er skattepligtig A-indkomst for den af plejeforældrene, der er ansat på kontrakten. Der betales ATP og arbejdsmarkedsbidrag af honoreringen.

A-kasseforhold

A-kasse

At virke som plejefamilie/aflastningsfamilie giver de samme rettigheder med hensyn til medlemskab og udbetaling af ydelser fra en a-kasse, som lønmodtagere kan opnå. Det kontraktlige forhold mellem kommunen og plejefamilien skal dog opfylde følgende tre betingelser:

1. Der skal foreligge en aftale mellem den anbringende kommune og plejefamilien, indeholdende aftalt opsigelsesvarsel.
2. Plejevederlaget skal være indkomstskattepligtigt.
3. Plejefamilien skal være omfattet af lov om ATP, ferieloven og sygedagpengeloven.

Det anbefales, at plejefamilien kontakter sin a-kasse for yderligere information.

Pension

Det bør i forbindelse med indgåelsen af kontrakten drøftes, om der skal laves en aftale om pensionsindbetaling for plejefamilien.

Det kan konkret aftales, at plejefamiliens eksisterende pensionsopsparing fra tidligere eller nuværende beskæftigelse helt eller delvist suppleres svarende til den nedgang i pensionsbetaling, som plejefamilien oplever ved indgåelse af kontrakten.

Privat pensionsordning aftales konkret

Det kan konkret aftales, at plejefamilien opretter en privat pensionsordning, hvor indbetaling og vilkår sker efter aftale med kommunen. En privat pensionsordning kan etableres på forskellige vilkår i PKA – Aktiva Pension.

Kommunens rolle i forbindelse med pension afhænger af plejeopgavens omfang. Hvis kommunen pålægger en plejefamilie erhvervsbegrænsninger som forudsætning for at kunne udfylde opgaven, kan det være hensigtsmæssigt at diskutere pension og indføre det i kontrakten.

Barsel og sygdom i plejefamilien

Det gælder generelt, at plejebarnet skal indgå som ligeværdig part i familiens liv. Der kan således ikke i forbindelse med barsel eller sygdom aftales fravær fra plejebarnet. Det er ikke foreneligt med plejebarnets tarv og intentionerne med familiepleje i øvrigt, at plejebarnet skal sendes bort fra plejefamilien, fordi plejemor er blevet gravid, eller en af plejeforældrene er blevet syg.

Sygdom og barsel

Hvis sygdom eller barsel er til hinder for, at plejefamilien kan udføre plejeopgaven, bør plejekontrakten opsiges.

Da barsel og sygdom kan være af kortvarig karakter, kan det dog i nogle tilfælde af hensyn til plejebarnets tarv og dets videre ophold i plejefamilien være hensigtsmæssigt, at den anbringende kommune yder hjælp til at fastholde plejebarnet i plejefamilien. Det kan være i form af en støtteperson eller andet, der kan hjælpe i hjemmet. Det kan i den forbindelse også overvejes, at det konkrete plejeforhold og dermed kon-

trakten overføres til den anden ægtefælle, således at det konkret fremgår, at vedkommende har overtaget arbejdet. Det kan betyde, at vedkommende er nødt til at tage orlov fra sit almindelige lønarbejde eller gå ned i tid.

Sygdom og plejefamiliens dagpengeret

Plejefamiliens dagpengeret

Sygedagpenge er betinget af, at plejeforælderen ikke er erhvervsaktiv, hvorfor plejeforældre i de fleste sygdomstilfælde ikke vil sygemelde sig, da dette vil forudsætte flytning af plejebarnet. Hvis plejeforælderen desuden har anden beskæftigelse ved siden af, vil plejeforælderen ofte vælge at sygemelde sig i forhold til den anden beskæftigelse, men ikke i forhold til familieplejen.

Det skal understreges, at det som udgangspunkt og hovedregel er en forudsætning, at man er uarbejdsdygtig og derfor ikke arbejder, hvis der skal oppebæres dagpenge i forbindelse med sygdom, og kommunen samtidig skal være berettiget til refusion.

Ved langvarig sygdom kan det overvejes at overføre det konkrete plejeforhold og dermed kontrakten til den anden ægtefælle, således at det konkret fremgår, at vedkommende har overtaget arbejdet. Det kan betyde, at vedkommende er nødt til at tage orlov fra sit almindelige lønarbejde eller gå ned i tid.

Barns 1. sygedag

Plejeforældre o.l. vil efter en konkret vurdering kunne holde barnets 1. sygedag. Det er ikke afgørende, at den som barnet opholder sig hos, er biologisk far eller mor, adoptivforælder, eller at den pågældende er den, som har forældremyndigheden over barnet. Det afgørende er hensynet til barnets tarv og tilknytningen til barnet.

Hovedreglen er, at plejeforældre kan holde barnets 1. sygedag, hvis de har samme folkeregisteradresse som barnet. Omvendt er sammenfaldende folkeregisteradresse ikke noget krav.

Selve regelgrundlaget om fravær ved plejebarnets sygdom afhænger af, om plejefamilien ved siden af, at de er plejefamilie, er offentligt eller privat ansat.¹⁰

¹⁰ Regler om barnets 1. sygedag er ikke lovregler.

Hvis plejeforældrene ved siden af, at de er plejeforældre, er privatan-satte, findes der ingen generelle regler om frihed ved børns sygdom, herunder barns 1. sygedag. Det betyder, at der kun er ret til fravær og eventuelt løn i forbindelse med plegebarnets sygdom, hvis det fremgår af plejeforældrenes ansættelseskontrakt eller anden individuel aftale med virksomheden, eller hvis det fremgår af virksomhedens personalepolitik, en husaftale eller kollektiv overenskomst.

Hvis plejeforældrene ved siden af, at de er plejeforældre, er offentligt ansatte, kan plejeforældrene få fri på plegebarnets 1. sygedag.

Med virkning fra 1. oktober 2008 for ansatte i staten og med virkning fra 1. april 2009 for ansatte i regioner og kommuner er adgangen til fri med løn udvidet til også at gælde barnets 2. sygedag.

Ved barnets 2. sygedag forstås den kalenderdag, der ligger i umiddelbar forlængelse af 1. sygedag. 1. og 2. sygedag kan holdes uafhængig af hinanden dvs., at en ansat kan holde fri på barnets 2. sygedag, uanset om vedkommende har holdt fri på barnets 1. sygedag eller ej.

Hvis begge plejeforældre har ret til plegebarnets 2. sygedag, kan dagene således deles mellem dem, så den ene plejeforælder holder barnets 1. sygedag, og den anden holder barnets 2. sygedag.

Plegebarnet skal være under 18. år, og plegebarnet skal opholde sig hos plejefamilien.

Hensynet til barnets forhold skal nødvendiggøre, at en af plejeforældrene bliver hjemme. Herudover skal forholdene på plejeforældrenes arbejdsplads tillade, at de bliver hjemme. Hvis der er tungtvejende grunde til, at de bør være til stede på arbejdspladsen den pågældende dag, kan de ikke holde barnets 1. sygedag.

Selvom begge plejeforældre er omfattet af bestemmelser om ret til frihed på barnets 1. sygedag, er det kun den ene, der kan få frihed. Der er ikke 1. sygedag både for plejefaderen og plejemoderen inden for sammen sygdomsperiode.

Ferieafholdelse

Ferieforhold skal forhandles på plads i den konkrete kontraktindgåelse

Plejefamiliens ferieforhold skal forhandles på plads i den konkrete kontraktindgåelse mellem plejefamilien og den anbringende kommune. Det anbefales, at den anbringende kommune inden ferieårets begyndelse kontakter plejefamilien for at få afklaret ferieplanerne.

Kommunen bør ved plejekontraktens indgåelse være særligt opmærksom på, om plejefamiliens ønsker til afholdelse af ferie uden plegebarnet og aflastning i øvrigt er i modstrid med plegebarnets behov for en tæt tilknytning til plejefamilien. I visse tilfælde kan det ved plejefamiliens afholdelse af ferie – trods manglende aftaler i kontrakten – være nødvendigt at revidere kontrakten med udgangspunkt i rimeligheden i plejefamiliens behov for ferie. (Se også kapitel 8 om Afholdelse af ferie).

Forsikringsforhold

Personskade forvoldt af plejebarnet på plejeforældre eller deres børn Skader forvoldt af plejebarnet på plejefamiliens ejendele

Hvis et plejebarn forvolder personskade på plejeforældrene eller deres børn, kan skaden være dækket af enten barnets forældres ansvarsforsikring eller plejefamiliens ansvarsforsikring.

Forvolder plejebarnet derimod skader på plejefamiliens ejendele, eller stjæler plejebarnet familiens ting, dækker forsikringen ikke, fordi plejebarnet regnes for medlem af husstanden. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at den anbringende kommune og plejefamilien ved indgåelse af aftalen om plejeforholdet bliver enige om nogle retningslinjer for, hvornår skaden må bæres af plejefamilien, og hvornår den anbringende kommune eventuelt vil træde ind og erstatte skaden helt eller delvist. Samtidig bør plejefamilien afklare med eget forsikringsselskab, hvorledes plejebarnet er dækket af familiens indbo- og ansvarsforsikring.¹¹

Hvis plejebarnet kommer til skade

Når plejebarnet kommer ud for et ulykkestilfælde

Kommer plejebarnet ud for et ulykkestilfælde, vil plejebarnet kunne få erstatning fra en privat tegnet ulykkesforsikring. Den er normalt tegnet af den anbringende kommune eller plejeforældrene. Hvis ulykkestilfældet er sket under erhvervsarbejde, fx i plejefamiliens eller andres virksomhed, har plejebarnet krav på erstatning efter arbejdsskadesikringsloven. Virksomheden har forsikringspligten. Er det plejeforældrenes virksomhed, er det plejeforældrene, der er arbejdsgivere og dermed erstatningspligtige. Det er derfor vigtigt, at plejeforældrene har tegnet en arbejdsskadeforsikring og en erhvervsansvarsforsikring.

Det anbefales, at kommunerne tegner en ansvarsforsikring for børn og unge anbragt i familiepleje. Der kan altid stilles kontraktvilkår om, at enten kommunen eller plejefamilien skal tegne forsikring.

11 Forældre/plejeforældre skal som udgangspunkt ikke betale for de skader, som deres børn laver. Det skal børnene selv, jf. Forsikringsoplysningen i Forsikring & Pension. Den eneste situation, hvor forældrene kan komme til at betale for deres børns handlinger, er, hvis forældrene har gjort noget forkert, fx ikke ført tilstrækkeligt tilsyn. Og jo ældre børnene er, jo mindre tilsyn kræves der.

Ifølge lov om erstatningsansvar kan børn under 15 år stilles til ansvar for skadegørende handlinger efter samme regler som personer over denne alder. I praksis betyder det, at børn helt ned til fem års alderen kan stilles til ansvar.

Har forældre/plejeforældre en indboforsikring, indeholder den også en ansvarsforsikring for både forældre og børn. Det betyder, at skader, forældrene eller børnene laver, fx fordi de ikke ser sig for, bliver dækket af ansvarsforsikringen. Skader, som forældre eller børn laver med vilje, fx sætter ild til en bil eller en skole, betaler ansvarsforsikringen ikke, medmindre det drejer sig om børn under 14 år. Ansvarsforsikringen betaler for skader, børn laver med vilje, så længe de ikke er fyldt 14 år.

Arbejdsskadeforsikring for plejefamilier

Plejefamilier er ifølge Arbejdsskadestyrelsens Praksis nr. 2009-01 som udgangspunkt ikke sikret mod arbejdsskade, idet de må anses for selvstændige efter arbejdsskadesikringsloven.

Plejefamilien kan frivilligt vælge at tegne en arbejdsskadeforsikring

En plejefamilie kan dog frivilligt vælge at tegne en forsikring for at sikre sig imod arbejdsskader.¹²

Kommer et medlem af plejefamilien til skade eller får en erhvervssygdom – eksempelvis smitsom leverbetændelse – under udførelsen af arbejdet i plejefamilien, er medlemmet således ikke sikret erstatning efter arbejdsskadesikringsloven, jf. Arbejdsskadestyrelsens Praksis nr. 2009-01.

Magtanvendelse

Magtanvendelsesbekendtgørelsen på det sociale område, der gælder for børn og unge anbragt på eksempelvis døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder, gælder ikke for familieplejeområdet.¹³

For plejefamilier gælder de samme regler om revselsesret som hos biologiske forældre

For familieplejeområdet gælder de samme regler som hos almindelige forældre – der er ingen revselsesret overhovedet.

Såfremt der har fundet magtanvendelse sted i plejefamilien, skal den anbringende kommune orienteres.

Arbejds miljø for plejefamilien

Arbejds miljølovens kapitel 9 om hvileperiode og fridøgn finder ikke anvendelse på arbejde, som udføres som døgnpleje i den ansattes hjem, hvor en person bor hos plejefamilien, når

12 "Hvis man skal anse plejefamiliens arbejde som omfattet af arbejdsskadesikringslovens regler, kræver det – efter en konkret vurdering af kontrakten eller forholdet mellem plejefamilien og den anbringende kommune – at der er indskrevet klare regler for forældrenes arbejde og den anbringende kommunes instruktion/tilsyn med plejeforældrenes måde at løse opgaverne på. Det er altså i forhold til sikring efter arbejdsskadesikringslovens regler ikke nok, at der er nedskrevet en aftale om at sikre barnets generelle tarv, og at der vil ske tilsyn med barnet efter behov.

Arbejdsskadestyrelsen har hidtil ikke haft sager, hvor kontrakten og forholdet mellem kommunen og plejeforældrene har opfyldt kravene til et ansættelsesforhold i arbejdsskadesikringslovens forstand." Jf. Arbejdsskadestyrelsens Praksis nr. 2009-01.

13 Bekendtgørelse nr. 893 af 9. juli 2007 om magtanvendelse over for børn og unge uden for hjemmet.

- den ansatte selv tilrettelægger arbejdstiden, eller
- arbejdstiden som følge af særlige træk ved det udførte arbejde hverken kan måles eller fastsættes på forhånd.

Plejefamilier er undtaget fra arbejdsmiljølovens regler om hviletid og fridøgn

Familieplejere er således undtaget fra arbejdsmiljølovens regler om hviletid og fridøgn.¹⁴

Det kan være vanskeligt at arbejde alene i sit eget hjem. Branchearbejdsmiljørådet Social & Sundhed, som består af arbejdsgivere og faglige organisationer inden for social- og sundhedsområdet, har i fællesskab udviklet en hjemmeside Mitnetværk (www.mitnetvaerk.dk), der giver råd og inspiration til at danne netværk og andre tiltag, som kan gøre dagligdagen bedre og mere udviklende, når man arbejder alene i sit eget hjem – dette for blandt andet at tilgodese arbejdsmiljøet for familieplejere.

Plejebarnets kontakt og samvær med egen familie

Retten til samvær omfatter både en ret for barnets forældre til at besøge plejebarnet og omvendt

Barnets forældre og plejebarnet har ret til samvær og kontakt under anbringelsen, medmindre der er truffet en beslutning om at afbryde samværet. Retten til samvær omfatter både en ret for barnets forældre til at besøge plejebarnet og omvendt. Retten omfatter også brev- og telefonkontakt. Det påhviler den anbringende kommune at sørge for, at forbindelsen mellem barnets forældre og plejebarnet holdes ved lige. Retten til kontakt og samvær gælder både forældre med forældremyndighed og forældre med samværsret.

Af hensyn til at fastholde plejebarnets relationer til det hidtidige nære miljø bør den anbringende kommune i relation til samvær være opmærksom på andre end forældrene eller forældremyndighedsindehaveren. Bedsteforældre, andre nære pårørende, naboer og andre personer i plejebarnets tidligere dagligdag kan have haft tætte relationer til plejebarnet.

Det kan være af stor betydning at opretholde samværet og kontakten under anbringelsen uden for hjemmet. Derfor bør det så vidt muligt i overensstemmelse med handleplanen afklares, hvordan samværet skal lægges til rette, så det bliver mest frugtbart for alle parter, særligt under hensyn til barnets interesser og behov.

¹⁴ Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 247 af 2. april 2003 om begrænsninger i anvendelsen af lov om arbejdsmiljø på arbejde, der udføres i den ansattes hjem.

De nærmere vilkår for kontakten og samværet skal aftales skriftligt i kontrakten mellem plejefamilien og den anbringende kommune.

I denne sammenhæng bør følgende punkter afklares:

- hvor ofte samværet skal finde sted, og hvor det skal finde sted
- hvordan plejefamiliens hjem skal inddrages i det
- hvad der skal foregå under samværet
- hvorvidt en udenforstående skal deltage i samværet.

Ændringer i handleplanen med betydning for samværet indebærer også ændring i kontrakten og evt. også i honoreringens størrelse (antallet af vederlag).

Det anbefales, at de krav, samværet med barnets forældre og netværk stiller til plejefamilien, fremgår af kontrakten med den anbringende kommune.

Kapitel 8. Afholdelse af ferie

Generelt

Plejefamilier har samme ferierettigheder og beskyttelse som enhver anden ansat – dog med nogle væsentlige undtagelser

Plejefamilier er omfattet af ferieloven, hvilket betyder, at de som hovedregel har samme ferierettigheder og beskyttelse som enhver anden ansat.¹⁵

Hertil gælder dog nogle væsentlige undtagelser:

- Plejefamilier kan afholde ferie og samtidigt have plejebarnet hos sig.¹⁶
- Ferieaftalen, som ikke er en lov, men en aftale mellem de kommunale arbejdsgivere og lønmodtagere, omfatter ikke plejefamilier.¹⁷ Det vil blandt andet sige, at plejefamilier ikke har ret til 6 ugers betalt ferie, men kun 5 ugers betalt ferie.

Det kan være problematisk, at plejefamilier er omfattet af ferieloven. En plejefamilie bør grundlæggende, og så vidt det overhovedet er muligt, være et familielignende tilbud. Det er en stor og vanskelig opgave at være plejefamilie, og det er et svært livsvilkår at være plejebarn. Plejefamiliens opgave og plejebarnets livsvilkår skal ikke gøres større og sværere ved, at plejebarnet lukkes ude af familiens ferie og frirum.

Det kan på den anden side ikke udelukkes, at plejefamilier kan have behov for en tid uden plejebarnet. Dette behov kan opfyldes ved aflastning. Kommunen bør allerede ved kontraktens indgåelse med en plejefamilie forsøge at få afklaret med plejefamilien, om familien har behov for aflastning.

¹⁵ Aftaler om, at ferieloven ikke gælder for denne kreds, er ugyldige.

¹⁶ Det er plejefamiliens eget valg, om de ønsker at afholde ferie med plejebarnet.

¹⁷ I relation til ferieaftalen (den fælleskommunale ferieaftale mellem KL og lønmodtagere) har der hersket stor uenighed mellem Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) og KL, om plejefamilier er omfattet af anvendelsesområdet for ferieaftalen. Spørgsmålet blev som følge heraf indbragt for en faglig voldgiftsret med udvidet formandskab, jf. faglig voldgiftskendelse af 13. maj 2005 mellem KTO og KL.

Opmændene fandt ikke, under henvisning til baggrunden for indgåelsen af ferieaftalen, karakteren af plejeaftalerne og forholdet mellem den enkelte familieplejer og vedkommende kommune, at familieplejere kan anses for "ansatte" i ferieaftalens forstand.

Plejefamiliens ret til ferie

Ferieloven

§ 1. En lønmodtager har ret til ferie og feriegodtgørelse eller løn under ferie og ferietillæg efter denne lovs bestemmelser.

Stk. 2. ...

Når plejefamilien indgår en aftale med kommunen om formidlet døgnophold, betragtes forholdet mellem plejefamilien og kommunen i ferielovens forstand som et ansættelsesforhold, hvilket i ferieretlig henseende er reguleret af ferielovens bestemmelser.

Denne ret, som følger af § 1, stk. 1, kan plejefamilien ikke give afkald på, og fravigelser af lovens bestemmelser til ugunst for plejefamilien kan kun ske, hvor loven udtrykkeligt giver mulighed herfor.¹⁸

Plejefamiliens ferieretlige stilling

Ferieloven

§ 1. ...

Stk. 2. Ved lønmodtager forstås i denne lov en person, der modtager vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold.

Plejefamilier er omfattet af ferieloven

Arbejdsdirektoratet har fastslået, at plejefamilier som udgangspunkt er omfattet af ferielovens anvendelsesområde. Det vil sige, at plejefamilier anses som "lønmodtagere" i ferielovens forstand, jf. ferielovens § 1, stk. 2.

Ferieloven finder imidlertid ikke anvendelse, hvis plejefamilien etablerer sig som selvstændige. En plejefamilie anses som selvstændig, hvis plejefamilien:

- selvangiver over-/underskud ved selvstændig virksomhed for plejeforholdet eller bruger virksomhedsskatteordningen
- har indrettet sig i selskabsform, i et interessentskab eller lignende klare kendetegn på, at plejefamilien er selvstændig.

¹⁸ Jf. ferielovens § 4, stk. 1.

Er plejeforholdet ikke etableret som led i selvstændig virksomhed, erhverver plejefamilien samme rettigheder og pligter i henhold til ferieloven som enhver anden ”lønmodtager”, der er omfattet af ferieloven.

Optjening af ferie

Ferieloven

§ 8. En lønmodtager har ret til 25 dages ferie om året, uanset om der er optjent ret til betalt ferie efter § 7.

Stk. 2. ...

Plejefamilien berettiget til 5 ugers ferie om året

Plejefamilien er berettiget til 5 ugers ferie om året, uanset om retten til betaling herfor er optjent. Denne ret er en ubetinget rettighed for plejefamilien.

Plejefamilien optjener 2,08 feriedag pr. måneds plejeforhold i optjeningsåret. Det vil sige, at plejefamilien, der har en plejeaftale i hele optjeningsåret, optjener ret til 25 dages/5 ugers betalt ferie. Har plejefamilien ikke en plejeaftale for hele optjeningsåret eller kun en del heraf, har den ikke optjent fuld ret til betalt ferie. Plejefamilien har dog ret til at supplere ferien op til 5 uger, men uden at der dertil er knyttet ret til vederlag eller feriegodtgørelse. Ønsker plejefamilien at supplere ferien op til 5 uger, skal kommunen trække plejefamilien i vederlag svarende til 4,8 pct. af det månedlige vederlag pr. feriedag.¹⁹

Hvorvidt ferien skal suppleres op til 5 uger, er plejefamiliens beslutning. Kommunen kan derfor ikke pålægge plejefamilien at holde ferie, som plejefamilien ikke har optjent ret til betaling for.

Afholdelse af ferie

Ferien skal afholdes i ferieåret

Ferien skal afholdes i ferieåret, som løber fra den 1. maj til den 30. april. Har plejefamilien optjent ret til 5 ugers betalt ferie, er 3 af ugerne hovedferie og de 2 sidste uger øvrig ferie.

Det har betydning for placeringen af ferien, om ferien er hovedferie eller øvrig ferie. Dette skyldes, at plejefamilien har krav på at holde ho-

¹⁹ Jf. § 8, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 407 af 28. maj 2004 (Ferieloven).

vedferien i sammenhæng i perioden fra den 1. maj til den 30. september (ferieperioden), mens den øvrige ferie kan lægges uden for ferieperioden.

Kommunens fastsættelse af plejefamiliens ferie

Ferieloven

§ 15. Arbejdsgiveren fastsætter efter forhandling med lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal under hensyntagen til virksomhedens drift så vidt muligt imødekomme lønmodtagerens ønske om, hvornår ferien skal holdes, herunder lønmodtagerens ønske om, at hovedferien holdes i lønmodtagerens barns skolesommerferie.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal så tidligt som muligt meddele lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal give meddelelsen senest 3 måneder før hovedferien begynder, og senest 1 måned før ferien begynder for øvrige feriedage, medmindre særlige omstændigheder hindrer dette.

Stk. 3. Hvis væsentlige, upåregnelige driftsmæssige hensyn gør det nødvendigt, kan arbejdsgiveren ændre tidligere fastsat ferie. Lønmodtageren skal have erstattet et eventuelt økonomisk tab som følge af udskydelsen. Allerede begyndt ferie kan ikke afbrydes.

Kommunen fastlægger, hvornår plejefamilien skal holde ferie under hensyntagen til plejefamiliens ønske

Det er kommunen, der fastlægger, hvornår plejefamilien skal holde den optjente ferie under hensyntagen til plejefamiliens ønske om, hvornår ferien ønskes afholdt. Dette gælder for alle fem uger. Plejefamilien har ikke ret til at modsætte sig kommunens planlægning og dermed heller ikke ret til ikke at afholde den femte ferieuge.

Plejefamilien kan ikke modsætte sig kommunens planlægning

Ved fastlæggelsen af plejefamiliens ferie skal kommunen sørge for at iagttage de særlige varslingsbestemmelser, der gælder for hovedferie og øvrig ferie, jf. § 15, stk. 2. For hovedferien skal plejefamilien have meddelelse om feriens afholdelse senest 3 måneder, inden ferien begynder, mens fristen er 1 måned for øvrig ferie.

Rettidig varsling

Holder plejefamilien ikke sin ferie i ferieåret som følge af kommunens manglende rettidige varsling af ferie, får det betydning i forhold til retten til at få feriepengene udbetalt, fx vil plejefamilien have ret til at få den femte ferieuge udbetalt. Se nærmere nedenfor om feriepenge fra den femte ferieuge.

Overførsel af ferie

Ferieloven

§ 19. ...

Stk. 2-4. ...

Stk. 5. En lønmodtager, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst om løn- og arbejdsvilkår, kan aftale med arbejdsgiveren, at optjent ferie ud over 20 dage kan overføres til det følgende ferieår. Bestemmelserne i stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse. Den overførte ferie holdes efter reglerne i dette kapitel.²⁰

Plejefamilien er ikke omfattet af ferieaftalen

Da lovens § 19, stk. 1, tager sigte på de fagområder, der er dækket af en kollektiv overenskomst, finder denne bestemmelse ikke anvendelse på familieplejere.²¹ Lovens § 19, stk. 5, hjemler imidlertid plejefamilien en ret til at indgå aftale med kommunen om overførsel af ferie.

De indgåede aftaler skal opfylde de samme betingelser med hensyn til skriftlighed og frist som indgåede aftaler på fagområder, der er dækket af en kollektiv overenskomst, jf. lovens § 19, stk. 5. Herudover er der fastlagt en særlig administrativ procedure for, at overførslen kan ske for lønmodtagere uden kollektiv overenskomst. Adgangen til og vilkårene for at overføre ferie for lønmodtagere uden kollektiv overenskomst afhænger af, hvad der er aftalt på det overenskomstdækkede område, da aftalen skal følge bestemmelserne om overførsel i den kollektive overenskomst. Det er alene overenskomstens bestemmelser om overførsel af ferie, der finder anvendelse, ikke overenskomsten i sin helhed.

Ved overførsel af ferie skal ferieaftalens bestemmelser om overførsel af ferie følges

Når plejefamilien og kommunen indgår en aftale om overførsel af ferie, skal ferieaftalens bestemmelser om overførsel af ferie følges.²² De øvrige bestemmelser i ferieaftalen finder dog ikke anvendelse i forholdet mellem plejefamilien og kommunen.

Hvis plejefamilien ønsker at overføre optjent ferie ud over 20 dage fra ét ferieår til det følgende ferieår, skal kommunen således som hovedregel aftale dette med plejefamilien.

²⁰ Ferielovens kapitel 3: §§ 12-22.

²¹ I opmandskendelse af 13. maj 2005 blev det slået fast, at familieplejere ikke er omfattet af ferieaftalen, hvorefter det er muligt at overføre ferie.

²² Se KL's Vejledning om ferie for ansatte i kommuner fra juni 2009, der kan bestilles på Kommuneforlaget A/S.

Skriftlig aftale om overførsel af ferie

Kommunen skal indgå en skriftlig aftale med plejefamilien om overførslen inden ferieårets udløb 30. april.

Har kommunen og plejefamilien aftalt, at plejefamilien overfører ferie til et nyt ferieår, skal plejefamilien holde den overførte ferie, før plejefamilien holder anden optjent ferie i det nye ferieår.

Hvis plejefamilien opsiger sin kontrakt med kommunen, opsiges af kommunen, eller hvis plejeforholdet ophører, fx som følge af barnets hjemgivelse, bortfalder plejefamiliens ret til at holde mere end 25 dages ferie i et ferieår. Kommunen skal derfor udbetale feriepengene for overført ferie til plejefamilien kontant.

Plejefamiliens ret til betalt ferie

Ferieloven

§ 23. En lønmodtager, der er antaget månedsvist eller for længere tid, og som har ret til fuld løn på søgnehelligdage og sygedage, får løn under ferie.

Stk. 2. Lønnen under ferie er den sædvanlige og fast påregnelige løn på ferietidspunktet. Hertil lægges værdien af eventuelle personalegoder, som lønmodtageren ikke råder over under ferien. En provisionslønnen har under ferien krav på en kompensation for den provision, der mistes som følge af ferieafholdelsen. Endvidere får lønmodtageren et ferietillæg på 1 pct. af lønnen i optjeningsåret, jf. § 26, stk. 1.

Stk. 3. Hvis lønmodtagerens gennemsnitlige arbejdstid eller arbejdsomfang på ferietidspunktet afviger med mere end 20 pct. i forhold til optjeningsårets gennemsnitlige arbejdstid eller arbejdsomfang, reguleres lønnen under ferie forholdsmæssigt.

Stk. 4. Ferietillæg udbetales senest samtidig med, at den dertil svarende ferie begynder. Hvis ferietillægget udbetales, før ferien begynder, kan det ikke kræves tilbagebetalt.

Stk. 5. En lønmodtager kan før optjeningsårets begyndelse kræve feriegodtgørelse med 12 pct. af lønnen i optjeningsåret i stedet for løn under ferie og ferietillæg, jf. § 26.

Stk. 6. En lønmodtager, der fratræder, får feriegodtgørelse, jf. § 24, for det løbende optjeningsår og for den del af de tidligere optjeningsår, som lønmodtageren ikke har holdt ferie for endnu. Feriegodtgørelsen forfalder til betaling senest den 1. i måneden efter fratrædelsestidspunktet, jf. § 28.

§ 24. En lønmodtager, der ikke er omfattet af § 23, får feriegodtgørelse med 12,5 pct. af lønnen i optjeningsåret. Feriegodtgørelsen forfalder til betaling den 1. i måneden efter kvartalets udløb, jf. § 28.

Har plejefamilien optjent ret til 5 ugers betalt ferie, er plejefamilien berettiget til vederlag/løn og ferietillæg eller feriegodtgørelse under afholdelsen af ferien, jf. ferielovens §§ 23 og 24.

Ferietillægget skal senest udbetales samtidig med, at den dertil optjente ferie holdes.

Under plejeforholdet er familieplejere berettiget til et antal vederlag pr. måned. Et vederlag udgør 1 gange normalvederlag pr. måned (121,00 kr. × 365/12) kr. 3.680 i 2010, mens antallet af vederlag afhænger af plejeopgavens omfang. Se om vederlag i kapitel 9 om Honorering af plejefamilien.

Under afholdelse af ferie er plejefamilien, som følge af ferielovens §§ 23 og 24, berettiget til det sædvanlige og fast påregnelige plejevederlag samt 1 pct. af vederlaget i optjeningsåret eller feriegodtgørelse. Udbetalingen heraf afhænger ikke af, om plejefamilien vælger at holde ferien med eller uden plejebarnet – se nærmere bemærkningerne under afsnittet nedenfor om ret til ferie med eller uden plejebarnet.

Foruden vederlaget er plejefamilien berettiget til i et nærmere bestemt omfang at få dækket omkostninger, som er forbundet med plejen. Dækningen af omkostningerne indgår ikke i den skattepligtige indkomst og skal derfor ikke medtages i beregningen af vederlag mv. under ferie.

Ret til ferie med eller uden plejebarnet

Plejefamilien kan vælge at holde ferien med eller uden plejebarnet

Der er særlige forhold omkring afholdelse af ferie for plejefamilier, da det i praksis er accepteret, at plejefamilien kan vælge at holde ferien med eller uden plejebarnet.

Udbetalingen af feriepengene er ikke betinget af, hvad plejefamilien vælger. At plejefamilien vælger at holde ferie sammen med plejebarnet, vil således ikke være at betragte som arbejde i ferien.²³

²³ Jf. ferielovens § 37, stk. 1.

Plejefamilien vil derfor som overfor nævnt være berettiget til vederlaget og ferietillæg eller feriegodtgørelse under afholdelse af ferien – med eller uden plejebarnet.

At ferien holdes med plejebarnet, medfører dog ikke, at der skal udbetales et dobbelt vederlag under ferien, eller at feriegodtgørelse fra tidligere plejeforhold kan udbetales samtidig med vederlaget.

Udbetaling af feriepenge efter ferieårets udløb

Ferieloven

§ 34a. Ved ferieårets udløb udbetales feriegodtgørelse til lønmodtageren af den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag. Hvis lønmodtageren har været ansat uafbrudt hos samme arbejdsgiver fra et tidspunkt i optjeningsåret til ferieårets udløb, udbetales feriegodtgørelse vedrørende dette ansættelsesforhold kun, hvis beløbet vedrører ferie ud over 20 dage.

Stk. 2. Ved ferieårets udløb udbetaler FerieKonto feriegodtgørelse til lønmodtageren, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag. Hvis feriegodtgørelsen vedrører et ansættelsesforhold, der har været uafbrudt fra et tidspunkt i optjeningsåret til ferieårets udløb, og beløbet ikke vedrører ferie ud over 20 dage eller ferie, som er holdt, kan beløbet kræves tilbagebetalt, jf. § 37, stk. 2.

Stk. 3. Ved ferieårets udløb udbetaler arbejdsgiveren løn under ferie og eventuelt ferietillæg til lønmodtageren, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag, og hvis beløbet vedrører ferie ud over 20 dage.

§ 34b. Feriegodtgørelse for ferie, som er holdt, men hvor beløbet ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og hvor beløbet er mindre end 3.000 kr. efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag, udbetales efter anmodning til lønmodtageren af FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog § 34a. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at ferien er holdt i et ansættelsesforhold.

Stk. 2. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som er optjent i et ansættelsesforhold, der er ophørt senest ved udløbet af ferieåret, udbetales efter anmodning til lønmodtageren af FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog stk. 4. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at ansættelsesforholdet er ophørt.

Stk. 3. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, eller løn under ferie eller ferietillæg, der ikke er udbetalt til lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som vedrører optjent ferie for beskæftigelse ud over 9 1/2 måneds samlet varighed i et optjeningsår, og som ikke er aftalt overført efter §§ 19 eller 40, udbetales efter anmodning til lønmodtageren af arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog stk. 4. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at beløbet vedrører optjent ferie for beskæftigelse ud over 9 1/2 måneds samlet varighed i et optjeningsår, som ikke er aftalt overført efter §§ 19 eller 40.

Stk. 4. Har lønmodtageren fået arbejdsløshedsdagpenge, ydelse efter lov om børnepasningsorlov eller kontanthjælp i ferieåret, kan udbetaling efter stk. 2 og 3 kun ske efter direktøren for Arbejdsdirektoratets forudgående godkendelse. Antallet af dage med de nævnte ydelser skal trækkes fra det antal dage, de uhævede feriepenge svarer til. Hvis der herefter resterer et antal feriedage, meddeler direktøren for Arbejdsdirektoratet arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, for hvor mange dage der kan udbetales til lønmodtageren.

Stk. 5. Muligheden for udbetaling efter stk. 1-3 fortabes, hvis lønmodtageren ikke senest den 30. september efter ferieårets udløb skriftligt anmoder arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, om udbetaling efter disse regler. Muligheden for udbetaling efter godkendelse, jf. stk. 4, fortabes, hvis lønmodtageren ikke senest den 30. september efter ferieårets udløb skriftligt anmoder direktøren for Arbejdsdirektoratet om udbetaling efter disse regler.

Kan det konstateres, at plejefamilien ikke har hævet feriegodtgørelsen inden udløbet af ferieåret, eller vederlaget og ferietillægget ikke er udbetalt til plejefamilien inden ferieårets udløb, tilfalder beløbet som udgangspunkt statskassen og Arbejdsmarkedets Feriefond eller en privat fond, jf. lovens § 36, stk. 2-3. Det vil sige, at plejefamilien som udgangs-

punkt mister retten til at få uhævede feriepenge udbetalt. Plejefamilien er dog berettiget til at få de uhævede feriepenge udbetalt, hvis betingelserne i lovens §§ 34a eller 34b er opfyldt.

Uhævede feriepenge

Plejefamilien kan som følge heraf få uhævede feriepenge på 1.500 kr. eller derunder efter skat og arbejdsmarkedsbidrag udbetalt af kommunen, Feriekonto eller den, der i medfør af lovens § 31 administrerer ferie-kortordningen, hvis feriepengene relaterer sig til afholdt ferie, stammer fra et ophørt ansættelsesforhold eller vedrører den femte ferieuge. Udbetalingen sker automatisk senest den 15. juni efter ferieårets udløb, jf. bekendtgørelse nr. 1285 af 14. december 2004.

Er det ikke muligt for plejefamilien at få de uhævede feriepenge udbetalt efter § 34a, har plejefamilien mulighed for at anmode om at få feriepengene udbetalt efter § 34b.

Plejefamilien kan således efter anmodning få udbetalt uhævede feriepenge, som ikke kan udbetales efter § 34a, men som er mindre end 3.000 kr. efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag, hvis plejefamilien ved anmodningen erklærer, at ferien er holdt i et ansættelsesforhold.

Er ferien imidlertid ikke holdt i ferieåret, og er ferien optjent under et plejeforhold, der senest er ophørt ved ferieårets udløb eller vedrører den femte ferieuge, kan plejefamilien anmode om udbetaling, hvis familien skriftligt erklærer, at den optjente ferie stammer fra et ophørt plejeforhold eller fra den femte ferieuge. Udbetalingen af den femte ferieuge forudsætter imidlertid, at denne ikke er aftalt overført. Se også om femte ferieuge under afsnittet ”Udbetaling af den femte ferieuge”.

Plejefamilien skal derfor ved anmodningen om udbetalingen erklære, om udbetalingen skal ske efter § 34b, stk. 2 eller 3. For at hindre dobbelt forsørgelse skal plejefamilien, ved anmodningen om udbetaling efter § 34b, stk. 2 eller 3, erklære ikke i ferieåret at have modtaget

- arbejdsløshedsdagpenge
- ydelser efter lov om børnepasningsorlov eller
- kontanthjælp.

Er det tilfældet, kan en udbetaling efter stk. 2 eller 3 kun ske efter forudgående godkendelse fra Arbejdsdirektoratets direktør.

Ønsker plejefamilien at få udbetalt uhævede feriepenge, som vedrører ferie, der er holdt i et ansættelsesforhold eller stammer fra et ophørt ansættelsesforhold eller vedrører den femte ferieuge, skal plejefamilien anmode kommunen, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, om udbetalingen senest den 30. september efter ferieårets udløb. Tilsvarende gælder, hvis plejefamilien har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, ydelser efter lov om børnepasningsorlov eller kontanthjælp i ferieåret, blot skal anmodningen rettes til Arbejdsdirektoratets direktør inden fristens udløb. Overholder plejefamilien

ikke denne frist, fortaber den retten til at få feriepengene udbetalt efter § 34b.

Efter den 30. september kan feriepengene kun udbetales efter en forudgående godkendelse fra Arbejdsdirektoratets direktør.²⁴

Afregning af tilgodehavende ferie ved ophør af plejeforholdet

Ferieloven

§ 23. ...

Stk. 2-5. ...

Stk. 6. En lønmodtager, der fratræder, får feriegodtgørelse, jf. § 24, for det løbende optjeningsår og for den del af de tidligere optjeningsår, som lønmodtageren ikke har holdt ferie for endnu. Feriegodtgørelsen forfalder til betaling senest den 1. i måneden efter fratrædelsestidspunktet, jf. § 28.

Feriepenge ved plejefamiliens fratræden

Fratræder en familieplejer, der har ret til vederlag under ferie, har denne feriepenge til gode hos kommunen.

På fratrædelsestidspunktet skal kommunen beregne feriegodtgørelse med 12,5 pct. for den ferie, som plejefamilien har optjent, men endnu ikke har afholdt hos kommunen. Kommunen skal beregne feriegodtgørelse for den del af ferien, som plejefamilien før fratrædelsen endnu ikke har afholdt, samt ferien for det indeværende optjeningsår, som er optjent før fratrædelsen.

Overført ferie

Har familieplejeren ikke ved fratrædelsen afholdt ferie, som er overført efter lovens § 19, bortfalder retten til efter fratrædelse at afholde mere end 25 dages ferie i ferieåret. Feriegodtgørelse for feriedage ud over 25 dage udbetales efter reglerne i lovens § 30, stk. 4, jf. § 19, stk. 4.

²⁴ Jf. ferielovens § 41.

Udbetaling af den femte ferieuge

Den femte ferieuge

Har plejefamilien feriepenge tilbage ved ferieårets udløb 30. april, der stammer fra den femte ferieuge, kan plejefamilien søge om at få dem udbetalt.

Hvis plejefamilien fx har optjent fem ugers ferie, men kun holdt tre, kan plejefamilien få udbetalt feriepenge for en uges ferie ved ferieårets afslutning. Reglen gælder både feriegodtgørelse, løn under ferie og ferietillæg.

Hvis kommunen derimod med plejefamilien har aftalt, at plejefamilien overfører ferien til det følgende ferieår, kan plejefamilien ikke få udbetalt feriepengene for ferien. Se ovenfor om overførsel af ferie.

Mange kommuner har givet udtryk for, at de ikke ønsker at udvikle den praksis, at plejefamilier nærmest pr. automatik får udbetalt den femte ferieuge. For at dæmme op for dette kan kommunen forsøge at sikre planlægningen og afholdelsen af ferie for den enkelte plejefamilie.

Rejseblanket ved ferie i udlandet

Rejseblanket i forbindelse med udlandsrejse

Det har i enkelte situationer vist sig, at det kan være vanskeligt for en plejefamilie at rejse ud af andre lande med et plejebarn. Vanskelighederne opstår, fordi plejebarnet ikke er plejefamiliens eget barn. Nogle kommuner giver derfor plejefamilien en rejseblanket i forbindelse med en udlandsrejse. I rejseblanketten skriver den anbringende kommune under på, at der er indgået en aftale mellem den anbringende kommune og familien om varetagelsen af plejebarnet. (Se bilag 6: Rejseblanket).

Kapitel 9. Honorering af plejefamilien

Generelt

Plejefamilier betragtes som selvstændige erhvervsdrivende

Beregningsgrundlaget for honorering af plejefamilier kaldes plejevederlag. Plejefamilien er ikke ansat af kommunen og indgår derfor ikke en ansættelseskontrakt med kommunen. Plejefamilien aflønnes som følge heraf heller ikke som lønmodtager. Som udgangspunkt betragtes plejefamilier som selvstændige erhvervsdrivende, og der udarbejdes derfor en kontrakt mellem kommunen og plejefamilien.²⁵ I kontrakten fastsættes det antal vederlag, som plejefamilien skal honoreres med for den konkrete plejeopgave.

Honoreringen af plejefamilier består af to dele: plejevederlag og ydelser til dækning af plejefamiliens omkostninger i forbindelse med plejeforholdet. Ydelser til dækning af plejefamiliens omkostninger gennemgås i kapitel 10.

Plejevederlag

Som nævnt ovenfor kaldes beregningsgrundlaget for honorering af plejefamilier plejevederlag. Vederlæggelsen bør tage udgangspunkt i den opgave, som plejefamilien skal løse. Der findes ikke i lovgivningen anvisninger, der omhandler fastsættelse af antallet af vederlag.

Antallet af vederlag tager udgangspunkt i en samlet vurdering

Den anbringende kommune skal indgå aftale om, hvor mange vederlag plejefamilien skal honoreres med. Der er som tidligere nævnt ingen nærmere retningslinjer i lovgivningen, men beslutningen bør tage udgangspunkt i en samlet vurdering, der inddrager følgende:

²⁵ Der er som følge heraf ikke indgået nogen kollektiv overenskomst med plejefamilier. Det er fastslået, at KL heller ikke har pligt til at indgå sådanne overenskomster. KL blev ved Arbejdsrettens dom af 30. juni 1999 i sag nr. 97.537 frifundet for et krav om at indlede forhandlinger med Socialpædagogernes Landsforbund om indgåelse af overenskomst for familieplejere med plejetilladelse.

Det anførte formodes tilsvarende at gælde for så vidt angår de støtte-/kontaktpersoner, som kommunerne udpeger efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, eller § 54. Der foreligger ingen retspraksis.

- Barnets vanskeligheder og behov for støtte
- Krav til samarbejdet med barnets forældre
- Plejefamiliens opgaver i forbindelse med anbringelsen
- Plejefamiliens ressourcer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet
- Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger.

For inspiration til sammenhængen mellem vederlaget og barnets vanskeligheder og behov for støtte kan der tages udgangspunkt i skemaet i bilag 8: Vederlagsfastsættelse. Her gives et bud på en klassificering af barnets behov for støtte, pleje og eventuel behandling.

Det henstilles endvidere, at aftalen om vederlag holdes inden for nedenstående ramme – også i forbindelse med aflastningsophold:

Mellem 1 og 7 gange vederlag

- Den enkelte person, som er indgået i et konkret plejeforhold, kan få udbetalt mellem 1 og 7 gange normalvederlaget.
- Et højere vederlag, jf. vejledningens maksimalgrænse, bør kun anvendes i tilfælde, hvor der fx er tale om et særligt behandlingskrævende barn med psykiske/fysiske vanskeligheder af ekstraordinær karakter.
- Såfremt et plejeforhold kræver en større indsats, hvor det af hensyn til plejebarnet vil være påkrævet, at kommunen stiller krav til omfanget af plejefamiliens arbejde sideløbende med plejeforholdet, skal vederlæggelsen pr. plejeforhold overstige 3 gange normalvederlaget. Har plejefamilien etableret mere end ét plejeforhold, hvor den samlede vederlæggelse er mere end 3 gange normalvederlaget, bør omfanget af erhvervsarbejdet aftales nærmere.
- Der kan almindeligvis udbetales indtil 7 gange normalvederlaget pr. barn. Det forudsættes herved, at plejefamilien er til rådighed på fuld tid, hvilket også er en forudsætning, hvis betalingen i alt (for flere plejebørn) udgør 7 gange normalvederlaget.
- Antallet af vederlag pr. plejebarn vurderes mindst én gang årligt.

Antallet af vederlag pr. plejebarn bør vurderes mindst én gang årligt

Normalvederlagets størrelse satsreguleres hvert år i januar måned og kan hentes på KL's hjemmeside www.kl.dk med søgeordet "takster" (se endvidere bilag 7: Taksttabel gældende for 2010).

Regulering af vederlag ved ændring i plejeopgaven

Kommunen bør ved kontraktindgåelse gøre plejefamilien bekendt med – og gerne indføre i kontrakten, at antallet af plejeverdrag kan ændres

ved en genforhandling, som følge af ændringer i plejeopgavens karakter.

Ændring af antallet af vederlag

Årsager til at ændre antallet af vederlag som følge af ændringer i opgaven kan eksempelvis være:

- Plejebarnet viser sig mere plejekrævende end oprindeligt antaget ved indgåelse af plejekontrakten.
- Plejebarnet viser sig mindre plejekrævende end oprindeligt antaget ved indgåelse af plejekontrakten. Ses fx ved, at plejefamilien påtager sig mere erhvervsarbejde end aftalt ved plejeforholdets start.
- Plejebarnet opholder sig enten mere eller mindre hos dets forældre eller i aflagtning.
- Barnet er kommet i skolealderen (eller i et dagtilbud) og er således i plejefamilien i færre timer, hvilket kan give plejefamilien øget mulighed for at være erhvervsaktiv.

Nogle plejeopgaver kan være særligt plejekrævende i starten af barnets ophold hos plejefamilien. Den anbringende kommune og plejefamilien kan således aftale, at plejefamilien modtager et plejevederlag mere i etableringen af plejeforholdet, indtil barnet er faldet til i plejefamilien.

Kapitel 10. Dækning af plejefamiliens udgifter

Generelt

Serviceoven

§ 142. ...

Stk. 2-7. ...

Stk. 8. Velfærdsministeren²⁶ kan i en bekendtgørelse fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 7.

Generelt gælder det, at plejefamiliens udgifter i forhold til plejebarnet skal dækkes i et omfang, så plejebarnet, så vidt det er muligt, ligestilles med plejefamiliens egne børn.

Dækning af plejefamiliens udgifter i øvrigt

Dækning af plejefamiliens udgifter bør derfor afhænge af plejefamiliens sædvanlige adfærd, hvilket ofte kan være vanskeligt at fastlægge i eksakte beløb. Derfor er det også op til kommunen at foretage en nærmere indkredsning i den enkelte sag, således at der først og fremmest tages hensyn til barnets tarv, dernæst til, hvad der må betegnes som et rimeligt udgiftsniveau for et barn i en familie. Det sidste hensyn er vigtigt i forhold til at sikre, at plejefamilier med flere plejebørn ikke skaber et urimeligt højt udgiftsniveau.

KL's taksttabel

KL's taksttabel for vederlag og omkostningsdækning

KL har udarbejdet en taksttabel for vederlag og omkostningsdækning (se bilag 7: Taksttabel gældende for 2010). Nedenstående er uddybende i forhold til denne taksttabel.

²⁶ Nu indenrigs- og socialministeren.

Kost og logi og daglige fornødenheder

Velfærdsministeriet²⁷ har efter servicelovens § 142, stk. 8, udstedt en bekendtgørelse om regulering af satser for kost og logi ved formidlet døgnophold efter lov om social service, bekendtgørelse nr. 1234 af 12. december 2008. Disse satser fremgår også af KL's taksttabel. Udgifterne i taksttabellen er opgjort som et fast beløb, der ikke medregnes ved indkomstopgørelsen. Dette gælder dog kun den del af beløbet, der ikke overstiger de satser, som er fastsat efter servicelovens § 142, stk. 8.

Kost og logi omfatter daglige fornødenheder

Beløbet til kost og logi skal dække den løbende forsørgelse af barnet eller den unge. Heri ligger udgifter til kost, logi og almindelige daglige fornødenheder, herunder fritidsinteresser og fornøjelser. Se om daglige fornødenheder nedenfor. I beløbet medregnes også udgifter til værelse og opvarmning samt udgifter på grund af forøget slid på bygning, møbler m.v. Det skal i den forbindelse understreges, at begrebet logi ikke dækker over, hvilken en lejeindtægt man ville kunne få for barnets eller den unges værelse, ifald man lejede det ud til en fremmed. Logi handler udelukkende om slid på møbler og inventar.

Almindelige daglige fornødenheder

Udgifter til fritidsinteresser

Almindelige daglige fornødenheder omfatter blandt andet udgifter til fritidsaktiviteter i normalt omfang, herunder aktiviteter i form af sport, fritidsundervisning, musikundervisning og lignende. Herudover omfatter daglige fornødenheder udgifter til personlig pleje som frisør, almindeligt tandeftersyn og lignende.

Det anbefales, at kommunen sikrer sig, at barnet eller den unge kan deltage i én fritidsaktivitet. Deltager barnet eller den unge i mere end én fritidsaktivitet, bør plejefamilien i udgangspunktet selv afholde udgifterne hertil. Kommunen bør dog samtidig tage hensyn til aktivitetsniveauet hos familiens egne børn. Deltager plejefamiliens egne børn i flere aktiviteter ugentligt, eller er der i plejefamilien kutyme for mange fritidsaktiviteter, kan kommunen vælge også at afholde udgifterne til disse.

Niveau for udgifter og antal aktiviteter bør dog under alle omstændigheder afstemmes inden kontraktindgåelsen for at sørge for overensstemmelse mellem den anbringende kommunes forventede udgiftsniveau og plejefamiliens aktiviteter.

²⁷ Det nuværende Indenrigs- og Socialministerium.

Udgifter til fornøjelser

Herudover omfatter almindelige daglige fornødenheder også fornøjelser, såsom en tur i biografen, teatret, koncert eller en tur i Tivoli.

Det er vigtigt, at kommunen sammen med plejefamilien finder ud af, hvad plejefamilien normalt foretager sig – eventuelt sammen med egne børn – i løbet af året.

Tilskud til øvrige udgifter

Øvrige udgifter

Det er op til den anbringende kommune at vurdere behovet for dækning af yderligere udgifter. Det er rimeligt altid at dække eventuelle ekstraudgifter, som plejefamilien påføres som følge af, at barnet eller den unge har et særligt behandlingsbehov (tekniske hjælpemidler, briller, vådliggerudstyr, herunder minerpiller, omfattende tandbehandling, medicin m.v., hvor sygesikringen eller andre ikke dækker den fulde udgift).

I de tilfælde, hvor barnets fysiske eller psykiske funktionsnedsættelse medfører udgifter i et omfang, som ville have berettiget barnets forældre til dækning af udgifter efter servicelovens § 41, bør en tilsvarende vurdering lægges til grund for eventuel dækning af plejefamiliens udgifter.

Ansøgning omkring dækning af eventuelle merudgifter rettes altid til den anbringende kommune.

Eksempler på udgifter

I det følgende angives nogle eksempler på de udgifter, som kan være en følge af det at have et barn i familiepleje. Der er ikke tale om en udtømmende liste.

Medicin

Der kan ydes dækning af udgifter til den del af egenbetalingen af den tilskudsberettigede medicin, der ikke dækkes efter sundhedslovens regler. Dog ydes der ikke tilskud til almindelig smertestillende medicin såsom panodil og lignende. Disse udgifter indeholdes i de daglige fornødenheder.

Støtte til medicinudgifter følger af sundhedslovens regler.

Sundhedslovens regler om tilskud til medicin indebærer, at tilskuddets størrelse afhænger af barnets/den unges behov for tilskudsberettiget medicin, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 7. februar 2008, sundhedslovens § 146, stk. 3.

For personer under 18 år indebærer sundhedslovens regler om tilskud til medicin, at barnet eller den unge får et tilskud. Efter sundhedslovens § 146, stk. 3, gælder følgende:

Hvis den samlede udgift for en periode på 1 år ikke overstiger 1.125 kr. (takst 2008), udgør tilskuddet 50 pct. Overstiger den samlede udgift inden for en periode på 1 år 1.125 kr., udgør tilskuddet

1. 75 pct. af den del, som overstiger 1.125 kr., men ikke 2.645, og
2. 85 pct. af den del, som overstiger 2.645 kr.

Fylder en person 18 år i en allerede indledt periode på 1 år, beregnes tilskud, indtil denne periode udløber.

Ferietilskud

Ekstraudgifter ved afholdelse af ferie sammen med plejebarnet

Der skal gives tilskud til rimelige ekstraudgifter ved plejebarnets afholdelse af ferie sammen med plejefamilien. Generelt gælder det om plejefamiliens omkostninger til plejebarnets ferie, at de skal dækkes, så plejebarnet ligestilles med plejefamiliens egne børn. Omkostningerne afhænger derfor af familiens sædvanlige adfærd og kan således ofte være vanskelige at fastlægge i eksakte beløb.

Det er op til den enkelte kommune at fastsætte et loft for, hvor meget der maksimalt ydes i ferietilskud.

Udgifter til barnet eller den unges afholdelse af ferie bør aftales særskilt mellem den anbringende kommune og plejefamilien – og helst allerede i kontrakten.

Ferietilskuddet og beløbets størrelse kan højst udgøre barnet eller den unges andel af plejefamiliens samlede ferieudgifter, medmindre der som følge af ganske særlige forhold, fx i forbindelse med, at barnet eller den unge har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, er truffet særlig aftale om andet.

Supplerende udstyr ved indskrivning – etableringsomkostninger

Efter en konkret vurdering fra den anbringende kommune kan plejebarnet etableres i plejefamilien med det udstyr, man vurderer, barnet eller den unge har behov for, og som barnets familie eller plejefamilien ikke kan stille til rådighed.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at alt skal være nyt. Det er vigtigt for barnet eller den unge, at det også medbringer egne ting fra dets liv med sin egen familie.

**Indskrivningsudstyr,
fx seng, møbler,
ekstra tøj m.v.**

Indskrivningsudstyret vil typisk være seng, møbler i børneværelset, ekstra tøj m.m. Dertil kommer, efter en konkret vurdering af barnet eller den unges alder, computerudstyr, etc.

Udstyret ydes til barnet eller den unge og skal, såfremt udstyret kan genbruges, afleveres til den anbringende kommune efter brug eller ved plejeopholdets ophør. Den anbringende kommune er i den forbindelse forpligtet til at hente diverse effekter inden kontraktens udløb. Hvis den anbringende kommune ikke lever op til denne forpligtelse, er familien berettiget til at beholde udstyret.

Gaver

**Gaver til fødselsdag,
eksamensafslutning,
konfirmation m.v.**

Der kan ydes tilskud til plejeforældrenes udgifter til gaver til barnet eller den unge. Dette vil særligt være til barnet eller den unges fødselsdag, julegaver til barnet eller den unge, gaver efter eksamen og ved andre særlige lejligheder som fx den unges konfirmation.

Vejledende satser for tilskud til gaver findes i KL's taksttabel om vederlag og satser for formidlet døgnophold. Se bilag 7: Taksttabel gældende for 2010.

Barnedåb, konfirmation, etc.

**Støtte til afholdelse
af forskellige
begivenheder**

Der kan ydes støtte til afholdelse af forskellige begivenheder, herunder blandt andet barnedåb, konfirmation etc. Støtten ydes ud over til selve afholdelsen også til barnet eller den unges beklædning i forbindelse hermed.

Det er op til den anbringende kommune at vurdere, hvor meget der skal ydes i tilskud til plejefamilien.

Størrelsen af udgifterne til konfirmationen bør afklares inden afholdelsen, så begge parter er enige.

Der findes en vejledende sats for tilskud til beklædning i forbindelse med plejebørns konfirmation i KL's taksttabel. Se bilag 7: Taksttabel gældende for 2010.

Lommepege og beklædning

**Den anbringende
kommune udbetaler til
barnet eller den unge
lommepege og penge
til beklædning**

Den anbringende kommune udbetaler til barnet eller den unge lommepege og penge til beklædning. Beløbet administreres i samråd med plejefamilien. Kommunen kan eventuelt i samarbejde med plejefamilien lave en aftale med barnet eller den unges forældre vedrørende tøjindkøb m.v.

Lommepenge m.v. til børn og unge i familiepleje er ikke skattepligtige²⁸. Dog må beløbet ikke overstige de vejledende satser, der udsendes af KL. Skattefriheden omfatter ikke beløb, der udbetales som honorering af personligt arbejde i plejefamilien.

Lommepenge og beklædningsbeløb er fastsat i KL's taksttabel, der udsendes hvert år i januar. Beløbet gradueres i forhold til barnets alder. Se bilag 7: Taksttabel gældende for 2010.

Befordringsgodtgørelse

Befordringsgodtgørelse ved familiebesøg, fritidsinteresser, dagtilbud m.v.

Der bør kun ydes befordringsgodtgørelse i forhold til de konkrete opgaver med plejebarnet eller den unge, der ligger væsentligt ud over den kørselsaktivitet, en familie normalt har med sine egne børn. Der skal således ikke ydes befordringsgodtgørelse, hvis barnet eller den unge deltager sammen med plejefamilien og dennes børn ved familiebesøg, barnet eller den unges og plejefamiliens egne børns fritidsaktiviteter, dagtilbud, skolegang og øvrige sociale liv.

Befordringsgodtgørelse ved barnets eller den unges samvær med forældre og anden slægt

Der bør ydes hjælp til betaling af befordringsudgifter i forbindelse med plejebarnets samvær med forældre og anden slægt, hvad enten det foregår i forældrenes hjem eller på neutral grund.

Befordringsgodtgørelse ved barnets eller den unges behandling

Der bør også ydes hjælp til betaling af befordringsudgifter, som er nødvendige ved ledsagelse af et barn eller en ung til behandling som følge af en eventuel nedsat funktionsevne eller lidelse. Det bør dog kun ske i det omfang, at udgifterne ikke dækkes efter andre bestemmelser eller ved andre ordninger. Befordringsudgifter til sygehus, hvor den nødvendige behandling kan finde sted, dækkes som udgangspunkt efter sundhedslovens § 171.

Der bør også ydes hjælp til betaling af plejeforældrenes befordring i forbindelse hermed.

Under barnets eller den unges ophold på sygehus o.l. bør der ligeledes ydes hjælp til betaling af plejeforældrenes udgifter til befordring til besøg hos barnet eller den unge, i det omfang besøgene er nødvendige af hensyn til barnet eller den unge.

²⁸ Det omhandler beløb, der af kommunen ydes som lommepenge eller til beklædning til børn og unge under 18 år, som er anbragt uden for hjemmet, jf. servicelovens § 52, stk. 3, nr. 8, i det omfang beløbene ikke overstiger de vejledende takster udsendt af KL.

Statens laveste takst

Plejefamilien er ikke omfattet af de samme regler for befordringsgodtgørelse som kommunens ansatte. Plejefamilien er ikke ansat i kommunen. Det anbefales derfor, at der udbetales befordringsgodtgørelse efter statens laveste takst.

Aftalen om befordringsgodtgørelse bør fastsættes i kontrakten. Udbetales der befordringsgodtgørelse til plejefamilien, skal denne godtgørelse beskattes efter regler fastsat af Skatteministeriet. Befordringsgodtgørelse kan være både skattefri og skattepligtig.

Dagtilbud

Udgifter til dagtilbud

Kommunen afholder udgifter til dagtilbud, hvis det er besluttet, at barnet skal gå i dagtilbud.

Pasning af plejebarnet hos plejefamilien

Barne pige

Hvis barnet ikke kan komme hjem til weekendsamvær med forældrene, og der af hensyn til barnet ikke skal etableres anden form for aflastning eller feriefamilie, kan der ydes et beløb til plejefamilien til betaling for ”pasning” af barnet.

Bevilling sker efter en konkret vurdering.

Forsørgelsesgrundlag

Plejefamiliens forsørgelsesgrundlag har ikke nogen betydning i forhold til familiens mulighed for at få dækket kost og logi og andre ydelser til dækning af plejefamiliens omkostninger.

Ikke skattepligt

Udgifter, der udbetales, er som udgangspunkt skattefrie

Som udgangspunkt er udgifterne, der udbetales, skattefrie.²⁹ Dette gælder dog kun, hvis dækningen sker på baggrund af en regning. Det vil sige på baggrund af et eksternt udgiftsbilag, der dokumenterer, at familien har afholdt den konkrete udgift.

For så vidt angår befordringsgodtgørelse, kan denne både være skattefri og skattepligtig.

²⁹ Godtgørelse, der ydes for udgifter til kost og logi i forbindelse med formidlet døgnophold omfattet af § 142, stk. 1 og 2, i lov om social service, medregnes ikke ved indkomstopgørelsen. Dette gælder dog kun den del af godtgørelsen, der ikke overstiger satser, som fastsættes efter § 142, stk. 8, i lov om social service, jf. § 9, stk. 7 i lovebekendtgørelse nr. 176 af 11. marts 2009 om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven). Beløb, der af kommunen ydes som lommepenge eller til beklædning til børn og unge under 18 år, som er anbragt uden for hjemmet, jf. lov om social service § 52, stk. 3, nr. 3, i det omfang beløbene ikke overstiger de vejledende satser udsendt af KL, medregnes ikke til den skattepligtige indkomst, jf. § 7, stk. 1, nr. 11 i lovebekendtgørelse nr. 176 af 11. marts 2009 om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven).

Kapitel 11. Når plejebarnet er hos andre end plejefamilien – aflastning

Plejefamilien som aflastningsfamilie

Der kan med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren bevilges aflastningsfamilie til et barn eller en ung, hvis en sådan foranstaltning vurderes at være nødvendig for at sikre, at forældrene fortsat har det fornødne overskud til at drage omsorg for barnet eller den unge – og/eller med henblik på at tilbyde barnet et nødvendigt tilskud af omsorg og stimuli i hverdagen.

Aflastningsophold

Aflastningsophold er i lovgivningen defineret ud fra servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5. Bestemmelsen giver en særlig hjemmel til at iværksætte aflastningsophold, uden at aflastningen skal henføres under anbringelsesreglerne, uanset om aflastningen angår børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller børn med sociale vanskeligheder.

Formålet med iværksættelsen af et aflastningsforhold kan være at aflaste forældrene, aflaste plejefamilien, støtte i opdragelsen af barnet, forskellige former for optræning af barnet eller for at give barnet andre oplevelser.

Aflastningsopholdets varighed og opgørelse

Varighed og opgørelse af aflastningsophold

Tidsmæssigt kan de enkelte aflastningsophold strække sig fra 1-2 dage til 2-3 uger ad gangen, typisk weekend- og ferieperioder. Selve aflastningsordningen kan fungere over en længere årrække og eventuelt under hele opvæksten.

Det anbefales, at der ved opgørelsen af antal aflastningsdøgn bruges en hoteldøgnsmode, dvs. at det er nætterne, der tæller. Det er en forudsætning, at plejebarnet først kommer i aflastningen efter et givet klokkeslæt og forlader aflastningstilbuddet inden et givet klokkeslæt.

Opgørelsesmetoder

Der er grund til at understrege, at særlige hensyn i det enkelte plejeforhold kan begrunde andre opgørelsesmetoder, fx således, at hver dato er lig et døgn, eller der afregnes med aflastningsfamilien pr. påbegyndt 24 timer. Den anbringende kommune og aflastningsfamilien bør aftale dette, inden plejeforholdet etableres, og indføre det aftalte i kontrakten.

Aflastning af plejefamilien

Plejefamilien kan have brug for perioder uden plejebarnet

Det er ikke kun plejebørn, der kan komme i aflastning. Aflastning kan også referere til aflastning af plejefamilien, som har et fast anbragt plejebarn. Der kan i nogle tilfælde være tale om en anbringelse af børn med så alvorlige skader, at det er nødvendigt for plejefamilien at have nogle perioder uden plejebarnet. Aflastningen skal tilpasses den enkelte plejefamilie, plejebarnet og plejebarnets familie.

Aflastningen kan blandt andet bestå i, at barnet besøger sin egen familie, en aflastningsfamilie på kontrakt hos den anbringende kommune, familie til plejefamilien osv. Aflastning kan ifølge servicelovens regler alene ske på godkendte anbringelsessteder. Aftale om aflastning samt vilkårene herfor bør fremgå af kontrakten, men vil under alle omstændigheder kunne tages op efter behov.

Fradrag i kostbeløbet

Fradrag i kostbeløbet, hvis plejebarnet er i aflastning

Såfremt plejebarnet løbende er hjemme hos sine forældre eller i aflastning uden for plejefamilien i mere end tre sammenhængende døgn, kan den anbringende kommune overveje fradrag for kost i det månedlige kost-/logibeløb.

Såfremt plejebarnet løbende er hjemme hos sin egen familie eller er i aflastning uden for plejefamilien i mindst 3 sammenhængende fulde døgn, kan den anbringende kommune vælge at fratrække kr. 44,- pr. døgn (2010-takster). Såfremt et barn i døgnpleje er i aflastning, skal det fremgå af kontrakt om aflastningen, hvad kostbeløbet er pr. påbegyndt døgn. Såfremt barnet er hos sin familie, og denne ikke har midler til barnets kost, kan kommunen efter ansøgning yde egen familie kr. 44,- pr. døgn. Den enkelte kommune kan dog overveje af hensyn til barnets/den unges kontakt med biologisk familie at yde kostpenge ved aflastningsophold m.v. af mindre end tre døgn varighed, når særlige forhold taler herfor. Beløbet til aflastningsfamilien eller barnets familie udbetales af kommunen. Der bør således ikke være penge mellem plejefamilien og familien/aflastningsfamilien.

Kapitel 12. Samarbejde

Den anbringende kommune og plejefamilien

Handleplanens betydning for samarbejdet mellem plejefamilie og anbringende kommune

Det er af stor betydning, når et barn eller en ung anbringes hos en plejefamilie, at der etableres et godt samarbejde mellem den anbringende kommune og plejefamilien. Samarbejdet må tage udgangspunkt i handleplanens mål og indhold vedrørende anbringelsen.

Det er væsentligt at se plejefamilien som en integreret del af den samlede indsats over for det anbragte barn og barnets forældre. Ligeledes bør plejeforældrenes viden om barnet og dets ønsker og behov anerkendes og inddrages i ethvert beslutningsforløb om barnet.

Det anbefales, at der afholdes møde mellem den anbringende kommune, plejefamilien og om muligt forældrene mindst to gange om året. Det kan blandt andet være med til at skabe klarhed mellem den anbringende kommune og plejefamilien.

Plejefamilien har ikke krav på at modtage og se selve handleplanen

Plejefamilien har ikke krav på at modtage og se selve handleplanen. Det kræver forældrenes samtykke. Der kan eksempelvis være personfølsomme private oplysninger omkring barnets forældres forhold indføjet i handleplanen, der ikke har betydning og relevans for plejefamiliens opgave. Såfremt forældrene ikke ønsker disse oplysninger videregivet til plejefamilien, skal dette respekteres.

Det bør imidlertid tilstræbes, at plejefamilien får en kopi af den del af handleplanen, der vedrører plejefamiliens ansvarsområder og beskrivelse af plejefamiliens arbejdsopgaver, samværsordninger og varighed.

Samarbejdet bør tage udgangspunkt i handleplanen, således at den fungerer som et godt dialogredskab mellem barnets forældre, plejebarnet, plejefamilien og den anbringende kommune. Den anbringende kommune bør således derfor alt efter sagens karakter inddrage plejefamilien i væsentlige elementer i handleplanen, såsom formålet med anbringelsen, barnets helbredsforhold, særlige forhold ved barnet. Således sikres grundlaget for, at plejefamilien kan løse opgaven.

Den anbringende kommune og plejebarnets forældre

Plejebarnets forældre spiller en vigtig rolle i forhold til barnets udvikling

Forholdet til barnets forældre er af væsentlig betydning under anbringelsen. Forældrene spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre en positiv udvikling for barnet eller den unge under anbringelsen. Inddragelse af barnets forældre indebærer at lytte til forældrene, at anerkende deres viden om barnet samt, i det omfang det ikke er modstridende med barnets bedste, at imødekomme deres ønsker for anbringelsen.

Anbringende kommune har pligt til at sikre, at plejebarnets forældre får informationer om barnets hverdag

Efter servicelovens § 71, stk. 1, 3. pkt., har den anbringende kommune en pligt til at sikre, at forældre får relevante informationer om barnets hverdag i de tilfælde, hvor barnet er anbragt uden for hjemmet.

Forældrene skal have mulighed for at danne sig et indtryk af barnets eller den unges dagligdag, herunder forholdet til dagtilbud, skole eller uddannelsessted samt forholdet til venner, deltagelse i aktiviteter og lignende.

Den anbringende kommune er alene forpligtet til at sikre, at forældrene modtager de nødvendige informationer, samt at forebygge og afhjælpe eventuelle konflikter mellem forældre og plejeforældre.

Vigtigt, at aftalen med plejefamilien indeholder klare aftaler om samarbejdet mellem den anbringende kommune, plejefamilien og forældrene

Det er derfor vigtigt, at aftalen med plejeforældrene indeholder klare aftaler om samarbejdet mellem den anbringende kommune, plejefamilien og forældrene om forholdene under plejebarnets ophold, herunder graden af inddragelse af forældrene i de daglige beslutninger. Sådanne aftaler kan modvirke konflikter om, hvem der bestemmer i forhold til barnet.

Plejefamilien og forældrene

Vigtigt, at plejefamilien anerkender barnets forældre som en del af barnets liv

I forhold til plejebarnet er det vigtigt inden kontraktindgåelsen at tale med plejeforældrene om forventningerne til dem i forhold til samarbejdet med barnets forældre. Plejeforældrene hverken kan eller skal erstatte barnets forældre. Plejeforældrene skal være indstillet på at anerkende barnets forældre som en del af barnets liv. Dette er også vigtigt på grund af muligheden for, at plejebarnet forlader plejefamilien.

Samarbejdet med barnets forældre kan erfaringsmæssigt give anledning til vanskeligheder for såvel plejefamilien som barnets forældre.

Undersøgelser viser:

- at det kommer bag på mange plejefamilier, at samarbejdet med forældrene fylder så meget
- at der i mange plejeforhold opstår samarbejdsvanskeligheder, især i starten

- at både forældre og plejeforældre er usikre og tøvende i forhold til deling af forældreroller.³⁰

Det er ikke altid nemt at bevare en professionel distance i forbindelse med udøvelse af familieplejeforholdet, måske specielt i relation til barnets familie.

Det er vigtigt at fastholde, at det er et forhold, hvor plejefamilien udfører en konkret opgave, og hvor det i øvrigt er den anbringende kommune, der i sidste ende er ansvarlig for alle beslutninger i sagen.

Den anbringende kommune og tidligere omsorgspersoner

I plejeforløbets opstartsfase er samarbejdet med de personer, der ellers har draget omsorg for barnet, meget vigtig. Det kan være, at barnet har boet hos bedsteforældrene, en moster, nabo eller hos en kammerat, indtil den egentlige anbringelse kommer i stand. Det kan også være, at barnet kommer fra en døgninstitution/et opholdssted. I sådanne tilfælde er det vigtigt, at både plejeforældre og anbringende kommune samarbejder med disse og drager nytte af deres viden om barnet. Dette vil også styrke barnets forhold til personerne efter anbringelsen.

Den anbringende kommune, plejefamilien og plejebarnet

Samarbejde med og inddragelse af barnet er vigtigt

Samarbejde med og inddragelse af barnet er vigtigt.

Barnet skal medinddrages i forløbet, så vidt det er muligt. Lige fra fjernelsen fra forældrene til mødet med de nye plejeforældre. Barnet skal, når det kan lade sig gøre, være forberedt et godt stykke tid inden fjernelsen. Også ved de efterfølgende tilsyn skal barnet være forberedt på, hvad der skal ske. Dette hjælper til, at barnet har mulighed for at forstå, hvad der sker, og barnet vil have en større forståelse af, hvem de nye mennesker er, som nu skal være dets plejeforældre. En anden positiv vinding ved dette er, at familieplejekonsulenterne fremstår tillidsskabende og hjælpsomme for barnet.

Imidlertid kan det være svært for barnet, som måske befinder sig i en tilstand af krise i forbindelse med beslutningen om/gennemførelsen af anbringelsen, at høre og forstå, hvad der bliver sagt. Derfor kan det være vigtigt at forklare tingene flere gange, samt at give barnet mulighed for at vende tilbage med spørgsmål.

30 "Barnet mellem to familier" af Bibi Wegler og Hanne Warming, Dafolo Forlag.

Det ældre plejebarn bør anses som en vigtig samarbejdspart på alle områder af plejeforholdet. Dvs. at både den anbringende kommune, plejeforældrene og skolen bør inddrage plejebarnet i beslutninger i og ændringer af plejeforholdets forløb. Det kan også være svært for de store plejebørn at indgå i disse samarbejdsrelationer. Det er de voksnes ansvar at tage hensyn til det enkelte barns situation og kompetence, og med det afsæt at tilrettelægge inddragelsen af barnet på den måde, så barnet føler sig tilpas og kan komme til orde.

Samarbejde med det yngre plejebarn er selvfølgelig en smule vanskeligere end med det ældre barn.

Tegninger, logbøger, fotos og billeder er brugbare redskaber til kommunikation med anbragte børn.

Kommunen skal også have en samtale med barnet inden udfærdigelse af handleplanen. Samtalen kan kun udelades i det omfang, hvor barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. I så fald skal kommunen på anden vis søge at tilvejebringe barnets holdning til den påtænkte foranstaltning.

Når søskende er anbragt i forskellige plejefamilier

Søskende, der er anbragt forskellige steder

I nogle plejetilfælde er biologiske søskende anbragt forskellige steder. Det kan være, at en eller flere søskende er anbragt uden for hjemmet, og nogle søskende stadig bor hjemme. Det kan også være, at alle plejebarnets søskende er anbragt i forskellige plejefamilier. I disse tilfælde er samarbejdet mellem de forskellige plejeforældre, kontaktpædagoger og familieplejekonsulenter vigtigt, specielt for, at alle de anbragte søskende har en mulighed for at bibeholde kontakten med deres biologiske familie.

Den anbringende kommune og skolen

Samarbejde med plejebarnets skole

Eftersom barnet tilbringer meget tid i skolen, er dets lærere og pædagoger på mange områder de nærmeste til at se, om barnet trives. Den anbringende kommune bør derfor have kontakt med barnets skole for at sikre sig, at barnet er velfungerende og trives i den nye plejefamilie. Det er vigtigt at holde øje med, om barnet pludselig ændrer sig, er indelukket, trækker sig fra kammerater, virker deprimeret, har adfærdsproblemer i skolen, er angst eller skræmt, er ukoncentreret, klæber sig til de voksne m.v. Dette kan betyde, at barnet har problemer eller ikke trives.

Den enkelte kommune bør fastlægge klare retningslinjer for, hvorledes skoleforvaltningen inddrages i overvejelserne omkring skoletilbud i forbindelse med en anbringelse.

I mange kommuner er der ikke den fornødne kommunikation på tværs af social- og skolevæsen. Hvornår og hvordan overvejelser omkring et eventuelt skoletilbud skal indgå i sagsforløbet, afhænger af den enkelte sag. Det er dog vigtigt, at sagsbehandler og familieplejekonsulent tidligt i forløbet har dialog om barnets undervisningsbehov, eventuelt i samarbejde med pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Plejeforældre og skole og dagtilbud

Det er vigtigt, at plejeforældrene gør sig klart, at de har en række opgaver i forbindelse med almindelig kontakt og koordination med barnets dagtilbud og skole.

Gennem samarbejdet mellem plejeforældre og skolen har plejeforældrene mulighed for at sætte barnets lærere ind i barnets situation og fortælle, hvis der er sket ændringer i familien, eller hvis barnet har været hjemme hos sine forældre.

Lærerne bør kontakte plejeforældrene, hvis barnets adfærd ændres. Det kan blandt andet være i forbindelse med, at barnet har været på weekend hos dets forældre, at barnet virker indelukket eller ked af det. Nogle tegn, som plejeforældrene måske ikke har set eller været opmærksomme på. Omvendt er det vigtigt, at lærerne og skolen anerkender – og har mulighed for at imødekomme – plejeforældrenes viden om barnets eventuelle særlige behov.

Det koordinerende arbejde

Den anbringende kommune har ansvar for det koordinerende arbejde i forhold til plejebarnets skole eller dagtilbud

Det er den anbringende kommune, der har ansvaret for det koordinerende arbejde i forhold til barnets skole eller dagtilbud. Dermed er det også den anbringende kommune, der i det forebyggende arbejde skal sørge for at inddrage skole og dagtilbud i barnets nye opholdskommune.

Det er vigtigt allerede i forbindelse med anbringelsen at sikre en tydelig afklaring af, hvem der fra skole og døgninstitution skal samarbejdes med. Dernæst om det er barnets forældre, barnets plejefamilie eller begge parter, der skal indgå i dette samarbejde og i hvilket omfang.

Kapitel 13. Tilsyn

Generelt

Den godkendende myndighed har ansvar for det generelle og almindelige tilsyn med plejefamilien

Den konkrete tilsynsforpligtelse vedrørende det enkelte barn eller den enkelte unge påhviler den anbringende kommune. Samtidig har den stedlige kommune (den godkendende myndighed eller den myndighed, som driver anbringelsesstedet) ansvaret for det generelle og almindelige tilsyn med hele anbringelsesstedet.

Tilsyn med plejefamilien

For plejefamilier, som er godkendt efter servicelovens § 142, stk. 1, påhviler den generelle tilsynsforpligtelse den stedlige kommune (godkendende kommune) som følge af, at den har godkendt plejefamilien som generelt egnet.

Opfølgning og tilsyn med plejefamilien bør ske løbende

Der er ikke i lovgivningen fastsat regler om, hvor meget eller hvor mange gange om året kommunen skal føre tilsyn med den godkendte plejefamilie. Det er dog vigtigt for et vellykket plejeforhold, at opfølgning og tilsyn med plejefamilien sker løbende.

I forbindelse med det løbende tilsyn med plejefamilien skal den stedlige kommune vurdere, om plejefamiliens godkendelse fortsat stemmer overens med plejefamiliens forhold og kompetencer.

Tilsynet omfatter også de hygiejniske forhold

Den stedlige kommune skal i sit tilsyn også påse, at plejefamilien ikke påtager sig flere eller mere krævende opgaver, end denne har fysiske, økonomiske og pædagogiske ressourcer til. I forhold til plejeopgaven er det vigtigt, at plejeforældrene ud over deres erhvervsmæssige aktiviteter har den fornødne tid til at tage sig af plejebarnet. Tilsynet omfatter også de hygiejniske forhold.

Den stedlige kommune skal således følge udviklingen i plejefamilien og påse, at der ikke modtages flere børn, end plejefamilien er godkendt til, samt at de øvrige forudsætninger for godkendelsen er opfyldt.

Den anbringende kommune skal give den kommune, der har givet den generelle godkendelse, meddelelse om, at der anbringes et barn i familien, således at der kan føres tilsyn med, at plejefamilien fortsat opfylder den generelle godkendelse.

En anbringelse, hvortil den modtagende familie ikke har en fornøden generel godkendelse fra den stedlige kommune, er ulovlig. Bliver den stedlige kommune bekendt med en sådan ulovlig anbringelse, skal den ud fra sin generelle tilsynsforpligtelse kræve, at den anbringende kommune berigtiger forholdet enten ved at sikre sig, at familien får den fornødne generelle godkendelse, eller ved at flytte plejebarnet.

Løbende faglig støtte til plejefamilien

Endelig skal den anbringende kommune foretage en løbende faglig støtte til plejefamilien.

Tilsyn med det anbragte barn i plejefamilien

Serviceoven

§ 148. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. §§ 9 og 9a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.

Løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold under opholdet hos plejefamilien

Kommunalbestyrelsen i den kommune, som har truffet afgørelse om anbringelse af et barn eller en ung i familiepleje (den anbringende kommune) skal føre løbende tilsyn med barnets eller den unges forhold under opholdet hos plejefamilien.

Kommunen skal altid vurdere, hvor ofte samt hvordan der skal føres tilsyn. Det vil i hvert enkelt tilfælde bero på det enkelte barns eller unges behov. Bestemmelsen i lovgivningen er således alene et minimumskrav. I nogle sager vil det være nødvendigt at besøge barnet eller den unge hyppigere, andre gange kan den supplerende kontakt foregå telefonisk eller via møder på forvaltningen. Erfaringen viser, at en grundig opfølgning er central for at sikre et godt udbytte af anbringelsen og for at sikre, at anbringelsen ophører, når der ikke længere er grundlag for den. Hvordan tilsynet tilrettelægges mest hensigtsmæssigt, vil variere fra sag til sag. Eksempelvis kan det i nogle sager være en fordel, at barnet eller den unge selv har sagsbehandlerens telefonnummer, så barnet eller den unge også selv får mulighed for at kontakte sagsbehandleren.

At føre tilsyn med plejebarnet betyder, at den anbringende kommune taler med plejeforældrene, eventuelt også med skolen og dagtilbuddet m.v. om barnets eller den unges trivsel og udvikling, og at kommunen i samarbejde med plejefamilien løbende vurderer, om de tiltag,

der tilbydes barnet eller den unge, er relevante og positivt stimulerende for dets udvikling.

Det kan være en fordel, hvis tilsynet tilrettelægges således, at det bliver samme person, som har kontakten med barnet eller den unge, og som forestår rådgivnings- og vejledningsopgaver m.v. over for plejefamilien under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, således at personen får et godt kendskab til barnet eller den unge og plejefamilien.

Den anbringende kommune har pligt til at beskytte barnets eller den unges integritet

Det bemærkes i øvrigt, at uanset anbringelsesform er det kommunen, der har ansvaret for anbragte børn og unge. Heri ligger også en pligt til at beskytte barnets eller den unges integritet. Kommunen bør derfor sikre sig, at plejefamilien ikke fx gennem interviews, fotografering eller via internettet, herunder Facebook, Arto o.l., bringer anbragte børn og unge i en situation, der kan skade dem eller deres familier.

Samtalen med barnet eller den unge i plejefamilien i forbindelse med kommunens tilsyn

Mindst én årlig samtale med barnet eller den unge

I forbindelse med kommunens tilsyn med barnet eller den unge skal kommunen minimum én gang om året tale med barnet hos plejefamilien. Formålet er at få et førstehåndsindtryk af det pågældende barn eller den pågældende unges egen vurdering af situationen.

Som hovedregel skal samtalen foregå, uden at der er voksne fra plejefamilien til stede. Der kan være særlige tilfælde, hvor samtalen skal undlades, fordi hensynet til barnet eller den unge taler imod det. Barnet eller den unge skal således frit kunne udtale sig om forholdene under anbringelsen uden at tage hensyn til eventuelle reaktioner fra de voksne i plejefamilien.

Notatpligt

Notatpligt i forbindelse med tilsynet

I forbindelse med tilsynet har sagsbehandleren, familieplejekonsulenten eller familierådgiveren pligt til at referere forhold, der vedrører plejebarnet i forældrenes journal.

Sagsbehandleren, familieplejekonsulenten eller familierådgiveren skal derimod ikke referere om forhold, der omhandler plejefamiliens private eller ansættelsesmæssige forhold, i familiens journal.

Når andre end den anbringende kommune fører tilsyn

Den anbringende kommune kan overdrage rekruttering og tilsyn til en familieplejeorganisation eller en anden privat entreprenør på området

Den anbringende kommune kan efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område vælge at overdrage rekruttering og tilsyn til en familieplejeorganisation eller en anden privat entreprenør på området. Det er således ikke et krav, at en person, der udfører tilsyn og rapporterer om sine observationer, skal være ansat i kommunen.

I de tilfælde, hvor tilsynet føres af en privat forening eller andre, er det af afgørende betydning, at der foreligger klare retningslinjer for organisationens tilbagemelding til kommunen. Organisationen Børn & Familier har udarbejdet en række kvalitetsstandarder for arbejdet med familieplejeområdet – herunder også for tilsynet. Disse findes blandt andet på organisationens hjemmeside www.boernogfamilier.dk. Kvalitetsstandarderne inkluderer en standard for halvårslige plejereporter – altså tilbagemeldinger til kommunen.

Den anbringende kommune har altid ansvaret for den konkrete pleje-anbringelse

Der kan henvises til, at den lovpligtige vurdering af handleplanen efter servicelovens § 70 skal ske på baggrund af det løbende tilsyn med plejebarnet, herunder samtalen med barnet eller den unge. Det er især vigtigt, at kompetencefordelingen mellem den private organisation og den anbringende kommune fremstår klart for plejefamilien. Uanset anbringelsesform er det kommunen, der har ansvaret for plejebarnet og tilsynet med den konkrete plejeanbringelse. Kommunen bevarer således under alle omstændigheder det endelige ansvar, herunder ansvaret for at følge op på tilsynet, og myndigheden bør således løbende sikre sig, at tilsynet udføres helt i overensstemmelse med aftalen.

Inden for disse rammer kan den anbringende kommune etablere en aftale med en privat familieplejeorganisation. Det er vigtigt at få skabt klare aftaler om, hvem der gør hvad, samt at aftale prisen for den opgave, som den private organisation skal udføre.

Andre, der udfører opgaver efter serviceloven for en kommune, er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, når der er tale om hjælp, der bliver udført efter aftale, jf. retssikkerhedslovens § 43, stk. 2. Det har ikke betydning, hvordan den, der udfører opgaven, er organiseret, og borgerne har samme retsstilling i forhold til alle andre, der udfører sociale opgaver for kommunen.

Tilsyn med børn i privat familiepleje

Hvis der er tale om privat familiepleje, har den kommune, hvor plejefamilien bor, tilsynsforpligtelsen over for barnet

Der gælder ingen særskilt tilsynsforpligtelse med børn i privat familiepleje efter servicelovens § 78. Det påhviler imidlertid den kommune, hvor plejefamilien bor, efter den almindelige tilsynsforpligtelse i servicelovens § 146 at være opmærksom på de forhold, barnet eller den unge lever under i plejehjemmet. Såfremt kommunen bliver opmærksom på, at et barn i privat familiepleje har særlige behov for støtte, bør der ske henvendelse til forældremyndighedsindehaveren og eventuelt dennes kommune, så der kan iværksættes en undersøgelse efter servicelovens § 50, der kan afdække evt. behov for foranstaltninger. Det er forældremyndighedsindehaverens opholdskommune, der har beslutningskompetencen i forhold til ydelser efter reglerne om særlig støtte.

Kapitel 14. Ophør og videreførelse af plejeforholdet

Generelt

Serviceoven

§ 68. Foranstaltninger efter § 52, stk. 3, skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år, jf. dog § 76.

Stk. 2-12. ...

Anbringelsen ophører, når formålet er nået, eller når den unge fylder 18 år

En anbringelse hos en plejefamilie skal som andre anbringelser uden for hjemmet samt andre hjælpeforanstaltninger ophøre, når formålet er nået, eller når den unge fylder 18 år, jf. servicelovens § 68.

En anbringelse hos en plejefamilie skal således ophøre, hvis den anbringende kommune i forbindelse med sin løbende opfølgning af anbringelsen konstaterer, at det i handleplanen angivne formål med anbringelsen er nået, eller at anbringelsen ikke længere er formålstjenlig. Dette gælder både for frivillige og tvangsmæssige anbringelser i en plejefamilie.

Hjemgivelse eller hjemtagelse af et plejebarn

Serviceoven

§ 68. ...

Stk. 2. Et anbragt barn eller en anbragt ung kan først hjemgives, efter at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om hjemgivelse og om hjemgivelsesperiodens længde, jf. stk. 4. I særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der ikke skal være en hjemgivelsesperiode.

Stk. 3. I tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren anmoder om at få hjemgivet et barn eller en ung, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til spørgsmålet om hjemgivelse, senest 7 dage fra anmod-

ningen fremsættes. Det samme gælder, såfremt en ung over 15 år, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, anmoder om at blive hjemgivet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte længden af en hjemgivelsesperiode. Hjemgivelsesperioden kan vare op til 6 måneder, og længden fastsættes under hensyn til:

- 1) muligheden for at sikre en skånsom og planlagt hjemgivelse for barnet eller den unge,
- 2) forberedelse af eventuel støtte til barnet eller den unge eller forældrene efter hjemgivelsen efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 5, 6 eller 7, og
- 3) kommunens mulighed for at foretage en vurdering af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 58 eller § 68a i situationer, hvor forældrene har tilbagekaldt et samtykke til en frivillig anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 5. Hjemgivelsesperioden er en videreførelse af den eksisterende anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 6-12. ...

Tilbagekaldelse af samtykket til den frivillige anbringelse

Hvis et barn eller en ung er anbragt frivilligt hos en plejefamilie, kan forældremyndighedsindehaveren eller den unge, der er fyldt 15 år, til hver en tid tilbagekalde samtykket til den frivillige anbringelse. Ved en sådan tilbagekaldelse er betingelserne for den frivillige anbringelse hos plejefamilien ikke længere opfyldt.

Afgørelse om hjemgivelse

Tilbagekaldelsen af samtykket bevirker dog ikke, at barnet eller den unge kan hjemgives med det samme. En hjemgivelse af barnet eller den unge kræver ifølge servicelovens § 68, stk. 2, at kommunalbestyrelsen har truffet en afgørelse om hjemgivelsen.

Hvis barnet eller den unge er tvangsmæssigt anbragt i plejefamilien, skal kommunalbestyrelsen tilsvarende træffe afgørelse om hjemgivelse.

Således gælder det, at et barn eller en ung, som er frivilligt eller tvangsmæssigt anbragt hos en plejefamilie, ikke kan hjemgives til forældrene, uden kommunalbestyrelsen forinden har truffet en afgørelse herom.

Hjemgivelsesperiodens længde

Ud over en afgørelse om selve hjemgivelsen skal kommunalbestyrelsen samtidig træffe afgørelse om hjemgivelsesperiodens længde. Perioden skal fastsættes, uanset om barnet er anbragt frivilligt eller tvangsmæssigt. I helt særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen dog beslutte, at der ikke skal fastsættes en hjemgivelsesperiode.

Afgørelse træffes inden 7 dage

Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om hjemgivelse og fastsættelse af en hjemgivelsesperiode inden 7 dage regnet fra det tidspunkt, hvor forældrene til et barn eller en ung anbragt med samtykke henvender sig med ønske om at få hjemgivet barnet eller den unge. Tilsvarende frist for afgørelse gælder, hvis en ung over 15 år, der er anbragt med samtykke, anmoder om at blive hjemgivet. Baggrunden for den hurtige afgørelsesfrist for fastlæggelse af en hjemgivelse er et hensyn til både børn og forældre, således at både børn og forældre får tryghed i at vide, hvornår deres livssituation forandres.

Hjemgivelsesperioden – fra få dage og op til seks måneder

Hjemgivelsesperioden kan vare fra få dage og op til seks måneder afhængigt af behovet.³¹ Hjemgivelsesperioden må i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet dog ikke være længere, end formålet med at fastsætte perioden tilsiger.

Kommunalbestyrelsen skal i sin vurdering af hjemgivelsesperiodens længde lade barnet eller den unges og eventuelle søskendes anbringelseshistorik indgå. Det vil således også være relevant i forhold til det konkrete barn eller den konkrete unge at se på, om der har været hjemgivelser og efterfølgende genanbringelser for barnet eller den unges søskende. Ligeledes vil der kunne være grundlag for, at forældrenes eventuelle sygdoms- og misbrugsproblematik medtages i kommunens vurdering af hjemgivelsesperiodens længde.

Hensigten med en hjemgivelsesperiode er, at en hjemgivelse fra plejefamilien ikke sker pludseligt og uden forberedelse, så den er til skade for barnets eller den unges trivsel og udvikling. Det kan fx være,

- at barnet eller den unge er ved at afslutte et igangværende skole- eller uddannelsesforløb
- at barnet eller den unge har brug for tid til at vænne sig til at skulle hjem gennem hyppigere samvær med forældrene, eller
- at barnet eller den unge har brug for tid til at tage ordentligt afsked med plejefamilien og eventuelt også med barnet eller den unges venner.

Udslusningsforløb

I hjemgivelsesperioden kan kommunalbestyrelsen lave et udslusningsforløb, der langsomt giver barnet eller den unge mulighed for at vænne sig til det nye liv.

³¹ En hjemgivelsesperiode er den periode, der løber, fra kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om hjemgivelse af barnet eller den unge, og til det tidspunkt, hvor barnet eller den unge er hjemme hos forældrene igen, og anbringelsen er ophørt, jf. bemærkningerne til lov nr. 318 af 28. april 2009 om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen m.v.).

Den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen skal så vidt muligt ske i samarbejde med forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge. Ved frivillige anbringelser har kommunen ofte et udmærket samarbejde med forældrene og barnet eller den unge. Der vil sædvanligvis i disse tilfælde kunne opnås enighed om eller forståelse for, at der kan være behov for at sikre, at der er gode forhold for barnet eller den unge efter hjemgivelsen, fx ved at sikre, at barnet eller den unge har et passende fritids-, skole- og/eller dagtilbud straks efter hjemgivelsen.

Samtale med barnet eller den unge inden afgørelse om hjemgivelse

Førend kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om en hjemgivelse og om hjemgivelsesperiodens længde, skal kommunen altid tilbyde barnet eller den unge en samtale, så barnet eller den unge får mulighed for at give sin holdning til hjemgivelsen og hjemgivelsesperiodens længde til kende, jf. servicelovens § 48.

Der vil være tilfælde, hvor der foreligger helt særlige forhold, der kan begrunde, at kommunalbestyrelsen undlader at træffe afgørelse om en hjemgivelsesperiode. Særlige forhold kan fx være, hvis plejefamilien flytter eller siger op samtidig med, at barnet eller den unge af andre årsager skal hjemgives. I sådanne tilfælde vil det ofte være bedre for barnet eller den unge at komme hjem med det samme end at blive anbragt hos en ny plejefamilie i en kortere hjemgivelsesperiode. Det kan også være, at hjemgivelsen sker lige op til skolestart, hvor det vurderes at være til barnet eller den unges bedste at komme hjem hurtigt og starte i ny skole samtidig med, at de øvrige børn starter i skole. Endelig kan der være tilfælde, hvor et barn eller en ung anbringes kortvarigt, fx på grund af moderens hospitalsindlæggelse. I sådanne tilfælde vil det ikke være hensigtsmæssigt, at der fastsættes en hjemgivelsesperiode.

Plejefamilien ikke part i anbringelsessagen

Plejefamilien er ikke part i selve anbringelsessagen og skal derfor ikke høres eller have klageadgang i forbindelse med kommunens beslutning om hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde.

Videreførelse af plejeforholdet på grund af barnets eller den unges tilknytning til plejefamilien

Serviceoven

§ 68a. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung, der efter § 52, stk. 3, nr. 8, har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, fortsat skal være anbragt uden for hjemmet i en videreført anbringelse, hvis barnet eller den unge har opnået en så stærk tilknytning til anbringelsesstedet, at det på kortere og længere sigt må antages at være af væsentlig betyd-

ning for barnets eller den unges bedste at forblive på anbringelsesstedet. Afgørelser om videreførelse af en anbringelse efter 1. pkt. skal ikke forelægges for børn og unge-udvalget til fornyet afgørelse efter § 62.

Stk. 2. For et barn eller en ung, der er fyldt 15 år, kan der kun træffes afgørelse om videreførelse af en anbringelse efter stk. 1, hvis barnet eller den unge samtykker i afgørelsen.

Stk. 3-4. ...

Videreførelse af plejeforholdet på ubestemt tid – hvis mindst 3 år i plejefamilien

Selv om grundlaget for en anbringelse af et barn eller en ung hos en plejefamilie ikke længere er til stede, har børn og unge-udvalget mulighed for at træffe afgørelse om at videreføre plejeforholdet på ubestemt tid. Dette gælder dog kun for de børn og unge, der har været anbragt hos en plejefamilie i mindst 3 år, og hvor det samtidig vurderes, at barnet eller den unge har opnået en så stærk tilknytning til plejefamilien, at det på såvel kort som lang sigt må antages at være af væsentlig betydning for barnet eller den unges bedste at forblive hos plejefamilien. Afgørelsen kan træffes, uanset om barnet eller den unge har været anbragt frivilligt eller tvangsmæssigt hos plejefamilien, og uanset om barnet stadig har et støttebehov.

Kommunalbestyrelsen kan indstille til børn og unge-udvalget, at der skal træffes en afgørelse, uanset om forældrene anmoder om at få barnet eller den unge hjemgivet. For børn og unge, der har været anbragt mere end 3 år, vil muligheden for at træffe en sådan afgørelse når som helst under plejeforholdet medvirke til at give børn og unge trykthed i anbringelsen hos plejefamilien, så de ikke skal være usikre på, om de kan blive boende eller ej, hvis de føler sig tæt knyttet til plejefamilien.

Børn og unge-udvalgets afgørelse om videreførelse af plejeforholdet

Børn og unge-udvalgets afgørelse om videreførelse af plejeforholdet kan alene træffes eller opretholdes over for unge over 15 år, hvis den unge er enig i afgørelsen. Baggrunden for aldersgrænsen på 15 år er, at det vurderes som en urimelig byrde at pålægge børn under 15 år at skulle vælge enten at bo hos sine biologiske forældre eller at bo hos den plejefamilie, som de har været en del af gennem mere end tre år. Sagen skal ikke automatisk behandles på ny, når den unge fylder 15 år, men hvis den unge ikke længere ønsker at blive hos plejefamilien, skal der tages stilling til, hvad der så skal ske.

Helhedsvurdering af barnets tilknytning

Ved vurderingen af, om plejeforholdet skal videreføres, har kommunen pligt til at foretage en børnesagkyndig undersøgelse af tilknytningen. Undersøgelsen skal indeholde en helhedsvurdering af barnets eller den unges tilknytning til plejefamilien som helhed og til den eller de primære omsorgspersoner i plejefamilien, som barnet eller den unge er tæt-

test knyttet til. Derudover skal der i vurderingen indgå overvejelser om barnets eller den unges tilknytning til netværk og omgivelser i form af fx daginstitution, skole, fritidsinteresser m.v. Undersøgelsen skal også vurdere, hvilken betydning det vil have for barnet eller den unges sundhed og udvikling, hvis barnet eller den unge flyttes fra plejefamilien.

I helhedsvurderingen skal indgå barnets tilknytning til egne forældre, søskende, bedsteforældre osv.

Med lige så stor vigtighed skal der i undersøgelsen indgå en vurdering af barnet eller den unges tilknytning til sine forældre, eventuelle søskende, bedsteforældre m.v. samt andre forhold hos forældrene, der kan have betydning for barnets tilknytning til forældrene. I helhedsvurderingen af barnet eller den unges tilknytning skal der endvidere indgå en vurdering af, hvordan tilknytningen på sigt må antages at kunne udvikle sig, herunder når barnet eller den unge bliver voksen. Det skal således vurderes, hvilket netværk barnet eller den unge må forventes at have, når det bliver 18 år og fremefter, dels hvis barnet eller den unge hjemgives, dels hvis barnet eller den unge forbliver hos plejefamilien. Der skal således lægges vægt på, om plejefamilien vil være der for barnet eller den unge, når barnet eller den unge bliver voksen. Der skal ligeledes lægges vægt på, om barnet eller den unge med tiden vil antages at kunne få en så stærk tilknytning til de biologiske forældre, at det på lang sigt vil være bedst for barnet eller den unge, hvis der sker en hjemgivelse.

Videreførelse af et plejeforhold er uden tidsbegrænsning

En videreførelse af et plejeforhold er uden tidsbegrænsning. Herved forstås, at de almindelige regler om genbehandling efter servicelovens § 62 ikke følges, og at grundlaget for anbringelsen hos plejefamilien således ikke tages op til genbehandling, uden at der er klaget i sagen, eller at kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke længere er grundlag for et videreført plejeforhold.

Kommunalbestyrelsen har alene pligt til at behandle en anmodning om hjemgivelse af barnet eller den unge, hvis der foreligger ændrede forhold af betydning. Ændrede forhold af betydning vil fx kunne være, at barnet eller den unge ikke længere føler et tilhørsforhold til plejefamilien, men langsomt har opnået større tilknytning til forældremyndighedsindehaveren. Det kan også være, at der er forhold hos plejefamilien, som er væsentlig ændrede. Fx kan den primære omsorgsperson i plejefamilien forlade familien på grund af skilsmisse. Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at forholdene er væsentligt ændrede, skal forældrenes anmodning om hjemgivelse realitetsbehandles.

Alle regler, der normalt gælder under et plejeforhold, gælder også under et videreført plejeforhold

Ved videreførelsen af plejeforholdet følges alle de almindelige regler, som knytter sig til en almindelig anbringelse efter servicelovens § 52, stk. 2, nr. 8. Der er blot tale om en videreførelse af et eksisterende plejeforhold. Det betyder, at alle de regler, der normalt gælder under et plejeforhold hos en plejefamilie, herunder kommunalbestyrelsens forpligtelse til at føre tilsyn, følge op på handleplanen og træffe afgørelse om samvær m.v.,

også gælder under et videreført plejeforhold. Dog kan der ikke fastsættes betaling for et videreført plejeforhold.³²

Samtale med barnet eller den unge inden afgørelse om hjemgivelse

Førend der træffes afgørelse om videreførelse af plejeforholdet hos en plejefamilie, skal kommunen altid tilbyde barnet eller den unge en samtale, så barnet eller den unge får mulighed for at give sin holdning til plejeforholdets videreførelse til kende, jf. servicelovens § 48.

Adoption uden samtykke af børn og unge, der har været anbragt i mindst 3 år

I de sager om videreførelse af plejeforholdet, hvor det på baggrund af en forældreevneundersøgelse vurderes, at forældrene er uden forældreevne, vil det efter bestemmelserne i adoptionsloven samtidig skulle vurderes, hvorvidt der er mulighed for, at barnet kan blive adopteret af plejefamilien.³³

Børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, kan adopteres uden samtykke

Efter adoptionslovens § 9, stk. 4, kan børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, adopteres uden samtykke, hvis det er til barnets eller den unges bedste, og hvis det samtidig er godtgjort, at forældrene varigt ikke vil være i stand til at varetage omsorgen for barnet. Det er for disse børn ikke et krav, at forældrene ikke vil kunne spille en positiv rolle for barnet i forbindelse med samvær. En adoption kan således gennemføres, selv om der har været kontakt mellem barnet og forældrene eller en af forældrene, men hvor der ikke er udsigt til, at forældrene vil kunne varetage omsorgen for barnet. Som en naturlig afledning heraf vil det i særlige tilfælde være muligt for den oprindelige

32 I bemærkningerne til L 116, lov nr. 318 af 28. april 2009 om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen), fremgår, at hvis betalingen skulle opretholdes ved en videreførelse af en anbringelse hos en plejefamilie, kunne konsekvensen fx blive, at anbragte unge ville kunne risikere at skulle tage stilling til, om deres forældre eller om de selv ville skulle betale for anbringelsen. Der vil således være en risiko for, at betaling for anbringelsen kan indvirke på de unges ønske om fortsat at være anbragt.

33 Hvis barnet er mere end 1 år, skal forholdet til forældrene og deres forældreevne observeres gennem en periode på mindst 3 år, hvor barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet. Den tidsmæssige begrænsning gør det nødvendigt, at de involverede myndigheder søger at tilrettelægge deres sagsbehandling i forhold til de helt små børn sådan, at en tidlig indsats tilstræbes, og sådan, at adoptionssagen kan afsluttes inden for barnets første leveår, jf. bemærkningerne til lov nr. 494 af 12. juni 2009 om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.).

slægt – særligt forældrene – at opretholde et samvær eller anden kontakt med barnet eller den unge efter adoptionen.³⁴

"Glemte børn"

Der kan dog forekomme andre situationer end de situationer nævnt i adoptionslovens § 9, stk. 4, hvor en adoption uden samtykke vil være til barnets bedste, jf. adoptionslovens § 9, stk. 2. Dette vil fx være i de tilfælde, hvor barnet eller den unge har været anbragt hos en plejefamilie i en længere årrække, og hvor barnets eller den unges forældre ikke ønsker at have kontakt til barnet – de såkaldte "glemte børn", men hvor forældrene ikke er uden forældreevne. Herudover også i de tilfælde, hvor et barn, der er ældre end 1 år, og som ikke har været anbragt uden for hjemmet, mister den forælder, som barnet bor hos, og den anden forælder har krænket barnet eller handlet imod dets bedste på en sådan måde, at barnet ikke kan bo hos denne forælder, og der i øvrigt ikke er andre nære familiemedlemmer, som barnet kan bo hos.

I en situation, hvor et barn eller en ung efter myndighedernes vurdering bør bortadopteret for at sikre barnets eller den unges stabilitet i opvæksten, skal myndighederne altid forsøge at gennemføre adoptionen som en frivillig adoption, jf. adoptionslovens § 7. Først hvis forældrene ikke vil medvirke til adoptionen, og myndighederne fortsat vurderer, at barnet bør bortadopteret, vil der kunne blive tale om en adoption uden samtykke, jf. adoptionslovens § 9.³⁵ På grund af beslutningens indgribende karakter skal myndighederne have forsøgt at få et egentligt samtykke fra begge forældre.

³⁴ Om muligheden for at fastsætte samvær eller anden kontakt for barnets oprindelige slægtninge henvises til § 20a i forældreansvarsloven, jf. bemærkningerne til lov nr. 494 af 12. juni 2009 om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.).

³⁵ Jf. bemærkningerne til lov nr. 494 af 12. juni 2009 om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.).

Anbringelse i tre år af børn under 1 år uden genbehandling af sagen

Serviceoven

§ 62. ...

Stk. 2-4. ...

Stk. 5. Børn og unge-udvalget kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en anbringelse uden for hjemmet efter § 58 af et barn, der ikke er fyldt 1 år, skal gælde i 3 år, hvis det er overvejende sandsynligt, at de forhold, der begrundes anbringelsen, vil være til stede i denne periode. De samme beføjelser har Ankestyrelsen og rette.

Stk. 6. ...

Børn og unge-udvalget har i særlige tilfælde mulighed for at træffe afgørelse om, at en anbringelse af et barn under et år uden samtykke skal være gældende for en periode på tre år. Afgørelsen skal kunne træffes, når det er overvejende sandsynligt, at de forhold, der begrundes anbringelsen, vil være til stede i hele denne periode.³⁶

Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at anbringelser af børn under 1 år uden samtykke skal være gældende for en periode på tre år

I sådanne sager begrænses forældrenes ret til at få sagen genoptaget. Begrundelsen herfor er, at særligt de helt små børn har behov for kontinuitet og stabilitet i opvæksten. Kommunalbestyrelsen kan derfor i disse sager afvise en begæring fra forældrene om hjemgivelse af barnet eller den unge, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af de forhold hos forældrene, der begrundede afgørelsen.

Kommunalbestyrelsens støtte til børn og unge med særlige behov skal i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold. For nogle af disse børn vil støtten bedst kunne ske gennem en adoption, og kommunen skal derfor løbende vurdere, om der skal laves en foræl-

³⁶ Disse sager vil særligt vedrøre spædbørn født af alvorligt psykisk syge forældre, forældre med psykisk eller kognitiv funktionsnedsættelse eller forældre med vedvarende misbrugsproblemer. Nyeste forskning fra SFI (08:23) 2008 peger på, at mødre til børn, der anbringes tidligt, langt oftere er misbrugere end mødre til børn, der anbringes senere i barndommen. Dette skal ses i sammenhæng med, at samme forskning viser, at forældre til et repræsentativt udsnit af anbragte børn over en årrække ikke ændrer deres sociale situation nævneværdigt, så de bliver i stand til at imødekomme barnets behov i dagligdagen i hjemmet. Det centrale formål er således at skabe ro om barnets situation. Det gøres ved at give mulighed for at styrke kontinuiteten for de helt små børn ved at begrænse forældrenes adgang til at genåbne sagen i en periode på tre år, medmindre der er væsentligt ændrede forhold hos barnet eller forældrene, jf. bemærkningerne til lov nr. 318 af 28. april 2009 om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen m.v.).

Hensigtsmæssigt at plejefamilier til helt små børn også har et ønske om at blive adoptivforældre for barnet

dreevneundersøgelse af forældrene med henblik på eventuel adoption. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis kommunen i rekrutteringen af plejefamilier til helt små børn, der anbringes efter servicelovens § 62, stk. 5, afsøger muligheden for at finde plejefamilier, der også kunne have et ønske om at blive adoptivforældre for barnet.

Efter adoptionslovens § 9, stk. 3, kan børn under 1 år i særlige tilfælde adopteres uden samtykke, hvis det er til barnets bedste, og det er godtgjort, at forældrene varigt ikke vil være i stand til at varetage omsorgen for barnet og heller ikke antages at kunne spille en positiv rolle for barnet i forbindelse med samvær. Den sidste del af betingelsen sikrer, at adoption uden samtykke i forhold til disse børn kun anvendes i situationer, hvor der med sikkerhed ikke over tid vil kunne udvikle sig en egentlig familierelation mellem barnet og forældrene.³⁷

Når plejebarnet fylder 18 år – udslusning og efterværn

Serviceoven

§ 68. ...

Stk. 2-11. ...

Stk. 12. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for efterværn, og i givet fald træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes efter § 76. Kommunalbestyrelsen skal forinden da i samarbejde med den unge have revideret handleplanen og herunder have taget stilling til den unges videre forløb med hensyn til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

Udslusning og efterværn

Når plejebarnet fylder 18 år, skal det vurderes, om plejeforholdet skal forlænges ud over det fyldte 18. år. Plejeforholdet vil kunne opretholdes efter det fyldte 18. år efter reglerne om efterværn i servicelovens § 76, hvis den unge er indforstået med det.

³⁷ Det forhold, at forældrene varigt skal være ude af stand til at spille en positiv rolle for barnet i forbindelse med samvær, gør også, at de pågældende ikke i henhold til forældreansvarsloven vil kunne få fastsat samvær eller anden kontakt efter adoptionen, jf. bemærkningerne til lov nr. 494 af 12. juni 2009 om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.).

Ved vurderingen af, om der skal iværksættes efterværn efter service-lovens § 76, skal der tages stilling til, om efterværnet vil kunne bidrage til, at den unge får en bedre overgang til voksenlivet.

Hvis foranstaltningen fortsætter ud over det 18. år, følger handleplansforpligtelsen, herunder krav om opfølgning hvert halve år, med

Der er en række foranstaltninger, der kan iværksættes ud over det fyldte 18. år – herunder også anbringelse i familiepleje.³⁸ Hvis foranstaltningerne fortsætter ud over det 18. år, følger handleplansforpligtelsen, herunder krav om opfølgning minimum hvert halve år, med.

De unge, der særligt skønnes at have behov for støtte ud over det 18. år, er:

- unge med svære adfærdsvanskeligheder
- unge med misbrugsproblemer
- unge med psykiske og/eller sociale problemer
- sent udviklede unge med behov for støtte til social og personlig udvikling.

Alene foranstaltninger efter servicelovens § 76, stk. 3, der kan opretholdes eller iværksættes

Det er alene de foranstaltninger, der er nævnt i servicelovens § 76, der kan opretholdes eller iværksættes. Til unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet i et anbringelsessted umiddelbart inden det fyldte 18. år, kan kommunen træffe afgørelse om:

- at døgnophold, jf. § 55, i et anbringelsessted, jf. §§ 142 og 67, jf. § 66, kan opretholdes eller genetableres
- at udpege en personlig rådgiver for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 6
- at udpege en fast kontaktperson for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, og
- at etablere en udslusningsordning, jf. § 55, i det hidtidige anbringelsessted.

Den anbringende kommune bør allerede i god tid, senest et halvt år forinden en ung fylder 18 år, tage stilling til og træffe afgørelse, om den igangværende foranstaltning skal fortsætte efter det fyldte 18. år eller skal ophøre, således at plejefamilien kan arbejde målrettet i forhold til beslutningen i det sidste halve år.

Endvidere kan dette tjene til at forberede en eventuel ny opholdskommune. Der bør afholdes overdragelsesmøde mellem handlekommunen (den anbringende kommune) og opholdskommunen samt evt. familieplejeorganisation. Opholdskommunen definerer betingelserne for indsatsen ud over det fyldte 18. år.

³⁸ Særlig støtte i form af forskellige foranstaltninger ifølge servicelovens § 76 til unge over 18 år skal sikre, at de unge, som har haft iværksat hjælpeforanstaltninger forud for det 18. år, kan bibeholde en form for støtte, frem til de fylder 23 år. Støtten skal dog stadig ophøre, når formålet er nået.

Ved iværksættelse af foranstaltninger skal der foreligge samtykke fra den unge

Ved iværksættelse af foranstaltninger skal der foreligge samtykke fra den unge. Derudover skal forvaltningen/kommunen være opmærksom på andre handleplansrettigheder i lov om aktiv socialpolitik, såfremt det skønnes relevant for den unge. Den unge får mulighed for i lighed med andre over 18-årige at modtage kontanthjælp og aktivering og sættes i egenbetaling.

Der henvises til bilag 5 for et eksempel på en aftale omkring efterværn.

Udslusning fra et anbringelsessted

Udslusning af den unge fra et anbringelsessted

Det er vigtigt, at hjemgivelse eller udflytning til egen bolig eller andet forberedes grundigt, fx gennem besøg i hjemmet, weekendbesøg eller en længerevarende udslusningsordning. En udslusningsordning kan være opdelt på mange måder tidsmæssigt og kan fungere over en længere periode som en base for den unge som eventuelt alternativ til en familie. En tidligere plejefamilie kan i praksis være en aflastningsordning for den unge i weekenden, eller når den unge ellers har behov. Udslusningsordningen skal etableres i forlængelse af anbringelsen ved det fyldte 18. år.

Anden form for efterværn

Tildeling af en fast kontaktperson eller personlig rådgiver

En anden form for efterværn er tildeling af en fast kontaktperson eller personlig rådgiver til unge, der op til det fyldte 18. år var anbragt uden for hjemmet. Den unge behøver ikke være anbragt uden for hjemmet på tildelingstidspunktet. Den personlige rådgiver eller faste kontaktperson kan være den ene af de tidligere plejeforældre.

Når den generelle godkendelse ændres eller trækkes tilbage

Finder den stedlige kommune, at der ikke længere er grundlag for en generel godkendelse som plejefamilie, skal kommunen trække den tilbage. Årsagen til en tilbagetrækning kan blandt andet være ændring i civilstand, ændring i arbejdsforhold, graviditet, sygdom eller andet, der har betydning for familiens forhold.

Plejefamilien har pligt til at oplyse om eventuelle ændringer i familiens forhold med betydning for den generelle godkendelse

Plejefamilien har pligt til selv at meddele den stedlige kommune om eventuelle ændringer i familiens forhold med betydning for den generelle godkendelse. Dette kan evt. føre til en begrænsning i antallet af plejebørn eller en ændring i karakteristika hos et barn, familien vurderes egnet til at modtage i pleje.

Hvis en generel godkendelse trækkes tilbage, skal den stedlige kommune straks give besked herom til den eller de anbringende kommuner, således at børnene eller de unge kan anbringes i en anden pleje. I forbindelse med flytningen er det vigtigt, at de anbragte børn og unge får mulighed for at sige farvel til både børn og voksne i familien. Hvis det er muligt, bør der ligeledes være en overgangsperiode, hvor børnene og de unge kan vænne sig til det nye anbringelsessted og til tanken om at flytte.

Kommunens beslutning skal begrundes, og foretages den på et grundlag, som plejefamilien ikke er bekendt med, skal denne oplyses herom inden tilbagetrækningen og have mulighed for at forklare eventuelle misforståelser.

Plejefamilien har i denne forbindelse ikke direkte mulighed for at klage over en tilbagetrækning eller et afslag på godkendelse.³⁹

Plejefamilien kan søge om en ændring af godkendelsen (antal og karakteristika), fx i forbindelse med forøgede ressourcer i plejefamilien.

39 Jf. servicelovens § 142, stk. 6.

Kapitel 15. Handlekommune

Når plejefamilien flytter til en anden kommune

Plejefamilien flytter til anden kommune

Flytter plejeforældrene til en anden kommune, underretter fraflytningskommunen den nye kommune om plejeforholdet.

Tilflytningskommunen tager selv stilling til, om forudsætningerne for den generelle godkendelse er til stede.

Når den unge fylder 18 år

Den unge fylder 18 år

Ved det 18. år erhverver den unge selvstændig opholdskommune⁴⁰. Det vil sige, at den unge får ny opholdskommune i den kommune, hvor den unge opholder sig.⁴¹

Det bliver således den kommune, hvor plejefamilien bor, der bliver handlekommune, hvis altså den unge bliver boende i denne kommune. Vederlagets størrelse skal derefter genforhandles, jf. kapitel 9 om honorering af plejefamilien.

Når en privat familiepleje flytter til en anden kommune

En privat familiepleje flytter til en anden kommune

Flytter plejeforældrene i privat familiepleje til en anden kommune, skal fraflytningskommunen underrette den nye kommune om plejeforholdet.

Tilflytningskommunen tager selv stilling til, om forudsætningerne for plejetilladelsen fortsat er til stede.

⁴⁰ Jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 1.

⁴¹ Hvis der er behov for at opretholde den unges anbringelse hos en plejefamilie efter servicelovens § 76, stk. 3, nr. 1, jf. § 68, stk. 5, er det således den nye opholdskommune, der træffer afgørelse. Se også pkt. 398 i Indenrigs- og Socialministeriets vejledning nr. 3 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, vejledning nr. 99 af 5. december 2006.

Kapitel 16. Plejefamiliens retssikkerhed

Afslag på generel godkendelse

Den stedlige kommune udarbejder en skriftlig begrundelse til familien om, hvorfor familien ikke kan godkendes

Vurderes det, at familien ikke er egnet til at blive plejefamilie, udarbejdes en skriftlig begrundelse for, hvorfor familien ikke godkendes. Familien bør i overensstemmelse med god forvaltningsskik blive bekendt med årsagen til afslaget. Begrundelsen skal således indeholde en kort redegørelse for de oplysninger, som er tillagt væsentligt betydning for afgørelsen om afslaget.⁴²

I de situationer, hvor et afslag er baseret på oplysninger, som er indhentet uden familiens kendskab, bør kommunen, ligeledes i overensstemmelse med god forvaltningsskik, give ansøgerne mulighed for at udtale sig om disse før afslaget.⁴³

Der kan være mange årsager til, at en familie ikke godkendes. Der kan blandt andet være tale om, at plejeforældrenes arbejde er for tidskrævende, at en eller begge forældre helbredsmæssigt ikke er stærke nok, at boligstandarden ikke er tilstrækkelig osv.

Klagemuligheder ved afslag på generel godkendelse

Klagemuligheder ved afslag på generel godkendelse

Et afslag på en generel godkendelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Det er dog muligt at indbringe et afslag på en generel godkendelse for de kommunale tilsynsmyndigheder (statsforvaltningerne i medfør af kapitel VI i lov om kommunernes styrelse, jf. lov om regional statsforvaltning), der udøver et retligt tilsyn over for kommunerne. Tilsynet omfatter således kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder offentligretlige retsgrundsætninger.⁴⁴

⁴² Jf. principperne i § 24 i forvaltningsloven.

⁴³ Jf. principperne i § 19 i forvaltningsloven.

⁴⁴ Jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse.

De kommunale tilsynsmyndigheder

De kommunale tilsynsmyndigheder kan derfor ikke tage stilling til, om kommunernes sagsbehandling er rimelig eller hensigtsmæssig, eller om sagsbehandlingen er i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Det skal i den forbindelse understreges, at et afslag på en generel godkendelse er en skønsmæssig afgørelse, og i praksis accepteres en stor rækkevidde for en kommunes afgørelser baseret på skøn.

Enhver, der mener, at en kommune overtræder lovgivningen, kan henvende sig til de kommunale tilsynsmyndigheder. Der er således ikke – som ved klage til de sociale klagemyndigheder – regler om, at kun den, som sagen vedrører, kan klage.

Plejefamiliens partsstatus

Plejefamilien er ikke part i selve anbringelsessagen

Plejefamilien er ikke part i selve anbringelsessagen og skal derfor ikke høres eller have klageadgang i forbindelse med beslutninger i anbringelsessager.⁴⁵

Plejefamilien har således ikke krav på at blive partshørt i forbindelse med en opsigelse af kontrakten, der alene er begrundet i dels den anbringende kommunes afgørelse om hjemgivelse, dels hjemtagelse af plejebarnet som følge af forældremyndighedsindehaverens eller den unge, der er fyldt 15 års, tilbagekaldelse af det frivillige samtykke.

Opsigelsesvarsel ved ophør af plejeforholdet

Opsigelsesvarsel ved ophør af plejeforholdet

Det anbefales, at der i kontrakten indføres en bestemmelse om et gensidigt opsigelsesvarsel på 14 dage i de første 3 måneder af plejeforholdet og derefter 30 dage til den 1. eller den 15. i måneden.

Partshøring af plejefamilien ved opsigelse af kontrakten

Opsigelse begrundet i plejefamiliens forhold

Forholdene i plejefamilien kan ændre sig, fx i tilfælde af ændrede arbejdsvilkår, graviditet, sygdom eller skilsmisse, hvilket kan få konsekvenser for det antal eller den type af børn og unge, der kan modtages. Plejefamilien skal orientere den generelt godkendende kommune om større ændringer, således at det bliver muligt at vurdere, om godkendelsen skal trækkes tilbage.

⁴⁵ Se om plejefamiliens mulighed for at henvende sig til Ankestyrelsen eller det sociale nævn i sager om ændring af anbringelsessted senere i dette kapitel under overskriften: "Det sociale nævn og Ankestyrelsens beføjelser uden klage".

Partshøring af plejefamilien i de tilfælde, hvor opsigelse af kontrakten skyldes forhold hos plejefamilien

Ved en opsigelse af kontrakten mellem plejefamilien og kommunen, der er begrundet i plejefamiliens forhold, skal plejefamilien høres (partshøring efter principperne i forvaltningslovens §§ 19-21) om oplysninger, som de ikke kan forventes at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af, således at eventuelle misforståelser kan afklares.

Partshøringen behøver ikke at være skriftlig, men kan fx ske ved et møde med plejefamilien. Det bør i overensstemmelse med offentlighedslovens § 6 noteres i sagen, at der er foretaget partshøring, så det senere kan dokumenteres, at der rent faktisk er sket partshøring. For at partshøringen kan opfylde sit formål, kan det dog i mere komplicerede sager være nødvendigt at partshøre skriftligt, og plejefamilien har som udgangspunkt ret til at afgive en skriftlig udtalelse.

Klage ved fastsættelse af honoreringen

Fastsættelse og regulering af vederlag kan ikke påklages

Kommunens fastsættelse af honorering til en plejefamilie, herunder regulering af vederlag ved ændring af plejeopgaven, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, da der er tale om et aftalespørgsmål mellem kommunen og plejefamilien.

Underretningspligt

Plejefamilien har en skærpet underretningspligt

Plejefamilien har en skærpet underretningspligt over for kommunen, hvis den får viden om eller begrundet mistanke, om at plejebarnet udsættes for fare eller forhold, der må antages at være skadelige for dets sundhed, trivsel og udvikling.

Underretningspligten er ikke betinget af, at der er tale om omsorgssvigt, overgreb eller lignende situationer. Det er således tilstrækkeligt, at plejebarnet har vanskeligheder, som plejefamilien ikke selv kan gøre noget ved. I disse tilfælde skal kommunen også inddrages med det samme.

Oplysningspligt

Plejefamilien har pligt til at videregive de oplysninger, den er i besiddelse af

Hvis sagsbehandleren, familieplejekonsulenten eller familierådgiveren anmoder om oplysninger om forhold, der har betydning for behandlingen af plejebarnets sag, har plejefamilien pligt til at videregive de oplysninger, den er i besiddelse af. Det gælder fx oplysninger om plejebarnets reaktion før og efter samvær med de biologiske forældre, oplysninger om de biologiske forældres tilstand – om de er påvirkede, berusede o.l. – i

forbindelse med afhentning eller aflevering af plejebarnet hos plejefamilien.

Regler om tavshedspligt for plejefamilier

Det kan ikke undgås, at plejefamilien kommer i besiddelse af meget personlige og private oplysninger om plejebarnet og dets familie. Der rejser sig tit det spørgsmål, hvor mange oplysninger plejefamilien må få, og hvor mange der må videregives. Der er ikke tvivl om, at plejefamilien som minimum skal have så mange oplysninger, som der kræves for, at der kan udføres et ordentligt arbejde, hvilket også er understreget i Indenrigs- og Socialministeriets vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

Regler om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger gælder også for plejefamilier

For plejefamilier gælder de almindelige regler om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger i henhold til straffeloven og forvaltningsloven. Når man har tavshedspligt, betyder det, at man ikke må give fortrolige oplysninger videre til uvedkommende. Brud på tavshedspligten foreligger, selv om de fortrolige oplysninger kun er røbet til en enkelt nærtstående person i en snæver fortrolig kreds eller over for nogen, der har lovet ikke at bringe det videre. Tavshedspligten kan for eksempel overtrædes ved, at fortrolige dokumenter, herunder handleplanen, opbevares på en så uforsvarlig måde, at uvedkommende kan få adgang til oplysningerne.

Videregivelse af oplysninger

Som udgangspunkt vil plejefamilien og den anbringende kommune kunne udveksle alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne varetage familieplejen, hvis der er et sagligt formål med videregivelsen af oplysningerne.

Videregivelse af oplysninger fra plejefamilien til andre forvaltningsmyndigheder end den anbringende kommunes socialforvaltning kan herudover forekomme, hvis videregivelse af oplysningen skyldes et hensyn, der overstiger hensynet til hemmeligholdelse, eller videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling. Videregivelse til private reguleres af straffeloven og kan kun ske, hvis videregivelsen er berettiget.

Såfremt plejefamilien bliver i tvivl om, hvorvidt en oplysning er tavshedsbelagt, og/eller om den kan videregives til for eksempel børnehave, tandlæge, skole m.v., anbefales det, at plejefamilien kontakter den anbringende kommune, da det er kommunen, der er beslutningsansvarlig i plejebarnets sag. At videregive tavshedsbelagte oplysninger uberettiget er en overtrædelse af forvaltningsloven og straffeloven.

Det sociale nævn og Ankestyrelsens beføjelser uden klage

Hvis kommunalbestyrelsen ikke i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i afgørelser om flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet og i afgørelser om hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde, kan Ankestyrelsen eller det sociale nævn træffe afgørelse om, at den kommunale myndighed skal træffe en ny afgørelse.⁴⁶ Tilsvarende gælder for de afgørelser om videreførelse af en anbringelse. Her er det dog kun Ankestyrelsen, der kan træffe afgørelse om, at den kommunale myndighed skal træffe en ny afgørelse.⁴⁷

Det sociale nævn og Ankestyrelsens egen drift-kompetence

Ankestyrelsen og det sociale nævn skal lægge sagens akter til grund for vurderingen af, om kommunalbestyrelsens afgørelse i disse sager i fornødent omfang har taget hensyn til barnets bedste. Hvis det af sagsakterne fremgår, at sagen er underbelyst, eller hvis der i begrundelse og afgørelse er vægtet hensyn, der er i strid med loven, kan Ankestyrelsen og det sociale nævn pålægge kommunalbestyrelsen at træffe en ny afgørelse.

Ankestyrelsen og det sociale nævn skal således vurdere disse sager på samme vis, som de normalt vurderer sager om valg af anbringelsessted, når disse er påklaget af forældremyndighedsindehaveren eller af den unge selv.

⁴⁶ Ankestyrelsen og de sociale nævn fik udvidet deres beføjelser efter servicelovens § 65, stk. 1, ved L 154 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.). samt ved L 116 om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen). Udvidelsen af Ankestyrelsen og de sociale nævns beføjelser omfatter sager om valg af anbringelsessted og samvær samt sager om hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde.

L 154 blev stadfæstet den 17. juni 2008 som lov nr. 549. Den del af loven, der vedrører Ankestyrelsens og de sociale nævns udvidede beføjelser vedrørende valg af anbringelsessted og samvær, trådte i kraft den 1. juli 2008.

L 116 blev stadfæstet den 28. april 2009 som lov nr. 318. Den del, der vedrører Ankestyrelsens og de sociale nævns udvidede beføjelser vedrørende hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde, trådte i kraft den 1. juli 2009.

⁴⁷ Ankestyrelsen fik udvidet sin beføjelse efter servicelovens § 65, stk. 1, ved L 116 om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen). Udvidelsen af Ankestyrelsens beføjelse omfatter sager om videreførelse af en anbringelse. Der vil være tale om afgørelser truffet af børn og unge-udvalget. Børn og unge-udvalget kan efter § 68a træffe afgørelse om, at et barn eller en ung, der efter § 52, stk. 2, nr. 8, har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, fortsat skal være anbragt uden for hjemmet i en videreført anbringelse, hvis barnet eller den unge har opnået en så stærk tilknytning til anbringelsesstedet, at det på kortere og længere sigt må antages at være af væsentlig betydning for barnets eller den unges bedste at forblive på anbringelsesstedet.

Alle borgere, herunder også plejefamilier, pårørende og fagfolk, kan henvende sig til Ankestyrelsen eller det sociale nævn i sager om valg eller ændring af anbringelsessted samt sager om samvær, hvor der er tvivl om, hvorvidt der er taget tilstrækkeligt hensyn til barnet eller den unges bedste.⁴⁸ Det samme gælder i sager om hjemgivelse og hjemgivelsesperiodens længde.

Advokatbeskikkelse i sager om adoption uden samtykke

I sager om adoption uden samtykke skal barnets plejeforældre af statsforvaltningen tilbydes beskikkelse af en advokat. Dette kan fx være relevant i sager, hvor barnets eller den unges plejeforældre har søgt om adoption. Samtidig skal alle børn og unge i disse sager have beskikket en advokat under den administrative behandling af sagen. Statsforvaltningen skal også tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, at få beskikket en advokat.

Det er statsforvaltningen, der træffer afgørelse om beskikkelse af advokat.⁴⁹

⁴⁸ Jf. bemærkningerne til L 154's enkelte bestemmelser, "Til nr. 5.". L 154 blev stadfæstet den 17. juni 2008 som lov nr. 549 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede befojelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.)

⁴⁹ Jf. adoptionslovens § 15a, stk. 2, jf. bemærkningerne til lov nr. 494 af 12. juni 2009 om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.).

Bilag

Bilag 2

Erindringsliste

Erindringsliste ved udfærdigelse af kontrakt

Følgende alfabetiske stikordsliste kan den anbringende myndighed lade sig inspirere af i forbindelse med udfærdigelse af familieplejekontrakt. Jo flere forhold kontrakten tager højde for, jo mere ro og tid bliver der til det egentlige arbejde om det enkelte barn. Endvidere undgås hermed mange ubehagelige sammenstød i tiden fremover omkring økonomisk dækning af meromkostninger, der ikke var forudset. Også pædagogiske og psykologiske aspekter er værd at tage med under kontraktskrivningen.

AER	Finansiering anbefales forhandlet lokalt.
ATP/AUD	Der betales kun et bidrag uanset antallet af børn i plejefamilien. Første anbragte barns opholdskommune afholder udgiften.
Aflastning	Hvordan, hvornår (ferie, sygdom, kurser, enkelte aftener, weekender).
Anbringende kommune	Ansvarlig kommune i forbindelse med godkendelse og tilsyn med den konkrete plejeanbringelse.
Befordringsgodtgørelse	Befordringsgodtgørelse i relation til den beskrevne handleplan.
Behandling	Udgifter til dækning af psykolog, ergoterapi, fysioterapi m.v. i overensstemmelse med handleplanen.
Biologisk familie	Retningslinjer for samarbejde med og kontakt til barnets/den unges familie.
Daginstitutionsplads	
Efterværn	Planlægning af initiativer i forbindelse med ophør af anbringelse.
Egenbetaling	Forhold vedrørende anbragtes egenbetaling ved egenindtægt.
Etablering	Etableringsudgifter, når særlige forhold gør sig gældende.
Ferie	Udgifter i forbindelse med den anbragtes ferie med plejefamilien, herunder fradrag af kosttilskud, såfremt plejebarnet ikke er hos plejefamilien i ferien.

Fester	Konfirmation, øvrige mærkedage og lignende.
Forsikringsforhold	
Fritidsaktiviteter	Gebyrer, udstyr, udflugter, lejrture.
Gaver	Tingsgaver og pengegaver, herunder beskatningsmæssige forhold.
Genforhandling	Mulighed for genforhandling af kontrakt, jf. handlingsplan.
Godkendende kommune	Ansvarlige kommune for undersøgelsen og godkendelsen af en familie til familiepleje.
Handicap	Særlige udgifter i forbindelse med handicap, herunder merudgifts- ydelse.
Hjælpe midler	Eventuel støtte til hjælpemidler i forbindelse med handicappet barn/ ung.
Indskrivningudstyr	
Indslusning	Aftaler omkring indslusning i plejefamilien.
Kurser	Kurser i forhold til handleplan, herunder kurser inden og i forbindelse med indslusning.
Medicin	Hjælp til merudgifter, jf. handicap.
Omkostningsandel	Kost og logi og daglige fornødenheder efter gældende regler.
Opsigelse af kontrakt	
Oplysningspligt	Herunder hyppighed af indberetninger til kommunen.
Opsigelsesvarsel	Gensidigt opsigelsesvarsel 14 dage de første 3 måneder og derefter 30 dage.
Plejevederlag	
Skattemæssige forhold	Lommepenge, arbejdsdusør, gaver og lignende.
Skole	Aftale om omkostninger og eventuelle vederlag, lejrskole m.v.
Supervision	Herunder rådgivning/vejledning af plejefamilien.

Tandlæge

Tavshedspligt

Tilsyn Tilsyn – hvem og hvor ofte.

Udskrivningsudstyr

Udslusning Planlægning af udslusning efter ophold, herunder efterværn.

Øvrige udgifter Udgifter til briller, cykel, knallert og lignende.

Bilag 3

Eksempel på et spørgeskema til brug for ansøgning

Spørgeskema samt orienterende materiale tilsendt d.	
Rykket for spørgeskema d.	Modtaget spørgeskema d.
Dato:	Modtaget af:
Målgruppe	
Mor/barn	Barn
Navn:	Alder:
Navn:	Alder:
Samlivets varighed:	
Adresse:	Tlf.: Mobil:
Børn:	Alder:
Job, plejemor:	Arbejdstider:
Tidl. uddannelse/erhvervserfaring:	
Er plejemor indstillet på at forlade arbejdsmarkedet nogle år?	
Job, plejefar:	Arbejdstider:
Tidl. uddannelse/erhvervserfaring:	
Boligform:	Boligform for evt. mor/barn:
Godkendt: ☐ Ja ☐ Nej	Kommune: År:
Hvis nej, bede dem om at kontakte deres lokalkommune	
Erfaring som plejefamilie?/Kender I nogle plejefamilier?	

Hvis ja – hvilke problemstillinger har disse plejefamilier?
Er der strafferetlige forhold? ☐ Ja ☐ Nej
Hvis ja – hvilke?
Har I religiøse, pædagogiske eller andre overbevisninger? ☐ Ja ☐ Nej
Hvis ja – hvilke?
Helbredsoplysninger:
Hvad gør, at I gerne vil være plejefamilie?
Evt.:
Den foreløbige vurdering:
Kort orientering om gældende regler på området.

Bilag 4

Eksempel på et uddybende oplysningsskema til plejefamilier

Giv jer god tid til at udfylde dette skema sammen. Jeres oplysninger behandles selvfølgelig fortroligt og er vigtige at have som baggrundsmateriale for de videre samtaler med jer. Selv om I tidligere har været godkendt som plejefamilie, er det vigtigt, at vi får jeres svar. Er I i tvivl om noget, er I meget velkomne til at kontakte os.	
<i>Ansøger:</i>	
Navn:	cpr.nr.:
Adresse:	tlf.nr.:
<i>Ægtefælle/samlever:</i>	
Navn:	cpr.nr.:
<i>Civilstand:</i> ☐ ugift ☐ gift – år:___ ☐ samlevende – år:___ ☐ skilt – år:___	
<i>Ansøger:</i> Kort beskrivelse af opvækst & miljø:	

Ansøger:

Forhold til forældre, søskende, etc. under din opvækst:

Ansøger:

Det mest *positive* ved din opvækst:

Ansøger:

Det mest *negative* ved din opvækst:

Ansøger:

Skole, uddannelse & erhvervsforløb:

Ansøger:

Nuværende arbejde, arbejdstider og muligheder for orlov/ferie i forbindelse med evt. placering:

Ægtefælle/samlever:

Kort beskrivelse af opvækst & miljø:

Ægtefælle/samlever:

Forhold til forældre, søskende, etc. under din opvækst:

Ægtefælle/samlever:

Det mest *positive* ved din opvækst:

Ægtefælle/samlever:

Det mest *negative* ved din opvækst:

Ægtefælle/samlever:

Skole, uddannelse & erhvervsforløb:

Ægtefælle/samlever:

Nuværende arbejde, arbejdstider og muligheder for orlov/ferie i forbindelse med evt. placering:

Egne børn

1. navn: cpr.nr.:

2. navn: cpr.nr.:

3. navn: cpr.nr.:

4. navn: cpr.nr.:

Egne børn bosiddende uden for hjemmet:

Navn: alder:

Er der forsørgerpligt over for egne børn:

Beskriv kort, hvilken opdragelse I giver jeres egne børn:

Jeres forskellige børns egenskaber, ressourcer og svagheder:

Omgangskreds (venner, bekendte, familie og nærmiljø):

Har I fortalt nogen, at I overvejer at blive plejefamilie? Reaktioner?

Aktiviteter, egne interesser, ude og hjemme:

Har I religiøse eller særlige pædagogiske overbevisninger?

Kort beskrivelse af jeres boligmæssige forhold, herunder værelse til barnet – hvor mange m²?

Kort beskrivelse af lokalområdet, herunder børneinstitutioner, skoler, arbejdspladser, kursus m.v.:

Eventuelle bemærkninger om jeres helbredsmæssige forhold:

Har I arbejdet som plejefamilie tidligere, har I børn i pleje nu, og hvorfra har I modtaget dem?

Hvilke problemstillinger havde disse børn?

Hvad var jeres indtryk af samarbejdet med anbringende myndigheder?

Har I samarbejdet med andre myndigheder og hvilke?

Må Familieprojektet kontakte tidligere samarbejdspartnere, myndigheder m.v.?

Jeres egne uddybende kommentarer, herunder evt. bemærkninger til oplysningsskemaet m.v.:

Bilag 5

Eksempel på aftale om efterværn

**Aftale om efterværn
for
Den unges navn, cpr.nr. xxxxxx-xxxx**

Mellem Børne- og Kulturudvalget i xxx Kommune og xxx er indgået følgende individuelle aftale om efterværn for *Den unges navn*, cpr.nr. xxxxxx-xxxx.

Den unges navn anbringes på eget værelse på adressen: xxx

Værelset er ejet af:

Udlejer, cpr.nr. xxxxxx-xxxx.

Xxx Kommune har godkendt værelset som egnet opholdssted, og fører tilsyn, jf. servicelovens § 148.

Kopi af lejekontrakt indgået mellem udlejer og *Den unges navn* afleveres til sagsbehandler ved indgåelse af denne aftale om efterværn. Huslejen er p.t. aftalt til kr. x.xxx,xx + lys og varme.

Den unges navn afholder selv udgifter til husleje, kost, tøj, aktiviteter, befordring, forsikringer og til andre personlige fornødenheder.

Aftalen indebærer, at efterværnspersonen yder støtte til *Den unges navn* i X timer om ugen. Omregnet giver dette X timer om måneden. Efterværnspersonen afregnes med xxx,xx kr. pr. time. Heraf afsættes 3 timer pr. måned til supervision, møder, administration m.m.

Det er aftalt mellem efterværnspersonen og xxx Kommune, at der afsættes kr. x.xxx,xx pr. måned til kilometergodtgørelse, *Den unges navn* deltagelse i aktiviteter, individuelle aktiviteter, diverse forplejning m.m.

Efterværnspersonens støtte til *Den unges navn* tager udgangspunkt i senest revideret handleplan aftalt mellem *Den unges navn* og sagsbehandler.

På baggrund af handleplanen er efterværnets varighed vurderet til 6 måneder. Der følges løbende op på denne vurdering. Der er på forhånd aftalt opfølgingsmøde efter 3 måneder. På opfølgingsmøderne deltager *Den unges navn*, sagsbehandler, efterværnspersonen og xxx Kommunes familieplejekonsulent.

Aftalen mellem efterværnspersonen og xxx Kommune om efterværn kan opsiges af begge parter med et varsel på løbende måned plus 30 dage.

Bilag 6

Rejseblanket ved ferie i udlandet

Travel Document

The Municipality of xxx
The Social Administration

(Date)

Denmark

Regarding

Social Security Number xxxxxx-xxxx

Son of.....

Legal Foster Parents.....

The Municipality of xxx - the Social Administration, Denmark, hereby confirm that:

Name (foster child)

is a foster child in the permanent care of (legal foster parents):

Name (foster parents)

Passport Number

The Municipality supervises the foster parents and provides financial aid for the aforementioned foster child.

The Municipality of xxx permits that the foster child travels with his/her foster parents on vacation.

Sincerely

Team Manager

Social Consultant

Bilag 7

Taksttabel gældende for 2010

VEDERLAG/SATSER

Vederlag m.v. jf. § 142 samt vejledende satser for lommepenge, arbejdsvederlag m.v. til børn og unge i formidlet døgnophold og i døgninstitution efter §§ 142 og 67.

Vederlag og satser har virkning fra 1. januar 2010 til 31. december 2010.

Vederlag og satser er reguleret med 3,1% svarende til stigningen i det kommunale løn- og pris-skøn.

De angivne vederlag og satser reguleres hvert år pr. 1. januar.

Vederlag m.v. jf. § 142 samt vejledende satser for lommepenge, arbejdsvederlag, øvrige udgifter m.v. til børn og unge i formidlet døgnophold og i døgninstitutioner efter §§ 142 og 67.

Takster 2010

1) Vederlag

Vederlag pr. døgn	kr. 121
1 gange normalvederlag pr. måned (121,00 kr. × 365/12)	kr. 3.680

2) Kost og logi, herunder daglige fornødenheder

Pr. døgn pr. barn (under 10 år)	kr. 159
Pr. døgn pr. barn eller ung (på 10 år og derover)	kr. 168
For 3. og eventuelt 4. barn (uanset alder), dog pr. døgn	kr. 148

3) Øvrige udgifter; opholdssted

Øvrige udgifter pr. måned kan tage udgangspunkt i det vejledende beløb:	kr. 9.213
---	-----------

4) Lommepenge

Alder:	
3-10 år pr. uge	kr. 27
11-13 år pr. uge	kr. 56
14-15 år pr. uge	kr. 113
16 år og ældre pr. uge	kr. 229

5) Arbejdsdusør

a. Dusør for arbejde i opholdssted.

Dusøren udredes af opholdsstedet.

For unge på 16 år og ældre:

pr. time kr. 28

pr. uge kr. 851

Ud af dusøren kan der for kost, logi og vask højst betales pr. uge kr. 403

b. Løn for arbejde uden for opholdsstedet.

Den unge beholder halvdelen af det indtjente til lommepenge og beklædning,
dog mindst pr. uge kr. 403

Betaling for kost, logi og vask udgør dog højst pr. uge kr. 989

For unge under 18 år kan betalingen ikke overstige satserne i punkt a og b.

6) Beklædning

Supplerende udstyr ved indskrivning, afhængig af en konkret vurdering, indtil kr. 8.517

For børn på 0-10 år ydes pr. uge kr. 97

For børn på 11-13 år ydes pr. uge kr. 113

For børn på 14-15 år ydes pr. uge kr. 133

For unge på 16 år og ældre ydes pr. uge kr. 147

Ved konfirmation kr. 5.226

Ved udskrivning til børn i alderen 0-15 år, afhængig af en konkret vurdering,
indtil kr. 3.277

Til unge på 16 år og derover, afhængig af en konkret vurdering, indtil kr. 4.913

Det anbefales, at ind- og udskrivningsudstyr ydes efter en konkret vurdering i
hvert enkelt plejeforhold.

7) Gaver

Til børn under 14 år kan ydes til fødselsdag og jul kr. 200

Til unge over 14 år kan ydes til fødselsdag og jul kr. 296

Ved eksamen, konfirmation og svendepreve kan ydes kr. 491

8) Kostpenge

Ved ferier af mindst 3 døgns varighed kan ydes pr. døgn

kr. 44

Den enkelte kommune kan dog overveje af hensyn til barnets/den unges kontakt med biologisk familie at yde kostpenge ved aflastningsophold m.v. af mindre end tre døgns varighed, når særlige forhold taler herfor.

Efter anmodning fra forældre eller andre kan der ydes kostpenge til børn og unge ved fravær fra døgninstitutionen eller plejehjemmet. Beløbet udredes af institutionen eller plejehjemmet.

Kostpenge bør svare til det beløb, som anbringelsesstedet sparer ved barnets fravær, dog maks. pr. døgn

kr. 44

Beløbet udredes af institutionen eller plejehjemmet, såfremt det modtager kost- og logiandelen af plejevederlaget under feriefraværet.

9) Ferietilskud

Til elever over 16 år, der betaler for opholdet på institutionen, frigives under ferie af højst 5 ugers varighed pr. uge

kr. 656

Beløbet ydes udover de egentlige lommepenge.

10) Personlige rådgivere

Honorar udgør pr. måned

kr. 753

I særligt vanskelige tilfælde kan vederlaget, under hensyn til omfanget af vedkommende personlige rådgivers opgave, fastsættes til det dobbelte eller tredobbelte af normalhonoraret. Der kan udover vederlaget ydes kørselsgodtgørelse efter de almindelige gældende regler.

11) Administration og tilsyn

Udgifter til administration og tilsyn pr. måned kan maksimalt udgøre

kr. 2.721

12) Praktikgodtgørelse, jf. § 52, stk. 3, nr. 9

Godtgørelsen udgør pr. time

kr. 29

Bilag 8

Vederlagsfastsættelse (Vejledende skema til honorering)

Barnets støttebehov	Krav til plejefamilien	Vejledende honorering
Som børn er flest på samme alder. Behov for omsorg, forsørgelse og opdragelse. Uproblematisk kontakt til biologiske forældre.	Ingen specielle krav ud over, at barnet skal indgå på linje med egne børn. Ikke nødvendigt at lægge familiens dagligdag om, hverken erhvervsmæssigt eller socialt.	1 × normalvederlaget
Har behov for ekstra støtte/stimulering eller skal opretholde jævnlig kontakt med forældre, eller kontakten er uproblematisk.	Kræver større indsats end ovenfor, enten i forhold til barnets behov eller samarbejdet med barnets forældre.	2 × normalvederlaget
En eller få <i>almindelige</i> belastningsindikatorer såsom: - Faglige/sociale problemer i skolen - Ikke social alderssvarende udvikling - Søvnproblemer/mareridt - Ikke alderssvarende motorisk udviklet - Manglende selvtillid - Angstsymptomer - Manglende tillid til voksne - Vådligger o.l. urenlighed - Behov for bistand af psykologisk art - Diverse psykosomatiske reaktioner - Lettere fysisk/psykiske handicap med behov for motorisk, psykisk og social træning - Træning og ledsagefunktioner.	Krav om en pædagogisk indsats i et omfang, der vil kunne udfordre plejefamilien både familiemæssigt og socialt.	3 × normalvederlaget
Flere <i>almindelige</i> af de ovenfor nævnte belastningsindikatorer, der medfører omfattende omsorgs- og/eller opdragelsesbehov.	Opgavens art gør det nødvendigt at indrette plejeforældrenes arbejde uden for hjemmet efter barnets behov.	4 × normalvederlaget

<i>Mange</i> af de almindeligt forekommende belastningsindikatorer, der fordrer socialpædagogisk indsats af adfærdsregulerende karakter.	Opgavens art kræver socialpædagogisk indsats, der dels kræver en vis erfaring, dels at plejeforældrenes samlede beskæftigelse højest må udgøre 1 1/2 fuldtidsstilling.	5 × normalvederlaget
En eller få alvorlige belastningsindikatorer, såsom: • Spiseforstyrrelser • Psykiatriske symptomer • Flere tidligere anbringelsesforløb • Følgenvirkninger af incest eller anden mishandling/grov omsorgssvigt • Misbrugsproblemer • Sværere fysisk/psykisk handicap med uhensigtsmæssig adfærd, og/eller stort aktivitetsniveau • Fysisk/psykisk handicap med omfattende plejebehov • Fysisk/psykisk handicap med behov for konstant opsyn.	Opgavens art kræver behandling og nødvendiggør, at en af plejeforældrene skal have opgaven som hovedbeskæftigelse. Der kan stilles krav om erfaring på området og/eller en faglig relevant baggrund.	6 × normalvederlaget
Flere alvorlige belastningsindikatorer af de ovenfor nævnte eller af større sværhedsgrad. Der er tale om svære følelsesmæssige/adfærds- og/eller sociale problemer, der kræver behandling.	Opgaven kræver relevant faglig baggrund og er så omfattende, at plejeforældrenes samlede beskæftigelse ud over plejearbejdet højest må udgøre én fuldtidsstilling.	7 × normalvederlaget

Bilag 9

Bekendtgørelse om begrænsninger i anvendelsen af lov om arbejdsmiljø på arbejde, som udføres i den ansattes hjem¹

(Bekendtgørelse nr. 247 af 2. april 2003)

I medfør af § 4 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, fastsættes:

§ 1. Arbejdsmiljølovgivningen finder anvendelse på arbejde, der udføres i den ansattes hjem med de begrænsninger, som er angivet i §§ 2-4.

Arbejdsstedets indretning m.v.

§ 2. Arbejdsmiljølovens kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet finder ikke anvendelse på arbejde, som udføres i den ansattes hjem, bortset fra visse regler om arbejdsstedets indretning, der bl.a. er udstedt i medfør af lovens kapitel 6:

- 1) Reglerne i §§ 12, 21, 30, 35, 39 og 40, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, finder anvendelse, når arbejdet i hjemmet enten foregår i hele arbejdstiden eller foregår regelmæssigt og arbejdstiden svarer til ca. 1 dag inden for en normal arbejdsuge.
- 2) Reglerne i bekendtgørelsen om arbejde ved skærmterminaler, jf. dog § 3, stk. 1, finder ligeledes anvendelse på arbejde, som udføres i den ansattes hjem, når arbejdet i hjemmet enten foregår i hele arbejdstiden eller foregår regelmæssigt og arbejdstiden svarer til ca. 1 dag inden for en normal arbejdsuge.

Sikkerhedsorganisation m.v.

§ 3. Arbejdsmiljølovens kapitel 2 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde finder ikke anvendelse på arbejde, som udføres i den ansattes hjem, bortset fra visse regler om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, der er udstedt i medfør af lovens kapitel 2:

- 1) Reglerne i § 18, stk. 3, og § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde finder anvendelse på arbejde, som udføres i den ansatte hjem.
- 2) Reglerne i bekendtgørelsen om bedrifts-sundhedstjeneste finder ligeledes anvendelse på arbejde, som udføres i den ansattes hjem.

Stk. 2. Reglerne om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde finder, uanset det nævnte i stk. 1, dog anvendelse, når arbejdet i hjemmet enten foregår i hele arbejdstiden eller foregår regelmæssigt.

Familiepleje i form af døgnpleje

§ 4. Arbejdsmiljølovens kapitel 9 om hvileperiode og fridøgn finder ikke anvendelse på arbejde, som udføres som døgnpleje i den ansattes hjem, hvor en person bor hos plejefamilien, når

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører visse bestemmelser i Rådets direktiv nr. 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, (EF-Tidende 1993 L 307 s. 18), og Rådets direktiv 2000/34/EF af 22. juni 2000 om ændring af Rådets direktiv nr. 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, for at omfatte sektorer og aktiviteter, der er undtaget fra dette direktiv (EF-Tidende nr. L 195 af 01/08/2000 s. 41).

- 1) den ansatte selv tilrettelægger arbejdstiden, eller
- 2) arbejdstiden som følge af særlige træk ved det udførte arbejde hverken kan måles eller fastsættes på forhånd.

Ikrafttræden m.v.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. april 2003.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 9 af 6. januar 2000 om begrænsninger i anvendelsen af lov om arbejdsmiljø på arbejde, som udføres i den ansattes hjem, ophæves.

Bilag 10

Bekendtgørelse om hvilken kommune udgiften til folkeskolens undervisning m.v. endeligt påhviler

(Bekendtgørelse nr. 355 af 24. april 2006)

I medfør af § 49, stk. 2, i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 393 af 26. maj 2005, som ændret ved § 1 i lov nr. 592 af 24. juni 2005, fastsættes:

§ 1. Udgifterne til folkeskolens undervisning m.v. påhviler den kommune, hvor barnet er folkeregistreret.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dog kræve refusion fra en anden kommune for udgifterne til undervisning m.v. af et barn, der ved offentlig myndigheds medvirken er anbragt i en institution eller i pleje i kommunen, og som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår i folketallet i den anden kommune.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens krav på refusion efter stk. 2 omfatter alle udgifter i for-

bindelse med barnets undervisning, herunder eventuelle udgifter til undervisning i fritiden, til befordring og til ophold i en skolefritidsordning.

§ 2. Udgifterne til undervisning på sygehuse, hospitaler og lignende institutioner (sygehusundervisning) af børn i alderen 6-18 år påhviler den kommune, hvor barnet er folkeregistreret.

Stk. 2. § 1, stk. 2 og 3, om refusion gælder tilsvarende for sygehusundervisning.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 308 af 22. april 1994 om hvilken kommune og hvilken amtskommune udgiften til folkeskolens undervisning endeligt påhviler.

Bilag 11

Lov om social service

(Lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som senest ændret ved lov nr. 390 af 25. maj 2009)

Afsnit I Indledning

Kapitel 1 Formål og område

§ 1. Formålet med denne lov er

- 1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,
- 2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og
- 3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

§ 2. Enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter denne lov.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter regler om, hvilke ydelser efter denne lov der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, og om betingelserne herfor.

Stk. 3. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed her i landet til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke har ophold her i landet. Det samme gælder til

herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

§ 2a. Personer, der på grund af deres aktiviteter under anden verdenskrig modtager erstatning i henhold til lov om erstatning til besættelsetidens ofre, kan visiteres direkte fra udlandet til et plejehjem, jf. § 192, der har personale med særlig ekspertise i at pleje personer, der lider af kz-syndrom.

Stk. 2. For at kunne blive visiteret til et plejehjem efter stk. 1 skal de pågældende

- 1) opfylde betingelserne for at få opholdstilladelse i Danmark og
- 2) opfylde de gældende betingelser for visitation til plejehjem i den kommune, hvor plejehjemmet ligger.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om dokumentation for, at visitationsbetingelserne er opfyldt.

Kapitel 2 Kommuner og regioner

§ 3. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter denne lov.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter §§ 32, 36, 101, 103, 104 og 107-110, skal afgørelsen indeholde oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes, og formålet hermed. Hvis den konkrete indsats ændres væsentligt, finder forvaltningslovens kapitel 3-7 anvendelse ved kommunens beslutning herom. Beslutninger om væsentlige ændringer af den konkrete indsats kan indbringes for de sociale nævn efter reglerne i

kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

§ 5. Efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal regionsrådet etablere

- 1) tilbud efter §§ 103 og 104, § 107, stk. 2, og §§ 108-110,
- 2) særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter §§ 32 og 36,
- 3) døgninstitutioner for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 67, stk. 2,
- 4) sikrede døgninstitutioner, jf. § 67, stk. 3, og
- 5) tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101.

Stk. 2. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler.

Stk. 3. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen etablere tilbud efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 til personer med længerevarende ophold i boliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter lov om almene boliger m.v.

Stk. 4. Regionsrådet opfylder sin forpligtelse efter stk. 1-3 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan etablere tilbud omfattet af stk. 1-3.

Stk. 6. Regionsrådet kan drive de tilbud, der er nævnt i § 67, stk. 1, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.

Stk. 7. Regionsrådet skal føre tilsyn med tilbud omfattet af stk. 1, 3 og 6. Dette gælder dog

ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af tilbuddet, herunder om tilsyn. Regionsrådet behandler indberetninger om magtanvendelse, jf. § 123, stk. 3, og § 136, stk. 1.

Stk. 8. Regionsrådet kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver, der ligger i naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer med hensyn til opgavevaretagelsen.

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en årlig redegørelse for kommunens behov for og forventede brug af tilbud, jf. § 5, i regionen.

Stk. 2. Regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale for regionsrådets etablering, tilpasning og udvikling af tilbud jf. § 5. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov. Regionsrådet skal sørge for, at regionens tilbud anvendes i overensstemmelse med rammeaftalen.

Stk. 3. Regionsrådet skal koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om den årlige redegørelse og rammeaftale efter stk. 1 og 2 om, hvilke lands- og landsdelsdækkende tilbud der er omfattet af stk. 3, samt om udviklingsplanen efter § 9.

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal give oplysninger om tilbud omfattet af § 4 til Tilbudsportalen, jf. § 14.

§ 8. Regionsrådet skal give oplysninger om tilbud omfattet af § 5 til Tilbudsportalen, jf. § 14.

§ 9. Regionsrådet skal udarbejde en udviklingsplan for regionens botilbud efter §§ 107-110, hvis der i det enkelte botilbud er mere end 100 pladser.

Stk. 2. Regionsrådets udviklingsplan skal fastlægges i en aftale med kommunalbestyrelserne i regionen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en udviklingsplan for kommunens botilbud efter §§ 107-110, hvis der i det enkelte botilbud er mere end 100 pladser.

Afsnit II

Rådgivning og vidensudvikling

Kapitel 3

Kommunens rådgivning

§ 10. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at enhver har mulighed for at få gratis rådgivning. Formålet med rådgivningen er at forebygge sociale problemer og at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder. På længere sigt er formålet at sætte borgeren i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Rådgivningen kan gives særskilt eller i forbindelse med anden hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 2. Rådgivningen skal kunne gives som et anonymt og åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med rådgivningen være opmærksom på, om den enkelte har behov for anden form for hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde rådgivning om valg af hjælpemidler og forbrugsgoder samt instruktion i brugen heraf. Opgaven kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Børn, unge og forældre

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for

det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre.

Stk. 2. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning efter stk. 1, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier. Opgaverne kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal etablere en særlig familievejlederordning for familier med børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Vejledningen skal tilbydes, inden for 3 måneder efter at kommunalbestyrelsen har fået kendskab til, at funktionsnedsættelsen er konstateret.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om familievejlederordningen.

Voksne

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal sørge for tilbud om gratis rådgivning til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte opsøgende arbejde.

Stk. 2. Opgaverne efter stk. 1 kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Kapitel 4

National videns- og specialrådgivningsorganisation, Tilbudsportal og uvildig konsulentordning

§ 13. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation bistår kommuner og borgere med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Tilsvarende ydes gratis specialrådgivning til kommuner, regioner, skoler og institutioner m.v.

samt borgere om specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation yder gratis vejledende udredning til kommuner og borgere i de få mest sjældent forekommende specielle og komplicerede enkeltsager, hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune eller i regionens tilbud. Tilsvarende ydes gratis bistand til kommunens udredning vedrørende specialundervisning og specialpædagogisk bistand. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om henvisning af borgeren efter 1. pkt.

Stk. 3. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation træffer afgørelse om ydelser efter stk. 1 og 2. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation sikrer en systematisk indsamling, udvikling, bearbejdning og formidling af den faglige viden på det sociale område. Videns- og specialrådgivningsorganisationen sørger for at koordinere og deltage i prøvnings-, forsknings- og informationsvirksomhed på hjælpemiddelområdet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelser og regionsråd kan indgå aftale med den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation om, at kommunen eller regionen mod betaling kan levere de ydelser for videns- og specialrådgivningsorganisationen, der er nævnt i stk. 1 og 2.

Stk. 6. Velfærdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om den nationale videns- og specialrådgivningsorganisations virksomhed og organisering.

§ 13a. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation yder godtgørelse for nødvendig befordring til og fra specialrådgivning og andre nødvendige rejseudgifter i forbindelse hermed, når borgere modtager gratis vejledende specialrådgivning efter § 13, stk. 1 og 3.

Stk. 2. Befordring, for hvilken der ydes godtgørelse efter stk. 1, skal ske med det efter forholdene billigste forsvarlige befordringsmiddel.

Stk. 3. Godtgørelse for udgifter efter stk. 1 ydes kun, når afstanden til behandlingsstedet overstiger en af velfærdsministeren fastsat grænse.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om befordringsgodtgørelse og dækning af andre nødvendige rejseudgifter i forbindelse hermed.

§ 14. Velfærdsministeren samler og formidler oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud efter §§ 32 og 36, § 67, stk. 1-3, §§ 101, 103, 104 og 107-110 og § 142, stk. 1, 4 og 5, i en landsdækkende oversigt (Tilbudsportalen).

Stk. 2. Kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i de registrerede tilbud for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan velfærdsministeren påtale uoverensstemmelser over for henholdsvis kommunalbestyrelsen i den kommune eller regionsrådet i den region, som fører tilsyn med tilbuddet, og underrette kommunalbestyrelsen i brugernes opholdskommuner. Velfærdsministeren sender tilsynsrapporterne til handicapråd og bruger- og pårørenderåd i de berørte kommuner.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om Tilbudsportalen, herunder om kommuners og regioners pligt til at give oplysninger til Tilbudsportalen. Velfærdsministeren kan endvidere beslutte, at Tilbudsportalen skal omfatte andre tilbud end de tilbud, som er nævnt i stk. 1.

§ 15. En uvildig konsulentordning yder gratis rådgivning og vejledning i sager om hjælp til

personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau.

Afsnit III

Brugerinddragelse

Kapitel 5

Brugerinddragelse, rådgivende samarbejdsorganer m.v.

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at brugerne af tilbud efter denne lov får mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen og udnyttelsen af tilbuddene. Kommunalbestyrelsen fastsætter skriftlige retningslinjer for brugerindflydelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte et eller flere råd, der rådgiver kommunen vedrørende tilrettelæggelse af indsatsen efter denne lov. Kommunalbestyrelsen fastsætter rammerne for og omfanget af rådernes opgaver.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v., jf. § 192, plejeboligbebyggelser omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og andre tilsvarende boligenheder. Kommunalbestyrelsen fastsætter sammensætningen af rådet under hensyntagen til lokale forhold, dog således, at brugere og pårørende udgør et flertal i rådet. Rådets opgave er at repræsentere beboernes og lejernes interesser, og rådet skal inddrages ved fastlæggelsen af retningslinjerne for den daglige pleje- og omsorgsindsats i de pågældende boligenheder, herunder retningslinjer for kostplaner, arbejdsrutiner, aktiviteter, samvær m.v. Bestemmelsen omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med rådet vedtægterne for dets arbejde. I vedtægterne fastsættes bl.a. regler for valg af medlemmer, valgperiode samt rådets arbejdsområde og kompetence.

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter retningslinjer for kommunalbestyrelsens indsendelse af redegørelser om den lokale udvikling i det frivillige sociale arbejde og retningslinjer for den centrale opfølgning.

Afsnit IV

Børn og unge

Kapitel 6

Generelle bestemmelser

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at de opgaver og tilbud, der omfatter børn, unge og deres familier, udføres i samarbejde med forældrene og på en sådan måde, at det fremmer børns og unges udvikling, trivsel og selvstændighed. Dette gælder både ved udførelsen af det generelle og forebyggende arbejde og ved den målrettede indsats over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den indsats, der iværksættes efter denne lov over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes over for de samme børn og unge efter anden lovgivning.

Kapitel 7 Dagtilbud til børn

§ 20. (Ophævet).

Formål

§ 21. (Ophævet).

§ 22. (Ophævet).

Daginstitutioner

§ 23. (Ophævet).

Kommunal dagpleje

§ 24. (Ophævet).

Puljeordninger

§ 25. (Ophævet).

Privatinstitutioner

§ 25a. (Ophævet).

Optagelse

§ 26. (Ophævet).

Forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud

§ 27. (Ophævet).

Forældrebestyrelser i selvejende daginstitutioner

§ 28. (Ophævet).

Forældreindflydelse i privatinstitutioner

§ 28a. (Ophævet).

Tilskud til dagtilbud

§ 29. (Ophævet).

§ 30. (Ophævet).

§ 31. (Ophævet).

Særlige dagtilbud og godkendelse af forældres udførelse af hjælpen i hjemmet

§ 32. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Hjælpen kan tilrettelægges i særlige dagtilbud, jf. stk. 3, i særlige klubtilbud, jf. § 36, eller i forbindelse med andre tilbud efter denne lov eller efter dagtilbudsloven. Hjælpen kan også udføres helt eller delvis af forældrene i hjemmet, jf. stk. 6-8.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale team, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om forældrebestyrelser i særlige dagtilbud.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om beregning af tilskud og egenbetaling for ophold i de særlige dagtilbud.

Stk. 6. Efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden godkender kommunalbestyrelsen under de betingelser, der er nævnt i 2.

og 3. pkt., at forældrene helt eller delvis udfører hjælpen efter stk. 1 i hjemmet. Hjælp udført i hjemmet skal imødekomme barnets eller den unges behov, og forældrene skal være i stand til at udføre opgaverne. Træning af barnet i hjemmet skal ske efter dokumenterbare træningsmetoder. Kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med indsatsen over for barnet.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter §§ 42 og 43 til forældre, der forsørger og træner et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen sørger for træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når forældrene træner et barn eller en ung i hjemmet. Kommunalbestyrelsens udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere, m.v. til det enkelte barn eller den enkelte unge må ikke overstige 500.000 kr. årligt.

Stk. 9. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om særlig støtte i hjemmet, herunder regler om dokumenterbare metoder, om løbende tilsyn med indsatsen og om træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v.

Kapitel 8

Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge

§ 33. (Ophævet).

Optagelse og udmeldelse

§ 34. (Ophævet).

Tilskud til klubtilbud

§ 35. (Ophævet).

Særlige klubtilbud

§ 36. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige

klubtilbud til større børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem deltagelse i et af de tilbud, der er nævnt i §§ 65 og 66 i dagtilbudsloven.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om beregning af tilskud og egenbetaling for ophold i de særlige klubtilbud.

Kapitel 9

Økonomiske tilskud m.v.

Tilskud til forældre, der vælger privat pasning

§ 37. (Ophævet).

§ 38. (Ophævet).

Tilskud til forældre med børnepasningsorlov

§ 39. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give et supplerende tilskud til forældre, der modtager orlovsydelse til børnepasning, jf. lov om børnepasningsorlov. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun gives tilskud til forældre med børn i en bestemt aldersgruppe.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter størrelsen af tilskuddene, der maksimalt kan udgøre 35.000 kr. årligt. Tilskuddene kan fastsættes, så de varierer med barnets alder.

Stk. 3. For beskæftigede orlovshavere kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige 80 pct. af den hidtidige indtægt. For beskæftigede dagpengeberettigede orlovshavere skal tilskuddet og orlovsydelsen dog tilsammen mindst udgøre et beløb svarende til de arbejdsløshedsdagpenge, som orlovshaveren ville være berettiget til ved fuld ledighed umiddelbart forud for orloven, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., medmindre tilskuddet hermed overstiger størrelsen af det tilskud, der er fastsat af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2.

Stk. 4. For ledige orlovshavere kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige et

beløb svarende til de arbejdsløshedsdagpenge, som orlovshaveren var berettiget til ved fuld ledighed umiddelbart forud for orloven, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 5. For ledige orlovshavere, hvis grundlag for orlovsydelse er modtagelse af kontanthjælp, kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige et beløb svarende til den kontanthjælp, som orlovshaveren ville være berettiget til efter § 25 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 6. Tilskuddet udbetales af kommunen mod dokumentation for modtagelse af orlovsydelse til børnepasning.

§ 40. Kommunalbestyrelsen giver et særligt supplerende tilskud til enlige forældre, der

- 1) er beskæftigede som lønmodtagere eller selvstændigt erhvervsdrivende,
- 2) har børn i alderen fra 24 uger og indtil det fyldte 5. år, som kommunalbestyrelsen ikke kan anvise plads i et dagtilbud, jf. §§ 19 og 21 i dagtilbudsloven, og
- 3) vælger børnepasningsorlov med orlovsydelse, jf. lov om børnepasningsorlov.

Stk. 2. Der kan alene udbetales særligt supplerende tilskud til den af forældrene, barnet bor mest hos. Hvis et barn bor lige meget hos begge forældre, udbetales særligt supplerende tilskud alene til den af forældrene, hvor barnet er tilmeldt folkeregisteret.

Stk. 3. Det særligt supplerende tilskud efter stk. 1 udgør forskellen mellem orlovsydelsen og kontanthjælpens forsørgersats, jf. lov om aktiv socialpolitik § 25.

Stk. 4. Det særligt supplerende tilskud og orlovsydelsen tilsammen kan ikke overstige 80 pct. af den hidtidige indtægt.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 39 giver et supplerende tilskud, der er højere end eller lig med tilskud efter stk. 1, udbetales alene tilskud efter § 39. Hvis det særligt supplerende tilskud efter stk. 1 er højere end tilskud efter § 39, udbetales alene tilskud efter stk. 1.

Stk. 6. Tilskuddet udbetales af kommunen mod dokumentation for, at modtageren modtager orlovsydelse til børnepasning.

Merudgiftsydelse

§ 41. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Stk. 2. Til dækning af merudgifter beregnes en merudgiftsydelse, der fastsættes med udgangspunkt i et månedligt standardbeløb på 2.424 kr. Ydelsen beregnes på grundlag af det konkrete behov og udbetales med en eller flere ottendedele af standardbeløbet. Merudgiftsydelsen kan tildeles med mere end ét standardbeløb.

Stk. 3. Merudgiftsydelsen udgør mindst 1/8 af standardbeløbet nævnt i stk. 2. Der skal sandsynliggøres merudgifter svarende til 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling.

Stk. 4. Hjælpen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsens anvisninger med hensyn til pasning m.v. følges.

Stk. 5. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor.

Tabt arbejdsfortjeneste

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det. Ydelsen fastsættes

på baggrund af den tidligere bruttoindtægt. Der indregnes bidrag til pensionsordning, der udgør 6 pct. af bruttoydelsen pr. 1. januar 2003 og 10 pct. af bruttoydelsen pr. 1. januar 2004. Bidraget kan dog højst udgøre et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag. Kommunen indbetaler efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ATP-bidrag af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsesmodtageren skal betale 1/3 af ATP-bidraget, og kommunen skal betale 2/3 af bidraget.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 1, herunder om indregning og indbetaling af bidrag til pensionsordning, og efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension regler om betaling af udgifter til ATP-bidrag.

§ 43. I tilfælde af ledighed skal kommunalbestyrelsen give en særlig supplerende ydelse til personer, der modtager hjælp efter § 42, i op til 3 måneder efter udgangen af den måned, hvor ledigheden indtræffer. Betingelserne for udbetaling af ydelsen er, at personen

- 1) er arbejdsløshedsforsikret,
- 2) ikke er berettiget til at modtage dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.,
- 3) ikke er selvforskyldt ledig,
- 4) ikke har et rimeligt tilbud om ansættelse i et deltidsarbejde og
- 5) ikke modtager andre ydelser til forsørgelse efter anden lovgivning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal give den særlige supplerende ydelse uden hensyn til modtagerens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.

Stk. 3. Ydelsen udgør et beløb svarende til højeste dagpengebeløb, jf. § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge. Ydelsen kan dog højst udbetales med et beløb, der udgør 90 pct. af personens arbejdsfortjeneste i det tidligere arbejde.

Stk. 4. Den særlige supplerende ydelse ned sættes med det beløb, som den ansatte eventuelt modtager fra arbejdsgiveren eller fra Lønmodta-

gernes Garantifond i forbindelse med ophør af ansættelsen.

Stk. 5. Kommunen skal indbetale ATP-bidrag af den særlige supplerende ydelse efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ydelsesmodtageren skal betale 1/3 af ATP-bidraget, og kommunen skal betale 2/3 af bidraget. Velfærdsministeren kan efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension i en bekendtgørelse fastsætte regler om bidragsbetaling.

Stk. 6. Kommunen skal indbetale bidrag til den særlige pensionsopsparing efter § 17f, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension til den særlige pensionsopsparing af den særlige supplerende ydelse. Velfærdsministeren skal efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om bidragsbetaling og indberetning. Indbetales opsparingsbeløbet ikke rettidigt, finder reglerne i § 17, stk. 2-4 og 6, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension tilsvarende anvendelse.

Kapitel 10

Personlig hjælp og ledsagelse

§ 44. Bestemmelserne i § 83 og § 86, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, der har behov herfor.

§ 45. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til unge mellem 16 og 18 år, som ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Dette gælder dog ikke for unge mellem 16 og 18 år, som har et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 og 8.

Stk. 2. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk. 3. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1.

Stk. 4. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk. 5. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk. 6. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.

Kapitel 11

Særlig støtte til børn og unge

Formål

§ 46. Formålet med at yde støtte til de børn og unge, der har et særligt behov for denne, er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for disse børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

Stk. 2. Støtten skal ydes tidligt og sammenhængende, så begyndende problemer hos barnet eller den unge så vidt muligt kan afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. Støtten skal i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold.

Stk. 3. Barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed.

Stk. 4. Barnets eller den unges vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken. Hvor dette ikke er muligt, må foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge.

Stk. 5. Ved anvendelse af bestemmelserne i dette kapitel skal der lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste, herunder at der lægges vægt på at give

barnet eller den unge en stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i opvæksten.

Inddragelse af familie og netværk

§ 47. Kommunalbestyrelsen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.

§ 48. Forinden myndigheden træffer afgørelse efter §§ 51, 52, 56, 57a, 57 b, 58, 62 og 63, § 65, stk. 2 og 4, og §§ 68-71 og 75, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom.

Stk. 2. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt.

Bisidder til børn og unge

§ 48a. Et barn eller en ung, hvis sag behandles efter dette kapitel, har på ethvert tidspunkt af sagens behandling ret til at lade sig bistå af andre.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis myndigheden træffer afgørelse om, at barnets eller den unges interesse i at kunne lade sig bistå bør vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov. Myndigheden kan endvidere træffe afgørelse om at tilsidesætte barnets eller den unges valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen vil varetage andre interesser end barnets eller den unges.

Stk. 3. Myndigheden kan træffe afgørelse om at udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for at få barnets eller den unges uforbeholdne mening belyst.

Stk. 4. En bisidder for et barn eller en ung skal være fyldt 15 år og er omfattet af straffelovens § 152 om tavshedspligt.

Undersøgelser

§ 49. For at tilgodese børn og unge med behov for særlig støtte skal kommunalbestyrelsen oprette en tværfaglig gruppe, der skal sikre, at støtten ydes tidligt og sammenhængende, og at der i tilstrækkeligt omfang formidles kontakt til lægelig, social, pædagogisk, psykologisk og anden sagkundskab.

Stk. 2. Et af gruppens medlemmer udpeges som ansvarlig for at koordinere indsatsen over for det enkelte barn og den enkelte unge.

§ 50. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 9 og § 51.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 3. I sin undersøgelse skal kommunalbestyrelsen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 52 og § 76.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 49. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Stk. 5. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Stk. 9. Hvis forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke giver samtykke, jf. stk. 1, kan undersøgelsen gennemføres uden samtykke ved at indhente de nødvendige eksisterende oplysninger, jf. § 11c, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 10. Hvis det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen, skal kommunen undersøge de vordende forældres forhold nærmere. Afgørelse herom træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 3-9 finder anvendelse ved afgørelsen.

§ 51. Når det må anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på et barns eller en ungs sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, beslutte at gen-

nemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Foranstaltninger

§ 52. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf. dog §§ 56, 57a, 57b og 58, § 68, stk. 2 og 3, og § 68a. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 50 eller § 51. Kommunalbestyrelsen skal altid vælge den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdekket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 4 og 5, eller i et botilbud, jf. § 107 eller § 144.

5) Aflastningsordning, jf. § 55, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 2, 4 og 5.

6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.

7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.

8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.

9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.

10) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3 og yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, at en hjemgivelse kan fremskyndes, eller at støtten i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal under en graviditet træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, nr. 2, 3, 4, 7 eller 10, og stk. 4 og 5, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte efter fødslen. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 2 finder anvendelse ved afgørelsen.

§ 53. Samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, til en afgørelse efter § 52, stk. 3, nr. 8, skal omfatte formålet med anbringelsen, jf. § 140, stk. 5, 1. pkt.

§ 54. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver en støtteperson i forbindelse med barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8.

§ 54a. Kommunalbestyrelsen skal tilknytte en koordinator til unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74a. Koordinatoren skal være tilknyttet gennem hele forløbet og være den unges rådgiver, sikre sammenhængen i faserne og afholde møder med den unge, forældrene og andre relevante parter med henblik på at fastholde de målsætninger, der er fastlagt i handleplanen, jf. § 140.

§ 55. Under et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 og 8, og efter § 76, stk. 3, nr. 1 og 4, modtager barnet, den unge eller de vordende forældre omsorg, personlig støtte, socialpædagogisk rådgivning og behandling. Ved særlige behov kan der endvidere foretages undersøgelser og observation samt ydes terapi eller anden behandling.

Stk. 2. Et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold, indgår som en ydelse efter stk. 1.

Stk. 3. Hjælp efter stk. 1 kan ydes af det sted, hvor barnet, den unge eller de vordende forældre har døgnophold, eller på anden måde.

§ 56. Afgørelse efter § 52, stk. 3, nr. 1, 6 og 7, jf. § 52, stk. 1, kan træffes, selv om forældremyndighedens indehaver ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte, og når formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke. Afgørelse herom skal træffes i et møde i det personsagsudvalg, der efter § 17 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område varetager det pågældende sagsområde. I kommuner med magistratsordning træffes afgørelsen af vedkommende magistratsmedlem.

§ 57. Hvis ingen har forældremyndigheden over et barn eller en ung, skal kommunalbestyrelsen i fornødent omfang medvirke til, at der udpeges en egnet indehaver af forældremyndigheden.

Forældrepålæg

§ 57a. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældrepålæg, jf. stk. 3, når der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar.

Stk. 2. Meddelelse af et forældrepålæg forudsætter, at der foreligger oplysninger om,

- 1) at barnet eller den unge har ulovligt skolefravær, eller at undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes,
- 2) at barnet eller den unge har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,
- 3) at barnet eller den unge har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller
- 4) at forældremyndighedsindehaveren nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 3. Et forældrepålæg angiver en eller flere konkrete handlepligter for forældremyndighedsindehaveren, som skal være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og som står i rimeligt forhold til formålet. Det kan herunder fastsættes, at forældremyndighedsindehaveren skal

- 1) sikre barnets eller den unges fremmøde i skolen ved personligt at følge barnet eller den unge i skole,
- 2) deltage i forældremøder og konsultationer vedrørende barnets eller den unges skolegang,
- 3) sikre barnets eller den unges deltagelse i konkrete fritidsaktiviteter ved at følge barnet eller den unge til det pågældende sted,

- 4) sikre, at barnet eller den unge er hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt,
- 5) deltage i et af kommunen tilbudt forældreprogram eller
- 6) deltage i møder med relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 4. Hvis der er truffet afgørelse om forældreplæg efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 52, stk. 1, om at iværksætte foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 2, 3, 7 og 10, selv om forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det vurderes, at formålet med foranstaltningen vil kunne opnås uanset det manglende samtykke.

Stk. 5. Afgørelsen om forældreplæg træffes for en afgrænset periode af højst 12 måneders varighed. Forældreplægget kan forlænges med højst 6 måneder ad gangen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal oplyse forældremyndighedsindehaveren om, at overholdelse af plægget er en betingelse for at modtage børnefamilieydelse, jf. lov om en børnefamilieydelse.

Stk. 7. Hvis kommunen vurderer, at den, der er meddelt et forældreplæg efter stk. 1, ikke efterlever plægget, og at den manglende efterlevelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om dette. Afgørelsen er gældende for ét kvartal.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om bortfald af plægget, hvis kommunalbestyrelsen vurderer,

- 1) at forholdet, der lå bag plægget, ikke længere eksisterer, eller
- 2) at forældreplægget ikke længere er egnet til at løse barnets eller den unges problemer.

Ungeplæg

§ 57b. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at meddele et barn eller en ung i alderen 12-17 år et ungeplæg, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ

adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og når det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren om støtte efter § 52, stk. 3, ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer. Afgørelsen om ungeplæg kan træffes uden forældremyndighedsindehaverens samtykke.

Stk. 2. Meddelelse af et ungeplæg forudsætter, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge

- 1) har ulovligt skolefravær, eller at undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes,
- 2) har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,
- 3) har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer eller
- 4) nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 3. Et ungeplæg skal angive en eller flere konkrete handlepligter for barnet eller den unge, som vurderes at være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og som står i rimeligt forhold til formålet. Det kan herunder fastsættes, at barnet eller den unge skal

- 1) modtage en eller flere foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 6, 7, 9 eller 10,
- 2) være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller
- 3) bidrage til at genoprette forrettet skade.

Stk. 4. Hvis der er truffet afgørelse om ungeplæg efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 52, stk. 1, om at iværksætte foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 6, 7, 9 eller 10, selv om forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det vurderes, at formålet med foranstaltningen vil kunne opnås uanset det manglende samtykke.

Stk. 5. § 57a, stk. 5 og 8, finder tilsvarende anvendelse på ungeplægget efter stk. 1.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ungepålæg efter stk. 1 overveje, om der samtidig bør træffes afgørelse om forældreoplysning efter § 57a.

Stk. 7. Velfærdsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler i en bekendtgørelse om gennemførelsen af en forsøgsordning, hvorefter politiet yder kommunen bistand i forbindelse med gennemførelsen af ungepålæg.

Anbringelse uden for hjemmet uden samtykke

§ 58. Er der en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge,
- 2) vold eller andre alvorlige overgreb,
- 3) misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge eller
- 4) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge,

kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at barnet eller den unge anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8. Der kan kun træffes en afgørelse efter 1. pkt., når der er begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 2. Når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge skal anbringes uden for hjemmet efter stk. 1, selv om forældremyndighedens indehaver og den unge giver samtykke til anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 3. Såfremt en ung, der er fyldt 15 år, erklærer sig enig i anbringelsen, kan børn og unge-udvalget uanset betingelserne i stk. 1 træffe afgørelse om at anbringe den unge uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8, når anbringel-

sen må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov og problemerne ikke kan løses under den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 1-3 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

§ 59. En indstilling om anbringelse uden for hjemmet efter § 58 skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 58 anses for opfyldt,
- 2) de foranstaltninger efter § 52, stk. 3, der har været iværksat eller har været tilbudt familien, og grundene til, at foranstaltninger af denne karakter nu må anses for utilstrækkelige eller uanvendelige,
- 3) de forhold i familien og hos barnet eller den unge eller i dennes omgivelser, som under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet kan bidrage til at klare vanskelighederne,
- 4) den handleplan for anbringelsen, jf. § 140, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for barnet eller den unge og dennes familie under anbringelsen uden for hjemmet og i tiden derefter, og
- 5) barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning.

§ 60. (Ophævet).

§ 61. (Ophævet).

§ 62. Hvis barnet eller den unge ikke har været anbragt uden for hjemmet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse, forudsætter opretholdelse af en foranstaltning efter § 58 ud over 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse fornyet afgørelse i udvalget.

Stk. 2. Hvis barnet eller den unge har været anbragt uden for hjemmet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse, forudsætter opretholdelse af en foranstaltning efter

§ 58 ud over 2 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse fornyet afgørelse i udvalget.

Stk. 3. Er sagen efter stk. 1 og 2 indbragt for Ankestyrelsen eller forelagt domstolene, regnes fristen fra den endelige afgørelse eller dom. Uanset bestemmelsen i stk. 1 og 2 kan børn og unge-udvalget, Ankestyrelsen eller retten fastsætte en kortere frist for fornyet behandling i udvalget.

Stk. 4. Børn og unge-udvalget kan ved afgørelser efter § 58 undtagelsesvis fastsætte en længere frist end nævnt i stk. 1-3, når de forhold, der ligger til grund for afgørelsen, med overvejende sandsynlighed må antages at vedvare ud over fristen. Samme beføjelser har Ankestyrelsen og retten.

Stk. 5. Børn og unge-udvalget kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en anbringelse uden for hjemmet efter § 58 af et barn, der ikke er fyldt 1 år, skal gælde i 3 år, hvis det er overvejende sandsynligt, at de forhold, der begrunder anbringelsen, vil være til stede i denne periode. De samme beføjelser har Ankestyrelsen og retten.

Stk. 6. Stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse ved afgørelser, som Ankestyrelsen træffer efter § 65, stk. 4.

Lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke

§ 63. Hvis forældremyndighedsindehaveren undlader at lade et barn eller en ung undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter barnet eller den unge for betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om at gennemføre undersøgelsen eller behandlingen.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Fuldbyrdelse

§ 64. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at afgørelser efter §§ 51, 58 og 63, § 68, stk. 3, og § 68a fuldbyrdes.

Stk. 2. Kommunen har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til forældremyndighedens indehavers bolig, rum eller gemmer for at eftersøge og medtage et barn eller en ung med henblik på at fuldbyrde de afgørelser, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Politiet yder bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter efter aftale med justitsministeren nærmere regler i en bekendtgørelse om politiets bistand til kommunen.

Det sociale nævns og Ankestyrelsens beføjelser uden klage

§ 65. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke foretager de fornødne undersøgelser, jf. § 50, ikke foretager de fornødne samtaler med barnet eller den unge, jf. § 48, ikke udarbejder de fornødne handleplaner, jf. § 140, eller ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 68 eller 70, eller ikke har hjemgivet barnet eller den unge med den fornødne hjemgivelsesperiode, jf. § 68, stk. 2 og 3, ikke i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder også valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2, eller ikke mindst en gang om året taler med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148, kan det sociale nævn træffe afgørelse om,

- a) at der skal iværksættes en undersøgelse, jf. § 50,
- b) at der skal finde samtale sted med barnet eller den unge, jf. § 48,
- c) at der skal udarbejdes en handleplan, jf. § 140,
- d) at en handleplan skal revideres, jf. §§ 68 eller 70,
- e) at der skal træffes en ny afgørelse om hjemgivelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste med hensyn til spørgsmålet

om hjemgivelsesperioden og hjemgivelsesperiodens længde, jf. § 68, stk. 2 og 3,

- f) at der skal træffes en ny afgørelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i spørgsmål om valg af anbringelsessted, ændring af anbringelsessted og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2, og
- g) at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148.

Stk. 2. Hvis der er behov for foranstaltninger efter § 52 og kommunalbestyrelsen undlader at iværksætte disse i fornødent omfang, kan det sociale nævn pålægge kommunalbestyrelsen at træffe en afgørelse eller træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger.

Stk. 3. Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelser efter stk. 1 og 2. Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen, at afgørelser truffet efter stk. 1, litra a og b, skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.

Stk. 4. Ankestyrelsen har samme beføjelser som de sociale nævn og kan tillige træffe afgørelse efter §§ 51, 58, 63 og 68a og pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen.

Anbringelsessteder for børn og unge

§ 66. Anbringelsessteder for børn og unge kan være

- 1) plejefamilier, jf. § 142, stk. 1,
- 2) netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2,
- 3) egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder, jf. § 142, stk. 4,
- 4) opholdssteder for børn og unge, jf. § 142, stk. 5, eller
- 5) døgninstitutioner, jf. § 67.

§ 67. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

Kommunalbestyrelsen skal herunder sørge for, at der på institutionerne er det nødvendige antal pladser og mulighed for ambulant behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på sikrede døgninstitutioner.

Stk. 4. Døgninstitutioner kan oprettes og drives af en kommune, jf. § 4, af en region, jf. § 5, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.

Ophør af foranstaltninger og videreførelse af anbringelser

§ 68. Foranstaltninger efter § 52, stk. 3, skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år, jf. dog § 76.

Stk. 2. Et anbragt barn eller en anbragt ung kan først hjemgives, efter at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om hjemgivelse og om hjemgivelsesperiodens længde, jf. stk. 4. I særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der ikke skal være en hjemgivelsesperiode.

Stk. 3. I tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren anmoder om at få hjemgivet et barn eller en ung, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til spørgsmålet om hjemgivelse, senest 7 dage fra anmodningen fremsættes. Det samme gælder, såfremt en ung over 15 år, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, anmoder om at blive hjemgivet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte længden af en hjemgivelsesperiode. Hjemgivelsesperioden kan vare op til 6 måneder, og længden fastsættes under hensyn til:

- 1) muligheden for at sikre en skånsom og planlagt hjemgivelse for barnet eller den unge,

- 2) forberedelse af eventuel støtte til barnet eller den unge eller forældrene efter hjemgivelsen efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 5, 6 eller 7, og
- 3) kommunens mulighed for at foretage en vurdering af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 58 eller § 68a i situationer, hvor forældrene har tilbagekaldt et samtykke til en frivillig anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 5. Hjemgivelsesperioden er en videreførelse af den eksisterende anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 6. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 58 eller § 68a, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 58 eller § 68a.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan afvise at behandle en begæring fra forældrene om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter

- 1) § 58 med en længere genbehandlingsfrist efter § 62, stk. 5, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos forældrene, anbringelsesstedet, barnet eller den unge, eller

- 2) § 68a, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos anbringelsesstedet, barnet eller den unge.

Stk. 8. Afvises begæringen om hjemgivelse ikke, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om hjemgivelse.

Stk. 9. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan imødekomme begæringen om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at behandle en begæring om hjemgivelse i den periode, hvor en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller ved retten.

Stk. 11. Forud for hjemgivelse skal kommunalbestyrelsen revidere handleplanen, jf. § 140, og angive den videre indsats i forbindelse med

hjemgivelsen. I forbindelse med en sanktion efter straffelovens § 74a skal revisionen særlig vedrøre, hvordan målene om uddannelse eller beskæftigelse nås.

Stk. 12. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for efterværn, og i givet fald træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes efter § 76. Kommunalbestyrelsen skal forinden da i samarbejde med den unge have revideret handleplanen og herunder have taget stilling til den unges videre forløb med hensyn til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

§ 68a. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung, der efter § 52, stk. 3, nr. 8, har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, fortsat skal være anbragt uden for hjemmet i en videreført anbringelse, hvis barnet eller den unge har opnået en så stærk tilknytning til anbringelsesstedet, at det på kortere og længere sigt må antages at være af væsentlig betydning for barnets eller den unges bedste at forblive på anbringelsesstedet. Afgørelser om videreførelse af en anbringelse efter 1. pkt. skal ikke forelægges for børn og unge-udvalget til fornyet afgørelse efter § 62.

Stk. 2. For et barn eller en ung, der er fyldt 15 år, kan der kun træffes afgørelse om videreførelse af en anbringelse efter stk. 1, hvis barnet eller den unge samtykker i afgørelsen.

Stk. 3. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om videreførelse af en anbringelse efter stk. 1, uanset at betingelserne i § 52, stk. 1, eller § 58, stk. 1, ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Til brug for børn og unge-udvalgets afgørelse om videreførelse af anbringelsen, jf. stk. 1, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en indstilling, der indeholder

- 1) en revideret undersøgelse af barnets forhold, jf. § 50,
- 2) en revideret handleplan, jf. § 140,

- 3) en psykologisk, lægefaglig eller anden børnesagkyndig helhedsvurdering af barnets eller den unges tilknytning til anbringelsesstedet og
- 4) barnets eller den unges holdning til videreførelse af anbringelsen.

Kommunens opgaver under anbringelsen

§ 69. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen, jf. § 140. Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, har opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen.

Stk. 2. I det omfang det må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen, skal kommunalbestyrelsen på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 148, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v. under opholdet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Er anbringelse sket med samtykke efter § 52, stk. 3, nr. 8, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse efter § 58, hvis betingelserne herfor er til stede. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1.

Stk. 5. Er anbringelse sket uden samtykke efter § 58 eller § 68a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68a, hvis betingelserne herfor er til stede. Forældremyndighedsindehaveren og den unge,

der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68a. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1, uanset om børn og unge-udvalget efterprøver anbringelsesgrundlaget.

§ 70. Kommunalbestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for barnet, den unge eller de vordende forældre, vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 140, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Ved anbringelse uden for hjemmet skal vurderingen ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 148, stk. 1, og efter kontakt med forældremyndighedsindehaveren. Vurderingen skal omfatte såvel de dele af handleplanen og indsatsen, som retter sig mod barnet eller den unge, som de dele, der omhandler indsatsen over for familien. Afgørelse om revision af handleplanen træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74a, skal vurdering og revision af handleplan og indsats særlig vedrøre, hvordan det sikres, at den unge kommer i uddannelse eller beskæftigelse. Det skal senest i forbindelse med den første vurdering konkretiseres, hvordan de overordnede mål om uddannelse og beskæftigelse nås i løbet af sanktionen.

Stk. 3. Er der udarbejdet en særskilt plan for støtten til forældrene efter § 140, stk. 8, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for det. Kommunalbestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en revision af planen. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.

Samvær og kontakt

§ 71. Forældrene og barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge holdes ved lige. Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældrene og anbringelsesstedet. En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af forældreansvarsloven, opretholdes under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, men kan reguleres eller midlertidigt ophæves efter reglerne i stk. 2-4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal om fornødent træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. Der kan ikke efter 1. pkt. træffes afgørelser, som medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang om måneden. En sådan afgørelse sidestilles med en afbrydelse af forbindelsen og skal træffes af børn og unge-udvalget efter stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværet mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en tredje person til stede.

Stk. 3. Når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget for en bestemt periode træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen. Under de samme betingelser og ligeledes for en bestemt periode kan der træffes afgørelse om at afbryde forbindelsen i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene og barnet eller den unge, li-

gesom der kan træffes afgørelse om, at barnets eller den unges anbringelsessted ikke må oplyses over for forældrene.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 3 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Stk. 5. En afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler eller anden kommunikation med forældrene kan alene træffes efter § 123, stk. 2.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen i barnets opholdskommune kan yde støtte til udgifter til forældrenes transport i forbindelse med møder i barnets opholdskommune.

Advokatbistand, aktindsigt m.v.

§ 72. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, gratis advokatbistand under en sag om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 4 eller 5, jf. § 58,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3, og
- 9) brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2.

Stk. 2. Forældremyndighedens indehaver, den unge, der er fyldt 15 år, og plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse fra privat familiepleje efter § 78, stk. 4.

Stk. 3. Under en sag om afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3, og en sag om brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, med den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, skal denne have tilbud om gratis advokatbistand.

Stk. 4. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

§ 73. Inden der træffes afgørelse i en sag efter § 72, påhviler det kommunalbestyrelsen at gøre indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 15 år, bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig, inden afgørelsen træffes.

Stk. 2. Tilsvarende forpligtelse har kommunalbestyrelsen over for de personer, der er nævnt i § 72, stk. 2 og 3, for så vidt angår de heri nævnte afgørelser.

§ 74. Børn og unge-udvalget træffer i et møde afgørelse om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 4 eller 5, jf. § 58,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3,
- 9) flytning eller hjemtagelse efter § 78, stk. 4,
- 10) brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, og
- 11) anbefaling til Ankestyrelsen af adoption uden samtykke, jf. adoptionsloven.

Stk. 2. Inden der træffes afgørelse, skal indehaveren af forældremyndigheden, barnet eller den unge, advokaten og eventuel anden bisidder for forældremyndighedens indehaver eller barnet eller den unge have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget. Tilbud efter 1. pkt. til barnet eller den unge kan undlades, hvis barnet er under 12 år, eller hvis det må antages at være til skade for barnet eller den unge.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, inden der træffes afgørelse efter § 71, stk. 3, og § 123, stk. 2. Stk. 2 finder ligeledes anvendelse på plejeforældre, inden der træffes afgørelse efter § 78, stk. 4.

Stk. 4. Til vedtagelse af en afgørelse efter §§ 51, 58, 62, 63, 68a, § 69, stk. 4 og 5, § 71, stk. 3, § 75, stk. 3, og § 123, stk. 2, samt afgørelse om anbefaling af adoption, jf. stk. 1, nr. 11, kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. Afgørelser efter § 78, stk. 4, træffes ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 5. Såfremt dommeren ikke er enig i den trufne afgørelse, skal dette tilføres udvalgets protokol, og meddelelsen om udvalgets afgørelse skal indeholde oplysning om dommerens afvigende opfattelse.

Stk. 6. Børn og unge-udvalgets afgørelser skal meddeles skriftligt. Afgørelserne skal være begrundede og indeholde oplysning om klageadgang.

Foreløbige afgørelser

§ 75. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbige afgørelser efter §§ 51, 58, 63, 68a, § 71, stk. 3, § 78, stk. 4, og § 123, stk. 2, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Stk. 2. Forældremyndighedens indehaver og eventuelle andre parter, jf. § 72, skal inden 24 timer efter iværksættelsen af en foreløbig afgørelse have skriftlig meddelelse om afgørelsen samt en begrundelse for afgørelsen. Meddelelsen skal tillige indeholde oplysning om retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og til at udtale sig om sagen samt om retten til vederlagsfri advokatbistand.

Stk. 3. En foreløbig afgørelse efter stk. 1 skal snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og

unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt.

Stk. 4. En afgørelse, der er godkendt efter stk. 3, har gyldighed i 1 måned. En afgørelse vedrørende § 51 har gyldighed, indtil undersøgelsen er afsluttet, dog højst 2 måneder regnet fra den foreløbige afgørelse efter stk. 1. En afgørelse vedrørende § 78, stk. 4, har gyldighed, indtil der træffes en ny afgørelse om flytning eller hjemtagelse.

Stk. 5. Direktøren for Ankestyrelsen har samme beføjelser som formanden for børn og unge-udvalget, jf. stk. 1 og 2, og kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen. Den foreløbige afgørelse har gyldighed i 1 måned, jf. dog de frister, der er nævnt i stk. 4, 2. og 3. pkt. Direktøren kan undtagelsesvis bestemme, at den foreløbige afgørelse skal godkendes af Ankestyrelsen inden for den frist, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 6. Hvis børn og unge-udvalget ikke inden 1 måned træffer afgørelse i overensstemmelse med direktørens foreløbige afgørelse, jf. stk. 5, skal børn og unge-udvalget umiddelbart orientere Ankestyrelsen herom. Børn og unge-udvalgets afgørelse har ikke virkning, før direktøren snarest muligt og senest 10 dage efter afgørelsen har taget stilling til, om afgørelsen skal have virkning. Hvis direktøren træffer afgørelse om, at børn og unge-udvalgets afgørelse ikke skal have virkning, træffer Ankestyrelsen afgørelse efter reglen i § 65, stk. 4, senest 8 uger efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

Kapitel 12

Tilbud til unge fra 18 til 22 år

§ 76. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp efter stk. 2 og 3 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en tildelt personlig rådgiver eller en fast kontaktperson, jf. § 52, stk. 3, nr. 6 og 7,

kan opretholdes eller tildeles igen efter det fyldte 18. år.

Stk. 3. Til unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet i et anbringelsessted efter reglerne i kapitel 11 umiddelbart inden det fyldte 18. år, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om,

- 1) at døgnophold, jf. § 55, i et anbringelsessted, jf. § 66, kan opretholdes eller genetableres,
- 2) at udpege en personlig rådgiver for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 6,
- 3) at udpege en fast kontaktperson for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, og
- 4) at etablere en udslningsordning, jf. § 55, i det hidtidige anbringelsessted.

Stk. 4. Tilbud efter stk. 2 og 3 skal ophøre, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til den unges behov for støtte, eller når den unge fylder 23 år.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal, i det omfang det er muligt, sørge for, at unge, som har været anbragt uden for hjemmet efter reglerne i kapitel 11, umiddelbart inden det fyldte 18. år får mulighed for at vende tilbage til det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter stk. 3.

Kapitel 13

Private pasningsordninger uden offentlige tilskud

Privat dagpasning

§ 77. (Ophævet).

Privat døgnpleje

§ 78. Ingen må modtage et barn under 14 år til døgnophold i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder uden at have tilladelse dertil fra kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Plejetilladelse kan kun udstedes, når det efter en undersøgelse af familieplejen må antages, at opholdet vil være til gavn for barnet. Ved udstedelse af plejetilladelse skal kommunen

gøre forældremyndighedens indehaver opmærksom på bestemmelserne i stk. 4.

Stk. 3. Det påhviler forældremyndighedens indehaver at sikre sig, at plejehjemmet har fornøden plejetilladelse.

Stk. 4. Børn og unge-udvalget i forældremyndighedsindehaverens opholdskommune kan efter begæring af plejeforældrene eller barnet eller den unge beslutte, at et barn eller en ung ikke må flyttes eller hjemtages fra en privat familiepleje, såfremt det må antages at skade barnet eller den unge. Forud for afgørelsen indhentes en udtalelse fra den stedlige kommune.

Stk. 5. En afgørelse efter stk. 4 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne derfor er opfyldt.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1-5 gælder ikke i tilfælde, hvor kun den ene af forældrene har forældremyndigheden, men barnet eller den unge får døgnophold hos den anden af forældrene.

Stk. 7. Døgnplejehjem, der modtager børn og unge under 18 år, og som drives af private uden offentlige midler, må kun oprettes og drives med tilladelse af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune fører tilsyn med forholdene i hjemmet.

Afsnit V Voksne

Kapitel 14 Almene tilbud

§ 79. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for, hvilke persongrupper der kan benytte tilbuddene.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling for tilbud efter stk. 1.

Husvilde

§ 80. Kommunalbestyrelsen skal anvise midlertidigt husly mod betaling, hvis en enlig eller en familie er husvild. Betalingen må ikke overstige lejeværdien af den beboelse, der anvises, eller den sædvanlige boligudgift på stedet for en enlig eller for en familie af denne størrelse.

Kapitel 15 Formål

§ 81. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er

- 1) at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres,
- 2) at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder,
- 3) at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og
- 4) at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.

§ 82. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet, jf. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved brug af fysisk tvang.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan varetage interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Kapitel 16

Personlig hjælp, omsorg og pleje samt plejetestamenter

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

- 1) personlig hjælp og pleje og
- 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet.

Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Stk. 3. Tilbuddene efter stk. 1 kan ikke gives som generelle tilbud efter § 79.

Stk. 4. Kommunen skal ved tilrettelæggelsen af pleje og omsorg m.v. for en person med en demensdiagnose så vidt muligt respektere dennes vejledende tilkendegivelser for fremtiden med hensyn til bolig, pleje og omsorg (plejetestamenter).

§ 84. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2. Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat

fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

§ 87. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de opgaver, der er nævnt i §§ 83-85, i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt.

Afgørelse m.v.

§ 88. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om tildeling af personlig hjælp og pleje m.v. efter dette kapitel. Kommunalbestyrelsen skal behandle anmodninger om hjælp efter § 83 ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, som modtageren ikke selv kan udføre. Ved vurderingen af behovet for hjælp skal kommunalbestyrelsen tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra ansøgeren.

Stk. 2. Tilbuddene om hjælp efter § 83 skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Tilbuddene skal løbende tilpasses modtagerens behov.

Stk. 3. Tilbud efter § 86 gives efter en konkret, individuel vurdering af træningsbehovet. Genoptræningstilbud efter § 86, stk. 1, gives med henblik på så vidt muligt at bringe personen op på det funktionsniveau, som den pågældende havde inden sygdommen. Tilbud efter § 86, stk. 2, gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder.

§ 89. Afgørelsen skal meddeles ansøgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse. Af afgørelsen skal det fremgå, hvilke af ansøgerens anmodninger om hjælp kommunalbestyrelsen har kunnet eller ikke har kunnet imødekomme, jf. § 88, stk. 1, samt hvilke krav der stilles til leverancesikkerheden i forbindelse med effektueringen af afgørelsen, jf. § 90, stk. 1.

Stk. 2. Til brug for afgørelsen efter stk. 1 udarbejder kommunen et skema. Skemaet

skal som minimum indeholde oplysninger om, hvilke opgaver hjælpen omfatter, formålet med hjælpen, og for hvilken periode hjælpen gives. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren og udleveres til ansøgeren som supplement til afgørelsen.

Stk. 3. For beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lejere i tilsvarende boligheder skal skemaet efter stk. 2 endvidere indeholde oplysninger om den samlede plan for pleje- og omsorgsindsatsen for ansøgeren. 1. pkt. omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren, nærmeste pårørende eller anden nærtstående og eventuelt ansøgerens egen praktiserende læge. Skemaet udleveres til ansøgeren i forbindelse med afgørelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 oplyse om, hvilken person der kan kontaktes på myndighedens vegne, hvis modtageren af hjælpen har spørgsmål vedrørende den personlige og praktiske hjælp, eller hvis den tildelte hjælp ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen, jf. § 90.

§ 90. Hjælp efter §§ 83 og 86 skal leveres i overensstemmelse med den afgørelse, kommunalbestyrelsen har truffet efter §§ 88 og 89. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den tildelte hjælp efter § 83 leveres inden for en rimelig frist, hvis leverandøren ikke kan overholde de aftaler, der i forbindelse med afgørelsen efter § 88, stk. 1, er indgået om levering af hjælpen.

Tilrettelæggelse og levering af hjælpen

§ 91. Kommunalbestyrelsen har pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælpen. Til dette formål skal kommunalbestyrelsen sikre, at kvalificerede private leveran-

dører får adgang til at levere ydelser efter § 83. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre de kvalitetsmæssige krav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83, jf. § 139, herunder krav til, hvilket beredskab der, jf. § 90, stk. 1, kræves af leverandørerne for at sikre, at de afgørelser, der er truffet efter § 83, kan effektueres. Kvalitetskravene skal være saglige, konkrete og velunderbyggede og må ikke være konkurrenceforvridende.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan vælge at sikre kvalificerede leverandørers adgang til at levere ydelser efter stk. 1 via udbudsmodellen. Kommunalbestyrelsen skal efter en udbudsforretning efter 1. pkt. indgå kontrakt med mindst to kvalificerede leverandører af de forskellige typer af ydelser efter § 83. Kontrakterne skal indgås med de leverandører, der har afgivet de økonomisk mest fordelagtige tilbud. Grundlaget for udbudsmaterialet er de efter stk. 1 fastsatte kvalitetskrav.

Stk. 3. Hvis det efter et udbud ikke er muligt at indgå kontrakter i overensstemmelse med betingelsen i stk. 2 og betingelserne fastsat i medfør af § 92, stk. 6, finder reglerne om godkendelse af enhver kvalificeret leverandør efter stk. 4-7 anvendelse.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen ikke benytter udbudsmodellen, jf. stk. 2, skal kommunalbestyrelsen sikre kvalificerede leverandørers adgang til at levere ydelser efter stk. 1 via godkendelsesmodellen. Ud over de kvalitetskrav, der skal fastsættes i medfør af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, hvis der skabes valgfrihed via godkendelsesmodellen, fastsætte og offentliggøre de priskrav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83, jf. § 139.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen har valgt at give kvalificerede leverandører adgang til at levere ydelser efter § 83 via godkendelsesmodellen, har kommunalbestyrelsen pligt til at godkende og indgå kontrakt med enhver leverandør, der opfylder kravene i stk. 1, 3. pkt., og stk. 4, jf. dog § 92, stk. 6.

Stk. 6. Priskravene efter stk. 4 fastsættes af kommunalbestyrelsen ud fra en kalkulation af de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af personlig og praktisk hjælp i overensstemmelse med de stillede kvalitetskrav, jf. stk. 1.

Stk. 7. Fastsættelse af priskrav efter stk. 6 kan fraviges, når fravigelsen er begrundet i forventede effektiviseringer i den kommunale leverandørvirksomhed eller ændringer i kommunens kvalitetsstandard, jf. § 139. Prisfastsættelsen kan ligeledes fraviges, hvis en kommunalbestyrelse, der har valgt at bruge godkendelsesmodellen, jf. stk. 4, vælger at gennemføre en udbudsforretning med henblik på at finde en privat hovedleverandør til ydelserne efter § 83 i stedet for den kommunale leverandørvirksomhed.

Stk. 8. Efter en udbudsforretning efter stk. 7, 2. pkt., fastsættes priskravet til de øvrige leverandører, kommunalbestyrelsen skal indgå kontrakt med efter stk. 5, til kommunens omkostninger ved kontrakten med den private leverandør, der har vundet udbuddet. Det er en betingelse herfor, at den leverandør, der har vundet udbuddet, accepterer, at den kontrakt, der indgås efter udbuddet, danner grundlaget for kommunalbestyrelsens indgåelse af kontrakt med andre leverandører efter stk. 5. Det er endvidere en betingelse, at kommunens kontrakt med den leverandør, der har vundet udbuddet, er offentlig.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen har pligt til at efterbetale private leverandører i de tilfælde, hvor det efterfølgende viser sig, at de fastsatte priskrav er lavere end de faktiske omkostninger ved levering af personlig og praktisk hjælp, jf. stk. 6 og 7.

§ 92. En leverandør, der har indgået kontrakt med en eller flere kommunalbestyrelser, jf. § 91, stk. 2 og 5, anses som udgangspunkt for generelt kvalificeret til at udføre opgaver efter § 83. Kommunalbestyrelsen kan dog afvise at indgå kontrakt med leverandøren, hvis dennes kvalifikationer ikke opfylder den pågældende

kommunalbestyrelses kvalitetskrav, jf. § 91, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt informere leverandøren om baggrunden for, at der ikke kan indgås kontrakt.

Stk. 2. En person, der er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, jf. § 88, stk. 1, skal vælge, hvilken af de leverandører, kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, der skal udføre hjælpen. I forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 skal den kommunale myndighed oplyse om alle godkendte leverandører, og eventuelt materiale fra godkendte leverandører skal udleveres til de personer, der er tilkendt hjælp efter § 83. I forbindelse med ændringer i leverandørkredsen skal alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette.

Stk. 3. Hvis formidlingen af materialet medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen, kan leverandøren opkræves betaling for meromkostningerne i forbindelse med formidlingen.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling fra leverandøren.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal indgå skriftlig aftale med den valgte leverandør om udførelsen af den hjælp, der er truffet afgørelse om efter § 88, stk. 1, om leverancesikkerhed efter § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

Stk. 6. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler for opgørelse og offentliggørelse m.v. af de af kommunalbestyrelsen fastsatte kvalitets- og priskrav efter § 91, stk. 1 og 4, regler for gennemførelse af udbud efter udbudsmodellen, jf. § 91, stk. 2, regler for efterbetaling af private leverandører, jf. § 91, stk. 9, og regler for, hvornår kommunalbestyrelsen kan undtages fra pligten til at indgå kontrakt, jf. § 91, stk. 5.

§ 93. Bestemmelserne i §§ 91, 92, 94 og 94 b omfatter ikke beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, le-

jere og beboere i friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger, og lejere i tilsvarende boligenheder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre de kvalitetskrav, der stilles til leverandører af kommunale serviceydelser til de i stk. 1 nævnte persongrupper, jf. § 139. Hvis kommunalbestyrelsen har ansvaret for andre dele af driften af de i stk. 1 nævnte boliger, skal kommunalbestyrelsen endvidere fastsætte og offentliggøre de kvalitetskrav, der stilles i forbindelse med varetagelsen af disse opgaver.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler for opgørelse og offentliggørelse m.v. af de af kommunalbestyrelsen fastsatte kvalitetskrav efter stk. 2.

§ 94. En person, som er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed, jf. § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

§ 94a. Personer, der modtager hjælp efter § 83, kan vælge en helt eller delvis anden hjælp end den, der er truffet afgørelse om, jf. §§ 88 og 89. En tilkendt ydelse, der fravælges efter 1. pkt., kan ikke efterfølgende kræves leveret efter § 90, stk. 1.

§ 94b. Kommunalbestyrelsen kan etablere en ordning, der giver borgere, der er visiteret til hjælp eller støtte efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis, der giver adgang til, at den pågældende borger selv ansætter en person eller indgår aftale med en virksomhed om at udføre opgaverne, jf. stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, hvilke ydelseskategorier der skal omfattes af ordningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde borgere, der er visiteret til hjælp efter § 83, mulighed for at vælge et service-

bevis. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 1.

Stk. 3. En borger, der har valgt et servicebevis, og som vælger at lade en privatperson udføre hjælpen, er arbejdsgiver for denne. Den pågældende borger kan dog overdrage retten til at ansætte en person til at udføre opgaverne i henhold til servicebeviset til en nærtstående, en organisation eller en privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for den privatperson, der udfører hjælpen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har pligt til at vejlede borgere, der har valgt et servicebevis, om mulige retlige konsekvenser forbundet med servicebevisordningen.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter regler for beregning af servicebevisets værdi.

Kontant tilskud

§ 95. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 2. En person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturalhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer den pågældende.

Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den

pågældende indgår aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.

§ 96. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Stk. 2. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke er omfattet af personkredsen efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er den bedste mulighed for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp for borgeren.

Stk. 4. I de situationer, hvor borgeren eller en nærstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.

§ 96a. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance, herunder om dækning af udgifter til hjælpernes løn, udgifter ved varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v. samt andre udgifter for borgeren, der er forbundet med den modtagne hjælp.

Stk. 2. Tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 udbetales månedsvis forud.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling og regulering af tilskud, regnskabsaflægning og tilbagebetaling af tilskud.

§ 96b. Flytter en person fra en kommune, der udbetaler tilskud efter §§ 95 eller 96, skal den hidtidige opholdskommune, uanset reglerne i § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fortsætte udbetalingen af tilskud, indtil den nye opholdskommune har truffet afgørelse om tilskud efter §§ 95 eller 96.

Stk. 2. Har en kommune udbetalt tilskud efter stk. 1, har kommunen krav på refusion herfor fra den nye opholdskommune. Refusionskravet omfatter tilskud, som den hidtidige opholdskommune har betalt efter borgerens flytning fra den tidligere opholdskommune og frem til datoen for den nye opholdskommunes afgørelse.

§ 96c. Hvis en borger, der modtager tilskud efter §§ 95 og 96, dør, bortfalder tilskuddet ved udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen dækker dog eventuelle udgifter til hjælpere i minimum en måned efter udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling.

Ledsagelse og kontaktperson

§ 97. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2. Personer, der er visiteret til ledsagelse før folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, bevarer retten til ledsagelse efter overgang til folkepension.

Stk. 3. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk. 4. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1 eller stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde personer, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som de pågældende selv antager. Det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet.

Stk. 6. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk. 7. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk. 8. Der kan ikke ydes ledsagelse efter denne bestemmelse til personer, der har hjælperordning efter § 96.

Stk. 9. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.

§ 98. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang tilbyde hjælp i form af en særlig kontaktperson til personer, som er døvblinde.

§ 99. Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

Kapitel 17

Dækning af nødvendige merudgifter

§ 100. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.

Stk. 2. Udmålingen af tilskuddet sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte, f.eks. merudgifter til individuel befordring, håndsørkninger og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Tilskud til nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.000 kr. pr. år, svarende til 500 kr. pr. måned. Tilskuddet beregnes med et basisbeløb på 1.500 kr. pr. måned. Basisbeløbet øges første gang med 500 kr. pr. måned til 2.000 kr. pr. måned, når de skønnede merudgifter overstiger 21.000 kr. pr. år, svarende til 1.750 kr. pr. måned. Herefter øges basisbeløbet med 500 kr. pr. måned, hver gang merudgifterne stiger henholdsvis 6.000 kr. pr. år og 500 kr. pr. måned.

Tilskuddet afrundes til nærmeste hele beløb, der er deleligt med 500.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor, herunder nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Stk. 5. Personer, der modtager pension efter § 14 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, er ikke berettiget til ydelser efter denne bestemmelse, medmindre de tillige er bevilget borgerstøret personlig assistance efter § 96.

Kapitel 18 Behandling

§ 101. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde behandling af stofmisbrugere.

Stk. 2. Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om behandling efter stk. 1 og 2 af stofmisbrugere under 18 år i særlige tilfælde.

Stk. 4. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1.

Stk. 5. Fristen efter stk. 2 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1.

Stk. 6. Retten til at vælge efter stk. 4 kan begrænses, hvis hensynet til stofmisbrugeren taler for det.

§ 102. Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives,

når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

Kapitel 19 Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud

§ 103. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer.

§ 104. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

§ 105. Kommunalbestyrelsen skal aflønne efter indsats under beskæftigelse efter §§ 103 og 104.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om løn m.v. efter stk. 1 og regler om støtte til befordringsudgifter i tilknytning til tilbud efter §§ 103 og 104.

§ 106. En produktion, der udføres ved beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud, må ikke påføre andre virksomheder ubillig konkurrence.

Stk. 2. KL (Kommunernes Landsforening) udarbejder vejledning om kalkulationsregler for produktionen i beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud.

Kapitel 20

Botilbud

§ 107. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold

- 1) til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og
- 2) til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

§ 108. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Stk. 2. Personer, som modtager tilbud efter stk. 1, og som ønsker at flytte til en anden kommune, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden kommune. Det er en forudsætning, at den pågældende opfylder betingelserne for at blive optaget i både fraflytningskommunen og tilflytningskommunen.

Stk. 3. Retten til frit valg efter stk. 2 omfatter ret til, at ens ægtefælle, samlever eller registrerede partner fortsat kan indgå i husstanden. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det tilbud, der gives efter stk. 1, være egnet til to personer. Hvis den pågældende person med handicap eller sindslidelse, jf. stk. 2,

dør, har den efterlevende person ret til at blive boende.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om betingelserne for at få tilbud om boform efter stk. 2.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer med bopæl på Færøerne og personer med bopæl i Grønland i boformer, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 6. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om særlige sikkerhedsforanstaltninger i boformer, der er omfattet af stk. 1, og om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer i de boformer, der er omfattet af stk. 1, når disse personer

- 1) efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse,
- 2) i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse, eller
- 3) som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse.

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn på boformer efter denne bestemmelse. Rådgivningen gives i forhold til bo-

lig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 110. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

§ 111. Boformer efter denne lov er ikke omfattet af lejelovgivningen.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om lejerrettigheder for beboere i længerevarende botilbud efter denne lov.

Afsnit VI Hjælpe midler m.v.

Kapitel 21 Hjælpe midler, boligindretning og befording

Hjælpe midler

§ 112. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indgåelse af leverandøraftaler inddrages repræsentanter for brugerne ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

Stk. 3. For særligt personlige hjælpemidler kan ansøgeren, såfremt den pågældende ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har valgt, vælge selv at indkøbe hjælpemidlet og få udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør. Ved særligt personlige hjælpemidler forstås kørestole, som forudsætter individuel tilpasning og nødvendigvis må benyttes i hovedparten af dagens timer, ortopædisk fodtøj, arm- og benproteser, støttekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpe midler og kropsbårne synshjælpe midler til personer med en varigt nedsat synsfunktion eller medicinskoptisk definerede, varige øjenlidelser. Kørestole, hvortil der er ydet støtte efter denne lov, betragtes som udlån og

skal tilbageleveres til kommunen, når brugeren ikke har brug for dem mere.

Stk. 4. Når en ansøger, der er fyldt 18 år, vælger en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen anviser, ydes et tilskud på indtil kr. 5.420 pr. høreapparat, hvis ansøgeren er henvist til høreapparatbehandling af en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme. Tilskuddet omfatter høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti og er inkl. moms. Tilskuddet kan ikke udgøre mere end de faktiske udgifter og kan alene ydes til høreapparater, der udleveres fra en godkendt leverandør.

Stk. 5. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter i en bekendtgørelse regler om sikring af kvaliteten af ydelserne hos private høreapparatleverandører, herunder regler om godkendelse af private leverandører og opkrævning af betaling for omkostninger ved udstedelse og vedligeholdelse af godkendelse.

Stk. 6. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om

- 1) afgrænsningen af de hjælpemidler, hvortil der kan ydes støtte, og adgangen til genanskaffelse,
- 2) i hvilket omfang modtageren selv betaler en del af udgiften til anskaffelse, reparation og drift af et hjælpemiddel,
- 3) hvornår støtte til et hjælpemiddel kan ydes som udlån eller udleveres som naturalydelse,
- 4) hvorvidt der skal gælde særlige betingelser for støtte til visse hjælpemidler, herunder muligheden for udlevering af visse hjælpemidler fra en offentlig institution, og
- 5) hvorvidt visse hjælpemidler kan stilles til rådighed som led i et botilbud.

Forbrugsgoder

§ 113. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Stk. 2. Der kan kun ydes hjælp, når udgiften er over 500 kr.

Stk. 3. Hjælpen udgør 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Stk. 4. Hvis det på grund af den nedsatte funktionsevne er nødvendigt med et forbrugsgode, der er dyrere end et almindeligt standardprodukt, eller hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør særlig indretning af forbrugsgodet, betaler kommunen, jf. stk. 1, de nødvendige merudgifter.

Stk. 5. Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, betaler kommunen, jf. stk. 1, de fulde anskaffelsesudgifter. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 6. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om

- 1) afgrænsningen af de forbrugsgoder, der kan ydes hjælp til, og adgangen til genanskaffelse, og
- 2) i hvilket omfang modtageren selv skal betale en del af udgiften til reparation og drift af et forbrugsgode.

Støtte til bil

§ 114. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad forringer evnen til at færdes eller i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde eller gennemføre en uddannelse uden brug af bil. Støtten ydes som rentefrit lån inden for en ramme på 139.000 kr.

Stk. 2. Foreligger der ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte efter stk. 1 og anskaffelsesprisen.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om

- 1) betingelserne for at opnå støtte efter stk. 1 og
- 2) om vilkårene for støtten,

- 2) tilbagebetaling af lån, herunder om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån samt indkomstgrundlaget for tilbagebetalingen,
- 3) adgangen til at modtage støtte til udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. stk. 1 og 2,
- 4) støtte til nødvendig indretning m.v., herunder i hvilket omfang ansøgeren selv skal betale en del af udgiften til indretningen,
- 5) i hvilket omfang der kan ydes tilskud til betaling af køreundervisning m.v., og
- 6) støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil.

§ 115. Det er en forudsætning for støtte efter §§ 112-114, at hjælpemidlet, forbrugsgodet eller bilen ikke kan bevilges efter anden lovgivning.

Boligindretning

§ 116. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Stk. 2. I de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp efter stk. 1 ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov.

Stk. 3. Personer, der modtager social pension, kan ikke få hjælp efter stk. 2, medmindre det drejer sig om personer, der har en hjælperordning efter § 96.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om, i hvilket omfang hjælp efter stk. 1 og 2 skal tilbagebetales, herunder i hvilket omfang det tilbagebetalings-

pligtige beløb kan sikres ved pant i ejendommen.

Støtte til individuel befordring

§ 117. Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til personer, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser om hjælp efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 22

Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

§ 118. En person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig, herunder uhelbredelig, lidelse i hjemmet, skal ansættes af kommunalbestyrelsen, når

- 1) alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejehøvet svarer til et fuldtidsarbejde,
- 2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og
- 3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Stk. 2. Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående bor. Lønnen udgør 16.556 kr. om måneden. Der betales pensionsbidrag med i alt 12 pct., hvoraf de 4 pct. tilbageholdes i lønnen, mens arbejdsgiveren betaler 8 pct. af lønnen.

Stk. 3. Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet

orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.

Stk. 4. Hvis to eller flere personer deles om pasningsordningen, kan den samlede aflønning ikke overstige den aflønning, der nævnes i stk. 2. Lønnen udbetales forholdsmæssigt i forhold til delingen af pasningsordningen.

Stk. 5. Der kan ydes én pasningsordning til ét sammenhængende sygdomsforløb eller handicap. Samme nærtstående kan dog blive omfattet af pasningsordningen igen, hvis der tilstøder den pågældende en anden lidelse eller funktionsevnesnedsættelse som anført i stk. 1, og hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Stk. 6. Der indgås en ansættelsesaftale mellem personen og kommunalbestyrelsen, hvor de nærmere vilkår i forbindelse med ansættelsesforholdet beskrives, herunder angivelse af, hvem den nærtstående er, periodens længde, arbejdsopgaverne, opsigelsesvarsler m.v. Hvis ansættelsen på grund af undskyldelige omstændigheder afbrydes i ansættelsesperioden, udbetaler kommunen løn til den ansatte i 1 måned efter udgangen af den måned, hvor ophøret finder sted. Såfremt personen får et andet forsørgelsesgrundlag inden for denne periode, bortfalder kommunens forpligtelse.

Kapitel 23

Pasning af døende

§ 119. Personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, er efter ansøgning berettiget til plejevederlag som nævnt i § 120. Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold i plejehjem, plejebolig el.lign. Det er endvidere en betingelse, at den syge er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Stk. 2. En arbejdsgiver, der yder løn til en ansat under dennes fravær fra arbejdet i forbindelse med pasning af en nærtstående efter stk. 1, således at den ansatte ikke har en tabt arbejdsindtægt, er berettiget til at få udbetalt det beløb, som den ansatte ellers ville være berettiget til i plejevederlag efter § 120, stk. 1.

§ 120. Plejevederlag efter § 119 udgør 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om sygedagpenge, jf. dog stk. 2. Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, eller som i henhold til den frivillige forsikring har ret til dagpenge fra tredje fraværsdag, kan få udbetalt plejevederlag fra første fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 47 i lov om sygedagpenge.

Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 11.609 kr. månedligt i plejevederlag. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde, jf. 1. og 2. pkt., ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven.

Stk. 3. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.

§ 121. Retten til plejevederlag ophører ved plejeforholdets afslutning. Ved den plejkrævenes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Den plejkrævenes indlæggelse af kortere varighed på sygehus eller lignende medfører ikke i sig selv bortfald af plejevederlag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagesvis træffe afgørelse om ophør af retten til plejevederlag, hvis pleje i hjemmet ikke fortsat kan anses for hensigtsmæssig.

Sygeplejeartikler og lign.

§ 122. Kommunalbestyrelsen kan, såfremt udgiften ikke dækkes på anden vis, yde hjælp til sygeplejeartikler og lign., når

- 1) nærtstående i forbindelse med et etableret plejeforhold, jf. § 119, passer en døende,
- 2) kommunen varetager plejen helt eller delvis eller kommunalbestyrelsen yder tilskud efter § 95 til hjælp, som familien selv antager, eller
- 3) et hospice varetager plejen.

Stk. 2. Hjælpen ydes uden hensyn til den pågældendes eller familiens økonomiske forhold.

Afsnit VII

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Kapitel 24

Magtanvendelse

Børn og unge

§ 123. Sikrede afdelinger, isolation, fiksering m.v. i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge må alene anvendes, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betingelserne herfor. Afslåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger betragtes ikke som isolation.

Stk. 2. Under ophold i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge kan børn og unge-udvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for

institutionen. Afgørelsen træffes for en bestemt periode. Kontrol af breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. § 72, stk. 3, må ikke finde sted. En afgørelse efter 1. pkt. kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Stk. 3. Under andre døgnophold uden for hjemmet end nævnt i stk. 1, som er formidlet af kommunen, må magtanvendelse kun ske, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 4. Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune for de tilbud, som kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148a, og regionsrådet for de tilbud, som regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9a, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om indberetningen. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om magtanvendelse og om registrering og indberetning heraf.

Stk. 5. Over for unge, der efter reglerne i retsplejeloven er anbragt i sikrede afdelinger i stedet for varetægtsfængsling, kan politiet, hvor hensyn til efterforskningen gør det påkrævet, modsætte sig, at den unge modtager besøg, eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Den unge har altid ret til ukontrolleret besøg af sin forsvarer. Hvor hensyn til efterforskningen gør det påkrævet, kan politiet endvidere forlange at gennemse og, hvis det findes påkrævet, standse den unges breve inden modtagelsen eller afsendelsen samt forbyde den unge at foretage telefonsamtaler eller anden kommunikation med personer uden for institutionen eller betinge telefonsamtaler og anden kommunikation af, at samtalen overhøres. Den unge har ret til ukontrolleret brevveksling med retten, forsvareren, justitsministeren og Folketingets Ombuds-

mand. Den unge skal underrettes om politiets afgørelse og kan forlange den forelagt for retten til afgørelse. Velfærdsministeren fastsætter efter forhandling med justitsministeren i en bekendtgørelse regler om besøg, brevveksling, telefon-samtaler og anden kommunikation.

§ 123a. En sikret afdeling kan undersøge, hvilke effekter et barn eller en ung, der er anbragt i afdelingen, har i sin besiddelse i sit opholdsrum, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages,

- 1) når barnet eller den unge anbringes på en sikret afdeling,
- 2) før og efter besøg og
- 3) før og efter fravær fra den sikrede afdeling.

Stk. 2. Institutionens leder eller den, der be- myndiges dertil, kan træffe bestemmelse om at foretage en undersøgelse af barnets eller den un- ges person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, hvor besiddelsen medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes, el- ler at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages.

Stk. 3. Undersøgelse af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, må ikke gen- nemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæs- sigt indgreb.

Stk. 4. Undersøgelse skal foretages så skån- somt, som omstændighederne tillader.

Stk. 5. Undersøgelse af, hvilke effekter bar- net eller den unge har i sin besiddelse på sin per- son, må kun undtagelsesvis foretages og overvæ- res af personer af andet køn end den unge.

Stk. 6. Institutionens leder eller den, der be- myndiges dertil, kan træffe bestemmelse om til- bageholdelse af effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 7. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om gennemførelsen af un-

dersøgelser af barnets eller den unges person el- ler opholdsrum i sikrede afdelinger.

Voksne Anvendelsesområde

§ 124. Formålet med bestemmelserne i dette afsnit er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psy- kisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 125-129. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.

Stk. 3. Forud for enhver form for magtan- vendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesret- ten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 4. Anvendelse af magt skal stå i rime- ligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 5. Magtanvendelse skal udøves så skån- somt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødig krænkelse eller ulempe.

Stk. 6. Indgreb efter § 126, stk. 1, kan udfø- res af ansatte i tilbud, der drives af regionen eller af de private leverandører, der efter kommunal visitation yder service over for den pågældende, jf. stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at vejlede private leverandører af service om be- tingelserne for at foretage indgreb i medfør af § 126, stk. 1, herunder om kravet om indberet- ning, jf. § 136. I tilbud etableret af regionsrådet

påhviler vejledningsforpligtelsen efter 2. pkt. regionsrådet.

Alarmsystemer

§ 125. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer for en person i en afgrænset periode, når

- 1) der er risiko for, at personen ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og
- 3) lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt.

Stk. 3. Hvis foranstaltninger efter stk. 2 iværksættes, skal der af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil. Beboere, der er omfattet af foranstaltningen efter stk. 2, vil således alene kunne tilbageholdes, hvis bestemmelsen i § 127 samtidig hermed finder anvendelse.

Fastholdelse m.v.

§ 126. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre denne til et andet opholdsrum, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og

- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at udøve omsorgspligten i personlig hygiejne-situationer. Det skal samtidig gennem den faglige handlingsplan, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejne-situationer i fremtiden kan undgås.

Tilbageholdelse i boligen

§ 127. Under samme betingelser som i § 125, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person for at forhindre denne i at forlade boligen eller for at føre denne tilbage til boligen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode tilbageholdelse i boligen kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Anvendelse af beskyttelsesmidler

§ 128. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fastspænding med stofseler til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode de beskyttelsesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til det sociale nævn at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124, stk. 2, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en aldersbetinget eller senere erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde omsorgsmæssigt vurderes at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1 og 2, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, indstiller kommunalbestyrelsen til det sociale nævn at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

*Sagsbehandling, administration m.v.
Det sociale nævns godkendelse*

§ 130. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128 skal forelægges det sociale nævn til godkendelse, såfremt de træffes mod den pågældendes vilje.

Stk. 2. Forelæggelse for det sociale nævn i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne for at sætte foranstaltningerne i værk anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før indstilling om iværksættelse af foranstaltningerne,
- 4) den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og
- 5) pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til foranstaltningen.

Stk. 3. Nævnets afgørelse om, hvorvidt beslutningerne efter stk. 1 kan godkendes, skal foreligge inden 1 uge efter, at nævnet har modtaget kommunalbestyrelsens beslutning. Hvis nævnet ikke kan træde sammen, inden fristen er udløbet, kan formanden for nævnet afgøre sagen efter § 71, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ved det førstkommende møde i nævnet skal nævnet tage stilling til formandens afgørelse.

Stk. 4. Nævnet skal have godkendt beslutningerne efter stk. 1, inden de kan sættes i værk. Hvis det i særlige tilfælde er påkrævet at sætte foranstaltningen i værk, inden det sociale nævns

afgørelse foreligger, skal beslutningen snarest muligt og senest inden 2 uger efter, at den er sat i værk, forelægges til godkendelse efter reglerne i stk. 1 og 2.

Det sociale nævns afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 131. Det sociale nævn træffer afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Nævnets afgørelse skal træffes senest 2 uger efter modtagelse af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. Indstillingen skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før indstilling om optagelse i et særligt botilbud blev besluttet,
- 4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed, og
- 5) personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

Stk. 3. En ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, er berettiget til at klage over kommunalbestyrelsens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud efter denne bestemmelse. Klagen kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, men ikke for anden administrativ klagemyndighed.

Stk. 4. Har den pågældende ikke allerede en værg, skal kommunalbestyrelsen, når der indstilles til flytning, anmode statsforvaltningen om at beskikke en værg efter værgemålsloven.

Stk. 5. Kommunen kan om fornødent anmode om bistand af politiet til at gennemføre en afgørelse om flytning.

Advokatbistand

§ 132. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personen under sagen får bistand fra en advokat til at varetage sine interesser i sager om

- 1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 mod den pågældendes vilje eller
- 2) optagelse i særlige botilbud efter § 129, stk. 1.

Stk. 2. Myndigheden betaler udgifterne til advokaten, der modtager salær og godtgørelse for udlæg efter samme regler, som gælder i de tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31 i retsplejelovent.

Klage til det sociale nævn

§ 133. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128, der ikke træffes mod den pågældendes vilje, samt beslutninger efter § 126 kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af private leverandører, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til kommunalbestyrelsen, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af ansatte i regionale tilbud eller af private leverandører i tilbud etableret af regionsrådet, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til regionsrådet, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. En ægtefælle, en pårørende, en værg eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsens beslutning, når den person,

som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Klage til Ankestyrelsen

§ 134. Det sociale nævns godkendelse efter § 130 af beslutninger om alarmsystemer m.v. efter § 125, tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127, anvendelse af beskyttelsesmidler efter § 128 og nævnets afgørelser efter § 131 om optagelse i særlige botilbud efter § 129 kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Det er den person, som afgørelsen vedrører, eller kommunalbestyrelsen, der kan klage over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over det sociale nævns godkendelse og det sociale nævns afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 4. Når Ankestyrelsen behandler klagen, gælder reglerne i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område bortset fra §§ 63 og 66 i lovens kapitel 10.

Domstolsprøvelse

§ 135. Ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kan klageren kræve afgørelsen forelagt retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43a, når Ankestyrelsens afgørelse omhandler

- 1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 eller
- 2) optagelse i særlige botilbud efter § 129.

Registrering, indberetning og handleplaner

§ 136. Optagelse i særlige botilbud efter § 129 og enhver form for magtanvendelse, herunder magtanvendelse i forbindelse med foranstaltninger efter §§ 125-128, skal registreres og

indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen for de tilbud, kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148a, og til regionsrådet for de tilbud, regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om indberetningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, for hvem der foretages foranstaltninger som nævnt i stk. 1.

Bemyndigelser m.v.

§ 137. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om iværksættelse af foranstaltninger, registrering, indberetning, godkendelse og udarbejdelse af handleplaner, jf. §§ 125-131 og 136.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om udpegning af advokater, der yder hjælp i sager efter §§ 127 og 129, og om advokaternes medvirken ved sagens behandling, jf. § 132.

Afsnit VIII

Administration m.v.

Kapitel 25

Kvalitetsstandarder og handleplaner

Kvalitetsstandarder

§ 138. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold og udførelse af støtte til børn og unge efter denne lov.

§ 139. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold, omfang og udførelse af tilbud til voksne efter denne lov samt følge disse beslutninger op.

Handleplaner

§ 140. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. § 52 og § 76. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

Stk. 2. For unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, og for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 3. For unge under 18 år, der har begået volds kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. stk. 3, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet. Det skal i den forbindelse overvejes, om det vil være relevant at træffe afgørelse om ungepålæg, jf. § 57b.

Stk. 5. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal bygge på de undersøgelser, der er gennemført, jf. § 50, og opstille mål og delmål i forhold til barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritid og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 6. En handleplan skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8, og § 58, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

Stk. 7. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74a, skal handleplanen indeholde en konkret plan for, hvordan den unge snarest muligt og senest ved afslutningen af sanktionen påbegynder en uddannelse eller kommer i beskæftigelse.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtten til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.

§ 141. Når der ydes hjælp til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, efter afsnit V, skal kommunalbestyrelsen som led i indsatsen skønne, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan for indsatsen, jf. dog stk. 2. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til borgerens ønske om en handleplan samt karakteren og omfanget af indsatsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde at udarbejde en handleplan, når hjælpen ydes til

- 1) personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
- 2) personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre personlige udviklingsmuligheder.

Stk. 3. Handleplanen skal angive

- 1) formålet med indsatsen,
- 2) hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet,
- 3) den forventede varighed af indsatsen og

4) andre særlige forhold vedrørende boform, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler m.v.

Stk. 4. Handleplanen bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Kapitel 26

Godkendelse, opfølgning og tilsyn

Godkendelse

§ 142. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 3. Den kommunalbestyrelse, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie. Kurset skal som minimum have en varighed svarende til 4 hele kursusdage.

Stk. 4. Egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder, hvor den unge selv råder over sin egen bolig, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 5. Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for sådanne tilbud, med hvilke en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af opholdsstedet, herunder om tilsyn.

Stk. 6. Afgørelser efter stk. 1-5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Netværksplejefamilier godkendt efter stk. 2 skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold og kan efter en konkret vurdering få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjene-

ste. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttointægt.

Stk. 8. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 7.

§ 143. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om tilsyn med netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2.

§ 144. Private botilbud efter § 107 skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et botilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 2. Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse og tilsyn med behandlingstilbud efter § 101.

§ 145. Godkendelser givet efter lov om social service af amtsrådet før den 1. januar 2007 overtages af den stedlige kommune og gælder indtil den aftalte revision eller ophør.

Opfølgning, tilsyn og betaling for tilsynet

§ 146. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år samt vordende forældre i kommunen lever.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører sit tilsyn efter stk. 1 på en sådan måde, at kommunen så tidligt som muligt kan få kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte til et barn eller en ung under 18 år, eller hvor det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen.

§ 147. (Ophævet).

§ 148. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i opholdskommunen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1. Tilsynet omfatter ikke det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 148a.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal løbende følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Stk. 3. Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. §§ 9 og 9a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.

§ 148a. Den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

Stk. 2. Det generelle driftsorienterede tilsyn omfatter ikke tilbud, hvor en anden kommune eller region har indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn, eller hvor tilbuddet er omfattet af regionsrådets generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7.

§ 149. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet fastsætter en takst for det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7, og § 148a, som betales af de tilbud, der er omfattet af tilsynet.

Stk. 2. Taksten efter stk. 1 skal beregnes med udgangspunkt i de gennemsnitlige omkostninger ved gennemførelsen af tilsynet i tilbuddet eller typen af tilbud.

§ 150. (Ophævet).

§ 151. Den stedlige kommune, jf. § 148a, har pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. §§ 138 og 139.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til brug for opfølgningen på tilsynsbesøget. Tilsynsrapporterne offentliggøres og sendes til høring i

bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, samt i det kommunale ældreråd, jf. § 30 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Den enkelte bruger eller pårørende skal endvidere have tilbud om løbende at få tilsendt tilsynsrapporterne. Kommunalbestyrelsen har pligt til på anmodning fra bruger- og pårørenderådet eller det kommunale ældreråd at tilbyde det pågældende råd en mundtlig præsentation og en drøftelse af tilsynsrapporterne.

Stk. 4. Mindst én gang årligt udarbejder og offentliggør kommunalbestyrelsen en samlet redegørelse om tilsynet efter stk. 2 og 3 samt om det sundhedsfaglige tilsyn efter § 219 i sundhedsloven. Redegørelsen skal endvidere indeholde en opgørelse over, hvad der i forbindelse med tilsynet er blevet afdækket om sammenhængen mellem de ydelser, der er truffet afgørelse om, og de faktisk leverede ydelser. Redegørelsen offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, og i det kommunale ældreråd. Kommunalbestyrelsen drøfter herefter redegørelsen på et møde med henblik på opfølgning af tilsynet.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om tilsyn efter stk. 2-4. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at medlemmer af kommunalbestyrelsen ikke må deltage i den faktiske udførelse af tilsynet.

§ 151a. Pligten til at følge op på enkeltsager og føre tilsyn, jf. § 148, stk. 1 og 2, og § 151, stk. 1, påhviler for lejere og beboere i friplejeboliger kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligerne ligger.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg i friplejeboligerne. Tilsynet omfatter indsatsen over for de lejere og beboere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af friplejeboligleverandører eller personer, der udfører opgaver for den friplejeboligleverandør, som tilsynet omfatter.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til sikring af, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation. Kommunalbestyrelsen offentliggør tilsynsrapporten.

§ 151b. Konstaterer kommunalbestyrelsen ved tilsynsbesøget i friplejeboligerne, at borgeren ikke modtager den hjælp, som denne efter afgørelsen har krav på, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren og den kommune, der har truffet afgørelse efter denne lov, hvis denne ikke er identisk med beliggenhedskommunen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan meddele friplejeboligleverandøren de påbud, som er nødvendige for at sikre, at hjælpen leveres i overensstemmelse med afgørelsen. Kommunalbestyrelsen skal meddele friplejeboligleverandøren, at undladelse af at levere hjælpen i overensstemmelse med afgørelsen kan medføre indberetning til Servicestyrelsen. Hvis friplejeboligleverandøren ikke efterkommer påbuddet, indberetter kommunalbestyrelsen straks forholdet til Servicestyrelsen. Kommunalbestyrelsen udarbejder indstilling til brug for afgørelser, der træffes af Servicestyrelsen.

Kapitel 27

Underretningspligt

§ 152. Hvis en familie med et eller flere børn under 18 år eller vordende forældre flytter fra én kommune til en anden kommune og fra flytningskommunen finder, at et eller flere børn eller de vordende forældre har behov for særlig støtte af hensyn til barnets eventuelle særlige behov for støtte efter fødslen, skal fraflytningskommunen underrette tilflytningskommunen herom.

§ 153. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt

hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om underretningspligt for andre grupper af personer, der under udøvelse af deres erhverv får kendskab til forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter denne lov.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af deres tjeneste eller hverv får kendskab til vordende forældre med problemer, der giver formodning om, at barnet vil få behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte tilsvarende regler for andre grupper, der under udøvelsen af deres erhverv får kendskab til sådanne forhold.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter

- 1) praktiserende læger, speciallæger og andre, der virker inden for social- og sundhedsvæsenet, kan videregive oplysninger om børn og unge under 18 år med nedsat synsfunktion til Kennedy Centret, for at klinikken kan varetage sine behandlingsmæssige og administrative aktiviteter, og
- 2) Kennedy Centret kan videregive de oplysninger, der er nævnt i nr. 1, til social-, sundheds- og undervisningsmyndigheder for at sikre, at nødvendige foranstaltninger til afhjælpning af nedsat synsfunktion kan iværksættes.

§ 154. Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

§ 155. Hvis kommunen modtager underretning om, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, skal kommunalbestyrelsen senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretningen sende en bekræftelse af modtagelsen. Det gælder også underretninger om vordende forældre, hvor der kan opstå et behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen.

Kapitel 28

Straffebestemmelser

§ 156. Den, som tilskynder eller hjælper et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet efter denne lov, til at undvige eller holder den undvegne skjult, straffes med hæfte eller fængsel i indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 157. Den, der i strid med reglerne i denne lov anbringer eller modtager et barn eller en ung i pleje eller fjerner et barn eller en ung fra familiepleje, straffes med bøde.

Kapitel 29

Betaling og tilbagebetaling m.v.

Betaling

§ 158. Den, der modtager hjælp efter denne lov til sig selv, sin ægtefælle eller sine børn, skal, medmindre andet er bestemt i denne lov, betale for den hjælp, der modtages.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om opkrævning af et gebyr ved ikke rettidig betaling for ydelser efter denne lov.

§ 159. Velfærdsministeren kan fastsætte regler om, at forældrene og barnet eller den unge betaler for døgnopholdet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8. Der kan ikke fastsættes betaling for et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 8, når der er tale om en videreførelse af en anbringelse efter § 68a.

§ 160. Den unge betaler for døgnophold efter § 76, stk. 3, nr. 1, og for udslusningsophold efter § 76, stk. 3, nr. 4, efter regler, der fastsættes af velfærdsministeren i en bekendtgørelse.

§ 161. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling for tilbud efter kapitel 16 og om opgørelse af indkomstgrundlaget for betalingen.

Stk. 2. Der opkræves ikke betaling for udgifter til personale, når hjælpen efter § 83, stk. 1, og §§ 84 og 85 er varig.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan der opkræves betaling for personaleudgifter til madserviceordninger.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om den maksimale egenbetaling og regulering heraf for madserviceordninger for beboere i plejebolig og plejehjem, botilbud efter §§ 107 og 108 i lov om social service og lignende boligenheder, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale.

§ 162. (Ophævet).

§ 163. Ved ophold i boformer efter §§ 107-110 gælder de almindelige regler for hjælp efter denne lov.

Stk. 2. Beboerne betaler for ophold i boformer efter §§ 107-110, jf. dog stk. 3. For beboere i længerevarende botilbud, jf. § 108, fastsættes betalingen med udgangspunkt i bygningens omkostninger. Beboere i midlertidige botilbud, der bevarer egen bolig under opholdet, betaler som udgangspunkt ikke for boligen.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling og om nedsettelse af betalingen med et beløb, der opgøres efter så vidt muligt lignende regler som i lov om individuel boligstøtte.

§ 163a. Den kommune, der har anvist en lejer til en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v., skal refundere lejerens for-

skellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrullet støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejerens skulle have betalt i et botilbud omfattet af §§ 107 eller 110. Lejerens udgifter til beboerindskud eller depositum indgår dog ikke i beregningen af refusionen. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler i en bekendtgørelse om de i denne bestemmelse nævnte forhold.

Tilbagebetaling

§ 164. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbagebetaling,

- 1) når en person mod bedre vidende har undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller
- 2) når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget hjælp efter denne lov.

§ 164a. (Ophævet).

§ 165. Tilbagebetalingsbeløbet opkræves af kommunen efter regler fastsat af velfærdsministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Stk. 2. Tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 5 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Kapitel 29a

Ophør af udbetaling af ydelser i visse særlige tilfælde

§ 165a. Udbetaling af ydelser efter § 42, § 95, stk. 2, og §§ 96 og 100 ophører for personer, som bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor

- 1) den pågældende er varetægtsfængslet,
- 2) politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling eller

3) der foreligger en varetægtsfængslingskendelse.

Stk. 2. Udbetaling af ydelser efter § 42, § 95, stk. 2, og §§ 96 og 100 ophører endvidere for personer, som bevidst unddrager sig straf-fuldbyrdelse her i landet, hvis den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Stk. 3. Ophør af udbetaling af en bagudbetalt ydelse, jf. stk. 1 og 2, sker med virkning fra det tidspunkt, hvor personen unddrog sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse. Ophør af udbetaling af en forudbetalt ydelse, jf. stk. 1 og 2, sker med virkning for den måned, der følger efter den måned, hvor den pågældende unddrog sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse.

Stk. 4. Efterfølges en strafforfølgning, jf. stk. 1, ikke af en domfældelse, efterbetales den del af ydelsen, der ikke er udbetalt, mens personen unddrog sig strafforfølgning. Ydelsen efterbetales dog ikke til afdødes bo, hvis personen afgår ved døden, inden der er afsagt dom i sagen.

§ 165b. Politiet eller kriminalforsorgen skal underrette kommunen om unddragelsen, når myndigheden får formodning om, at en person, der bevidst unddrager sig strafforfølgning, jf. § 165a, stk. 1, eller straffuldbyrdelse her i landet, jf. § 165a, stk. 2, samtidig modtager ydelser, som er omfattet af § 165a, stk. 1 og 2.

Kapitel 30

Klage og domstolsprøvelse

§ 166. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. En klage over en afgørelse om hjælp efter § 83 og § 84, stk. 1, kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af klagerådet, jf. § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen har taget stilling til klagerådets indstilling.

§ 166a. Det sociale nævns afgørelser efter § 65 kan indbringes for Ankestyrelsen af kommunalbestyrelsen, indehaveren af forældremyndigheden eller af den unge, som er fyldt 15 år. §§ 66-74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse.

§ 167. Afgørelser om valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted efter § 69, stk. 1 og 2, afgørelser om ungepålæg efter § 57b samt afgørelser om foranstaltning efter § 52, stk. 3, nr. 3, 6, 7, 9 og 10, jf. § 57b, stk. 3 og 4, kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser om behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v., jf. § 69, stk. 2, og afgørelser om samvær og kontakt efter § 71, stk. 2, kan af den unge, der er fyldt 15 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. I det omfang afgørelsen angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan afgørelsen af denne på samme måde indbringes for det sociale nævn.

Stk. 3. Afgørelser i sager om bisidder til børn og unge efter § 48a kan af barnet eller den unge og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

*Børn og unge-udvalgets afgørelser
Klage til Ankestyrelsen*

§ 168. Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 74, kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. En klage over en afgørelse efter § 75, stk. 3, kan dog ikke behandles af Ankestyrelsen, så længe der verserer en sag om anbringelse efter § 58 for børn og unge-udvalget.

Stk. 2. Berettiget til at indbringe en sag for Ankestyrelsen er forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år. Afgørelser efter § 71, stk. 3, og § 123, stk. 2, der angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan tillige af denne indbringes for Ankestyrelsen. Endvidere kan plejeforældrene indbringe afgørelser efter § 78, stk. 4.

Stk. 3. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen hindrer ikke iværksættelse af de besluttede foranstaltninger m.v. Dog kan styrelseschefen under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 4. Ved behandlingen i Ankestyrelsen finder § 72, § 73 og § 74, stk. 2 og 3, tilsvarende anvendelse. Dette gælder også, når Ankestyrelsen behandler en sag efter § 65, stk. 4.

Stk. 5. I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen har forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, ret til at få dækket udgifter til transport til møder i Ankestyrelsen.

Domstolsprøvelse

§ 169. Ankestyrelsens afgørelser efter § 65, stk. 4, og § 168 kan ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for retten.

Stk. 2. Er Ankestyrelsens afgørelse stadfæstet ved dom, kan fornyet prøvelse for retten kun

kræves, hvis sagen på ny har været forelagt Ankestyrelsen til afgørelse.

§ 170. Byretten tiltrædes under hovedforhandlingen af et retsmedlem, der er sagkyndig i børneforsorg, og et retsmedlem, der er sagkyndig i børne- eller ungdomspsykiatri eller i psykologi.

Stk. 2. Sagerne behandles efter retsplejelovens regler om borgerlige sager, herunder kapitel 43a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse med de ændringer, der er angivet i dette kapitel.

Stk. 3. Som parter anses forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, uanset om den pågældende har krævet afgørelsen forelagt for retten.

Stk. 4. Retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

Stk. 5. Ved offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten eller af dommen må der ikke uden rettens tilladelse ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de under sagen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde.

Stk. 6. Ved afgivelse af dissens angives dommernes navne ikke.

§ 171. (Ophævet).

§ 172. De sagkyndige, der er nævnt i § 170, beskikkes af domstolsstyrelsen efter forhandling med velfærdsministeren. Domstolsstyrelsen fastsætter deres antal og træffer bestemmelse om vederlag og rejsegodtgørelse. De beskikkede skal være myndige, må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 og skal være uberygtede og vederhæftige.

Stk. 2. Beskikkelse gælder for 4 år. En sagkyndig afgår ved udgangen af den måned, i hvilken den pågældende fylder 70 år.

Stk. 3. Ingen, der opfylder betingelserne i stk. 1, kan afslå at modtage beskikkelse, med-

mindre den pågældende er over 65 år eller har anden rimelig fritagelsesgrund.

Stk. 4. Udtagelsen for den enkelte sag blandt de beskikkede sagkyndige foretages af retsformanden. Ingen kan udtages, som ifølge §§ 60 og 61 i retsplejeloven ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen.

Afsnit IX

Finansiering, takster og refusion m.v.

Kapitel 31

Finansiering og takstberegning

§ 173. Kommunen afholder endeligt udgifter efter denne lov.

§ 174. Kommunalbestyrelsen fastsætter en takst for det enkelte kommunale tilbud, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Taksten efter stk. 1 skal beregnes med udgangspunkt i de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af tilbuddet eller typen af tilbud.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om takstberegningen og om, hvilke tilbud der er omfattet af bestemmelsen.

Stk. 4. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

§ 175. Staten afholder udgifterne til den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation samt Tilbudsportalen, jf. kapitel 4.

Statsrefusion

§ 176. I de tilfælde, hvor udgifterne til hjælp og støtte for en person under 67 år i en konkret sag overstiger en årlig udgift på 0,8 mio. kr. eller mere, refunderer staten 25 pct. af den del af kommunens udgifter, som ligger over dette beløb. For den del af udgiften, der overstiger 1,5 mio. kr. årligt, udgør statsrefusionen 50 pct.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om statsrefusionen efter denne bestemmelse.

Stk. 3. I 2007 indtræder statsrefusionen på 25 pct. fra 0,4 mio. kr. årligt og 50 pct. fra 0,8 mio. kr. årligt. I 2008 indtræder refusionen på 25 pct. ved 0,5 mio. kr. årligt og 50 pct. ved 1 mio. kr. årligt. I 2009 indtræder refusionen på 25 pct. ved 0,6 mio. kr. årligt og 50 pct. ved 1,2 mio. kr. årligt.

§ 177. Staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til:

- 1) Tilskud efter § 41 til merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- 2) Hjælp efter § 42 til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne m.v.
- 3) Gratis advokatbistand, jf. § 72.
- 4) Tilskud efter § 100 til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- 5) Boformer efter §§ 109 og 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med boformen.

§ 178. Velfærdsministeren kan bestemme, at udgifterne vedrørende midlertidige boformer efter § 109 og § 110, stk. 1, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med boformen, i særlige tilfælde afholdes fuldt ud af staten enten i form af tilskud eller som rente- og afdragsfrit lån.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan bestemme, at udgifterne vedrørende beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud efter §§ 103 og 104 for personer med særlige sociale problemer i ganske særlige tilfælde afholdes fuldt ud af staten enten

i form af tilskud eller som rente- og afdragsfrit lån.

§ 179. Staten yder forskudsrefusion af en kommunes refusionsberettigende udgifter efter denne lov.

§ 180. Staten afholder udgifterne til den uvildige konsulentfunktion efter § 15.

Mellemstatslig refusion efter EF-retten

§ 180a. Staten refunderer kommunernes udgifter til ydelser efter denne lov, når udgiften er omfattet af EF-rettens regler om mellemstatslig refusion, kommunen anmelder krav herom og staten modtager den anmeldte refusion fra debitorstatens sociale sikringsmyndigheder.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter regler om den nationale administrative gennemførelse af mellemstatslig refusion i henhold til EF-retten.

Udgifter til udlændinge

§ 181. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 og 3 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9b,
- 3) udlændingelovens § 9c, stk. 1, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9b,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, som konsekvens af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1-3, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person,
- 5) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet til en person over 18 år, hvis fader eller moder har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1,

- 6) udlændingelovens § 9c, stk. 1, når tilladelsen er meddelt en ægtefælle til eller et barn af en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 2 og 3,
- 7) udlændingelovens § 9c, når tilladelsen er meddelt en asylsøgende udlænding,
- 8) udlændingelovens § 9c, stk. 1, når tilladelsen er givet som konsekvens af en tilknytning til en mindreårig asylsøgende udlænding, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 9c, eller
- 9) udlændingelovens § 9e.

Stk. 2. Staten afholder fuldt ud udgifter til hjælp efter §§ 41 og 42, § 52, stk. 3, nr. 1-7, 9 og 10, og stk. 4 og 5, § 54, § 76, stk. 2 og stk. 3, nr. 2 og 3, og §§ 96, 98 og 100 i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 afholder staten en kommunes udgifter til

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

Regulering

§ 182. Det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Stk. 2. Det beløb, der er nævnt i § 32, stk. 8, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2009.

Stk. 3. Det beløb, der er nævnt i § 45, stk. 5, og § 97, stk. 7, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2006.

Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 112, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 5. Det beløb, der er nævnt i § 114, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

Stk. 6. Det beløb, der er nævnt i § 118, stk. 2, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrullet en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

Stk. 7. Det beløb, der er nævnt i § 120, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

Stk. 8. Fradragsbeløb og den maksimale betaling pr. time, der fastsættes i medfør af § 161, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Fradragsbeløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Den maksimale betaling pr. time afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 9. De beløb, der er nævnt i § 176, reguleres en gang årligt den 1. januar, første gang pr. 1. januar 2007, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Grænserne afrundes til nærmeste 10.000 kr.

§ 183. Opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter §§ 114 og 161 foretages af told- og skatteforvaltningen på grundlag af oplysninger for det senest afsluttede indkomstår. Opgørelsen anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 2. Skatteforvaltningslovens regler om klage over afgørelser om forskudsregistrering af indkomst finder tilsvarende anvendelse på afgørelser om indtægtsgrundlaget.

Kapitel 32

Forsøgsbestemmelser

§ 184. Velfærdsministeren kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen godkende, at der for en forsøgsperiode oprettes andre tilbud end dem, der er omtalt i denne lov.

Stk. 2. Velfærdsministeren kan endvidere efter indstilling fra kommunalbestyrelsen for en forsøgsperiode godkende ordninger, der fraviger reglerne om visitation, ydelser og finansiering. Der kan dog ikke godkendes forsøgsordninger om særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. §§ 32 og 36, der medfører fravigelse fra de almindelige regler om forældrenes egenbetaling.

§ 185. (Ophævet).

Kapitel 33

Aftale om overførsel af regionale tilbud

§ 186. En kommunalbestyrelse kan overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen, efter denne lov. På kommunalbestyrelsens anmodning skal regionsrådet udarbejde et udkast til aftale mellem regionsrådet og kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. For den kommunalbestyrelse, som overtager et tilbud efter stk. 1, fastsættes følgende vilkår:

- 1) Det tilbud, der overføres, skal indgå i den årlige rammeaftale, jf. § 6, og skal stå til råd-

dighed for øvrige kommuner, i det omfang det fastlægges i rammeaftalen.

- 2) Kommunalbestyrelsen overtager regionsrådets forpligtelse til at koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, jf. § 6, stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, som overtager et tilbud efter stk. 1, overtager aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, der er knyttet til varetagelsen af tilbuddet. Svarer aktivernes og passivernes værdi ikke til hinanden, skal den kommunalbestyrelse, der overtager det regionale tilbud, eller regionsrådet kompenseres herfor.

Stk. 4. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, finder tilsvarende anvendelse for personale omfattet af stk. 3, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst, bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed, eller individuel aftale, og som ikke er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Stk. 5. Tjenestemænd, der overføres som følge af en kommunalbestyrelses overtagelse af et regionalt tilbud efter stk. 1, overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.

Stk. 6. Tjenestemænd omfattet af stk. 5 får ved pensionering fra denne ansættelse udbetalt den samlede tjenestemandspension af den nye ansættelsesmyndighed.

Stk. 7. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte i tilbuddet efter stk. 3, herunder regler om fordelingen mellem regionen og beliggenhedskommunen af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd og andre ansatte omfattet af stk. 3.

§ 187. Enhver kommunalbestyrelse i regionen kan anmode om, at et ønske fra en kommunalbestyrelse i en beliggenhedskommune om

at overtage et regionalt tilbud, jf. § 186, stk. 1, drøftes i kontaktudvalget.

Stk. 2. Kontaktudvalget skal mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om der i regionen er sociale tilbud, som mere hensigtsmæssigt kan overgå til en beliggenhedskommunes ansvar.

Udviklingsråd og redegørelser

§ 188. Der nedsættes i hver region for perioden fra 2007 til og med 2010 et udviklingsråd, som skal følge og drøfte udviklingen på denne lovs område og specialundervisningsområdet. Udviklingsrådet sammensættes efter forhandling mellem kommunerne i regionen og regionen af repræsentanter for kommunerne i regionen, for regionen og for brugerne i regionen. Formanden for udviklingsrådet udpeges af og blandt repræsentanterne for kommunerne i regionen.

Stk. 2. Statsforvaltningen er sekretariat for udviklingsrådet og afholder udgifterne til sekretariatsmæssig bistand til udviklingsrådet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet sender årligt en redegørelse om udviklingen på det sociale område og specialundervisningsområdet til udviklingsrådet.

Stk. 4. Udviklingsrådet udarbejder årligt en redegørelse til Velfærdsministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen. Redegørelsen omfatter egne undersøgelser, oplysninger fra informations- og analysesystemet i stk. 5 og kommunernes og regionens redegørelser, herunder kommunernes årlige redegørelser til regionen i henhold til § 6, stk. 1.

Stk. 5. Velfærdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om:

- 1) Redegørelsespligten efter stk. 3 og 4.
- 2) Et centralt informations- og analysesystem til brug for udviklingsrådenes arbejde på det sociale område, herunder for indsamling af data og udarbejdelse af specialundersøgelser, der skal dokumentere udviklingen. Informations- og analysesystemet kan også anvendes på specialundervisningsområdet.

- 3) Udviklingsrådets virksomhed, herunder regler om diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til de medlemmer af udviklingsrådet, som repræsenterer brugerne.

Kapitel 34

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 189. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. Lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004 ophæves.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 6 og 194 træder i kraft den 1. januar 2006. Bestemmelserne i §§ 190 og 191 træder i kraft den 1. juli 2005.

Stk. 4. Tilbud oprettet før den 1. januar 2007 skal registreres i Tilbudsportalen inden den 1. april 2007, jf. § 14, stk. 2.

Stk. 5. Bestemmelsen i § 179 har virkning fra og med udbetaling af forskudsrefusion, der finder sted ultimo december 2006.

§ 190. Et amtskommunalt tilbud, som efter de øvrige bestemmelser i denne lov overtages af et regionsråd den 1. januar 2007, overtages den 1. januar 2007 af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor tilbuddet vil være beliggende den 1. januar 2007, såfremt kommunalbestyrelsen senest den 15. februar 2006 træffer bindende beslutning om overtagelse af det amtskommunale tilbud og meddeler beslutningen til amtsrådet. Skal overtagelsen ske af en kommune, der oprettes den 1. januar 2007, træffes bindende beslutning efter 1. pkt. af sammenlægningsudvalget.

Stk. 2. Den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager de aktiver og passiver, indtræder i de rettigheder og pligter samt overtager de ansatte, der er knyttet til varetagelsen af tilbuddet. Svarer aktiverne og passiverne værdi ikke til hinanden, skal den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, eller amtsrådet kompenseres herfor. Overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt

ansatte efter 1. og 2. pkt. sker særskilt i forhold til fordelingen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte efter reglerne i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandling med socialministeren fastsætte nærmere regler for overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte efter stk. 2.

Stk. 4. Reglerne i § 186, stk. 2 og 4-6, finder tilsvarende anvendelse for en beliggenhedskommunes overtagelse af et amtskommunalt tilbud efter stk. 1.

§ 191. Amtsrådet udarbejder for hvert amtskommunalt tilbud en opgørelse over de aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet forelægger senest den 1. januar 2006 den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, for de myndigheder, hvortil amtskommunens opgaver overføres i henhold til lovgivningen vedrørende kommunalreformen, med henblik på indgåelse af en aftale mellem på den ene side amtsrådet og på den anden side de myndigheder, hvortil amtskommunens opgaver overføres, om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2.

Stk. 3. Udarbejdelse og forelæggelse af den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, samt indgåelse af den aftale, der er nævnt i stk. 2, sker i forbindelse med udarbejdelse og forelæggelse af et udkast til aftale henholdsvis indgåelse af aftale om fordelingen af amtskommunens øvrige aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte. Udarbejdelse og forelæggelse af den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, samt indgåelse af den aftale, der er nævnt i stk. 2, sker i overensstemmelse med reglerne i kapitel 3 i lov om visse

proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 4. Er den aftale, der er nævnt i stk. 2, ikke indgået inden den 1. april 2006, eller erklærer en af de myndigheder, som er nævnt i stk. 2, forhandlingerne afsluttet uden resultat, sker indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2, i forbindelse med henholdsvis indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om fordelingen af amtskommunens øvrige aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte. Indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2, sker i overensstemmelse med reglerne i kapitel 3 og 4 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 5. Regler fastsat i medfør af § 17 og kapitel 4 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen anvendes, medmindre indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med socialministeren fastsætter andet.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandling med socialministeren fastsætte nærmere regler for amtsrådets udarbejdelse og forelæggelse af opgørelse efter stk. 1 og for indgåelse af aftale, vedtagelse af mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, der efter stk. 2 overtages af den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herved fravige stk. 1-5 samt § 190.

§ 192. Regionsrådet og kommunalbestyrelsen driver de bestående plejehjem og beskyttede

boliger efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dog kan kommunen ikke opkræve betaling for den særlige service m.v. som følge af plejehjemsopholdet. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler herom, herunder regler, der er tilnærmet reglerne for ældreboliger og plejeboliger efter lov om almene boliger m.v., og regler om beskyttelse mod ufrivillig flytning inden for et plejehjem eller en beskyttet bolig.

§ 192a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der har særligt behov for en plads på et plejehjem, jf. § 192, eller for en almen plejebolig, jf. § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., en sådan plads eller bolig senest 2 måneder efter optagelse på en venteliste.

Stk. 2. Garantien efter stk. 1 gælder dog ikke, hvis den ældre har valgt et bestemt plejehjem eller en bestemt almen plejebolig efter reglerne i § 58a i lov om almene boliger m.v.

Stk. 3. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på en venteliste og om frister for tilbud om en almen plejebolig eller en plejehjemsplads.

§ 193. (Ophævet).

§ 194. Kommunalbestyrelserne overtager med virkning fra den 1. januar 2007 tilbud efter § 67, stk. 1, som er oprettet af amtskommunerne, og indtræder i aftaler med private tilbud, der er godkendt af amtskommunerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager tilbud efter § 67, stk. 1, kan uanset stk. 1 i 2006 aftale med regionens forbedringsudvalg, at regionsrådet på vegne af beliggenhedskommunen driver tilbud efter § 67, stk. 1, hvis tilbud ejes af beliggenhedskommunen, videre efter den 1. januar 2007. For kommuner, der oprettes den 1. januar 2007, kan aftale efter 1. pkt. indgås af sammenlægningsudvalget.

§ 195. Regionsrådene overtager med virkning fra den 1. januar 2007 tilbud efter § 5, stk. 1 og 2, som er oprettet af amtskommunerne,

og indtræder i aftaler med private tilbud, der er godkendt af amtskommunerne inden for regionen.

Stk. 2. Regionsrådene overtager dog ikke ansvaret for tilbud jf. § 5, stk. 1 og 2, som er etableret eller godkendt af Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner.

Stk. 3. Regionsrådene overtager med virkning fra den 1. januar 2007 ansvaret for tilbud oprettet efter §§ 5 og 6 i den hidtil gældende lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg m.v.

§ 195a. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af afsnit VII i lov om social service.

Stk. 2. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af § 48a.

§ 195b. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2011-12 forslag til revision af § 32, stk. 6-9.

§ 196. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre i en bekendtgørelse regler om visitation, betaling og refusion samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter denne lov. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder.

Stk. 3. Uenighed mellem færøske eller grønlandske sociale myndigheder og danske sociale myndigheder om deres forpligtelser efter disse regler afgøres af Ankestyrelsen.

Bilag 12

Ferielov

(Lovbekendtgørelse nr. 407 af 28. maj 2004, som senest ændret ved lov nr. 482 af 12. juni 2009)

Kapitel 1 Lovens område

§ 1. En lønmodtager har ret til ferie og feriegodtgørelse eller løn under ferie og ferietillæg efter denne lovs bestemmelser.

Stk. 2. Ved lønmodtager forstås i denne lov en person, der modtager vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold.

§ 2. Loven gælder ikke for

- 1) lønmodtagere i statens eller folkekirkens tjeneste, der er ansat som tjenestemænd,
- 2) lønmodtagere, hvis pension er sikret gennem medlemskab af en pensionsordning, for hvis forpligtelse staten indestår, og som har ret til ferie med løn efter samme regler som de i nr. 1 nævnte tjenestemænd, og
- 3) lønmodtagere, der har aftalt andre ferieregler efter lov om visse arbejdsforhold i landbruget m.v.

Stk. 2. Lønmodtagere efter stk. 1, nr. 1 og 2, som fratræder, uden at pensionsudbetaling påbegyndes i forbindelse hermed, har ret til feriegodtgørelse efter § 23, stk. 6. Feriegodtgørelsen indbetales og udbetales efter reglerne i kapitel 5.

§ 3. For søfarende udøver økonomi- og erhvervsministeren de beføjelser, som ved denne lov er henlagt til beskæftigelsesministeren eller direktøren for Arbejdsdirektoratet.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan efter høring af de relevante lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer fastsætte andre ferieregler for søfarende.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan fastsætte ferieregler for værnepligtige i forsvaret samt efter høring af de relevante lønmodtagerorganisationer endvidere fastsætte andre ferieregler for kvinder ansat i forsvaret på værnepligtslignende vilkår, konstabelelever og personel af reserven.

Stk. 4. Forsvarsministeren kan indgå aftaler med de relevante lønmodtagerorganisationer om andre regler for afholdelse af ferie for militære personelgrupper, der ikke er omfattet af stk. 3.

Stk. 5. Forsvarsministeren kan fastsætte ferieregler for værnepligtige i det statslige redningsberedskab samt efter høring af de relevante lønmodtagerorganisationer endvidere fastsætte andre ferieregler for kvinder ansat på værnepligtslignende vilkår i det statslige redningsberedskab.

§ 4. En lønmodtager kan ikke give afkald på sin ret til ferie, løn under ferie, ferietillæg og feriegodtgørelse efter loven, og loven kan i øvrigt ikke fraviges til ugunst for lønmodtageren, medmindre andet fremgår af de øvrige bestemmelser i loven. Aftaler om overdragelse af feriekort og feriekontobeviser er ugyldige, ligesom feriekort og feriekontobeviser ikke kan gøres til genstand for retsforfølgning.

Stk. 2. Loven er ikke til hinder for videregående rettigheder for en lønmodtager i henhold til andre love og bestemmelser, kollektiv overenskomst, individuel aftale, sædvane m.v.

Stk. 3. I det omfang lovens bestemmelser indgår i en kollektiv overenskomst, indebærer dette, at fortolkning og brud på disse bestemmelser skal afgøres i det fagretlige system, jf. også § 44, stk. 1.

§ 5. Hvor der efter denne lovs bestemmelser kan ske fravigelse ved kollektiv overenskomst, skal der som aftalepart på lønmodtagerside mindst være tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation.

Fravigelsesmulighed

§ 6. Det kan ved kollektiv overenskomst aftales at fravige § 2, stk. 2.

Kapitel 2 Optjening af ferie

§ 7. En lønmodtager optjener ret til 2,08 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse i et kalenderår (optjeningsår). For ansættelsesperioder af under 1 måneds varighed optjenes ferien i forhold til ansættelsens længde.

Stk. 2. I følgende perioder optjenes der ikke ret til betalt ferie under ansættelsen:

- 1) Sygdomsperioder, hvor arbejdsgiveren ikke skal betale fuld eller delvis løn, eller for hvilke der ikke optjenes ret til sygeferiegodtgørelse, jf. § 25.
- 2) Barselperioder, andre orlovsperioder eller tjenestefrihedsperioder, hvor arbejdsgiveren ikke skal betale fuld eller delvis løn.

Stk. 3. Der optjenes ikke ret til betalt ferie i perioder, hvor lønmodtageren deltager i strejke eller lockout.

Stk. 4. Der optjenes ikke ret til betalt ferie i perioder, hvor lønmodtageren i henhold til en kollektiv overenskomst eller faglig kutyme er hjemsendt f.eks. på grund af vejrmæssige forhold eller materialeangel, medmindre arbejdsgiveren betaler fuld eller delvis løn.

§ 8. En lønmodtager har ret til 25 dages ferie om året, uanset om der er optjent ret til betalt ferie efter § 7.

Stk. 2. For en lønmodtager, der er omfattet af § 23, og som ikke har optjent ret til betalt ferie hos arbejdsgiveren efter § 7, fradrages 4,8

pct. af månedslønnen pr. dag, lønmodtageren holder ferie.

§ 9. Elever med uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser har ret til betalt ferie i 25 dage i det første og andet hele ferieår, efter at ansættelsesforholdet er begyndt. Arbejdsgiveren betaler løn under ferien, i det omfang eleven ikke har optjent ret til løn under ferie eller feriegodtgørelse.

Stk. 2. Er ansættelsesforholdet begyndt inden 1. juli i et ferieår, har eleven en tilsvarende ret til betalt ferie i 25 dage i dette ferieår.

Stk. 3. Er ansættelsesforholdet begyndt 1. juli eller senere i et ferieår, har eleven, i forbindelse med at virksomheden holder lukket under ferie i tiden mellem 1. oktober og 30. april, ret til 5 dages betalt ferie i dette ferieår.

Fravigelsesmuligheder og bemyndigelser

§ 10. Det kan ved en kollektiv overenskomst, der fraviger reglen om indbetaling af feriegodtgørelse til FerieKonto, jf. § 28, aftales, at § 7, stk. 1, kan fraviges, således at ferie optjenes i timer. En lønmodtager, der har været ansat et helt optjeningsår, har dog optjent mindst 20 dages ferie.

Stk. 2. Hvis ferie er optjent i timer, skal der ved lønmodtagerens fratræden ske en omregning fra timer til dage.

Stk. 3. § 8, stk. 2, kan fraviges ved kollektiv overenskomst.

§ 11. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan fastsætte regler om optjening af ferie ved ansættelse under 1 måned og om optjening af ferie og fradrag i månedslønnen for lønmodtagere, som arbejder mere end 5 dage om ugen. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan ligeledes fastsætte regler om optjening af ferie for lønmodtagere, som ikke har en kontrollabel arbejdstid og om ferie efter § 9 for elever, som arbejder mere end 5 dage om ugen.

Kapitel 3 Afholdelse af ferie

§ 12. Ferie skal holdes i det år, der går fra 1. maj til 30. april (ferieåret), og som følger efter optjeningsåret.

Stk. 2. Ferie holdes med 5 dage om ugen, således at arbejdsfrie dage og vagtdage i turnus indgår i ferien med et forholdsmæssigt antal. Ferien holdes i øvrigt på samme måde, som arbejdet tidsmæssigt er tilrettelagt.

Stk. 3. Ferie kan ikke holdes på det ugentlige fridøgn, på søgnehellidage, overenskomstmæssigt eller sædvanemæssigt fastsatte fridage eller erstatningsdage herfor, eller hvis lønmodtageren er afskåret fra at holde ferie, jf. § 38.

§ 13. Ferie begynder ved arbejdstids begyndelse den første feriedag og slutter ved arbejdstids ophør den sidste feriedag.

Stk. 2. Hvis en lønmodtager er syg, når ferien begynder, har lønmodtageren ikke pligt til at begynde ferien.

Stk. 3. Hvis en lønmodtager deltager i en strejke eller lockout, når ferien begynder, kan lønmodtageren ikke begynde ferien.

§ 14. Af ferien skal mindst 15 dage gives i sammenhæng (hovedferien). Hovedferien skal holdes i perioden 1. maj til 30. september (ferieperioden). Hvis lønmodtageren har optjent mindre end 15 dages ferie, er hele den optjente ferie hovedferie.

Stk. 2. En lønmodtager, der er beskæftiget med udendørs planteavl, skal have mindst 10 dage i sammenhæng i ferieperioden. Herudover skal mindst 5 dage gives i tiden fra den 1. maj til den 31. oktober.

Stk. 3. Øvrige feriedage skal også gives i sammenhæng af mindst 5 dages varighed, men kan lægges uden for ferieperioden. Hvis de øvrige feriedage udgør mindre end 5 dage, skal disse dage gives i sammenhæng. Hvor driftsmæssige hensyn gør det ønskeligt, kan de øvrige feriedage dog gives som enkelt dage.

§ 15. Arbejdsgiveren fastsætter efter forhandling med lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal under hensyntagen til virksomhedens drift så vidt muligt imødekomme lønmodtagerens ønske om, hvornår ferien skal holdes, herunder lønmodtagerens ønske om, at hovedferien holdes i lønmodtagerens barns skolesommerferie.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal så tidligt som muligt meddele lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal give meddelelsen senest 3 måneder før hovedferien begynder, og senest 1 måned før ferien begynder for øvrige feriedage, medmindre særlige omstændigheder hindrer dette.

Stk. 3. Hvis væsentlige, upåregnelige driftsmæssige hensyn gør det nødvendigt, kan arbejdsgiveren ændre tidligere fastsat ferie. Lønmodtageren skal have erstattet et eventuelt økonomisk tab som følge af udskydelsen. Allerede begyndt ferie kan ikke afbrydes.

§ 16. En lønmodtager, der er opsagt, kan ikke holde hovedferie i opsigelsesperioden, hvis opsigelsesvarslet er på 3 måneder eller derunder. Dette gælder, uanset hvad der tidligere måtte være fastsat om afholdelse af ferien. Det gælder dog ikke, hvis opsigelsesvarslet er forlænget med antallet af feriedage.

Stk. 2. Hvis lønmodtageren er fritstillet, anses ferie for holdt, uanset om ferien er fastsat, hvis de i § 15, stk. 2, nævnte perioder og ferien kan rummes inden for fritstillingsperioden.

§ 17. Hvis en virksomhed holder lukket under ferie, kan en lønmodtager, der ikke er berettiget til optjent ferie i alle de dage, virksomheden holder lukket, ikke i den anledning rejse krav mod arbejdsgiveren.

Stk. 2. Hvis en virksomhed holder lukket på arbejdsdage mellem jul og nytår, skal arbejdsgiveren, jf. § 15, fastsætte, at lønmodtageren holder ferie i disse dage, hvis lønmodtageren har optjent mere end 15 feriedage. Fastsætter arbejdsgiveren ikke ferien, skal arbejdsgiveren be-

tale lønmodtageren løn for de pågældende dage. Lønnen beregnes på grundlag af lønmodtagerens sædvanlige løn i de sidste 4 uger før jul.

§ 18. Optjent ferie efter § 7 skal holdes forud for ikke optjent ferie efter § 8. Overført ferie efter § 19 og ferie efter § 40 skal holdes forud for anden ferie.

Fravigelsesmuligheder og bemyndigelser

§ 19. Det kan ved kollektiv overenskomst aftales, at en lønmodtager og en arbejdsgiver kan aftale, at optjent ferie ud over 20 dage kan overføres til det følgende ferieår.

Stk. 2. Lønmodtageren og arbejdsgiveren skal skriftligt indgå aftale efter stk. 1 inden ferieårets udløb.

Stk. 3. Hvis der er optjent feriegodtgørelse for den overførte ferie, skal arbejdsgiveren inden ferieårets udløb skriftligt meddele den, der skal udbetale feriegodtgørelsen, at ferien overføres.

Stk. 4. Hvis en lønmodtager, der har overført ferie, fratræder, inden ferien er holdt, bortfalder retten til efter fratrædelsen at holde mere end 25 dages ferie i ét ferieår. Feriegodtgørelse for feriedage ud over 25 udbetales efter reglerne i § 30, stk. 4.

Stk. 5. En lønmodtager, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst om løn- og arbejdsvilkår, kan aftale med arbejdsgiveren, at optjent ferie ud over 20 dage kan overføres til det følgende ferieår. Bestemmelserne i stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse. Den overførte ferie holdes efter reglerne i dette kapitel.

§ 20. Det kan ved en kollektiv overenskomst, der fraviger reglen om indbetaling af feriegodtgørelse til FerieKonto, jf. § 28, aftales, at § 12, stk. 2, kan fraviges, blandt andet således at ferie holdes i timer. En lønmodtager, der har været ansat et helt optjeningsår, har dog mindst ret til at holde 20 dages betalt ferie.

Stk. 2. § 13, stk. 3, § 15, stk. 3, og § 17, stk. 2, 3. pkt., kan fraviges ved kollektiv overenskomst.

§ 21. § 14 kan fraviges ved aftale. Mindst 10 feriedage skal dog gives i sammenhæng, for så vidt angår § 14, stk. 1 og 2.

Stk. 2. § 15, stk. 2, og § 16, stk. 1, kan fraviges ved aftale.

§ 22. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om afholdelse af ferie for en lønmodtager, der ikke arbejder 5 dage om ugen, og om afholdelse af ferie for en lønmodtager, der ikke begynder ferien som følge af sygdom eller arbejdsconflikt, jf. § 13, stk. 2 og 3.

Kapitel 4

Løn under ferie, ferietillæg og feriegodtgørelse

§ 23. En lønmodtager, der er antaget månedsvis eller for længere tid, og som har ret til fuld løn på søgnehellidage og sygedage, får løn under ferie.

Stk. 2. Lønnen under ferie er den sædvanlige og fast påregnelige løn på ferietidspunktet. Hertil lægges værdien af eventuelle personalegoder, som lønmodtageren ikke råder over under ferien. En provisionslønnen har under ferien krav på en kompensation for den provision, der mistes som følge af ferieafholdelsen. Endvidere får lønmodtageren et ferietillæg på 1 pct. af lønnen i optjeningsåret, jf. § 26, stk. 1.

Stk. 3. Hvis lønmodtagerens gennemsnitlige arbejdstid eller arbejdsomfang på ferietidspunktet afviger med mere end 20 pct. i forhold til optjeningsårets gennemsnitlige arbejdstid eller arbejdsomfang, reguleres lønnen under ferie forholdsmæssigt.

Stk. 4. Ferietillæg udbetales senest samtidig med, at den dertil svarende ferie begynder. Hvis ferietillægget udbetales, før ferien begynder, kan det ikke kræves tilbagebetalt.

Stk. 5. En lønmodtager kan før optjeningsårets begyndelse kræve feriegodtgørelse med 12 pct. af lønnen i optjeningsåret i stedet for løn under ferie og ferietillæg, jf. § 26.

Stk. 6. En lønmodtager, der fratræder, får feriegodtgørelse, jf. § 24, for det løbende optjeningsår og for den del af de tidligere optjeningsår, som lønmodtageren ikke har holdt ferie for endnu. Feriegodtgørelsen forfalder til betaling senest den 1. i måneden efter fratrædelsestidspunktet, jf. § 28.

§ 24. En lønmodtager, der ikke er omfattet af § 23, får feriegodtgørelse med 12,5 pct. af lønnen i optjeningsåret. Feriegodtgørelsen forfalder til betaling den 1. i måneden efter kvartalets udløb, jf. § 28.

§ 25. Hvis en lønmodtager, der ikke har ret til fuld løn under sygdom, har fravær af mere end 3 arbejdsdages varighed på grund af enten sygdom eller tilskadekomst i virksomheden, betaler arbejdsgiveren fra første fraværsdag sygeferiegodtgørelse med 12,5 pct. af en løn, der beregnes på grundlag af lønmodtagerens sædvanlige løn i de sidste 4 uger før fraværet, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis en lønmodtager, der er omfattet af stk. 1, har ret til feriegodtgørelse af andre ydelser under sygdom, udgør sygeferiegodtgørelsen forskellen mellem sygeferiegodtgørelsen efter stk. 1 og feriegodtgørelsen af andre ydelser.

Stk. 3. Ret til sygeferiegodtgørelse under fravær på grund af sygdom er betinget af, at lønmodtageren forud for sygdommen har haft mindst 12 måneders sammenhængende ansættelse hos arbejdsgiveren. Dog medregnes tidligere ansættelse hos samme arbejdsgiver inden for de sidste 24 måneder, hvis fratrædelse ikke skyldtes lønmodtagerens egne forhold.

Stk. 4. Sygeferiegodtgørelsen skal højst betales for 4 måneder inden for et kalenderår. Sygeferiegodtgørelse på grund af samme sygdom eller tilskadekomst betales dog højst for 4 måneder i alt.

Stk. 5. Arbejdsgiveren kan kræve, at en lønmodtager dokumenterer, at fraværet skyldes sygdom eller tilskadekomst i virksomheden.

§ 26. Arbejdsgiveren beregner feriegodtgørelse og ferietillæg af ethvert indkomstskattepligtigt lønbeløb og personalegode, for hvilket der ikke indrømmes fradrag i indtægten, og som er vederlag for arbejde under ansættelsen. Værdien af personalegoder beregnes på grundlag af de af Skatterådet fastsatte takster for optjeningsåret.

Stk. 2. Arbejdsgiveren beregner desuden feriegodtgørelse og ferietillæg af lønmodtagerens bidrag til

- 1) pensionsordninger m.v., der er omfattet af afsnit I i lov om beskattningen af pensionsordninger m.v.,
- 2) arbejdsmarkedsbidrag i medfør af lov om arbejdsmarkedsbidrag og
- 3) den særlige pensionsopsparing i henhold til kapitel 5c i lov om Arbejdsmarkedets Tilægspension.

Stk. 3. Arbejdsgiveren skal ikke beregne feriegodtgørelse og ferietillæg af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg.

Fravigelsesmuligheder

§ 27. Det kan ved kollektiv overenskomst aftales, at en lønmodtager får løn under ferie, selv om betingelserne i § 23, stk. 1, ikke er opfyldt, og at en lønmodtager, der er omfattet af § 23, stk. 1, får feriegodtgørelse efter § 24 i stedet for løn under ferie.

Stk. 2. § 23, stk. 2, 3, 4 og 5, § 25 og § 26 kan fraviges ved kollektiv overenskomst.

Kapitel 5

Indbetaling og udbetaling af feriegodtgørelse

§ 28. Feriegodtgørelse efter § 23, stk. 5 og 6, § 24 og § 25 indbetales til FerieKonto, bortset fra de i §§ 30 og 31 nævnte tilfælde.

Stk. 2. Ved forsinket indbetaling af feriegodtgørelse skal arbejdsgiveren betale renter heraf med 1,5 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne.

§ 29. Feriegodtgørelse udbetales senest samtidig med, at den dertil svarende ferie begynder.

§ 30. Feriegodtgørelse for tidligere og løbende optjeningsår udbetales til lønmodtageren af arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen,

- 1) hvis lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet af alders- eller helbredsmæssige årsager, eller
- 2) hvis lønmodtageren fratræder i forbindelse med flytning til udlandet og framelder sig Det Centrale Personregister.

Stk. 2. Feriegodtgørelse kan udbetales af arbejdsgiveren til lønmodtageren ved fratræden, hvis beløbet er på 500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag. Arbejdsgiveren kan ikke udbetale feriegodtgørelse efter denne bestemmelse til samme lønmodtager mere end 2 gange inden for samme optjeningsår.

Stk. 3. Feriegodtgørelse for et optjeningsår udbetales til lønmodtageren ved ferieårets begyndelse af FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, uanset om ferie holdes, når beløbet er 1.000 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Stk. 4. Hvis lønmodtageren fratræder, inden overført ferie efter § 19 eller ferie efter § 40 er holdt, udbetales feriegodtgørelsen for feriedage ud over 25 i forbindelse med fratræden af arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen.

Stk. 5. Ved lønmodtagerens død udbetales feriegodtgørelsen for tidligere og løbende optjeningsår til boet af arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen.

Fravigelsesmuligheder og bemyndigelser

§ 31. Det kan ved kollektiv overenskomst aftales at fravige § 28. Det er en betingelse, at der stilles garanti for feriegodtgørelsen på mindst et års feriegodtgørelse pr. lønmodtager efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag.

Stk. 2. Et eksemplar af den kollektive overenskomst skal sendes til direktøren for Arbejdsdirektoratet.

§ 32. Direktøren for Arbejdsdirektoratet varetager administrationen af FerieKonto med teknisk administrativ bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Udgifterne til administrationen af FerieKonto dækkes af renterne af de til FerieKonto indbetalte beløb, jf. § 28, stk. 1, og af renterne af for sent indbetalt feriegodtgørelse, jf. § 28, stk. 2. Af renteaftakstet af Feriekonto i 2008, 2009, 2010 og 2011 tilfalder op til 200 mio. kr. statskassen. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om overførsel af renteaftakstet til statskassen. Det resterende renteaftakst tilfalder Arbejdsmarkedets Feriefond.

§ 33. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om indbetaling af feriegodtgørelse, jf. § 28.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om udbetaling af feriegodtgørelse i forbindelse med, at ferien holdes, jf. § 29.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om, hvornår arbejdsgiveren, FerieKonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelse, kan udbetale feriegodtgørelse for tidligere og løbende optjeningsår, jf. § 30, stk. 1.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om arbejdsgiverens udbetaling af feriegodtgørelse efter § 30, stk. 2. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan regulere beløbet efter § 30, stk. 2 og 3.

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om udbetaling af feriegodtgørelse

relse efter § 30, stk. 4, for en lønmodtager, som arbejder mere end 5 dage om ugen.

§ 34. Beskæftigelsesministeren fastsætter hvert år inden den 1. december fordelingen af renteindtægterne efter § 32, stk. 2, for det kommende kalenderår. Fastsættelsen sker på grundlag af et budget for FerieKonto.

Kapitel 5a

Udbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg ved ferieårets udløb

§ 34a. Ved ferieårets udløb udbetales feriegodtgørelse til lønmodtageren af den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag. Hvis lønmodtageren har været ansat uafbrudt hos samme arbejdsgiver fra et tidspunkt i optjeningsåret til ferieårets udløb, udbetales feriegodtgørelse vedrørende dette ansættelsesforhold kun, hvis beløbet vedrører ferie ud over 20 dage.

Stk. 2. Ved ferieårets udløb udbetaler Feriekonto feriegodtgørelse til lønmodtageren, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag. Hvis feriegodtgørelsen vedrører et ansættelsesforhold, der har været uafbrudt fra et tidspunkt i optjeningsåret til ferieårets udløb, og beløbet ikke vedrører ferie ud over 20 dage eller ferie, som er holdt, kan beløbet kræves tilbagebetalt, jf. § 37, stk. 2.

Stk. 3. Ved ferieårets udløb udbetaler arbejdsgiveren løn under ferie og eventuelt ferietillæg til lønmodtageren, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag, og hvis beløbet vedrører ferie ud over 20 dage.

§ 34b. Feriegodtgørelse for ferie, som er holdt, men hvor beløbet ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og hvor beløbet er mindre end 3.000 kr. efter fradrag af skat og arbejdsmarkedsbidrag, udbetales efter

anmodning til lønmodtageren af Feriekonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog § 34a. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at ferien er holdt i et ansættelsesforhold.

Stk. 2. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som er optjent i et ansættelsesforhold, der er ophørt senest ved udløbet af ferieåret, udbetales efter anmodning til lønmodtageren af Feriekonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog stk. 4. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at ansættelsesforholdet er ophørt.

Stk. 3. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, eller løn under ferie eller ferietillæg, der ikke er udbetalt til lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som vedrører optjent ferie for beskæftigelse ud over 9 1/2 måneds samlet varighed i et optjeningsår, og som ikke er aftalt overført efter §§ 19 eller 40, udbetales efter anmodning til lønmodtageren af arbejdsgiveren, Feriekonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, jf. dog stk. 4. Det er en betingelse, at lønmodtageren skriftligt erklærer, at beløbet vedrører optjent ferie for beskæftigelse ud over 9 1/2 måneds samlet varighed i et optjeningsår, som ikke er aftalt overført efter §§ 19 eller 40.

Stk. 4. Har lønmodtageren fået arbejdsløshedsdagpenge, ydelse efter lov om børnepasningsorlov eller kontanthjælp i ferieåret, kan udbetaling efter stk. 2 og 3 kun ske efter direktøren for Arbejdsdirektoratets forudgående godkendelse. Antallet af dage med de nævnte ydelser skal trækkes fra det antal dage, de uhævede feriepenge svarer til. Hvis der herefter resterer et antal feriedage, meddeler direktøren for Arbejdsdirektoratet arbejdsgiveren, Feriekonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, for hvor mange dage der kan udbetales til lønmodtageren.

Stk. 5. Muligheden for udbetaling efter stk. 1-3 fortages, hvis lønmodtageren ikke senest den 30. september efter ferieårets udløb skriftligt an-

moder arbejdsgiveren, Feriekonto eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, om udbetaling efter disse regler. Muligheden for udbetaling efter godkendelse, jf. stk. 4, fortabes, hvis lønmodtageren ikke senest den 30. september efter ferieårets udløb skriftligt anmoder direktøren for Arbejdsdirektoratet om udbetaling efter disse regler.

Bemyndigelser

§ 34c. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan fastsætte regler om information, fremgangsmåde og udbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg efter §§ 34a og 34b, herunder for en lønmodtager, der arbejder mere end 5 dage om ugen.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan regulere beløbet efter § 34a og § 34b, stk. 1.

Kapitel 6

Forældelse og modregning

§ 35. Krav på feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg forældes, hvis det ikke rejses over for arbejdsgiveren senest den 30. september efter ferieårets udløb.

Stk. 2. Hvis arbejdsgiveren ikke efterkommer kravet, forældes det, medmindre lønmodtageren senest den 30. november efter ferieårets udløb søger kravet gennemført ved retssag, ved fagretlig behandling, ved politianmeldelse eller ved at rette henvendelse til direktøren for Arbejdsdirektoratet.

§ 36. Krav på feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg, der er forældet efter § 35, tilfalder statskassen og Arbejdsmarkedets Feriefond.

Stk. 2. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, eller løn under ferie eller ferietillæg, der ikke er udbetalt til lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som ikke udbetales efter §§ 34a eller

34b, tilfalder statskassen og Arbejdsmarkedets Feriefond, jf. dog §§ 19 og 40.

Stk. 3. Inden for områder, hvor der er indgået en kollektiv overenskomst, jf. § 31, kan direktøren for Arbejdsdirektoratet tillade, at den andel af uhævede eller ikke udbetalte beløb, der efter stk. 2 skal tilfalde Arbejdsmarkedets Feriefond, i stedet anvendes til andet ferieformål. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan fastsætte regler for og føre tilsyn med anvendelsen af sådanne midler.

§ 37. Hvis en lønmodtager arbejder mod vederlag under ferien, kan direktøren for Arbejdsdirektoratet kræve, at den dertil svarende feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg indbetales til Arbejdsmarkedets Feriefond.

Stk. 2. Hvis en lønmodtager med urette har fået udbetalt feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg efter §§ 34a eller 34b, kan direktøren for Arbejdsdirektoratet kræve, at den dertil svarende feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg indbetales til Arbejdsmarkedets Feriefond.

§ 38. Hvis en lønmodtager på grund af særlige forhold er afskåret fra at holde ferien inden ferieperiodens eller ferieårets udløb, udbetales feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg til lønmodtageren.

§ 39. Arbejdsgiveren kan modregne i en lønmodtagers krav på løn under ferie, ferietillæg eller feriegodtgørelse, hvis

- 1) lønmodtageren har begået et retsstridigt forhold i ansættelsesforholdet, som har medført et forfaldent modkrav fra arbejdsgiverens side, hvis arbejdsgiveren kan dokumentere dette modkravs størrelse, og
- 2) lønmodtageren har erkendt det retsstridige forhold, eller det retsstridige forhold er fastslået ved en retsafgørelse.

Stk. 2. Hvis arbejdsgiveren har anlagt civiltsøgsmaal, indledt fagretlig behandling eller anmeldt lønmodtageren til politiet, eller hvis løn-

modtageren er sigtet for forholdet, kan arbejdsgiveren holde et beløb svarende til modkravet tilbage, til sagen er afgjort.

Fravigelsesmuligheder og bemyndigelser

§ 40. Det kan ved kollektiv overenskomst aftales, at ferie omfattet af § 38, stk. 1, i stedet holdes i det følgende ferieår. Reglerne i § 19, stk. 2-4, og § 30, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 41. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om, hvornår en lønmodtager på grund af særlige forhold er afskåret fra at holde ferie, jf. § 38, stk. 1.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om udbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg, der er omfattet af §§ 36 og 38. Muligheden for udbetaling fortabes, hvis lønmodtageren ikke inden 3 år efter ferieårets udløb, jf. dog § 34b, stk. 5, retter henvendelse til direktøren for Arbejdsdirektoratet.

§ 42. Beskæftigelsesministeren fastsætter inden den 1. september 2005 og derefter hvert tredje år inden 1. september, hvor stor en del af de i § 36 nævnte beløb der tilfalder statskassen.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om indbetaling af statskassens andel af de i § 36 nævnte beløb og om udbetaling af statskassens andel af udbetalinger efter § 41, stk. 2.

Kapitel 7

Indhentning af oplysninger, dokumentation og digital kommunikation

§ 43. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan indhente oplysninger til brug for administrationen af denne lov fra lønmodtagere og arbejdsgivere og disses organisationer, andre offentlige myndigheder, arbejdsløshedskasser, Lønmodtagernes Garantifond, Arbejdsmarkedets Tillægspension, den, der administrerer beløb omfattet

af § 36, stk. 3, og Arbejdsmarkedets Feriefond, herunder i elektronisk form,

- 1) om, hvilke personer der har været ansat hos en arbejdsgiver,
- 2) om, hos hvilke arbejdsgivere en person har været ansat,
- 3) om, i hvilke perioder en person har holdt ferie,
- 4) om, hvornår en person er ophørt hos en arbejdsgiver,
- 5) om, i hvilken periode og i hvilket omfang en person har været beskæftiget,
- 6) om, hvilken løn der er udbetalt til en person,
- 7) om, hvilke offentlige ydelser der er udbetalt til en person,
- 8) om feriegodtgørelse, der ikke er hævet, eller løn under ferie eller ferietillæg, der ikke er udbetalt, herunder udbetalinger efter §§ 34a eller 34b,
- 9) om meddelelser af betydning for opkrævning og kontrol med indbetaling til Feriekonto,
- 10) om meddelelser af betydning for kontrol med udbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie og ferietillæg, jf. §§ 34a eller 34b, herunder personers skriftlige erklæringer, og
- 11) om regnskabsoplysninger m.v. af betydning for kontrol med den, der administrerer beløb omfattet af § 36, stk. 3.

Stk. 2. Oplysningerne efter stk. 1 kan desuden bruges med henblik på fastsættelse af statskassens andel af beløbene efter § 36 og med henblik på registersamkøring i kontroløjemed.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter regler om indhentning og opbevaring af oplysninger efter denne bestemmelse, herunder om terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan til brug for administrationen af denne lov få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister § 7.

Stk. 5. Stk. 4 omfatter alle oplysninger om indkomst, løn- og ansættelsesperiode m.v. til

brug for udbetalings- og opkrævningsopgaver særlig i forbindelse med kontrolopgaver, herunder oplysninger om identiteten af henholdsvis arbejdsgiver og lønmodtager. Der kan ske samkøring og sammenstilling af oplysninger for at kontrollere, at indberetning og indbetaling af feriegodtgørelse fra arbejdsgiverne samt udbetaling af feriegodtgørelse til lønmodtagerne sker i henhold til loven og regler, der er udstedt i medfør af loven.

§ 43a. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan fastsætte regler om muligheden for digital kommunikation mellem lønmodtagere, arbejdsgivere, dem, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelse, Feriekonto, Arbejdsmarkedets Feriefond, dem, der administrerer beløb omfattet af § 36, stk. 3, Arbejdsdirektoratet og Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Kapitel 8

Kompetence og klageadgang

§ 44. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse i tvister mellem en arbejdsgiver og en lønmodtager om optjening, afholdelse og ret til ferie og feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg, indbetaling og udbetaling af feriegodtgørelse m.v., herunder ved ferieårets udløb efter §§ 34a eller 34b, og modregning efter § 39, medmindre der er tale om forhold, der er reguleret ved kollektiv overenskomst, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse om, hvorvidt en lønmodtager, der er afskåret fra at holde ferie inden ferieårets udløb, jf. § 38, kan få feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg udbetalt, medmindre der er tale om forhold, der er reguleret ved kollektiv overenskomst.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse i tvister om betaling af morarenter, jf. § 28, stk. 2.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse i tvister om forældelse og indbetaling af beløb, der i medfør af § 36 tilfalder

statskassen eller Arbejdsmarkedets Feriefond eller et andet ferieformål.

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse om udbetaling af beløb efter § 34b, stk. 4, eller beløb, der i medfør af § 36 er tilfaldet statskassen eller Arbejdsmarkedets Feriefond eller et andet ferieformål.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsdirektoratet træffer afgørelse om indbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg til Arbejdsmarkedets Feriefond, jf. § 37.

Stk. 7. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan træffe afgørelse om administrationen af de beløb, der anvendes til andet ferieformål, jf. § 36, stk. 3.

§ 45. Direktøren for Arbejdsdirektoratet afgørelser kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg inden 4 uger efter, at sagens parter har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Klagen sendes til direktøren for Arbejdsdirektoratet, der vurderer sagen på ny. Fastholder direktøren for Arbejdsdirektoratet sin afgørelse helt eller delvis, sendes klagen til Beskæftigelsesudvalget, og sagens parter underrettes samtidig herom. Beskæftigelsesudvalgets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 9

Arbejdsmarkedets Feriefond

§ 46. Arbejdsmarkedets Feriefond er en selvejende institution.

Stk. 2. Fondens midler består af renter og andet afkast af kapitalen samt beløb, som i medfør af loven tilfalder fonden.

Stk. 3. Fondens midler anvendes til ferieformål til lønmodtagere, herunder særligt gennem støtte til institutioner eller organisationer, der tilvejebringer feriemuligheder for lønmodtagere.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren udpeger fondens bestyrelse, herunder formanden. Bestyrelsen udpeges for 3 år ad gangen.

Stk. 5. Den kapital, som fonden rådede over pr. 1. juli 1974, skal forblive urørt. Beskæftigelsesministeren kan dog under særlige omstændigheder godkende, at der af denne kapital ydes støtte i form af lån.

Stk. 6. Fondens regnskab skal revideres af mindst 2 revisorer, hvoraf mindst én skal være statsautoriseret revisor. Bestyrelsen udnævner revisorerne for 3 år ad gangen, men kan til enhver tid trække udnævnelsen tilbage.

Stk. 7. Det reviderede årsregnskab indsendes efter godkendelse af bestyrelsen til beskæftigelsesministeren.

Stk. 8. Beskæftigelsesministeren fastsætter vedtægter for fonden.

Kapitel 10

Straffebestemmelser

§ 47. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der trods påkrav uden rimelig grund undlader at betale skyldig feriegodtgørelse eller løn under ferie og ferietillæg.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 3. Der kan fastsættes bødestraf for overtrædelse af forskrifter udstedt i henhold til denne lov.

Kapitel 11

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 48. Loven træder i kraft den 1. januar 2001. § 45, stk. 3, træder dog i kraft den 1. oktober 2000.

Stk. 2. § 45, stk. 1 og 2, har virkning for afgørelser truffet af direktøren for Arbejdsdirektoratet efter den 31. december 2000.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 12, § 14, § 17, stk. 2, § 19, § 20, stk. 1, § 21, stk. 1, og § 23, stk. 4, har virkning for ferie, der er optjent efter den 31. december 2000.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 8 har virkning for ferie, der holdes den 1. maj 2002 eller senere. Bestemmelsen i § 9 har virkning for uddannelsesaftaler, der indgås den 1. maj 2002 eller senere.

Stk. 5. Ret til betalt ferie på baggrund af uddannelsesaftaler indgået før 1. maj 2002, jf. § 7 i lov om ferie, jf. lovebekendtgørelse nr. 538 af 25. juni 1999, bibeholdes, idet dog antallet af tilgodehavende feriedage omregnes forholdsmæssigt fra en 6-dages-uge til en 5-dages-uge.

§ 49. Lov om ferie, jf. lovebekendtgørelse nr. 538 af 25. juni 1999, ophæves den 1. januar 2001, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 8, stk. 1, § 9, stk. 1-4, og § 17b ophæves dog først den 30. april 2002 og finder anvendelse for ferie optjent før den 1. januar 2001. Bestemmelserne i § 6a og § 7 ophæves den 30. april 2002.

Stk. 3. Bekendtgørelser udstedt i medfør af lov om ferie, jf. lovebekendtgørelse nr. 538 af 25. juni 1999, forbliver i kraft, indtil de ændres eller ophæves af bekendtgørelse udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 4. Tvister, der vedrører ferie optjent før den 1. januar 2001, afgøres efter de hidtidige regler.

§ 50. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bilag 13

Bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret)

(Bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001, som senest ændret ved
bekendtgørelse nr. 692 af 26. juni 2008)

I medfør af § 32, stk. 5, og § 72 i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger fastsættes:

Kapitel 1

Navn og formål mv.

§ 1. Det Centrale Kriminalregister består af en afgørelsesdel og en efterforskningsdel.

Stk. 2. Rigspolitichefen er dataansvarlig myndighed.

§ 2. Registerets formål er at:

- 1) registrere afgørelser mv. i kriminelle sager til brug i strafferetsplejen,
- 2) tjene som internt arbejdsregister for politiet,
- 3) danne grundlag for udskrift af straffeattester og andre meddelelser til brug i strafferetsplejen, til privat brug og til brug for andre myndigheder,
- 4) danne grundlag for udarbejdelse af kriminalstatistik, og
- 5) danne grundlag for vurdering af ansøgninger om erhvervelse af dansk indfødsret.

Kapitel 2

Indhold, indberetning og sletning af oplysninger

§ 3. I afgørelsesdelen optages oplysninger om personer, om hvem der er truffet afgørelse i straffesager, herunder straffesager behandlet i den militære retsplejes former.

Stk. 2. Oplysningstyperne fremgår af bilag 1.

§ 4. I efterforskningsdelen optages oplysninger af politimæssig betydning.

Stk. 2. Oplysningstyperne fremgår af bilag 2.

§ 5. Indberetning af oplysninger til Kriminalregisteret sker fra domstolene, auditørerne, Direktoratet for Kriminalforsorgen, kriminalforsorgens anstalter og arresthuse, politiet og udenlandsk politi eller justitsmyndighed.

§ 6. Såvel den indberettende myndighed som Rigspolitichefen udfører kontrol til sikring af, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger eller oplysninger af ikke-politimæssig karakter. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller uden politimæssig interesse, skal snarest muligt berigtiges eller slettes.

§ 7. Ved indberetning af nye oplysninger til Kriminalregisteret foretages ajourføring af tidligere registrerede oplysninger.

§ 8. Sletning af oplysninger i afgørelsesdelen sker efter de i bilag 3 fastsatte regler.

§ 9. Sletning af oplysninger i efterforskningsdelen sker efter de i bilag 4 fastsatte regler.

§ 10. Oplysninger om en registreret person slettes i Kriminalregisteret senest 2 år efter den pågældendes død. Får Rigspolitichefen først efterfølgende underretning om dødsfaldet, slettes

oplysningerne om den pågældende på dette tidspunkt.

Kapitel 3

Registrerede personers adgang til oplysninger om sig selv

§ 11. Politiet udsteder straffeattester for private personer, når de pågældende fremsætter begæring herom. For personer under 18 år udstedes straffeattester dog kun, når forældremyndighedens indehaver eller den pågældendes værgе har givet samtykke.

Stk. 2. I straffeattester efter stk. 1 optages alene afgørelser, som er tilført afgørelsesdelen, og som omfatter overtrædelse af straffeloven, lovgivningen om euforiserende stoffer eller udenlandske afgørelser med følgende begrænsninger:

- 1) Tiltalefrafald medtages ikke, hvis der er forløbet 2 år fra datoen for tiltalefrafaldets godkendelse i retten.
- 2) Bødestraffe medtages ikke, hvis der er forløbet 2 år fra datoen for den endelige afgørelse.
- 3) Andre afgørelser medtages ikke, hvis der er forløbet 3 år fra datoen for den endelige afgørelse. Hvis den, som afgørelsen vedrører, har været indsat til afsoning, medtages afgørelsen dog, hvis der ikke er forløbet 5 år fra den endelige løsladelse.
- 4) Retsfølger efter straffelovens §§ 68-70 medtages ikke, hvis der er forløbet 5 år fra retsfølens endelige ophævelse.

Stk. 3. Er der tale om overtrædelser begået af unge mellem 15 og 18 år, gælder endvidere følgende begrænsninger:

- 1) Tiltalefrafald med vilkår om ungdomskontrakt medtages ikke, hvis det er første gang, den pågældende modtager en afgørelse, der omfatter overtrædelse af straffeloven eller lovgivningen om euforiserende stoffer, og der er forløbet 1 år fra datoen for tiltalefrafaldets godkendelse i retten.

- 2) Bødestraffe medtages ikke, hvis det er første gang, den pågældende modtager en afgørelse, der omfatter overtrædelse af straffeloven, og der er forløbet 1 år fra datoen for den endelige afgørelse.

Stk. 4. De i stk. 2 og 3 nævnte tilførsler medtages ikke, hvis den pågældende straffebestemmelse senere er ophævet.

Stk. 5. Rigspolitichefen kan efter ansøgning fra den registrerede i særlige tilfælde meddele dispensation fra de i stk. 2 og 3 anførte tidsfrister.

§ 12. Begæring om udstedelse af straffeattest efter § 11 skal fremsættes over for politiet.

Stk. 2. Udlevering af oplysninger må kun finde sted, når den pågældende har legitimeret sig behørigt, eller der på anden måde er skabt sikkerhed for, at den, der fremsætter begæringen, er identisk med den, som oplysningerne vedrører. Begæringen skal være underskrevet af den pågældende personligt. Fremsættes begæringen af en anden end den pågældende, skal politiet sikre sig, at denne er berettiget til at handle på den pågældendes vegne.

§ 13. Der kan kun gives oplysninger fra efterforskningsdelen efter reglerne i kapitel 7.

Stk. 2. Politiet kan dog videregive oplysninger til den registrerede fra efterforskningsdelen om afgørelser om overtrædelse af færdselslovens bestemmelser vedrørende kontrolapparat, der er omfattet af de forordninger, der er nævnt i færdselslovens § 86a, stk. 1, eller af forskrifter, der er udstedt i medfør af færdselslovens § 86a, stk. 1, afgørelser om overtrædelse af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 1-5, nævnte bestemmelser, i det omfang forseelsestidspunktet ligger inden for de sidste 3 år, samt afgørelser om overtrædelser, der er omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, jf. stk. 2, jf. bekendtgørelse om overtrædelser omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, i det omfang forseelsestidspunktet ligger inden for de sidste 3 år.

Stk. 3. Ved videregivelse af oplysninger efter stk. 2 finder § 12, stk. 2, 1. pkt., tilsvarende anvendelse.

§ 14. Politiets beslutning med hensyn til meddelelse af oplysninger efter §§ 11 og 13 kan indbringes for Datatilsynet. Tilsynets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Videregivelse af oplysninger til private m.v.

§ 15. Oplysninger fra Kriminalregisteret må, bortset fra efter reglerne i kapitel 3, 5 og 7, ikke videregives til private personer eller virksomheder m.v., medmindre dette følger af §§ 16 eller 17, eller det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningerne skal videregives.

§ 16. Oplysninger fra afgørelsesdelen kan videregives, når den, oplysningerne angår, har givet samtykke.

Stk. 2. Samtykke skal meddeles skriftligt og skal indeholde oplysning om,

- 1) hvilke typer oplysninger der må videregives,
- 2) hvem oplysningerne må videregives til, og
- 3) hvorledes oplysningerne må anvendes af den angivne modtager.

Stk. 3. Samtykke bortfalder senest efter et års forløb.

Stk. 4. Videregivelse af oplysninger efter denne bestemmelse kan kun omfatte de oplysninger, der er anført i § 11.

§ 17. Politiet kan på begæring videregive enkeltstående oplysninger fra Kriminalregisteret til private personer eller virksomheder, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningerne angår, eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen

af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige.

Kapitel 5

Videregivelse af oplysninger til forskningsbrug

§ 18. Rigspolitechefen kan videregive oplysninger fra Kriminalregisteret på nærmere angivne vilkår, når videregivelsen er nødvendig for udførelsen af videnskabelige eller statistiske undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Kapitel 6

Videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder

§ 19. Oplysninger, der kan henføres til bestemte personer, må, bortset fra efter reglerne i kapitel 5 og 7, ikke videregives til anden offentlig myndighed, medmindre dette fremgår af bestemmelserne i dette kapitel, eller det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningerne skal videregives.

§ 20. Oplysninger fra afgørelsesdelen kan videregives, når den, oplysningerne angår, har givet samtykke. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter denne bestemmelse kan kun omfatte de oplysninger, der er anført i § 11.

§ 21. Rigspolitechefen udsteder efter begæring fuldstændige udskrifter af Kriminalregisteret og straffeattester som nævnt i § 22 til:

- 1) politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, herunder Direktoratet for Kriminalforsorgen, samt Forsvarets Auditørkorps,
- 2) Domstolsstyrelsen,
- 3) Udlændingestyrelsen,
- 4) anstalter under Direktoratet for Kriminalforsorgen for personer, som søger ansættelse ved anstalten,

- 5) dommerembederne for personer, der søger ansættelse ved embedet,
- 6) landsretterne og Sø- og Handelsretten i København for personer, der er bragt i forslag som nævninger, domsmænd, lægdommere ved boligretterne samt andre sagkyndige retsmedlemmer, til hvem der stilles særlige vandelskrav,
- 7) Folketingets Ombudsmand,
- 8) vedkommende myndighed i de nordiske lande til brug for sager angående erhvervelse af statsborgerret og sager angående erhvervelse af kørekort til motorkøretøj,
- 9) udenlandsk politi, anklagemyndighed og domstole i de nordiske lande eller i lande, der er medlemmer af Europarådet, til brug for offentlige straffesager i udlandet,
- 10) udenlandsk politi, anklagemyndighed og domstole i lande, der ikke er omfattet af nr. 9, til brug for offentlige straffesager i udlandet, hvis det i det enkelte tilfælde ikke skønnes betænkeligt.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1, nr. 4, 5 og 8, kan kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 22. Rigspolitichefen kan endvidere efter begæring udstede straffeattester til offentlig brug, som indeholder de i bilag 1 nævnte afgørelser, til:

- 1) offentlige myndigheder til brug ved afgørelse af, om en ansøger efter straffelovens § 78 eller anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til lov er udelukket fra at opnå en under vedkommende myndigheds forretningsområde særlig offentlig autorisation eller godkendelse,
- 2) Udenrigsministeriet til brug for sager om bistand til danske statsborgere, mod hvem der er indledt strafferetlig forfølgning i udlandet,
- 3) Ankestyrelsen, de sociale nævn og kommunerne for forældre til børn og unge, over for hvem der er spørgsmål om iværksættelse af

- særlig støtte efter lov om social service, kapitel 11,
- 4) de under nr. 3 nævnte myndigheder for personer, der søger tilladelse til at have børn i døgnophold, i privat døgnpleje eller i privat dagpasning mod betaling samt disses ægtefæller, samlever og andre, der skal bistå med pasningen af børnene,
- 5) Statsforvaltningen for personer, som ønsker at adoptere børn, samt for forældre til børn, der ønskes bortadopteret,
- 6) regionerne, kommunerne og institutioner omfattet af den offentlige forvaltning for personer, der søger ansættelse ved dagtilbud, døgntilbud og rådgivningstilbud for børn og unge, samt disses ægtefæller, samlever og andre, der skal bistå med pasningen af børnene,
- 7) regionerne og kommunerne for personer, der søger ansættelse ved dagtilbud og botilbud for voksne samt for personer, der er ansat ved eller driver private botilbud,
- 8) kommunerne for personer, der i medfør af lov om social service §§ 52, 54 og 74 skal virke som personlig rådgiver, fast kontaktperson eller støtteperson,
- 9) regionerne for personer, der søger ansættelse ved regionernes rådgivning og konsulentstøtte samt revalideringsindsats,
- 10) regionsrådene for personer, der søger ansættelse ved psykiatriske institutioner,
- 11) regionsrådene og kommunalbestyrelserne for personer, der søger ansættelse i folkeskolen, og som led i ansættelsen har direkte kontakt med elever,
- 12) Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Fiskeridirektoratet for personer, der søger ansættelse som fiskeribetjente,
- 13) kommunalbestyrelserne og regionsrådene til brug ved indberetning til Valgbarhedsnævnet om den straf, kommunalbestyrelsesmedlemmer henholdsvis regionsrådsmedlemmer, er idømt,
- 14) Forsvarskommandoen og Hjemmeværnskommandoen for personer, der søger ansæt-

telse ved forsvaret, eller som skal udnævnes til befalingsmænd samt i særlige tilfælde for personer, som agtes indkaldt til at aftjene værnepligt,

- 15) Beredskabsstyrelsen for personer, der søger ansættelse i det statslige redningsberedskab eller ønskes optaget på skoler under samme, for personer, der ønskes udnævnt til befalingsmænd, og i særlige tilfælde for tjenstgørende værnepligtigt personel og hjemsendte befalingsmænd, samt Militærnægteradministrationen i særlige tilfælde for civile værnepligtige,
- 16) Indenrigs- og Sundhedsministeriet for personer, der søger ansættelse som embedslæge,
- 17) Kulturministeriet for personer, der søger ansættelse ved museer og samlinger,
- 18) Den Kongelige Mønt for personer, der søger ansættelse ved den pågældende institution.
- 19) kommunerne for personer, der skal være beskæftiget med udstedelse af pas og kørekort.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1, nr. 1, 4-12 og 16-19, kan kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 22a. Rigspolitichefen udsteder til politiet og anklagemyndigheden efter begæring en særlig straffeattest til brug i strafferetsplejen, som indeholder de i bilag 1 nævnte afgørelser, afgørelser fra efterforskningsdelen vedrørende overtrædelse af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 1-5, nævnte bestemmelser, bødef afgørelser fra efterforskningsdelen vedrørende overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og afgørelser fra efterforskningsdelen vedrørende overtrædelser, der er omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, jf. stk. 2, jf. bekendtgørelse om overtrædelser omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1.

§ 23. Politiet kan meddele Udlændingestyrelsen oplysninger fra Kriminalregisteret om personer, der er meddelt indrejseforbud, til brug for behandlingen af ansøgninger om visum og opholdstilladelse.

Stk. 2. Oplysninger efter stk. 1 kan af Udlændingestyrelsen videregives til Udenrigsministeriets visumudstedende repræsentationer, herunder til repræsentationer i tredjelande til brug for behandlingen af ansøgninger om visum.

Stk. 3. De oplysninger, der kan videregives efter stk. 1 og 2, er oplysninger til identifikation af personer, der er meddelt indrejseforbud, indrejseforbudets længde og oplysninger om, hvilken myndighed der har meddelt indrejseforbudet.

§ 24. Rigspolitichefen kan videregive enkeltstående oplysninger fra Kriminalregisteret i forbindelse med behandling af sager om sikkerhedsgodkendelse samt sager, hvor der på tilsvarende måde er et sikkerhedsmæssigt behov herfor, jf. herunder Statsministeriets cirkulære af 1. september 1997 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer, der er af fælles interesse for NATO-landene, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt.

§ 25. Politiet vedlægger i sager om indfødsret efter begæring en fuldstændig udskrift af Kriminalregisteret.

§ 26. Politiet vedlægger i sager om adoptionsbevilling efter begæring en udskrift af afgørelsesdelen og kan videregive oplysninger fra efterforskningsdelen om strafforfølgning for overtrædelse af de bestemmelser, der er nævnt i bilag 4, pkt. 2.1 og 2.2.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1 kan kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 27. Politiet giver efter begæring til Færdselsstyrelsen eller anden offentlig myndighed til brug for sager om meddelelse eller tilbagekaldelse af tilladelser eller bevillinger til erhvervsmæssig godstransport og personbefordring oplysning om tilførsler til Kriminalregisteret om overtræ-

delser af færdselsloven begået af vedkommende personer.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1 kan i ansøgningssager kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 28. Politiet giver efter begæring til den overordnede personaleadministrative myndighed for DSB for så vidt angår personer, der søger ansættelse som lokomotivfører, og som direkte skal beskæftiges med togfremførelse, oplysning om strafforfølgning og tilførsler til efterforskningsdelen vedrørende overtrædelse af færdselslovens §§ 53 og 54, enhver frakendelse eller administrativ inddragelse af retten til at føre motordrevet køretøj samt vedrørende forhold, som i øvrigt kan være af betydning ved bedømmelse af vedkommendes egnethed som lokomotivfører.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1 kan kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 29. Politiet giver efter begæring til Statens Luftfartsvæsen til brug for sager om udstedelse og besiddelse af luftfartscertifikat tilsvarende oplysninger som nævnt i § 28, herunder om forhold, som i øvrigt kan være af betydning ved bedømmelse af vedkommendes egnethed som fører af luftfartøj.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1 kan i ansøgningssager kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 29a. Rigspolitichefen udsteder efter begæring fuldstændige udskrifter af Kriminalregisteret til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til brug for varetagelsen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opgaver i henhold til årsregnskabslovens § 135, stk. 6.

§ 30. Til offentlige myndigheder må der af politiet i øvrigt kun videregives enkeltstående oplysninger fra Kriminalregisteret, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningerne angår, eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

§ 31. Begæring om udstedelse af fuldstændige udskrifter fra Kriminalregisteret og om udstedelse af straffeattester skal af politiet, anklagemyndigheden, auditørkorpset, Justitsministeriet og kriminalforsorgens anstalter og arresthuse fremsættes skriftligt eller ved brug af dataskærmterminaler. Af andre myndigheder skal begæringen fremsættes skriftligt.

Stk. 2. Det skal af begæringen fremgå, til hvilket formål oplysningerne skal benyttes.

§ 32. Af fuldstændige udskrifter, straffeattester og oplysninger, der videregives efter dette kapitel, skal det tydeligt fremgå, at oplysningerne af de pågældende myndigheder skal behandles som fortrolige.

§ 33. Kriminalregisteret samkøres med Skov- og Naturstyrelsens registre over jagtprøveaspiranter og jagttegnsløsere, jf. bilag 5.

§ 34. Kriminalregisteret samkøres med Det Centrale Rettighedsregister med henblik på at tilføre Hjemmeværnets medlemsregister en markering af, om personer, der søger optagelse eller genoptagelse i Hjemmeværnet, er kendt eller ukendt i Det Centrale Kriminalregister, jf. bilag 6.

§ 35. De i Kriminalregisteret indeholdte oplysninger danner grundlag for maskinelt udskrevne statistiske oplysninger.

Kapitel 7

Videregivelse af særlige oplysninger

§ 36. Rigspolitichefen kan efter begæring til brug for ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i ansættelsen eller beskæftigelsen har en direkte kontakt med børn under 15 år, videregive oplysninger fra efterforskningsdelen om afgørelser, som er eller har været optaget i afgørelsesdelen, og som omfatter overtrædelse af straffelovens § 222, § 222, jf. §§ 224 og 225, og § 235 samt om overtrædelse af §§ 210 og 232, hvis forholdet er begået mod et barn under 15 år.

Stk. 2. Videregivelse af oplysninger efter stk. 1 kan kun ske efter samtykke fra den, oplysningerne angår. § 16, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. I forbindelse med Rigspolitichefens videregivelse af oplysninger efter stk. 1 skal det tydeligt fremgå, at en uberettiget videregivelse af oplysningerne kan straffes.

Stk. 4. Ved fremsættelse af begæring om videregivelse af oplysninger efter stk. 1 skal den af Rigspolitichefen udformede blanket til rekvisi-

tion af særlige oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister anvendes.

Stk. 5. Ved skriftlig henvendelse til Rigspolitichefen kan en person få meddelelse om oplysninger, der er videregivet om den pågældende efter stk. 1.

Kapitel 8

Sikkerhedsforanstaltninger

§ 37. Om behandlingssikkerheden gælder de i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, kapitel 11, og de i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, fastsatte regler.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 38. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. april 2001, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 8 og 9 træder i kraft den 1. oktober 2002.

Bilag 1

Datatyper i afgørelsesdelen

- 1) Domme og bødevedtagelser, herunder vedtagne udenretlige bødeforelæg, som omfatter overtrædelser af straffeloven. Frifindende domme medtages kun, hvis frifindelsen er sket i medfør af straffelovens § 16.
- 2) Domme for overtrædelse af anden lovgivning, hvis der, betinget eller ubetinget, idømmes frihedsstraf, eller straffastsættelsen udsættes, eller hvis der frakendes rettigheder eller meddeles pålæg vedrørende den dømtes person eller fastsættes retsfølger i medfør af straffelovens §§ 68-70.
- 3) Afgørelser i militære straffesager, hvorved der uden dom pålægges frihedsstraf.
- 4) Tiltalefrafald, medmindre disse er meddelt uden vilkår.
- 5) Ankeafgørelser.
- 6) Løsladelse fra afsoning.
- 7) Benådning.
- 8) Afgørelser om genindsættelse af personer, der er prøveløsladt.
- 9) Afgørelser om fuldbyrdelse af frihedsstraf i andet europæisk land end domslandet.
- 10) Afgørelser om overførelse af tilsyn i henhold til betinget dom, prøveløsladelse eller benåd-

ning til andet nordisk land end det, hvor den pågældende er dømt, prøveløsladt eller benådet.

- 11) Afgørelser om ændring eller ophævelse af de i straffelovens §§ 68-70 nævnte retsfølger.
- 12) Ændringer i øvrigt eller ophævelse af de tilførte afgørelser.

Såfremt en afgørelse, som er optaget i afgørelsesdelen, ved anke eller genoptagelse ændres, således at den endelige afgørelse ikke skal optages i denne, slettes hele tilførslen.

Afgørelser truffet i de nordiske lande og i lande, der er medlem af Europarådet, vedrørende

danske statsborgere og udenlandske statsborgere, der på gerningstidspunktet har fast bopæl i Danmark, optages efter samme retningslinier som danske afgørelser, såfremt Kriminalregisteret får underretning derom. Afgørelser truffet i andre lande optages i de nævnte tilfælde, hvis de af Rigspolitichefen efter procesmåden og strafudmålingen skønnes at kunne sidestilles med danske afgørelser.

Afgørelser i civilretlige straffesager optages ikke i afgørelsesdelen.

Bilag 2

Datatyper i efterforskningsdelen

I det følgende er ikke medtaget rent edbmæssige koder. Oplysninger, der forekommer i flere forbindelser, er kun medtaget en gang.

1. Identifikationsoplysninger

Identifikationsnummer: For personer normalt CPR-NR. (personnummer). For juridiske personer (selskaber, foreninger m.v.) SE-NR. (Told- og Skattestyrelsens erhvervsregisternummer) eller CVR-NR. (Centralt Erhvervs Registernummer). I de tilfælde, hvor ingen af de foranstående numre haves, tildeles et individuelt ENR (erstatningsnummer), der opbygges som et personnummer, men hvor de sidste 4 cifre er erstattet af bogstaver.

Konverteringskode, der viser, om der er overført oplysninger fra de manuelle registre.

Angivelse af, om der er **slettet oplysninger** inden for de seneste 12 måneder samt typen og datoen herfor.

Opholdssted(er), det vil sige, hvor den pågældende kan træffes, når der ikke er tale om en officiel CPR-adresse og med angivelse af arten af den politimæssige relevans, f.eks. institution, beværtning eller orlovsadresse i tilknytning til en udgangstilladelse.

Specielle registernumre, der henviser til særlige efterforskningsregistre eller specielle projekter, f.eks. register over fotos optaget af politiet, iværksættelse af særlige hjælpeforanstaltninger eller alternative sanktionsformer.

Signalementsoplysninger med signalementsdato.

2. "Aktualitetsmarkeringer"

"Aktualitetsmarkering", der angiver, at en person er "politimæssig aktuel", uanset om der er en verserende sag.

Der kan registreres følgende typer "aktualitetsmarkeringer".

Aktualitetskode

- 01-Bevæbnet med skydevåben
- 02-Bevæbnet med stikvåben
- 03-Bevæbnet med slagvåben
- 04-Voldsmænd
- 05-Springer, undviger
- 06-Farlig
- 07-Alkoholistbehandling
- 08-Vilkårsovertrædelse
- 09-Forbud mod ophold
- 10-Bruger narkotika
- 11-Handler med narkotika
- 12-Smitsom leverbetændelse
- 22-Forbud efter restaurationsloven
- 23-Frak. af kørekort
- 24-Adm. inddragelse af kørekort
- 25-Adm. nægtelse af kørekort
- 26-Nægtet erhvervmæssig kørekort
- 27-Indrejseforbud
- 28-Adm. inddragelse af pas
- 29-Nægtet pas
- 30-Advarsel i.h.t. straff.s § 265
- 31-Påbud efter politivedtægten
- 32-Terrorist
- 33-Tilstår noget han ikke har gjort/foretager falsk anmeldelse.
- 35-Offer/æresforbryd.
- 36-Uromager
- 37-Frak. Dyretransport

Aktualitetsmarkering

- BEVÆBN M SKYDEVÅBEN
- BEVÆBN M STIKVÅBEN
- BEVÆBN M SLAGVÅBEN
- VOLDSMAND
- SPRINGER, UNDVIGER
- FARLIG
- ALKOHBEH. JF. JM.SKR.
- VILKÅRSOVERTRÆDELSE
- FORBUD MOD OPHOLD
- NARKOBRUGER
- NARKOHANDLER
- SMITSOM LEVERBETÆND.
- FORBUD EFT. RESTLOV.
- FRAK. AF KØREKORT
- ADM. INDR. KØREKORT
- NÆGTET KØREKORT
- NÆGTET ERH. KØREKORT
- INDREJSEFORBUD
- ADM. INDR. AF PAS
- NÆGTET PAS
- SL PGF 265 ADVARSEL
- PÅBUD EFTER PVT.
- TERRORIST
- TILSTÅR-/ANM FALSK
- OFFER/ÆRESFORBRYD
- UROMAGER
- FRAK. DYRETRANSPORT

I tilknytning til aktualiteterne 01, 02, 03, 04 og 05 er der mulighed for registrering af journalnummeret på den konkrete sag, der ligger til grund for markeringen.

I tilknytning til aktualiteterne 06, 07 og 08 er en registrering af sagens journalnummer obligatorisk.

Det vil kunne fremgå, hvilken myndighed der har foranstaltet registreringen af en aktualitet.

De under numrene 07, 08, 22, 23, 27, 30 og 31 nævnte "aktualitetsmarkeringer" er tidsbegrænset og slukkes, når aktualitetsdatoen (udløbsdatoen) er passeret.

Aktualitet 32 må kun registreres af Rigspolitichefen.

3. Sager

Sagens journalnummer.

Oplysning om sagens oversendelse til anden myndighed.

Oplysning om hvorvidt en sag er et hovedforhold eller et biforhold.

4. Eftersøgningsoplysninger

Dato for eftersøgningen.

Hvad der ønskes foretaget, når den pågældende træffes.

Eftersøgende myndighed.

Om pågældende er efterlyst i Danmarks Radio.

Om der foreligger fængslingskendelse eller anholdelsesbeslutning med angivelse af retskreds og evt. dommerens navn.

Aflysningsoplysninger (dato og myndighed).

5. Oplysninger om sigtelser

Der registreres sigtelser for:

- overtrædelse af straffeloven,
- overtrædelse af våbenloven,
- overtrædelse af lov om jagt og vildtforvaltning,

- overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer,
 - overtrædelse af toldloven, der må antages at medføre frihedsstraf,
 - overtrædelse af udlændingeloven for så vidt angår bistand til en udlændings ulovlige indrejse eller ophold samt overtrædelse af meddelt indrejseforbud,
 - overtrædelse af færdselslovens § 53, § 54, stk. 1 og stk. 2, § 56, stk. 1, 1. pkt., § 117, stk. 6, samt ved andre færdselslovovertrædelser, når der opstår spørgsmål om betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten,
 - overtrædelse af bestemmelser vedrørende kontrolapparat, der er omfattet af de forordninger, der er nævnt i færdselslovens § 86a, stk. 1, eller af forskrifter, der er udstedt i medfør af færdselslovens § 86a, stk. 1, samt overtrædelse af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 1-5, nævnte bestemmelser,
 - overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om kørsel med overlæs,
 - overtrædelser af færdselslovens § 67, stk. 2, hvor en knallert er konstruktivt ændret med henblik på hastighedsforøgelse, eller som er i en sådan ulovlig stand, at den for så vidt angår lille knallert kan køre 43 km i timen eller derover og for så vidt angår stor knallert kan køre 64 km i timen eller derover,
 - overtrædelse af særlovgivningen, der indgår som biforhold i et sagskompleks, under forudsætning af, at forholdet er registreringspligtigt på afgørelsestidspunktet,
 - overtrædelse af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme,
 - overtrædelser, der er omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, jf. stk. 2, jf. bekendtgørelse om overtrædelser omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1,
 - forhold, hvor der er sket udenretslig konfiskation på sigtelsestidspunktet.
- For hver registreret sigtelse angives:
- sigtelsens dato,
 - gerningsdato/tidsrum,
 - gerningsindhold,

- gerningsstedskommune,
- bopælskommune,
- tilhørsforholdskode, der angiver personens tilhørsforhold til Danmark på sigtelsestidspunktet,
- markering af, hvorvidt der er tale om forsøg,
- indberettende eller sagsbehandlende myndighed.

6. Oplysninger om frihedsberøvelser

Der registreres:

- anholdelser, hvor der sker indbringelse til politistationen, f.eks. til konstatering af identitet,
- opretholdelse af anholdelser,
- varetægtsfængslinger,
- surrogatfængslinger,
- frihedsberøvelser i medfør af udlændingeloven,
- afsoninger,
- domsanbringelse i medfør af straffelovens §§ 68-70,
- overførsler herunder overførsler til mentalobservation.

I tilknytning til frihedsberøvelser registreres:

- datoen herfor,
- frihedsberøvelsens type, f.eks. varetægtsfængsling,
- frihedsberøvelsens anledning,
- eventuelt anholdelsesprotokolnummer,
- opholdssted under frihedsberøvelsen, f.eks. arresthuset,
- den anholdende/frihedsberøvende myndighed,
- løsladelsesdato,
- prøveløsladelse og vilkår herfor.

7. Oplysninger om afgørelser m.v.

Der registreres følgende typer afgørelser:

- Afgørelser i samtlige sager, som er opdateret med sigtelse, herunder:
 - i sager vedrørende overtrædelse af straffeloven,

- i sager vedrørende overtrædelse af våbenloven,
- i sager vedrørende overtrædelse af lov om jagt og vildtforvaltning,
- i sager vedrørende overtrædelse af lov om euforiserende stoffer,
- i sager vedrørende overtrædelser, der er omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, jf. stk. 2, jf. bekendtgørelse om overtrædelser omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1,
- i sager vedrørende overtrædelse af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 1-5, nævnte bestemmelser.
- Andre afgørelser, hvorved der idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf, frakendes rettigheder eller meddeles pålæg vedrørende den tiltalte person, samt ved dom med udsat straffastsættelse.
- Andre afgørelser, hvor der idømmes eller vedtages bøde på 1.000 kr. eller derover, for overtrædelse af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf dog 1.500 kr. eller derover.
- Andre afgørelser, hvor der idømmes eller vedtages bøde på under 1.000 kr., for overtrædelse af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf under 1.500 kr., hvis der er tale om en nedsat normalbøde på mindst de nævnte beløb.
- Andre afgørelser, hvor der idømmes eller vedtages bøde på under 1.000 kr., for overtrædelse af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf under 1.500 kr., for overtrædelse af straffebestemmelser, hvor der i straffebestemmelsen er foreskrevet højere straf i gentagelsestilfælde, hvor påstand om højere straf er foreskrevet administrativt samt hvor der i gentagelsestilfælde opstår særlige spørgsmål om konfiskation eller pålæg.
- Andre afgørelser, hvor der idømmes eller vedtages bøde på under 1.500 kr. for overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om:
 - vigepligt,

- almindelige hastighedsregler (færdselslovens § 41),
 - spirituskørsel,
 - kørsel, hvor den pågældendes blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden,
 - kørsel, hvor den pågældende på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde,
 - mangler ved motorkøretøjets driftsbremse eller styretøj,
 - overlæs,
 - kørsel uden at have erhvervet kørekort til det pågældende motorkøretøj.
- Andre afgørelser for overtrædelse af restaurationslovens bestemmelser om nattesæde, udskænkning for mindreårige eller udskænkning i butikstiden.
 - Konfiskation, uanset om denne er udenretlig eller indenretlig.
 - Tiltalefrafald med eller uden vilkår, herunder ungdomskontrakter.
 - Frifindelser, når sigtelsen på et tidligere stadium er registreret i Kriminalregisteret.
 - Henlæggelse af sager, herunder sager, der "sluttes på bevisets stilling", eller afgøres med en "advarsel" (rpl. § 721, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 722, stk. 1, nr. 1) under forudsætning af, at sagen på et tidligere stadium er registreret i Kriminalregisteret med en sigtelse eller en tidligere afgørelse.
 - Alle andre afgørelser i sager, der er registreret i Kriminalregisteret med en sigtelse eller en tidligere afgørelse.
- I tilknytning til afgørelser registreres:
- dato for afgørelsen,
 - afgørende myndighed,
 - afgørelsestype, f.eks. dom, bødeforelæg, bødevedtagelse,
 - afgørelsesmåden, f.eks. nævningsesag,
 - for så vidt angår afgørelser om overtrædelser, der er omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, jf. stk. 2, jf. bekendtgørelse om overtrædelser omfattet af dyreværnslovens § 29b, stk. 1, oplysninger om antallet af overtrædelser af denne (klipværdi) og tidspunktet for forseelsen,
 - for så vidt angår afgørelser om overtrædelse af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 1-5, nævnte bestemmelser oplysninger om antallet af overtrædelser af disse (klipværdi) og tidspunktet for forseelsen,
 - strafudmålingen,
 - typen af eventuel frihedsstraf,
 - eventuel ankedom,
 - anketypekode, der angiver om en sag ankes på bevisspørgsmål eller strafudmåling,
 - udløbsdato for evt. betingelser i dommen,
 - oplysninger om evt. frakendelse, pålæg, konfiskation eller benådning,
 - markering af, hvorvidt der er tale om forsøg/medvirken.

8. Særlige typer af indberetninger

- Sager om meddelelse af advarsel i medfør af straffelovens § 265.
- Andre advarsler, tilhold, forbud eller pålæg.
- Generhvervelse af andre rettigheder end førerretten.
- Administrativ inddragelse af kørekort, herunder midlertidig inddragelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 130, stk. 1.
- Nægtelse af udstedelse af kørekort af andre grunde end ikke bestået prøve eller nægtet ombytning af udenlandsk kørekort.
- Nægtelse af erhvervskørekort, når det sker på baggrund af strafbare forhold.
- Fratagelse eller frakendelse af udenlandsk kørekort samt i forbindelse hermed påtegning af internationale kørekort.

- Genudlevering af administrativt inddraget kørekort.
- Generhvervelse af førerretten, når denne har været frakendt for bestandig, eller når generhvervelsen sker før frakendelsestidens udløb.

9. Mistede legitimationspapirer

Der kan registreres bortkomst eller fremlysning af offentligt anerkendte legitimationspapirer, der er forsynet med fotografi, og som indeholder oplysninger om navn og fødselsdato. Pas og kørekort registreres dog ikke i registeret.

Registreringen sker i tilknytning til den pågældende persons data og altid med angivelse af eventuelt journalnummer.

For det enkelte legitimationspapir kan der registreres oplysninger om:

- efterlysningsdato,
- efterlysende myndighed,
- legitimationspapirets art, f.eks. søfartsbog,
- gyldighedsområde,
- gyldighedstidsrum,
- tidspunkt/tidsrum for bortkomsten,
- udstedende myndighed, herunder dennes nationalitet,
- eventuelt antal genparter af legitimationspapiret,
- aflysende myndighed,
- aflysningsdato.

10. Oplysninger om udgangstilladelser

Det registreres, når en strafafsoner opnår orlov/udgang under afsoning af frihedsstraf.

I tilknytning til orlov/udgang registreres:

- udgangens begyndelsestidspunkt,
- udgangens sluttidspunkt,
- til hvilken politikreds udgangstilladelsen er givet,
- fra hvilken institution udgangstilladelsen er givet,
- om der til orlov/udgangen knytter sig specielle vilkår.

Udgange fra åbne anstalter uden overnatning og udgange for enkeltpersoner under ledsagelse registreres ikke.

11. Børn under 15 år

1. Børn under 15 år registreres for strafbare forhold alene i følgende tilfælde:

- a) Børn fra 12 til 15 år.

Børn i aldersgruppen 12-15 år registreres, når det under hensyn til forholdets grovhed findes påkrævet.

En registrering må normalt anses for påkrævet ved drab, røveri, voldtægt, og når forholdet har en grovere karakter i forbindelse med vold, hærværk, brandstiftelse eller overtrædelse af narkotikaloggivningen samt ved alvorligere berigelseskriminalitet, navnlig når der er tale om serieforbrydelser.

- b) Børn fra 10-12 år.

Børn i aldersgruppen 10-12 år registreres, når betingelserne under a) er opfyldt, og der er tale om særlig alvorlig kriminalitet.

- c) Børn under 10 år.

Registrering finder ikke sted for strafbare forhold.

Registrering nævnt under a) og b) foretages af Rigspolitichefens afdeling D efter en vurdering i det enkelte tilfælde.

2. Registrering af børn under 15 år for ikke strafbare forhold finder i øvrigt kun sted, når det er nødvendigt for en forsvarlig udførelse af politiets arbejde, f.eks. ved eftersøgninger.

3. Endvidere foretages i de tilfælde, hvor den mindreårige ville være blevet sigtet for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer, hvis den pågældende var fyldt 15 år på gerningstidspunktet, en statistisk anonymiseret registrering af forholdet.

12. Registrering af særlige markeringer

Udover af de ovennævnte grunde kan en person være registreret i efterforskningsdelen med en særlig markering.

Der findes følgende muligheder for særlige markeringer:

- registrering efter anmodning fra Statsadvokaten for Særlig økonomisk Kriminalitet,
- registrering af særligt kriminelle personer,
- registrering af personer, hvoraf foto findes verserende i Informationstjenestens fototek,
- registrering efter anmodning fra Rigspolitichefens nationale efterforskningsstøttecenter (NEC),
- registrering efter anmodning fra Rigspolitichefens DNA-sektion.

13. Anmærkninger

I tilknytning til oplysninger vedrørende eftersøgninger, anholdelser/fængslinger, sigtelser, afgørelser eller personer kan der i et anmærkningsfelt anføres en ustruktureret tekst af variabel længde. Det kan eksempelvis være:

- en præcis henvisning til de lovbestemmelser, en afgørelse er truffet efter,
- specielle oplysninger om journalisering eller fremgangsmåder,
- en angivelse af, hos hvilken administrativ myndighed en sag aktuelt befinder sig,

- særlige betingelser, der skal opfyldes i forbindelse med en afgørelse eller løsladelse,
- særlige forhold, der skal eller bør iagttages i forbindelse med en konkret sag,
- specielle oplysninger om anvendte efterforskningsmetoder, der er taget i anvendelse ved opklaringen af en forbrydelse.

Anmærkningsteksten skal i alle tilfælde være nødvendig for varetagelsen af registerets opgaver.

14. Falske generalia

Når det konstateres, at en person har misbrugt en anden persons navn og personnummer eller fødedato over for politiet eller i tilknytning til begået kriminalitet, registreres dette som en henvisning til den anden person under "specielle registernumre", jf. punkt 1.

15. Andre forhold

Andre oplysninger af væsentlig politimæssig interesse, når registreringen er nødvendig for varetagelsen af registerets opgaver. Indberetningen påtegnes af en særlig bemyndiget person.

Det afgøres af vedkommende politimester (Politidirektøren i København), hvem der skal attestere, at betingelserne for registrering er opfyldt.

Bilag 3

Sletning af oplysninger i afgørelsesdelen

I Kriminalregisterets afgørelsesdel slettes en afgørelse, når der er forløbet 10 år fra det seneste af følgende tidspunkter:

- 1) Endelig løsladelse fra afsoning af frihedsstraf.
- 2) Udløb af prøvetid efter prøveløsladelse.
- 3) Endelig ophævelse af retsfølge efter straffelovens §§ 68-70.
- 4) Ophør af frakendelse af rettigheder eller pålæg.

5) Endelig afgørelse, der ikke omfattes af de under nr. 1-4 nævnte tilfælde.

Oplysninger om personer, der er fyldt 80 år, slettes i afgørelsesdelen. For personer, der er

fyldt 70 men ikke 80 år, nedsættes de ovenfor anførte frister til 5 år.

Bilag 4

Sletning af oplysninger i efterforskningsdelen

1. Generelt

Alle registreringer i Det Centrale Kriminalregister er undergivet automatiske (maskinelle) sletteregler. Slettereglerne afhænger af de registrerede bestemmelser, afgørelsestyperne og den registrerede persons alder.

Hvis der under samme journalnummer er registreret forskellige afgørelsestyper vedrørende den samme person, følger slettereglen afgørelsen i hovedforholdet.

Slettes en afgørelse i efterforskningsdelen, omfatter sletningen tillige de oplysninger om f.eks. anholdelse, sigtelse eller afsoning, som er knyttet til afgørelsen.

Sletningsrutinerne gennemføres som månedlige kørsler, og oplysningerne slettes således efter udløbet af den måned, hvor sletningsfristen blev overskredet. Dog gennemføres sletning af fældende domme m.v., jf. pkt. 2.2 og 2.3, kun én gang årligt.

Hvis sletning ikke er sket tidligere, slettes oplysningerne i registeret automatisk 2 år efter den pågældendes død.

Oplysninger vedrørende juridiske personer (selskaber, foreninger m.v.) slettes 5 år efter virksomhedens ophør.

2. Sletning af afgørelser

2.1. Domme vedrørende grove overtrædelser af straffeloven

Domme m.v., som har medført:

- betinget eller ubetinget frihedsstraf,

- betinget eller ubetinget rettighedsfrakendelse eller
 - retsfølger efter straffelovens §§ 68-70, og som omfatter:
 - landsskadelig virksomhed (straffelovens §§ 98-118),
 - forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv (straffelovens §§ 144-146),
 - brandstiftelse (straffelovens §§ 180-181),
 - flykapring (straffelovens § 183a),
 - grov narkotikakriminalitet (straffelovens §§ 191-191a),
 - grov sædelighedsforbrydelse (straffelovens §§ 216, 217, 222, stk. 2, 223, herunder jf. §§ 224 og 225),
 - drab (straffelovens § 237),
 - grov vold eller trusler (straffelovens §§ 123, 245 og 246),
 - røveri (straffelovens § 288), eller
 - groft skattesvig (straffelovens § 289),
- slettes først, når der skal ske sletning på grund af den registreredes alder, jf. pkt. 4.

2.2. Retfølger efter straffelovens §§ 68-70, domme med frihedsstraf i mindst 1 år, domme for overtrædelser af straffeloven, hvor strafferammen er 6 år eller derover, og hvor frihedsstraf eller rettighedsfrakendelse er fastsat, samt tilsvarende domme for visse sædelighedsforbrydelser, overtrædelse af våbenloven og lov om euforiserende stoffer

Domme m.v., hvor der er fastsat retsfølger efter straffelovens §§ 68-70, eller hvor frihedsstraf er udmålt i år, samt domme hvor frihedsstraf eller

rettighedsfrakendelse er fastsat, og som omfatter:

- vold mod tjenestemand (straffelovens § 119),
- falsk anklage (straffelovens § 164),
- falskmønteri (straffelovens § 166),
- fremstilling af falske stempelmærker (straffelovens § 177),
- sprængning m.v. (straffelovens § 183),
- forgiftning af drikkevand m.v. (straffelovens §§ 186 og 187),
- salg af sundhedsfarlige nærings- eller lægemidler m.v. (straffelovens §§ 188 og 189),
- grov våbenlovovertrædelse (straffelovens § 192a),
- bigami (straffelovens § 208),
- incest (straffelovens § 210),
- udnyttelse af sindslidende eller mentalt retarderede (straffelovens § 218, herunder jf. §§ 224 og 225),
- samleje med mindreårig betroet i pågældendes varetægt (straffelovens § 219, herunder jf. §§ 224 og 225),
- samleje udenfor ægteskab ved groft misbrug af en persons tjenstlige eller økonomiske afhængighed (straffelovens § 220, herunder jf. §§ 224 og 225),
- tilsnigelse af samleje udenfor ægteskab (straffelovens § 221, herunder jf. § 224),
- samleje med barn under 15 år (straffelovens § 222, stk. 1, herunder jf. §§ 224 og 225),
- kunde til prostitueret under 18 år (straffelovens § 223 a, herunder jf. §§ 224 og 225),
- rufferi m.v. (straffelovens §§ 228 og 229),
- optagelse af utugtige film m.v. af person under 18 år (straffelovens § 230),
- blufærdighedskrænkelser (straffelovens § 232),
- opfordring til utugt (straffelovens § 233),
- salg af utugtige billeder til person under 16 år (straffelovens § 234),
- børnepornografi (straffelovens § 235),
- hensættelse i hjælpeløs tilstand (straffelovens § 250),
- grov frihedsberøvelse (straffelovens § 261, stk. 2),

- overtrædelse af våbenloven,
- overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, slettes, når personen ikke længere er registreret med afgørelser i afgørelsesdelen, jf. bilag 3, og der er forløbet 20 år fra:
- løsladelsesdato, dog udløb af prøvetid efter eventuel prøveløsladelse, for så vidt angår idømt ubetinget frihedsstraf,
- afgørelsens dato, for så vidt angår betinget frihedsstraf eller betinget førerretsfrakendelse,
- retsfølgens endelige ophævelse, for så vidt angår retsfølge fastsat i medfør af straffelovens §§ 68-70,
- frakendelsesperiodens udløb, for så vidt angår ubetinget frakendelse af førerretten.

2.3. Øvrige domme m.v., der har medført frihedsstraf eller rettighedsfrakendelse

Domme m.v., hvor der ikke er idømt fængsel af 1 år eller derover, og som ikke omfatter de i pkt. 2.1. og 2.2. nævnte overtrædelser af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer slettes, når personen ikke længere er registreret med afgørelser i afgørelsesdelen, jf. bilag 3.

2.4. Tiltalefrafald, herunder tiltalefrafald med vilkår om ungdomskontrakt

Tiltalefrafald slettes, når der er forløbet 10 år fra afgørelsen.

2.5. Bøder

Bøder slettes, når der er forløbet 10 år fra afgørelsen.

Bøder for overtrædelse af færdselsloven, bortset fra:

- motorfører påvirket af bevidsthedspåvirkende stof,
 - spiritus- eller medicinpåvirket motorfører,
 - kørsel trods frakendelse af kørekortet,
 - kørsel uden at have erhvervet kørekort,
 - samt kørsel med overlæs,
- slettes dog, når der er forløbet 5 år fra afgørelsen.

2.6. Advarsler

Advarsler, herunder efter retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1, og § 937, slettes, når der er forløbet 5 år fra afgørelsen.

2.7. Grundløse sigtelser

Alle oplysninger i sager, hvor sigtelsen opgives som grundløs (retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1), slettes ved førstkomende månedlige sletningskørsel.

2.8. Frifindelser og øvrige påtaleundladelser/-opgivelser efter retsplejelovens § 721

Hvis en person er blevet frifundet, eller politiet har undladt eller opgivet påtale efter andre bestemmelser i retsplejeloven end § 721, stk. 1, nr. 1 (grundløse sigtelser), slettes afgørelsen efter følgende regler:

- a) Overtrædelse af særlovgivningen, bortset fra lov om euforiserende stoffer og våbenloven slettes, når der er forløbet 5 år fra afgørelsen.
- b) Overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer og våbenloven slettes, når der er forløbet 10 år fra afgørelsen.

2.9. Andre afgørelser

- a) Pålæg efter hundeloven slettes, når der er forløbet 10 år fra afgørelsen.
- b) Indrejseforbud og forbud mod ophold (rockerloven) slettes ved udløb.
- c) Andre tilhold, forbud eller pålæg end anført under a) og b) slettes, når der er forløbet 5 år fra afgørelsen.
- d) Nægtelse af udstedelse af kørekort af andre grunde end ikke bestået prøve eller nægtet ombytning af udenlandske kørekort slettes, når der er forløbet 20 år fra afgørelsen.
- e) Nægtelse af erhvervskørekort, når det sker på baggrund af strafbare forhold, slettes, når der er forløbet 20 år fra afgørelsen.
- f) Administrativ inddragelse af førerret, bortset fra inddragelse i medfør af færdselslovens § 130, stk. 1, slettes, når førerretten generhverves.

3. Sletning af andre oplysninger

3.1. Alle anholdelsesdata, der ikke knytter sig til en sag med journalnummer, slettes, når der er forløbet 1 måned fra anholdelsen.

3.2. Andre oplysninger om frihedsberøvelse, som ikke er knyttet til en afgørelse, slettes, når der er forløbet 5 år fra løsladelsen.

3.3. Alle eftersøgninger, der er aflyst, slettes ved førstkomende sletningskørsel. Er eftersøgningen begrundet i undvigelse, sker sletningen dog først 5 år efter aflysningen.

3.4. Aktualitetsmarkeringer for indrejseforbud og forbud mod ophold og advarsler efter straffelovens § 265 slettes umiddelbart, når aktualitetsdatoen er passeret. Alle øvrige aktualitetsmarkeringer (bilag 2, pkt. 2) slettes, når der er forløbet 20 år fra aktualitetsdatoen.

4. Sletning på grund af alder

4.1. Personer, der er fyldt 80 år

Når en person er fyldt 80 år, slettes den pågældende i Kriminalregisteret, med mindre den pågældende er eftersøgt, frihedsberøvet eller på anden måde er registreret med helt aktuelle forhold.

4.2. Personer, der er fyldt 70, men endnu ikke 80 år

Når en person er fyldt 70 år, nedsættes de i pkt. 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 og 2.8 litra b anførte frister til 5 år.

I øvrigt slettes alle oplysninger om mistet legitimation.

4.3. Personer, der ikke var fyldt 15 år på registreringstidspunktet

Oplysninger om en person, indført i efterforskningsdelen før det fyldte 15. år, slettes automatisk efter 8 års forløb, medmindre den pågældende i det forløbne tidsrum er registreret med fældende

domme m.v. for grov eller særlig kriminalitet, jf. pkt. 2.1 og 2.2.

Hvis den pågældende er registreret med oplysninger om grov eller særlig kriminalitet, udskydes sletningen, indtil der er forløbet 20 år fra registreringstidspunktet.

5. Sletning af personen m.v.

Når alle sagsoplysninger vedrørende en person er slettet, foretages en automatisk sletning af eventuelle personrelaterede oplysninger omfattende:

- signalement,
- opholdssted,
- udgange,
- registerkoder,
- aktualitetsmarkeringer, og
- anmærkninger knyttet til personen.

6. Kontrol m.v.

Såvel den indberettende myndighed som Rigspolitechefen udfører kontrol til sikring af, at der ikke i Kriminalregisteret registreres urigtige

eller vildledende oplysninger eller oplysninger af ikke-politimæssig karakter.

Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller uden politimæssig betydning, skal snarest muligt berigtiges eller slettes.

Alle afgørelser for overtrædelse af lovbestemmelser, der senere er ophævet, således at det pågældende gerningsindhold ikke længere er strafbart, slettes.

Udover automatisk sletning af forældede oplysninger kan fjernelse af oplysninger fra Kriminalregisteret kun foretages af personale i Rigspolitechefens afdeling D, som er særlig godkendt hertil.

De i Kriminalregisteret slettede oplysninger udskrives automatisk på mikrofilm, som opbevares hos Rigspolitechefen.

I Kriminalregisteret markeres oplysning om (sidste) sletningsdato, samt på hvilken måde sletningen er foretaget.

Mikrofilm med oplysninger, som er slettet fra Kriminalregisteret, opbevares i et år, hvorefter de destrueres.

Bilag 5 Våben- og jagttegn

Oplysninger der tilgår politiet og Miljø- og Energiministeriet ved forespørgsel til våben- og jagttegnsregisteret samt ved den årlige udskrivning i forbindelse med fornyelse af jagttegn:

- Sorteringskoder: 1, 2 og 9.
- Sorteringskoderne refererer sig til følgende:
- Sorteringskode 1: Ingen belastende tilførsel.
- Sorteringskode 2: Belastende tilførsel.
- Sorteringskode 9: Ved fejl m.v.

Meddelelsetekster

Heri kan indgå indtil 2 vejledende meddelelser med tilhørende numre med forslag til ekspeditionsmetode.

Bilag 6 Hjemmeværnet

Oplysninger der tilgår hjemmeværnskommandoen ved forespørgsel til Rettighedsregisteret.

Meddelelsetekster

Der kan alene indgå 2 vejledende meddelelser:

- 1) JA = Den pågældende er registreret med en eller flere af de nedenfor anførte tilførsler.
- 2) NEJ = Den pågældende er ikke registreret med belastende tilførsler.

De vejledende tekster dannes på grundlag af følgende kriterier:

Farlighed:

- a. Registreringer vedrørende straffelovens §§ 98-119, §§ 123-124, §§ 130-132a, § 133, § 134a, § 136, § 138, §§ 180-181, §§ 183-183a, §§ 191-191a, § 192a, §§ 216-217, § 224, jf. §§ 216 og 217, § 225, §§ 237-241, §§ 244-249 (§ 249 dog undtaget færdselssager), § 252, § 254, §§ 260-261, §§ 265-266, § 276 (tyveri eller indbrud i våbenforretning og lager, kaserne m.v.) § 281, § 286, § 288 og § 291.

- b. Registreringer vedrørende overtrædelse af våbenloven.
- c. Registreringer vedrørende overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.
- d. Registreringer vedrørende overtrædelse af lov om jagt- og vildtforvaltning.
- e. Aktualitetskoderne for:
 - Bevæbnet med skydevåben.
 - Bevæbnet med stikvåben.
 - Bevæbnet med slagvåben.
 - Voldsmand.
 - Narkobruger.
 - Narkohandler.
 - Indrejseforbud.
 - Tilhold i henhold til straffelovens § 265.
 - Terrorist.
- f. Registrering om idømmelse af retsfølge efter straffelovens §§ 68-70.
- g. Registrering om idømmelse af konfiskation af våben efter straffelovens § 75 og § 77a.

Værdighed:

Alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven samt særlovsovertrædelser som har medført ubetinget frihedsstraf.

Bilag 14

Bekendtgørelse om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter lov om social service og i frivillige sociale organisationer

(Bekendtgørelse nr. 627 af 15. juni 2006)

I medfør af § 2, stk. 1 og 4, i lov nr. 520 af 21. juni 2005 om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. fastsættes:

§ 1. Myndigheder, selvejende institutioner, foreninger m.v. inden for Socialministeriets ressortområde skal indhente børneattest, inden de ansætter eller beskæftiger personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år, jf. § 2.

Stk. 2. Indhentelse af børneattest skal ske i overensstemmelse med de regler, der gælder for sådanne attester i § 36 i bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregistret), herunder, at den, oplysningerne angår, har meddelt skriftligt samtykke til indhentelsen.

§ 2. Kommuner skal indhente børneattest for personer, der skal ansættes eller beskæftiges i kommunens egne tilbud for børn og unge efter § 32, § 36, § 52, stk. 3, nr. 6 eller nr. 7, og § 66, stk. 1, nr. 5, i lov om social service hvis der er tale om en fast tilknytning, herunder for frivillige og studerende i praktik. Kommuner skal desuden indhente børneattest for personer, der skal godkendes som plejefamilie eller netværksplejefamilie efter lov om social service § 142, stk. 1, eller stk. 2.

Stk. 2. Selvejende institutioner og private, der driver tilbud til børn og unge efter § 32, § 36, § 66, stk. 1, nr. 4 eller nr. 5, og § 78, stk. 7, i lov om social service skal indhente børneattest for personer, der skal ansættes eller beskæftiges i de pågældende tilbud, hvis der er tale om en

fast tilknytning, herunder for frivillige og studerende i praktik.

Stk. 3. Frivillige sociale organisationer og foreninger, der modtager økonomisk støtte efter lov om social service § 18, stk. 2, skal indhente børneattest for personer, der skal ansættes eller beskæftiges i organisationen eller foreningen, hvis der er tale om en fast tilknytning.

Stk. 4. Ved fast tilknytning efter stk. 1-3 forstås, at det fra ansættelsens eller beskæftigelsens begyndelse er hensigten, at personens tilknytning til tilbuddet eller organisationen m.v. skal have mere end enkeltstående eller kortvarig karakter. I disse tilfælde skal børneattest være indhentet, inden personen tiltræder som ansat eller beskæftiget.

Stk. 5. Børneattest skal dog under alle omstændigheder indhentes efter stk. 1-3 senest 3 uger efter det tidspunkt, hvor en person som led i ansættelsen eller beskæftigelsen i mere end 3 måneder og inden for dette tidsrum i mindst 3 tilfælde har haft direkte kontakt med børn under 15 år, forudsat at personen fortsat skal være tilknyttet tilbuddet eller organisationen m.v. Hvis et tilfælde efter 3. pkt. udgør en sammenhængende periode på mere end 2 uger, skal der indhentes børneattest.

Stk. 6. Der skal ikke på ny indhentes børneattest for en person som nævnt i stk. 1, hvis vedkommende overgår til anden ansættelse eller beskæftigelse inden for samme myndighed, selvejende institution, organisation m.v.

§ 3. Forsætlig overtrædelse af bekendtgørelsens § 2 straffes med bøde. Dette gælder dog ikke for offentlige forvaltningsmyndigheders

overtrædelser. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 2. Overtrædelser, som omfattes af § 3, stk. 1, påtales af det offentlige.

§ 4. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 658 af 29. juni 2005 om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i visse tilbud efter lov om social service og i frivillige sociale organisationer.

Bilag 15

Relevant litteratur om familiepleje

"Anbringelse af børn i familiepleje"

Af Marie-Louise Dessau og Sissel Brønserud,
Dafolo Forlag

"Anbringelse af etniske minoriteter – om socialarbejdernes vurderinger og handlinger"

Af Marianne Skytte,
2002, Lund Dissertations in Social Work 11, Socialhögskolan, Lunds Universitet.

"Barnet mellem to familier"

Af Bibi Wegler og Hanne Warming,
Dafolo Forlag

"Daginstitutionen og forsikring"

Forsikringsoplysningen

"De tavse eksperter – portræt af en kultur"

Af Susanne Robak,
2002, Husets Forlag

"Den nænsomme anbringelse"

Af Inger Thormann og Charlotte Guldberg,
1998, Hans Reitzels Forlag

"Det anbragte barn – en debatbog om mødet mellem den professionelle og barnet"

1996, Dafolo Forlag

"En menneskelig opvækst? om voksnes oplevelse af at være anbragt i familiepleje og/eller på institution i barndommen: en kvalitativ undersøgelse"

Af Kildedal, Karin ; Aalborg : Den sociale Kandidatuddannelse,
1995, Aalborg Universitet

"Er min mor prinsesse?"

Af Susanne Robak og Illona Skrivers,
1998, Husets Forlag

"Familiepleje & opholdssteder"

udarbejdet af Faglig afdeling ; redaktion: Niels Andersen, Sten Leonhardt Frederiksen og Henrik Egelund Nielsen. 1994, 2. rev. udg. Kbh. : University College Sjælland

"Familieplejernes arbejdsmiljø"

Branchevejledning udarb. af KL i samarbejde med SL

"Fosterhjemsarbeid ; Fra rekruttering til tilbakeføring".

Af Bunkholdt, Vigdis ; Oslo,

1999, Universitetsforlaget

"Hvor professionel skal en plejefamilie være?"

Af Illona Skriver og Susanne Robak,

1997/1998, Speciale på Diplomstudiet ved Danmarks Pædagoghøjskole.

"Idealer og praksis : om anbringelse af børn i familiepleje"

"Ideals and practice : child placements in fosterhomes"

Af Bodil Grønhøj og Vita Pruzan.

1974, 2. opl. Kbh. : Teknisk forlag i komm. (Publikation / Socialforskningsinstituttet ; 63)

"Konfliktmægling og samarbejdssamtaler i anbringelsessager"

Af Bibi Wegler og Hanne Warming

2007, Frydenlund

"Når anbringelsesstedet ikke er døgninstitution"

Af Ib Ydebo.

1992-1993, Kbh. : Københavns Kommune: Socialfaglig Afdeling

"Når familien er et job : samtaler med plejeforældre"

Af Puk Draiby ; redaktion: Anders Hind.

2002, 1. udgave, 1. oplag. Frederikshavn : Dafolo forlag

"Når man skal godkende plejefamilier – en håndbog om den generelle godkendelse"

2002, Vestsjællands Amts rådgivningsenhed

"Marginaleffekter och tröskeffekter : barnfamiljerna och barnomsorgen": rapport till expertgruppen för studier i offentlig ekonomi. Stockholm : Allmänna,

1991. (Ds ; 1991, 66)

"Så kommer du til et bedre sted : samtaler med unge, der har været anbragt på institution eller i familiepleje om deres liv og om hvordan truede børn og unge skal hjælpes"

Af Henrik Egelund Nielsen (red.) ; fotos: Linda Hansen.

2001, 1. udgave, 2. oplag. Kbh. : Pædagogisk Bogklub

"Vejledende retningslinier for fynske kommuner og amt ved anbringelser"
Kommuneforeningen i Fyns Amt

Vejledning nr. 4 af 16. januar 2002 om særlig støtte til børn og unge
Socialministeriet

"Vejledning om god sagsbehandling i anbringelsessager vedrørende børn og unge"
November 1997, udgivet af KL

Stikord

A

A-indkomst 47
 A-kasseforhold 47
 Adoption
 – advokatbeskikkelse 114
 – frivillig 100
 – privat familiepleje 43
 – uden samtykke 99, 102
 Adoptionsloven 99
 Afgørelse, om hjemgivelse 94
 Afgørelse om videreførelse
 – børn og unge-udvalget 97
 Afgørelseskompetence
 – anbringelse 16
 – godkendelse af plejefamilie 16
 Afholdelse af ferie 57
 Afholdelse af udgifter til kursus 30
 Aflastning 79
 – af plejefamilien 80
 – opgørelsesmetoder 79
 Aflastningsfamilie 25, 79
 – godkendelse 25
 – krav 25
 Aflastningsophold 79
 – opgørelse 79
 – varighed 79
 Aflastningsordning for den unge 104
 Afregning af tilgodehavende ferie ved ophør 65
 Afslag på generel godkendelse 109
 Afviklingsperiode 38
 Alder, plejeforældre 22
 Almindelige daglige fornødenheder 72
 Almindelige tilsyn 87
 AMU-kurser 30
 Anbringelse 20, 33
 – i tre år af børn under 1 år 101
 – kontinuitet 35

Anbringelsessteder 45
 Ankestyrelsen, egen drift-kompetence 113
 Annoncering 17
 Ansvar, kommunen 90
 Ansættelsesretlige regler 45
 Ansøgningsskema 20
 Antal børn i pleje 26
 Antal vederlag 67
 Arbejdsmarkedsbidrag 47
 Arbejdsmiljø 52
 Arbejdsskadesikring 52
 ATP 47

B

Barnedåb 75
 Barnepige 77
 Barns 1. sygedag 49
 Barsel 48
 Befordringsgodtgørelse 76
 Begivenheder 75
 Begreber 5
 Behov, barnets 34
 Beklædning 75
 Belastningsfaktorer 34
 Beskæftigelse ud over plejearbejdet 36
 Beslutning om anbringelse 33
 Besøg, forældre 24
 Betalingskommune, kursus 30
 Bloktilskud, undervisning 40
 Boligforhold 21
 Børneattest 22
 Børnesagkyndig undersøgelse, tilknytning 97
 Børn & Familiens plejeforældreuddannelse 30
 Børn og unge-udvalget, videreførelse 97

D

- Daglige fornødenheder 72
 - almindelige 72
- Dagpengeret, plejefamiliens 49
- Dagtilbud 38, 77
 - supplerende støtte 38
- De kommunale tilsynsmyndigheder 110
- Deltagelse i kursus 29
- Den anbringende kommune, begreb 5
- Den generelle godkendelse, begreb 5
- Den stedlige kommune, begreb 5
- Det sociale nævn
 - beføjelser 113
 - egen drift-kompetence 113
- Dækning af udgifter 71

E

- Efterværn 102
- Egne børn
 - plejefamiliens 24
 - plejeforældrenes 35
- Egne overvejelser, familiens 19, 23
- Egnethed, familiens 19
- Entreprisekontrakt 45
- En årlig samtale med barnet 89
- Erfaringsgrundlag, plejefamiliens 36
- Erhvervsbegrænsninger 36
- Etablering af værelse 21
- Etableringsomkostninger, udgifter 74

F

- Faglig støtte til plejefamilien 88
- Familieplejekontrakten 45
- Familieplejepjece 18
- Fastsættelse af plejefamiliens ferie 58
- Femte ferieuge 58
 - udbetaling 66
- Ferie 55
 - afholdelse 50
 - beregning af vederlag 61
 - ret 61
 - udlandet 66
 - øvrig 57
- Ferieaftalen 55, 59
- FerieKonto 64

- Ferieloven 55
 - undtagelser 55
- Feriepenge
 - efter ferieårets udløb 62
 - uhævede 64
 - ved plejefamiliens fratræden 65
- Ferieretlige stilling, plejefamiliens 56
- Ferierettigheder 55
- Ferietilskud, udgifter 74
- Ferieåret 57
- Flytter til anden kommune 107
- Folkeregistertilmelding 39
- Foranstaltningstyper, andre 40
- Foreløbig godkendelse 25
- Fornøjelser, udgifter 73
- Forsikringsforhold 51
- Forsørgelsesgrundlag 18, 77
- Forventninger til plejebarnet 37
- Forældre
 - begreb 5
 - besøg 24
 - plejebarnets 24
- Forældreevne 99
- Forældrenes rolle 35
- Fradrag i kostbeløbet 80
- Fridøgn 53
- Fritidsinteresser, udgifter 72
- Fritidsmulighed 21
- Frivillig adoption 100
- Fysiske omgivelser 21

G

- Gaver 75
- Generel
 - egnethedsvurdering 20
 - tilsyn 87
- Generelle godkendelse 19
 - aflastningsfamilie 25
 - afslag 109
 - foreløbig 25
 - klagemuligheder ved afslag 109
 - plejefamilie 19
 - trækkes tilbage 38, 104
 - ændres 104

H

- Handlekommune 107
- Handleplanens betydning for samarbejdet 81
- Helbredserklæring 22
- Helbredsforhold 22
- Hjemgivelse 93
 - afgørelse om 94
 - proportionalitetsprincippet 95
- Hjemgivelsesperiode, hensigt 95
- Hjemgivelsesperiodens længde 94, 96
- Hjemtagelse 93
- Honorering 67
 - klage 111
- Hovedferie 57
- Hviletid 53
- Hygiejniske forhold, tilsyn 87

I

- Inddragelse af barnet 83
- Indgåelse, kontrakt 37
- Indskrivningsudstyr 75
- Indtægtsforhold 22
- Informationsaftener 18

K

- Klage 96
 - afslag på generel godkendelse 109
 - fastsættelse af honorering 111
 - hjemgivelse 96
 - hjemgivelsesperiodens længde 96
 - honorering 111
- KL's taksttabel 71
- Kompetencer, plejefamiliens 21, 36
- Konfirmation 75
- Kontaktperson 104
- Kontinuitet, anbringelse 35
- Kontrakt
 - anbringende kommune 37
 - indgåelse 37
 - indhold 46
 - opsigelse 111
 - private foreninger 46
- Kontraktindgåelsen 45
- Kostbeløbet, fradrag i 80
- Kost og logi 72

Kursus 29

- formål 30
- indhold 30
- varighed 30
- Kursusdage 30
- Kursusudgifter, afholdelse 30
- Kvalifikationer, plejefamiliens 21, 36

L

- Lokalområde 21
- Lommepenge 75
- Løbende støtte 29
- Løbende tilsyn med barnet 88
- Lønmodtagerrettigheder 4

M

- Magtanvendelse 52
- Matchning af familie og barn 33
- Medicin, udgifter 73
- Møbler 75

N

- Netværk 21
- Notatpligt, tilsyn 89
- Nære slægtninge 43

O

- Obligatoriske
 - kurser 31
 - møder 31
 - samtaler 31
- Offentlig familie 23
- Omkostningsdækning 71
- Opfølgning, tilsyn 87
- Opgørelse, aflastningsopholdets 79
- Opgørelsesmetoder, aflastning 79
- Ophør af plejeforholdet 93
- Oplysninger, videregivelse 37, 112
- Oplysningspligt, plejefamilien 111
- Oplysningsskema 20
- Opsigelse
 - kontrakt 111
 - partshøring af plejefamilien 110
- Opsigelsesvarsel ved ophør 110
- Optjening af ferie 57

Orienteringsmøde 26

Overførsel af ferie 59

Overført ferie 65

P

Partshøring af plejefamilien ved opsigelse 110

Partsstatus, plejefamiliens 110

Pasning af plegebarnet 77

Pension 48

Pensionsordning, privat 48

Personkreds 17

Personlig rådgiver 104

Personskade forvoldt af plegebarnet 51

Plegebarnet, begreb 5

Plegebarnets

- forældre 24

- undervisningsbehov 38

Plejefamilie

- aflastning af 80

- dagpengeret 49

- definition 15

- erfaringsgrundlag 36

- feriepenge 65

- ferieretlige stilling 56

- kompetencer 36

- kvalifikationer 36

- oplysningspligt 111

- partsstatus 110

- ressourcer 36

- retssikkerhed 109

- tavshedspligt 112

- underretningspligt 111

Plejeforhold

- formidlet gennem anden organisation 46

- retningslinjer 45

Plejeforældrenes egne børn 35

Plejetilladelse, privat familiepleje 41

Plejevederlag 67

PPR – pædagogisk-psykologisk rådgivning 38

Privat døgnpleje, begreb 6

Private foreninger, kontrakt 46

Privat familiepleje 41

- adoption 43

- definition 41

- ophold 42

- plejetilladelse 41

- tilsyn 91

Privat pensionsordning 48

Proportionalitetsprincippet, hjemgivelse 95

R

Refusion 39

Regulering af vederlag 68

Rejseblanket 66

Rekruttering af plejefamilier 17

Ressourcer, plejefamiliens 21, 36

Retssikkerhed, plejefamiliens 109

Rettidig varsling 58

Ret til betalt ferie 60

Ret til ferie 56, 57

- med eller uden plegebarnet 61

Revselsesret 52

Rollen som plejefamilie 23

RUGO 18

S

Samarbejde 81

- dagtilbud 85

- omsorgspersoner 83

- plegebarnets forældre 35, 82

- plejefamilien 81

- plejefamilien og forældrene 82

- plejefamilien og plegebarnet 83

- plejeforældre 85

- skole 84, 85

Samliv, plejeforældre 21

Samtale

- inden afgørelse om hjemgivelse 96

- med barnet 89

- med barnet inden afgørelse

 - om hjemgivelse 99

- med familien 37

Samvær under anbringelsen 53

Selvstændige erhvervsdrivende 67

Seng 75

Skader på plejefamiliens ejendele,

- forvoldt af plegebarnet 51

Skattepligt 78

Skoleplacering 21

Skoletilbud 38

Socialrapport 23
 Stedlige kommunes ansvar 20
 Straffeattest 22
 Støtte, løbende 29
 Støttepædagog i dagtilbud 39
 Støtte under plejeforholdet 31
 Supervision 31
 Supplerende støtte i dagtilbuddet 38
 Sygdom i plejefamilien 48
 Søskende 84

T

Tavshedspligt for plejefamilier 112
 Tidsbegrænsning, videreførelse 98
 Tilknytning til plejefamilien 97
 Tilsyn 87
 – andre end kommunen 90
 – generelle 87
 – hygiejniske forhold 87
 – løbende 88
 – med det anbragte barn 88
 – med familien 20
 – med plejefamilien 87
 – notatpligt 89
 – opfølgning 87
 – privat familiepleje 91
 – tilrettelæggelse 88
 Tøj 75

U

Udbetaling, femte ferieuge 66
 Uddannelse 31
 Udearbejde 36
 Udflytning til egen bolig 104
 Udgifter
 – barnedåb 75
 – barnepige 77
 – befordringsgodtgørelse 76
 – begivenheder 75
 – beklædning 75
 – dagtilbud 77
 – etableringsomkostninger 74

– ferietilskud 74
 – fornøjelser 73
 – forplejning 30
 – fritidsinteresser 72
 – gaver 75
 – indskrivningsudstyr 75
 – konfirmation 75
 – kurset 30
 – lommepenge 75
 – medicin 73
 – møbler 75
 – pasning af plejebarnet 77
 – seng 75
 – støttepædagog 39
 – tabt arbejdsfortjeneste 30
 – tøj 75
 – udstyr ved indskrivning 74

Udslusning 102

Udslusningsforløb 95

Udslusningsordning 104

Udstyr ved indskrivning, udgifter 74

Uhævede feriepenge 64

Ulykkestilfælde, plejebarnet 51

Underretningspligt, plejefamilien 111

Undersøgelse af familien 19, 20

Undervisningsbehov, plejebarnets 38

Undtagelser, ferielov 55

V

Varighed

– aflastningsopholdets 79

– kursus 30

Varsling, rettidig 58

Varslingsbestemmelser 58

Vederlag

– regulering af 68

– ændring 69

Videreførelse af plejeforholdet 93, 96

Videregivelse af oplysninger 112

Ø

Øvrig, ferie 57

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 33 70 33 70
kl@kl.dk
www.kl.dk

Ekspedition:
Kommuneforlaget A/S
Sydvestvej 129 C
2600 Glostrup
Tlf. 3311 3800
Fax 3328 0301
post@kommuneforlaget.dk
www.kommuneforlaget.dk

Bestillingsnr. 3297
ISBN: 978-87-7848-959-3